

UCHWAŁA NR RG.0007.448.2022
RADY GMINY LYSKI

z dnia 27 października 2022 r.

w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.), w związku z uchwałą Nr RG.0007.56.2018 Rady Gminy Lyski z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski, na wniosek Wójta Gminy,

Rada Gminy Lyski uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski”.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1. Część tekstowa:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski - załącznik Nr 1 do uchwały;
- 2) Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski - załącznik Nr 2 do uchwały.

2. Część graficzna:

- 1) Rysunek Nr 1 - Uwarunkowania rozwoju gminy - stan istniejący użytkowania terenów, skala 1: 10 000 - załącznik Nr 3 do uchwały,
- 2) Rysunek Nr 2 - Uwarunkowania rozwoju gminy - uwarunkowania przyrodnicze, uwarunkowania kulturowe, uwarunkowania infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, skala 1: 10 000 - załącznik Nr 4 do uchwały,
- 3) Rysunek Nr 3 - Ustalenia studium w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, skala 1: 10 000 - załącznik Nr 5 do uchwały
- 4) Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - załącznik Nr 6 do uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała RG.0007.75.2001 Rady Gminy Lyski z dnia 13 września 2011 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lyski.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Lyski

Stanisław Hałacz

**STUDIUM UWARUNKWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY LYSKI**

CZĘŚĆ A -	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY
CZĘŚĆ B -	USTALENIA STUDIUM
CZĘŚĆ C -	SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

PAŹDZIERNIK 2022 r.

ZESPÓŁ SPORZADZAJĄCY OPRACOWANIE:

- mgr inż. arch. Mirella Ruczka - główny projektant
- mgr inż. arch. Wiesław Chmielewski - projektant sprawdzający
- mgr inż. Piotr Mocek
- mgr inż. Mateusz Węgrzyk
- techn. bud. Adam Piórecki
- mgr Grażyna Skotarczyk
- mgr Tomasz Miłowski - firma "Geologic" Rybnik

WPROWADZENIE	6
I. PODSTAWA OPRACOWANIA	7
1.1 PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA	7
1.2 PODSTAWA MERYTORYCZNA	8
CZĘŚĆ A - II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	9
2.1 DANE OGÓLNE - DEMOGRAFIA	9
2.2 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU	13
2.2.1 Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów	13
2.2.2 Infrastruktura techniczna	15
2.2.3 Określenie granic jednostki osadniczej	19
2.3 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	21
2.4 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	23
2.4.1 Położenie fizyczno-geograficzne	23
2.4.2 Budowa geologiczna	23
2.4.3 Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe	24
2.4.4 Wody podziemne	28
2.4.5 Klimat i warunki topoklimatyczne	30
2.4.6 Powierzchnia ziemi	31
2.4.6.1 Ukształtowanie terenu, zjawiska osuwiskowe	31
2.4.6.2 Gleby	34
2.4.7 Zasoby naturalne	40
2.4.8 Przyrodażywiona	42
2.4.9 Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r.	45
2.4.10 Krajobraz	49
2.4.11 Jakość środowiska	49
2.4.11.1 Jakość powietrza	49
2.4.11.2 Jakość wód powierzchniowych	57
2.4.11.3 Jakość wód podziemnych	58
2.4.11.4 Klimat akustyczny	59
2.4.11.5 Jakość gleb	61
2.4.11.6 Pola elektromagnetyczne	63
2.5 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW, DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ORAZ REKOMENDACJI I WNIOSEK ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	64
2.5.1 Zarys historii rozwoju gminy	64
2.5.2 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego	65
2.5.3 Obiekty zabytkowe ujęte w gminnej ewidencji zabytków	66
2.5.4 Archeologia	68
2.5.5 Dobra kultury współczesnej i krajobrazy priorytetowe określone przez audyt krajobrazowy	70
2.6 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	71
2.6.1 Rynek pracy, zatrudnienie, stan bezrobocia	71
2.6.2 Dostępność infrastruktury technicznej	72
2.6.3 Dostępność komunikacji	74
2.6.4 Dostępność telekomunikacji	76
2.6.5 Dostępność oświaty	76
2.6.6 Dostępność usług medycznych	77

2.6.7	Świadczenia socjalne	78
2.7	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	78
2.8	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	78
2.8.1	Analiza sytuacji ekonomicznej, środowiskowej i społecznej	78
2.8.2	Prognozy demograficzne	81
2.8.3	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	87
2.8.3.1	Zapotrzebowanie na nową zabudowę	87
2.8.3.2	Szacunek chłonności obszarów	89
2.8.3.3	Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności obszarów przeznaczonych pod zabudowę	93
2.8.3.4	Możliwość finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej służących realizacji zadań własnych gminy związanych z lokalizacją nowej zabudowy – potrzeby inwestycyjne wynikające z konieczności realizacji tych zadań	95
2.9	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	96
2.10	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	96
2.11	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	98
2.12	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	98
2.13	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	98
2.14	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	98
2.14.1	Komunikacja	98
2.14.2	Zaopatrzenie w wodę	99
2.14.3	Gospodarka ściekowa	100
2.14.4	Zaopatrzenie w energię elektryczną	100
2.14.5	Zaopatrzenie w gaz	100
2.14.6	Zaopatrzenie w ciepło	100
2.14.7	Telekomunikacja	101
2.14.8	Odpady komunalne	101
2.14.9	Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW	101
2.15	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	101
2.16	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	102
CZĘŚĆ B - III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO		103
3.1	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	103
3.2	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	105
3.2.1	Ustalenia ogólne dotyczące kierunków i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów	107
3.2.2	Ustalenia ogólne dotyczące kierunków i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów	108
3.3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	122

3.4	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	125
3.4.1	Zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków	125
3.4.3	Zasady ochrony obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.....	126
3.4.4	Dobra kultury współczesnej i krajobrazy priorytetowe.....	127
3.4.2	Strefy ochrony konserwatorskiej.....	127
3.4.3	Stanowiska archeologiczne	131
3.5	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	132
3.5.1	Komunikacja	132
3.5.2	Zaopatrzenie w wodę	134
3.5.3	Gospodarka ściekowa	135
3.5.4	Zaopatrzenie w gaz	136
3.5.5	Zaopatrzenie w ciepło	136
3.5.6	Zaopatrzenie w energię elektryczną	137
3.5.7	Telekomunikacja	137
3.5.8	Gospodarka odpadami komunalnymi	137
3.5.9	Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu	137
3.6	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	138
3.7	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1	138
3.8	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	139
3.9	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	140
3.10	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	141
3.11	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	141
3.12	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	142
3.13	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY	143
3.14	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI ORAZ OBSZARY ZDEGRADOWANE	143
3.15	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	143
3.16	INNE OBSZARY PROBLEMOWE ORAZ OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM	146
	CZĘŚĆ C - IV. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	147
	V. BIBLIOGRAFIA	152
	VI. INWENTARYZACJA FOTOGRAFICZNA	153

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument jest nowym dokumentem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lyski, które przyjęte zostało przez Radę Gminy Lyski uchwałą RG.0007.75.2011 z dnia 13 września 2011 r.

Sporządzenie nowego studium wymagane jest, w związku ze:

- zmianą aktualnych przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zmiana ta wprowadziła obligatoryjny wymóg w dokumencie studium:
 - przeprowadzenia analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych,
 - opracowania prognozy demograficznej,
 - wskazania możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, społecznej służących realizacji zadań własnych gminy,
 - opracowania bilansu terenów przeznaczonych do zabudowy,
 - przeprowadzenia szacunku chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz potrzeb w tym zakresie w perspektywie najbliższych 30 lat.
- oceny i wskazania możliwości lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
- złożonymi wnioskami o zmianę studium.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, wskazuje lokalne zasady gospodarowania przestrzenią przy uwzględnieniu zasad określonych w strategii rozwoju województwa, planie zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pełni zatem trzy podstawowe funkcje:

- stanowi akt polityki przestrzennej gminy określając politykę rozwoju przestrzennego gminy,
- wpływa na zasady kształtowania przestrzeni określane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego koordynując ich ustalenia,
- studium może również stanowić ofertę dla przyszłych inwestorów, będąc jednym z ważniejszych elementów programu rozwoju gminy.

Studium, określając ogólne kierunki i zasady rozwoju przestrzennego gminy jest kompromisem pomiędzy polityką rozwoju prowadzoną przez władze gminy, oczekiwaniami mieszkańców oraz obiektywnymi potrzebami i wymaganiami funkcjonalnymi danej jednostki osadniczej.

Dokument studium składa się z trzech części:

- A – uwarunkowania rozwoju gminy,
- B – ustalenia studium
- C – synteza ustaleń studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Integralną część studium stanowią również następujące rysunki:

- Rysunek Nr 1 - Uwarunkowania rozwoju gminy - stan istniejący użytkowania terenów, skala 1: 10 000,
- Rysunek Nr 2 - Uwarunkowania rozwoju gminy - uwarunkowania przyrodnicze, uwarunkowania kulturowe, uwarunkowania infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, skala 1: 10 000,
- Rysunek Nr 3 - Ustalenia studium w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, skala 1: 10 000.

Część A studium – „Uwarunkowania rozwoju gminy” stanowi podstawę merytoryczną ustaleń polityki przestrzennej gminy, zapisanej w części B dokumentu studium – „Ustalenia studium”.

Uwarunkowania uwzględnia się w studium, natomiast ich się nie ustala. Zbiór uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy nie zawiera wytycznych ani ustaleń wiążących przy sporządzeniu planów miejscowych.

Uwarunkowania te należy jednak uwzględniać w rozwiązaniach proponowanych w planach miejscowych.

I. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawę prac nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- uchwała Nr III/22/2018 Rady Gminy Lyski z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski”.

Zgodnie z § 1 tej uchwały zmianę studium sporządza się w granicach administracyjnych gminy.

W związku z tym, oraz w związku ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzoną w 2015 roku, mającą wpływ na obligatoryjny zakres studium, opracowanie stanowiło będzie nową edycję tego dokumentu.

Studium jest opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 118 poz. 1233) w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy.

Podstawą sporządzenia opracowania jest umowa Nr RI-PL.3.2018 z dnia 6 września 2018 r. zawarta pomiędzy Gminą Lyski a Pracownią Urbanistyczną w Rybniku sp. z o.o.

1.1 PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Podstawę prac nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- uchwała Nr RG.0007.56.2018 Rady Gminy Lyski z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski.

Zgodnie z § 1 ust. 2 tej uchwały studium sporządza się w granicach administracyjnych gminy.

Studium jest opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 118 poz. 1233) w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy do zadań własnych gminy.

Podstawą sporządzenia opracowania jest umowa Nr RI-PL.3.2018 z dnia 6 września 2018 r. zawarta pomiędzy Gminą Lyski, a Pracownią Urbanistyczną w Rybniku sp. z o.o.

1.2 PODSTAWA MERYTORYCZNA

Podstawę merytoryczną stanowią:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020⁺,
- Strategia Rozwoju Gminy Lyski na lata 2016-2023 przyjęta uchwałą Nr RG.0007.79.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 września 2016 r.,
- obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Lyski,
- obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy,
- wnioski o zmianę studium,
- wnioski instytucji złożone do studium,
- inwentaryzacja urbanistyczna, jako materiał planistyczny wykorzystany przy sporządzaniu rysunków studium Nr 1.

W generalnym podziale gminy dotyczącym stopnia urbanizacji, najbardziej zurbanizowanymi obszarami są sołectwa Lyski, Raszczyce, Sumina oraz Zwonowice. Pozostałe sołectwa charakteryzują się mniejszym stopniem urbanizacji. Obszary niezurbanizowane stanowią tereny rolne i przyrodnicze.

Gminę oraz powiat rybnicki wg danych Urzędu Statystycznego w Katowicach charakteryzują następujące dane (stan na 2019 r.):

- powierzchnia gminy - 57 km²,
- powierzchnia gruntów leśnych w gminie - 2 122,7 ha, w tym lasów publicznych - 2 075 ha,
- ludność ogółem w gminie - 9 654 osób (w powiecie rybnickim - 78 213 osób),
 - ludność w wieku przedprodukcyjnym - 1 625 osób - ok. 16,83 % (w powiecie rybnickim 15 256 osób - 19,50 %),
 - ludność w wieku produkcyjnym - 6 028 osób - ok. 62,44 % (w powiecie rybnickim - 47 836 osób - 61,16 %),
 - ludność w wieku poprodukcyjnym - 2 001 osób - ok. 20,72 % (w powiecie rybnickim - 15 121 osób - 19,33 %),
- gęstość zaludnienia w gminie 168 osoby/km² (w powiecie rybnickim - 350 osoby/km²),
- liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 10 tys. ludności w gminie:
 - w roku 2017 - 37 mieszkań,
 - w roku 2018 - 28 mieszkań,
 - w roku 2019 - 36 mieszkań,
- liczba pracujących na 1000 mieszkańców w gminie - 147 osób,
- bezrobocie w gminie - 83 osoby - 0,8 % (w powiecie rybnickim 912 - 1,2 %, w województwie śląskim 72 409 - 1,6 %).

Wg danych Urzędu Gminy Lyski w listopadzie 2018 roku liczba ludności gminy wynosiła 9.540 mieszkańców w podziale na sołectwa:

- Lyski - 1 879
- Zwonowice - 1 408
- Raszczyce - 1 077
- Pstrążna - 959
- Adamowice - 927
- Sumina - 968
- Bogunice - 775
- Żytka - 589
- Dzimierz - 516
- Nowa Wieś - 449

Gmina zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ jest ośrodkiem lokalnym położonym w obszarze wiejskim i na wiejskim obszarze funkcjonalnym oraz w obszarze ochrony krajobrazów kulturowych. Dla obszarów tych wskazane jest:

- kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym przy

zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Jednocześnie wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich,

- ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

Dodatkowo gmina zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ znajduje się w obrębie następujących obszarów funkcjonalnych:

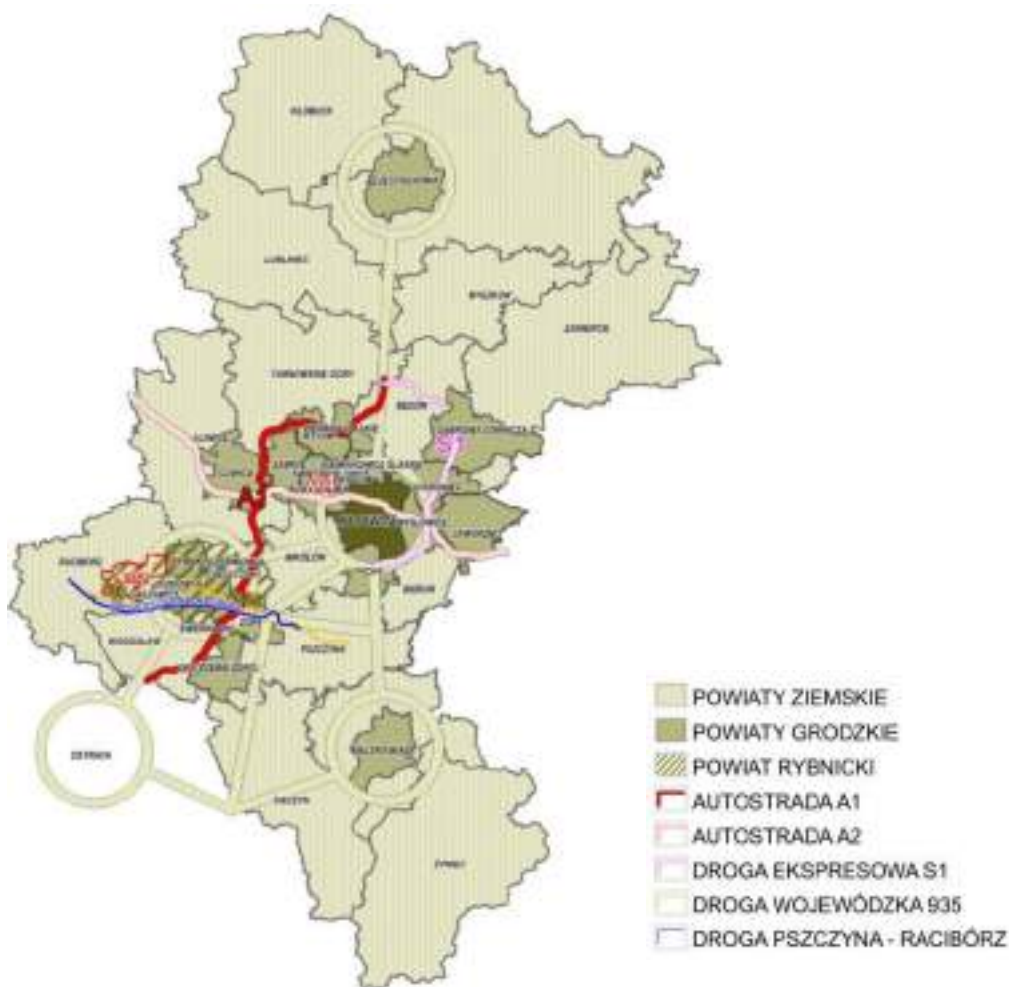
- obszar funkcjonalny, na którym zlokalizowane są tereny zamknięte,
- obszar funkcjonalny, na którym występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi,
- obszar funkcjonalny, na którym znajdują się udokumentowane złoża kopalin,
- obszar przygraniczny,
- obszar cenny przyrodniczo,
- obszaru radaru meteorologicznego na wzgórzu Ramża.

Z tekstu Strategii Rozwoju Gminy Lyski na lata 2014 - 2020 można zestawić następujące najważniejsze priorytety i cele rozwoju gminy:

1. Społeczeństwo partycypacyjne:
 - wzrost udziału społeczności lokalnej w procesach decyzyjnych,
 - społeczność lokalna aktywna w obszarze kultury, sportu, rekreacji i edukacji,
 - rewitalizacja i przeciwdziałanie marginalizacji,
 - promocja lokalna rozwój przedsiębiorczości i kompetencji,
 - integracja i bezpieczeństwo,
2. Rozwój usług społecznych:
 - dostosowanie lokalnej infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej,
 - rozwój infrastruktury ochrony zdrowia w celu poprawy jakości i dostępności usług medycznych,
 - srebrna gospodarka,
3. Zachowanie i ochrona zasobów środowiska naturalnego:
 - rozwój odnawialnych źródeł energii,
 - przeciwdziałanie degradacji środowiska naturalnego i ochrona lokalnych zasobów przyrodniczych,
 - podnoszenie świadomości ekologicznej,
4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej:
 - rozbudowa, poprawa stanu infrastruktury drogowej, bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
 - poprawa systemu komunikacji,
 - podniesienie jakości systemu gospodarki wodno - ściekowej.

Z tekstu Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność na lata 2016-2023 – LGD LYSKOR wyodrębniono następujące obszary oraz wyzwania:

- Wzmacnianie konkurencyjności i innowacyjności lokalnej gospodarki,
- Korzystny klimat dla rozwoju przedsiębiorczości - tworzenie warunków do poprawy konkurencyjności lokalnych producentów i usługodawców,
- Rozwój potencjału turystycznego obszaru,
- Rozwój infrastruktury turystycznej i około turystycznej,
- Tworzenie warunków do promocji zasobów obszaru LGD,
- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru umożliwiającą rozwój kapitału społecznego i ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- Odnowa przestrzeni publicznej,
- Wzmacnianie kapitału społecznego obszaru, wspieranie aktywności mieszkańców i organizacji społecznych.

Rysunek Nr 2. Położenie gminy Lyski na obszarze powiatów województwa śląskiego

2.2 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

2.2.1 Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów

Na rysunku studium Nr 1 - Uwarunkowania rozwoju gminy - stan istniejący użytkowania terenów

w skali 1:10 000, pokazano stan przeznaczenia i zagospodarowania terenów wg mapy zasadniczej, mapy ewidencyjnej i ortofotomapy uzyskanych ze Starostwa Powiatowego w Rybniku oraz na podstawie inwentaryzacji w terenie.

Na rysunku pokazano tereny określające podstawową strukturę osadniczą oraz użytkowania na obszarze gminy.

W tabeli Nr 1 zestawiono powierzchnie pokazane na powyższym rysunku, jako charakterystykę stanu zagospodarowania terenów na obszarze gminy.

Tabela Nr 1. Stan zagospodarowania terenów na obszarze gminy Lyski

Lp.	Rodzaj przeznaczenia i użytkowania terenu	Powierzchnia	% powierzchni ogólnej gminy
		[ha]	[%]
1	MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	294,40	5,11
2	RM - Tereny koncentracji zabudowy zagrodowej	12,33	0,21
3	MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1,01	0,02
4	MU - tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,12	0,01
5	U - Tereny zabudowy usługowej	21,32	0,37
6	US - Tereny sportowo-rekreacyjne	12,67	0,22
7	P - tereny zabudowy produkcyjnej	24,06	0,42
8	RU - Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i rybackich	16,58	0,29
9	R - Tereny rolnicze	1781,68	30,94
10	ZL - Tereny lasów	2381,80	41,36
11	ZR - tereny zadrzewień	60,41	1,05
12	ZN - Tereny z przewagą zieleni niskiej	762,64	13,24
13	ZC - Tereny cmentarzy	4,41	0,08
14	ZM - tereny ogrodów przydomowych	53,94	0,94
15	ZD - tereny ogrodów działkowych	3,54	0,06
16	ZP - tereny parkowe	1,23	0,02
17	WS - tereny wód powierzchniowych	155,09	2,69
18	IT - Tereny infrastruktury technicznej	3,07	0,05
19	KD - Tereny dróg	144,70	2,51
20	KK - Tereny kolejowe	23,46	0,41
SUMA		5783,00	100,00

Z analizy powyższych danych można wyprowadzić następujące wnioski:

- użytkowania terenów wymienione w poz. 1-7 tabeli stanowią obszar urbanizacji gminy, który łącznie obejmuje powierzchnię około 369,55 ha, czyli około 6,36 % powierzchni ogólnej gminy,
- użytkowania pozostałych terenów wymienione w tabeli stanowią obszar wyłączony z urbanizacji, który łącznie obejmuje około 5413,45 ha, czyli około 93,64 % powierzchni ogólnej gminy,
- proporcja powierzchni zurbanizowanej gminy do jej powierzchni ogólnej oznacza, że Lyski mają jeszcze znaczne możliwości rozwoju zabudowy, przy czym aby rozwój ten był zrównoważony, należy zachować tereny wyłączone z zabudowy, jako tereny bioklimatyczne, decydujące również o jakości życia w gminie,
- w urbanizacji gminy należy uwzględnić istniejące nieużytki, które obejmują prawie 10 % powierzchni ogólnej gminy,
- charakterystyczny jest duży udział powierzchni lasów w powierzchni ogólnej gminy 41,36 %, które wraz z występującymi zadrzewieniami stanowią 42,41 % powierzchni ogólnej gminy,
- pomimo rozczłonkowanej struktury zabudowy w gminie, aż 30,94 % jej powierzchni stanowią tereny rolnicze.

Analiza układu przestrzennego w stanie istniejącym zagospodarowania przestrzennego gminy pozwala na następującą charakterystykę tego układu:

- historyczny układ sołectw tworzących obecny obszar administracyjny gminy satelitarnie położonych w stosunku do Lysek, jako sołectwa wiodącego,
- areały gruntów rolnych w środkowej i południowo-wschodniej części gminy chronionych w rozwoju gminy przed urbanizacją,
- układ obszarów leśnych tworzących pasmo w północnej części gminy.

Obecny układ funkcjonalno-przestrzenny gminy pod względem przeznaczenia i zagospodarowania terenów w układzie całej gminy oraz poszczególnych jednostek urbanistycznych charakteryzuje się następująco:

1. Struktura osadnicza poszczególnych sołectw jest podobna. Zabudowa rozwija się od centralnych rejonów poszczególnych sołectw (w miejscu przecięcia się dróg) na zewnątrz poprzez obudowę dróg prowadzących ruch do centrum jednostek. Większość sołectw w układzie swojej zabudowy wykazuje jeszcze odrębność przestrzenną, lecz zauważalne jest zjawisko „zlewania się” zabudowy sołectw np.: pomiędzy Lyskami a Suminą, Raszczycami, a Żytną czy Pstrążną a Dzimierzem.
2. W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżniają się:
 - znaczny obszar kompleksów leśnych obejmujący północną część gminy wchodzących w skład parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”,
 - dolina rzeki Suminy z licznymi zbiornikami wodnymi i stawami,
 - kompleksy rolne pól uprawnych, łąk i pastwisk otaczające zabudowę poszczególnych wsi w szczególności Dzimierz, Nowa Wieś i Żytna.
3. W układzie osadniczym gminy trudno jest wyróżnić znaczące koncentracje zabudowy. Poszczególne sołectwa rozwijają się organicznie przy braku działań w kierunku organizacji przestrzennej poszczególnych rejonów.

2.2.2 Infrastruktura techniczna

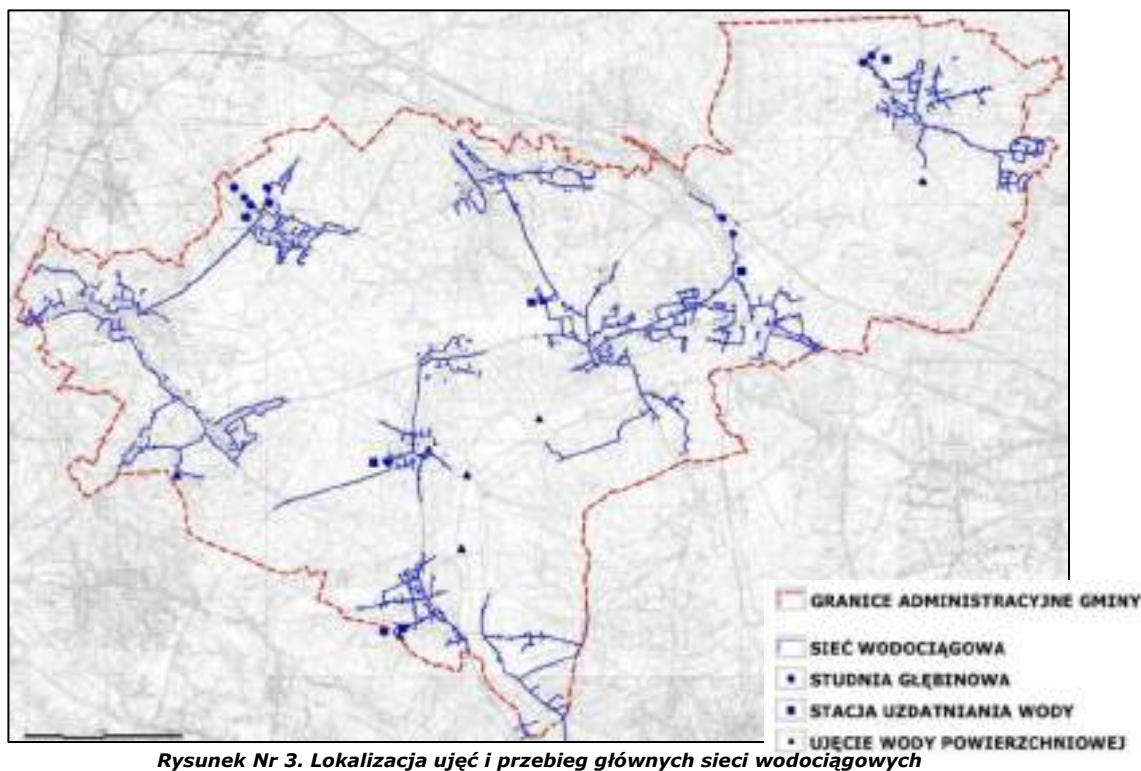
W zakresie zaopatrzenia w wodę:

Za wyjątkiem południowego fragmentu gminy Pstrążna-Podlesie zasilanego w wodę z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji z Wodzisławia Śląskiego (15m³/d) mieszkańcy Gminy otrzymują wodę z lokalnych ujęć dostarczaną przez spółki wodociągowe obsługujące ujęcia w:

- Adamowicach - 232m³/d,
- Dzimierzu - 120m³/d,
- Zwonowicach - 112m³/d,
- Lyskach - 113m³/d ,
- Suminie - 388m³/d.
- Suminie własne ujęcie posiada Kolej o wydajności 51m³/d .

Ujęcia te posiadają stacje uzdatniania wody.

W miejscowości Pstrążna znajduje się stacja uzdatniania wody i zbiorniki dla ujęcia „Borek” zlokalizowanego w sołectwie Łańce w gminie Kornowac o wydajności 82m³/d.

Rysunek Nr 3. Lokalizacja ujęć i przebieg głównych sieci wodociągowych

W zakresie odprowadzenia ścieków:

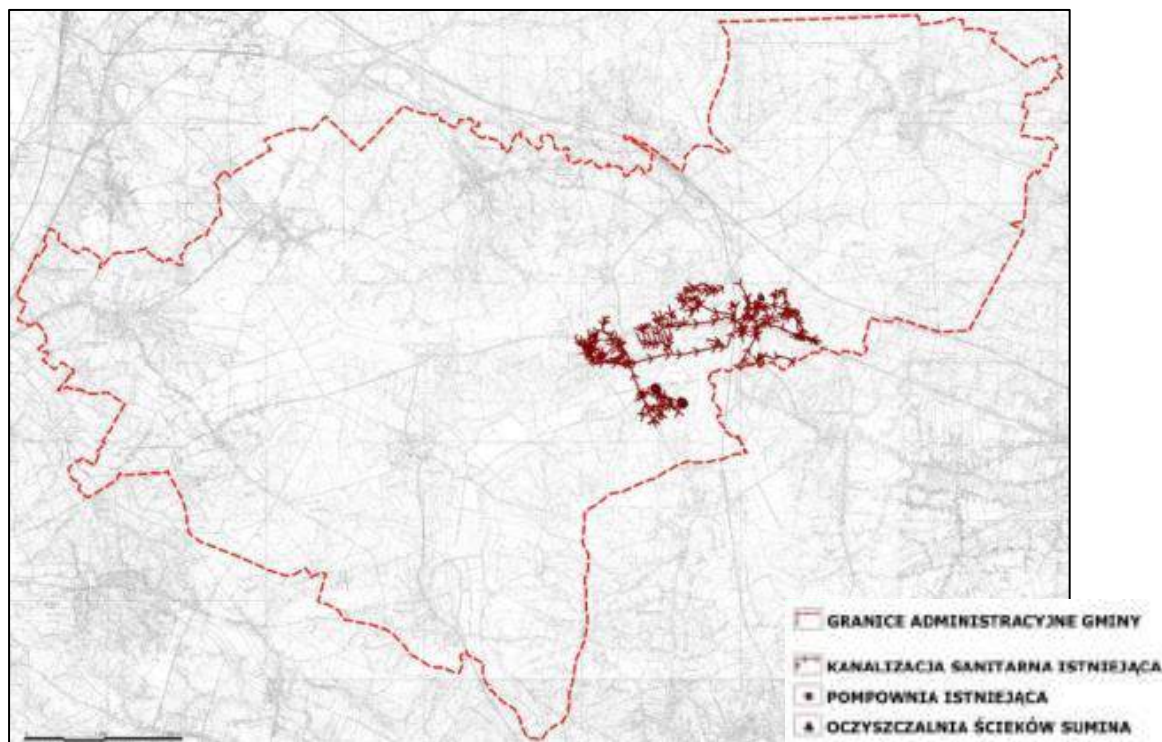
Uchwałą NR V/26/19/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. utworzono kanalizacyjną Aglomerację Lyski z lokalizacją oczyszczalni w Suminie, dla 2 986 RLM. Kryteria wymaganej gęstości zabudowy powodują, że zabudowa nie zostanie w całości objęta siecią i w niektórych rejonach utrzymane zostaną zbiorniki bezodpływowe, okresowo opróżniane wywozem ścieków do punktów zlewniowych lub bezpośrednio na oczyszczalnię. Obliczony wskaźnik koncentracji (stosunek liczby stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji przewidywanej do obsługi przez planowaną do budowy sieć kanalizacyjną do długości tej sieci, doprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych) na podstawie przewidywanej do obsługi przez budowany system kanalizacji

zbiorczej, liczby mieszkańców aglomeracji i niezbędnej do realizacji długości sieci kanalizacyjnej na obszarze nieskanalizowanym jest niższy niż wskaźnik wymagany, określony Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji, tj. 90 mieszkańców na wybranych i określonych w Rozporządzeniu terenach 1 km sieci oraz 120 osób/1km dla pozostałego terenu. Brak jest również możliwości wydzielania na obszarze gminy części zabudowy mieszkaniowej, która spełniłaby wymagane wskaźniki koncentracji i mogła być przedmiotem rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

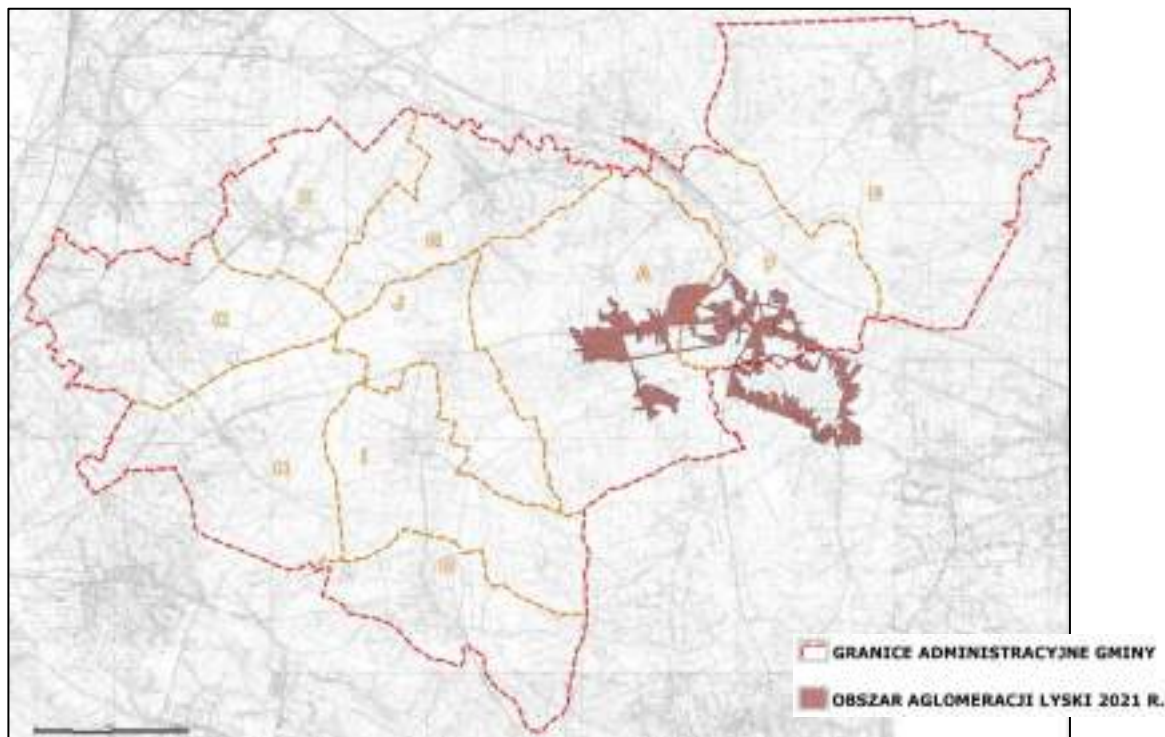
Z uwagi na rozwijającą się zabudowę mieszkaniowo – usługową na obszarze aglomeracji zakłada się możliwość rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wykonania nowych podłączeń na obszarze aglomeracji jako uzupełnienie sieci istniejącej. Działania te będą realizowane doraźnie i uzależnione od postępującego zagęszczania zabudowy i zmian sytuacji demograficznej gmin.

Na obszarze gmin wchodzących w skład aglomeracji problem gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych jest rozwiązany w oparciu o użytkowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych i systematyczną rozbudowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Taki sposób prowadzenia gospodarki ściekowej zostanie podtrzymany, dążąc do zapewnienia rozwiązań systemowych w tym zakresie, tj. podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców wraz ze zmianą zachowań prowadzących do minimalizowania nieszczelności zbiorników na ścieki i stosowania oczyszczalni przydomowych, dążąc do zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony.

Utrzymana zostaje również możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Przebiegi istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej pokazano na schemacie „Odprowadzenie ścieków i wód opadowych” natomiast obszar objęty kanalizacją na schemacie „Zasięg aglomeracji...”. Aglomeracja Lyski obejmuje swym zasięgiem część gminy Lyski i część gminy Gaszowice.

Rysunek Nr 4. Odprowadzenie ścieków i wód opadowych

Rysunek Nr 5. Obszar aglomeracji Lyski 2021 r.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

Odbiorcy na obszarze gminy zaopatrywani są w energię elektryczną z sieci niskiego lub średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe zasilane napowietrznie lub kablem.

Sieć średniego napięcia zaopatrywana jest ze stacji energetycznych zlokalizowanych poza terenem gminy:

- a) Stacja elektroenergetyczna WN/SN 110/20 kV Brzeziny (BZE) – stacja na terenie Miasta Racibórz,
- b) Stacja elektroenergetyczna WN/SN 110-15 kV Piaskowa (PWA) – stacja na terenie Miasta Racibórz,
- c) Stacja elektroenergetyczna WN/SN 110/20/6 kV Rydułtowy Leona (RYN) – stacja na terenie Miasta Rydułtowy.

Stacje transformatorowe w sołectwach Raszczyce i Adamowice zasilane są napięciem 15kV a pozostałe napięciem 20kV.

Sieć średniego napięcia jest dobrze rozwinięta, a 59 stacji transformatorowych pokrywa zapotrzebowanie. Dla sieci średniego napięcia przyjęto strefę techniczną o szerokości 2x8 m rozumianą jako pas terenu pozwalający operatorowi na działania modernizacyjne i naprawcze.

Przez teren gminy przebiega tranzytowa linia wysokiego napięcia 110kV relacji Kuźnia Raciborska – Rydułtowy. Dla sieci 110kV przyjęto strefę technologiczną o szerokości 2x15m w nawiązaniu do wytycznych w rozporządzeniu o możliwości przekroczenia dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku a w szczególności zróżnicowane dla:

- terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsc dostępnych dla ludności;

W zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić strefy ochronne wolne od zabudowy mieszkaniowej i zadrzewiania.

Przez teren gminy przebiegają również tranzytowe linie najwyższych napięć 400kV relacji :

- Dobrzeń – Wielopole, Dobrzeń - Albrechtice,
- Dobrzeń – Wielopole, Wielopole - Nosovice,
- Dobrzeń – Albrechtice, Wielopole – Nosovice.

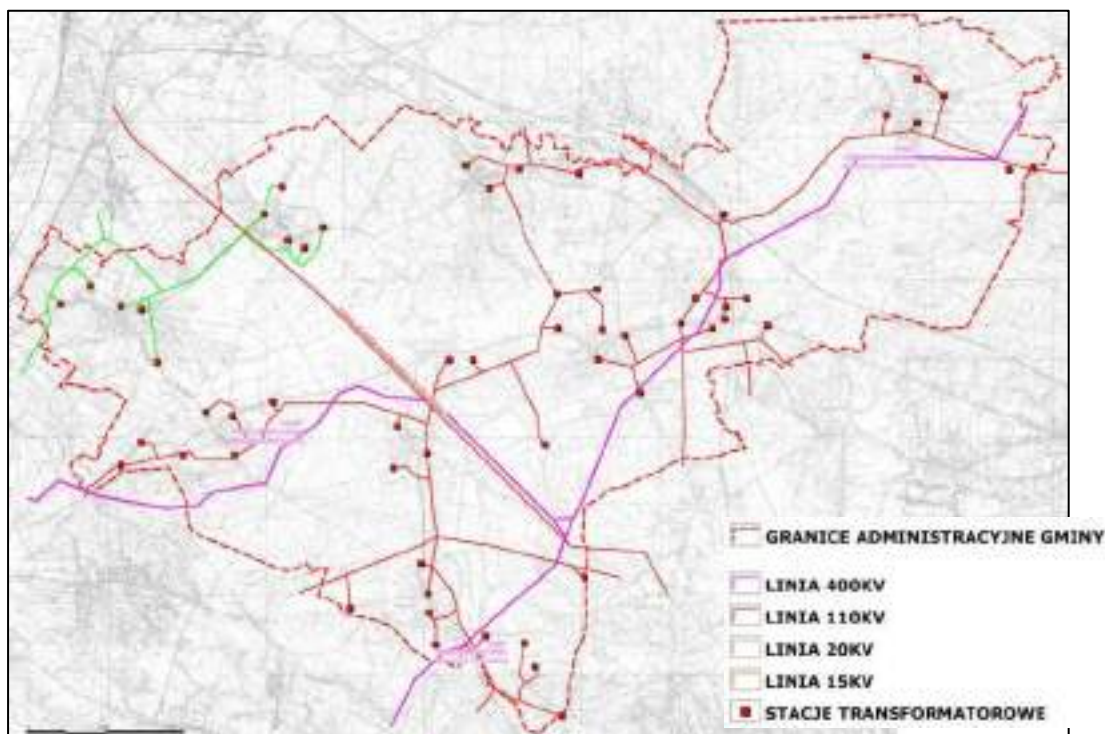
Dla sieci 400kV przyjęto strefę technologiczną o szerokości 2x30m

Na terenie Gminy Lyski nie ma przedsiębiorstw wytwarzających energię elektryczną z odnawialnego źródła energii przyłączonych do sieci TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Natomiast osoby fizyczne posiadają instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii, produkując energię na potrzeby własne, a nadwyżki oddających do sieci TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, o łącznej mocy 47,2kW.(2016 r.).

Długość linii napowietrznych i kablowych WN, SN i nN będących własnością TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach zlokalizowanych na terenie Gminy Lyski - ogółem: 242,11km

- 1 linie napowietrzne niskiego napięcia (nN do 1 kV) - 94,46 km,
- 2 linie kablowe niskiego napięcia (nN do 1 kV) - 17,03 km,
- 3 linie napowietrzne niskiego napięcia oświetlenia ulicznego - 68,18 km,
- 4 linie kablowe niskiego napięcia oświetlenia ulicznego - 2,16 km,
- 5 linie napowietrzne średniego napięcia (SN) - 52,04 km,
- 6 linie kablowe średniego napięcia (SN) - 1,92 km,
- 7 linie napowietrzne wysokiego napięcia (WN) - 6,32 km,

Swoje usługi w zakresie sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej prowadzi również PKP Energetyka S.A.. Energia elektryczna przeznaczona jest do zasilania obiektów, zabezpieczenia ruchu kolejowego oraz odbiorców infrastruktury kolejowej. Jest to odcinek linii napowietrznej i stacja transformatorowa 15/0,4kV.

Rysunek Nr 6. Zaopatrzenie w energię elektryczną

W zakresie zaopatrzenia w gaz:

W granicy Gminy Lyski przebiega gazociąg średniego ciśnienia Dz 90 PE (182,0 m) wybudowany w 2014 roku, który zasila budynki w rejonie dawnej siedziby Rejonu Dystrybucji Gazu Racibórz. Ludność zaopatruje się w gaz propan-butan.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło:

Na terenie Gminy nie istnieje centralny ani lokalny system ciepłowniczy.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w ciepło na terenie gminy są indywidualne kotłownie tak dla zabudowy indywidualnej, usługowej czy przemysłowej.

Zapotrzebowanie energii cieplnej w poszczególnych grupach zabudowy przedstawia się następująco;

- budynki jednorodzinne - 105062 MWh,
- wspólnota mieszkaniowa - 306 MWh,
- lokale mieszkalne Gminy - 303 MWh,
- budynki użyteczności publicznej - 4503 MWh,
- przemysł około 36000 MWh (w tym spalanie biomasy 5000 Mg)

Różny jest też stopień termoizolacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej tak w zakresie przenikalności murów jak i stolarki okiennej.

Od 1 września 2017 roku obowiązują nowe przepisy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego. Obejmują one ograniczenie w stosowaniu paliw, a programy zmian w instalacjach rozpisane są do 2028 roku.

W zakresie telekomunikacji:

W gminie występuje mieszany system telekomunikacji kablowy i bezprzewodowy. W chwili obecnej w gminie zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowej z możliwością wyboru operatora.

W zakresie odpadów komunalnych:

Na obszarze gminy zorganizowana jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Odbywa się również zbiórka odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych poprzez Punkty Mobilne, jak też istnieje możliwość dostarczania na Gminny Plac Gospodarczy gruzu i odpadów podlegających biodegradacji.

2.2.3 Określenie granic jednostki osadniczej

Jednostka osadnicza to wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej, zamieszkały przez ludzi.

Pierwsze osady leśne powstały tu na przełomie XI i XII wieku. Pierwsze wzmianki o Lyskach pochodzą z 1313 roku. Nazwa wsi pochodzi od leszczyn, które na Górnym Śląsku nazywano popularnie "lyskami".

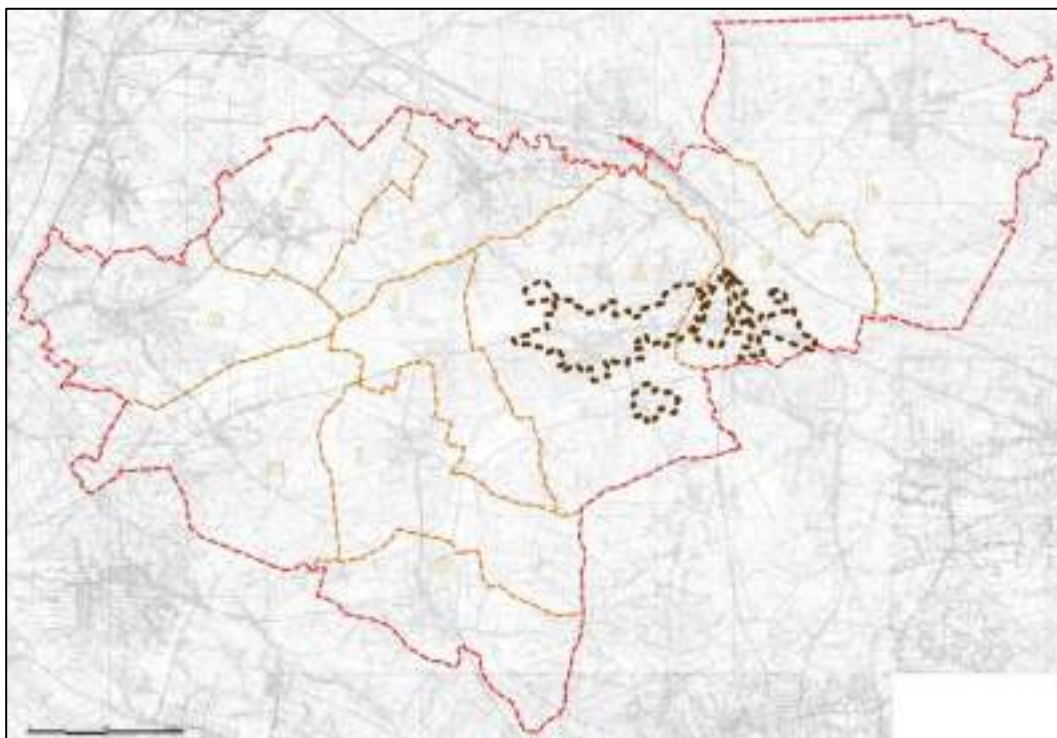
Na załączonej w tekście mapie z 1877 roku (źródło_mapire) pokazany jest układ zespołów osadniczych tworzących ówczesną jednostkę osadniczą na aktualnym obszarze gminy. Wszystkie sołectwa miały już wykształcony obszar zabudowy.

20

Na rysunku poniżej pokazano obszar gminy Lyski z wydzielonymi terenami tworzącymi jednostkę osadniczą.

Rysunek Nr 9. Granice jednostki osadniczej

Granice obszarów tworzących jednostkę osadniczą gminy wyznaczono poprzez analizę stanu zabudowy terenów i ich wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Obszar jednostki obejmuje powierzchnię około 219,97, co stanowi około 3,8 % całej powierzchni gminy w granicach administracyjnych (5783,0 ha).

Można przyjąć, że rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury społecznej i technicznej w granicach tak wyznaczonej jednostki osadniczej stanowił będzie rozwój gminy "do wewnątrz".

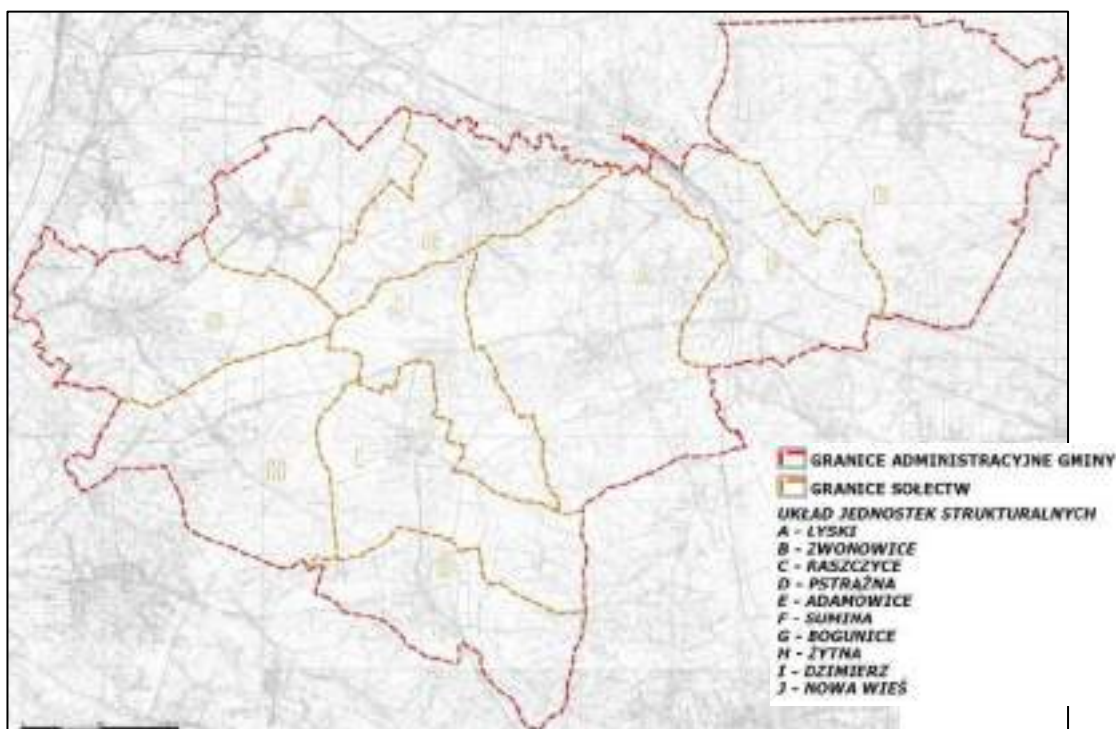
2.3 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „ład przestrzenny” to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Przy takiej definicji pojęcia ładu przestrzennego, oceniając układ osadniczy i stan zagospodarowania obszaru gminy pokazany na rysunku „Uwarunkowania” stwierdza się, że uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z tego zagadnienia są następujące:

- w przestrzeni gminy można jeszcze wyodrębnić obszary silnie zurbanizowane oraz obszary stanowiące tereny rolne i przyrodnicze (las, stawy, doliny rzek i cieków itd.), na których nie występuje zabudowa,

- charakterystyczny dla gminy czytelny układ dawnych, w niewielkim stopniu przekształconych, jednostek wiejskich w ramach których, można również określić granice urbanizacji. Jednakże w samych sołectwach, na obszarach zurbanizowanych występują luki w zabudowie, które należy zapełniać, zapobiegając jednocześnie rozpraszaniu się zabudowy „na zewnątrz”. Ponadto poszczególne sołectwa są zróżnicowane pod względem zajmowanego obszaru, jak również struktury zabudowy. Tereny zabudowy charakteryzują się dużym przemieszaniem form zabudowy, zarówno pod względem pełnionych funkcji, jak i gabarytów i geometrii dachów,
- istniejąca struktura własnościowa powoduje, że rozwój zabudowy następuje w sposób niefunkcjonalny z wykorzystaniem nienormatywnych dojazdów realizowanych w dużej części na zasadzie służebności drogowych,
- krajobraz kulturowo – przyrodniczy z pozostałościami gospodarki folwarcznej i kultury hydrotechnicznej z zachowanymi dawnymi folwarkami w Adamowicach, Dzimierzu i Lyskach oraz folwarcznymi gospodarstwami w Nowej Wsi , Pstrążnej,
- problemem w zakresie wartości ładu przestrzennego gminy jest rozpraszanie się zabudowy w poszczególnych sołectwach, a w szczególności w Lyskach i Suminie oraz Raszczycach i Żytnej. W wyniku tego procesu zaciera się czytelna granica pomiędzy tymi sołectwami, która widoczna jest między pozostałymi sołectwami,
- elementami wartości krajobrazu gminy są głównie elementy środowiska przyrodniczego tworzonego przez lasy Cysterskiego Parku Krajobrazowego Rud Wielkich oraz kompleks stawów w dolinie Suminy,
- krajobraz kulturowy gminy tworzony przez budynki w poszczególnych sołectwach zlokalizowanych przy głównych drogach natomiast największa koncentracja obiektów użyteczności publicznej znajduje się w sołectwie Lyski przy ul. Rybnickiej,
- w większości sołectw kościoły tworzą dominanty przestrzenne pomagające w orientacji przestrzennej w rejonie.

Rysunek Nr 10. Układ jednostek strukturalnych w gminie

2.4 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

2.4.1 Położenie fizyczno-geograficzne

Opracowanie obejmuje teren gminy Lyski. Administracyjnie gmina Lyski położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie rybnickim. Teren gminy sąsiaduje z gminami: Kuźnia Raciborska, Jejkowice, Gaszowice, Kornowac, Racibórz, Nędza oraz z miastem Rybnik i Rydułtowy. Powierzchnia gminy wynosi 5742 ha. W skład gminy wchodzi dziesięć sołectw: Adamowice, Bogunice, Dzimierz, Lyski, Nowa Wieś, Pstrążna, Raszczyce, Sumina, Zwonowice, Żytina. Wg danych GUS za 2017 r. w gminie zamieszkiwało 9636 osób, a średnia gęstość zaludnienia wynosiła 349 osób na 1km².

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ obszar gminy Lyski znajduje się w dwóch podprowincjach. Niewielka, południowo-wschodnia część gminy położona jest w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15). Natomiast część zachodnia gminy położona jest w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski omawiany obszar leży w Dziale Wyżyn Południowopolskich C, Krainie Górnośląskiej C.3, Okręgu Rybnicko-Kędzierzyńskim C.3.2, Podokręgu Rybnickim C.3.2.c i Rybnickim C.3.2.d.

2.4.2 Budowa geologiczna

Najstarszymi elementami w morfologii gminy Lyski, sięgającymi wiekiem przynajmniej trzeciorzędu są elewacje i obniżenia o założeniu tektonicznym – zrąb Płaskowyżu Rybnickiego (elewacja Rydułtowy-Żory) – stanowiący cokół wysoczyzny plejstocénskiej oraz obniżenia – zapadlisko Niecki Kozielskiej i rów tektoniczny Górnej Odry .

Podłoże osadów czwartorzędowych stanowią osady trzeciorzędowe (miocen) wykształcone w postaci ilów plastycznych szarozółtych z warstwami piasków drobnoziarnistych **Ns**.² Osady te zajmują zachodnią, północną i północno-wschodnią część gminy. Podłoże południowo-wschodniej części gminy zbudowane jest z ilów, mułków, piasków i piaskowców mioceńskich Nb. Utwory te oznaczone na szczegółowej Mapie Geologicznej Polski w skali 1:50000 ark. Rydułtowy³ jako **Mt3** odsłaniają się stosunkowo często na terenie gminy. Były one przedmiotem eksploatacji w licznych drobnych gliniankach rozsianych po całym terenie gminy. W podłożu czwartorzędu uwidacznia się kopalna trzeciorzędowa dolina Odry z wyraźnie wykształconymi dopływami: Suminą i Rudą. Głębokość dolin kopalnych dochodzi do 60 m (kopalna dolina Odry) i 40 m (kopalna dolina Rudy).

Na obszarze gminy i jej otoczenia dominującymi utworami budującymi współczesną powierzchnię są utwory związane z okresem zlodowaceń (plejstocen). Zlodowacenie Odry (środkowopolskie) pozostawiło na badanym obszarze cały zestaw litofacji powstałych w środowisku glacialnym, fluwioglacialnym i limnoglacialnym. Budują one zasadnicze zręby gliniastych wysoczyzn morenowych oraz rozległe piaszczysto-żwirowe powierzchnie sandrów. Dość zwarte pokrywy glin zwałowych **gQp3** występują w okolicy Raszczyca, Budzina, Żytnej, Nowej Wsi i Pstrążnej. Występujące w północnej części gminy i na północ od niej wysoczyzny morenowe

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Kotłicz G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

³ Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.;

stanowią w ujęciu geomorfologicznym Wysoczyznę Gaszowicką. Powierzchnia tej wysoczyzny występuje na wysokości 250-260 m. n.p.m. Natomiast w kierunku południowym, poza terenem gminy na obszarze Płaskowyżu Rybnickiego utwory glin morenowych występują pod przykryciem utworów pyłowych (lessy **iQp4**). Powierzchnia Płaskowyżu Rybnickiego występuje na wysokości 280 – 300 m. n.p.m.

Niższe poziomy morfologiczne (230-260 m n.p.m.) zbudowane są głównie z piasków i żwirów fluwioglacjalnych **fgQp3**. Ich zwarte powierzchnie rozciągają się wzdłuż dolin budując zbocza dolin, często także niższe działki międzydolinne. Piaski tworzą na tym obszarze dwa poziomy: dolny zalegający pod glinami zwałowymi i górny pokrywający gliny zwałowe.

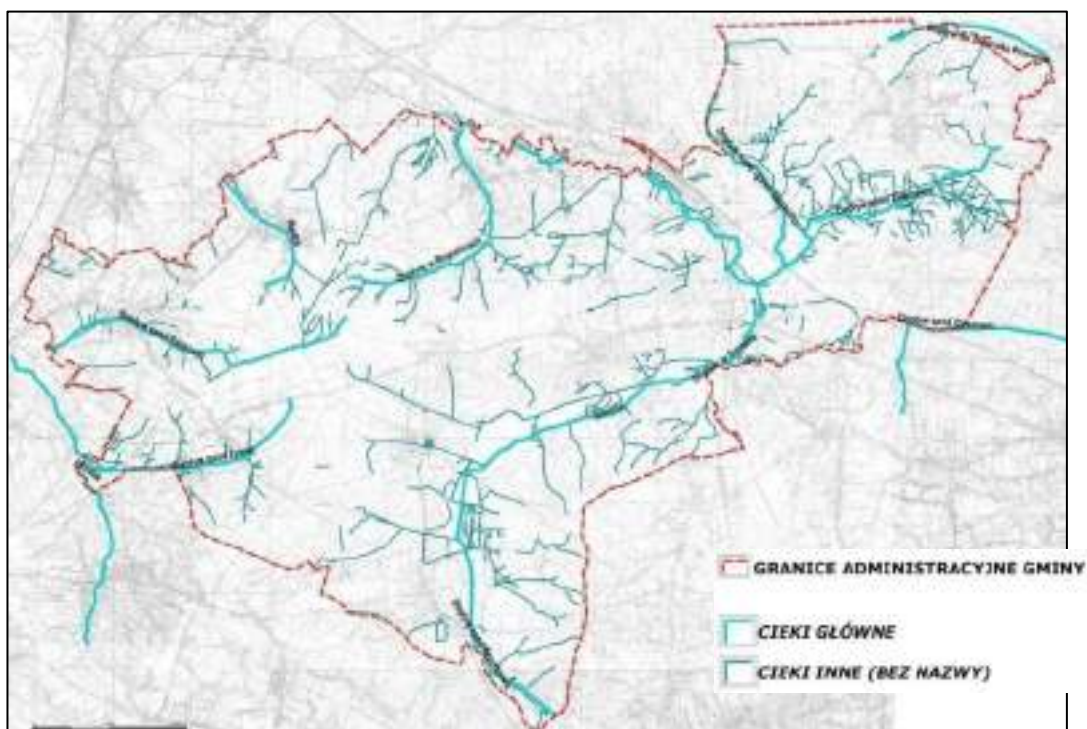
Wzdłuż doliny Odry występuje na wysokości 190 – 200 m n.p.m. wąski pas terasy rzecznej pochodzącej z okresu zlodowacenia Wisły (północnopolskiego). Z tego okresu pochodzą także osady eoliczne reprezentowane przez pokrywy lessowe oraz piaski eoliczne eQ. Pokrywy lessowe występują w zwartych płatach na południe od obszaru gminy Lyski. Piaski eoliczne pokrywają równiny sandrowe tworzące rozległe pola piasków przewianych z licznymi formami wydmy. Niektóre wydmy, w wyniku migracji przemieszczone zostały na podłoże zbudowane z glin morenowych.

Najmłodsze holocenijskie osady (**fQh** i **nQh**) występują głównie w dnach dolin rzecznych. Składają się one z piasków i żwirów deponowanych w obrębie koryt oraz mułów i ilów osadzonych na obszarach teras zalewowych, które tworzą tam zwarte pokrywy madowe.

2.4.3 Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Wody płynące

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar w całości należy do prawostronnego dorzecza Odry. Głównym ciekim odwadniającym obszar gminy Lyski jest Sumina. Źródła potoku znajdują się na terenie miasta Pszów. Sumina wpływa na obszar gminy na wysokości ok. 230 m n.p.m., gdzie zasila ją Dopływ z Pstrążnej. Dolina Suminy od Rzuchowa do Suminy jest zagospodarowana systemem stawów hodowlanych o łącznej powierzchni ok. 113 ha. W Pogwizdowie Sumina przyjmuje duży prawostronny dopływ (tzw. Dopływ z Suminy), którego zlewnia znajduje się poza obszarem gminy. Największym dopływem Suminy odwadniającym północno-wschodnią część obszaru jest Dopływ ze Zwonowic wraz z Dopływem z Górek Śląskich. W rejonie Bogunic Sumina opuszcza obszar gminy na wysokości ok. 200 m n.p.m. przyjmując przedtem Dopływ w Bogunicach. Zachodnia część gminy jest odwadniana przez krótkie potoki zasilające stawy łącznikowe: potok Nędza, Dopływ spod Żytnej, Dopływ spod Raszczyca. Nieznaczna północno-wschodnia część gminy odwadniana jest przez źródłowe odcinki dopływów Rudy: Dopływ spod Gaszowic i Dopływ do zbiornika Pniowiec. Prócz cieków posiadających nazwy na terenie gminy płynie również szereg mniejszych cieków, w tym m.in. zespół interesujących cieków stanowiących dopływy Suminy od strony południowej, płynących w obszarach leśnych niewielkimi wąwozami. Wypływają one z rejonu Adamowic, Nowej Wsi i Wygonów. Centralna, wyniesiona część gminy stanowi miejsce źródłowe dla wielu wypływających stąd potoków.

Rysunek Nr 11. Ciek wodny na terenie gminy

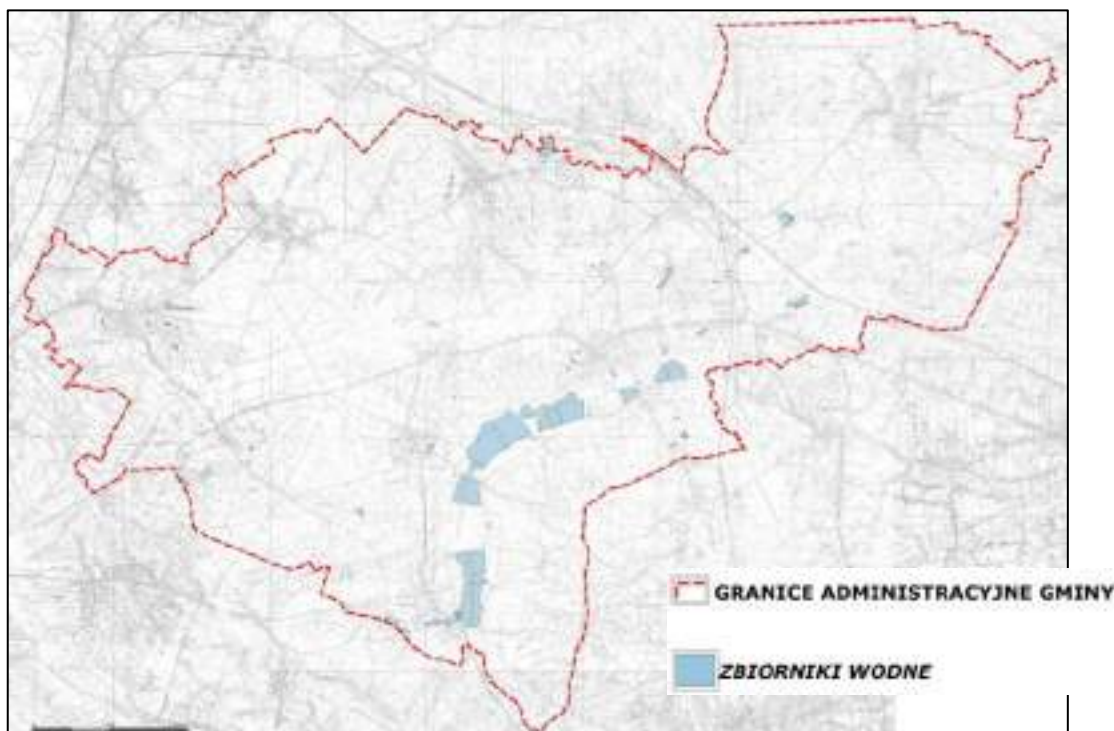
Analizując zmienność odpływu rzeki Suminy należy stwierdzić, że amplituda stanów wody i przepływów jest niewielka. W przebiegu rocznym maksymalne przepływy występują w okresie wiosennym (luty-kwiecień), zaś drugie nieco mniejsze maksimum występuje w okresie letnim (czerwiec-sierpień). Wezbrania wiosenne mają charakter wezbrań roztopowych. Czas trwania wysokich stanów i przepływów jest zmienny i zależy od warunków hydrometeorologicznych okresu zimowego (np. miąższość pokrywy śnieżnej). Spłaszczenie fali wezbrań roztopowych jest spowodowane także nie równoczesnym topnieniem śniegu (wcześniej na obszarach odkrytych, później w lasach). Wezbrania letnie spowodowane są deszczami nawalnymi lub rozlewnymi i cechują się krótszym okresem trwania. W przypadku wystąpienia długotrwałych opadów (deszcze rozlewne) wezbrania letnie powodują co kilka lat odpływy o charakterze powodziowym, jak powódzie z czerwca 1952 r., lipca 1997 r. oraz maja 2010 r.⁴

Sumina w obrębie gminy Lyski nie posiada posterunków wodowskazowych, a informacje o wielkości stanów i przepływów rzeki można określić na podstawie danych z profilu Nędzia położonego w ujściowym odcinku Suminy. Maksymalny obserwowany przepływ wynosił 15,8 m³/s (13.06. 1952 r.), natomiast minimalny 0,07 m³/s (sierpień i wrzesień 1984 r.). Średni przepływ Suminy w profilu Nędzia w latach 1961 – 1985 wynosił 0,65 m³/s, osiągając najniższą wartość w czerwcu (0,41 m³/s), a najwyższą w marcu (0,84 m³/s). Należy sądzić, że mała zmienność przepływów Suminy jest powodowana dużą retencją własną doliny rzecznej (stawy) oraz charakterem podłoża zlewni (piaski eoliczne i fluwioglacjalne) i sposobem użytkowania terenu (duże powierzchnie łąk w dolinie, zwarte obszary leśne).

Wody stojące

Na obszarze gminy występuje wiele stawów hodowlanych i mniejszych zbiorników wodnych o łącznej powierzchni ok. 106 ha. Do najważniejszych zbiorników na terenie gminy zalicza się ciąg stawów w dolinie Suminy ze stawami Żelazistym i Zimną Wodą. Mniejsze ciągi stawów znajdują się w Raszczykach, Adamowicach, w Żytnej, w Lyskach oraz w lesie pomiędzy Zwonowicami a Suminą.

⁴ Czyłok A. z zespołem, Waloryzacja przyrodnicza gminy Lyski, Katowice, 2015 r.;

Rysunek Nr 12. Zbiorniki wodne na terenie gmin

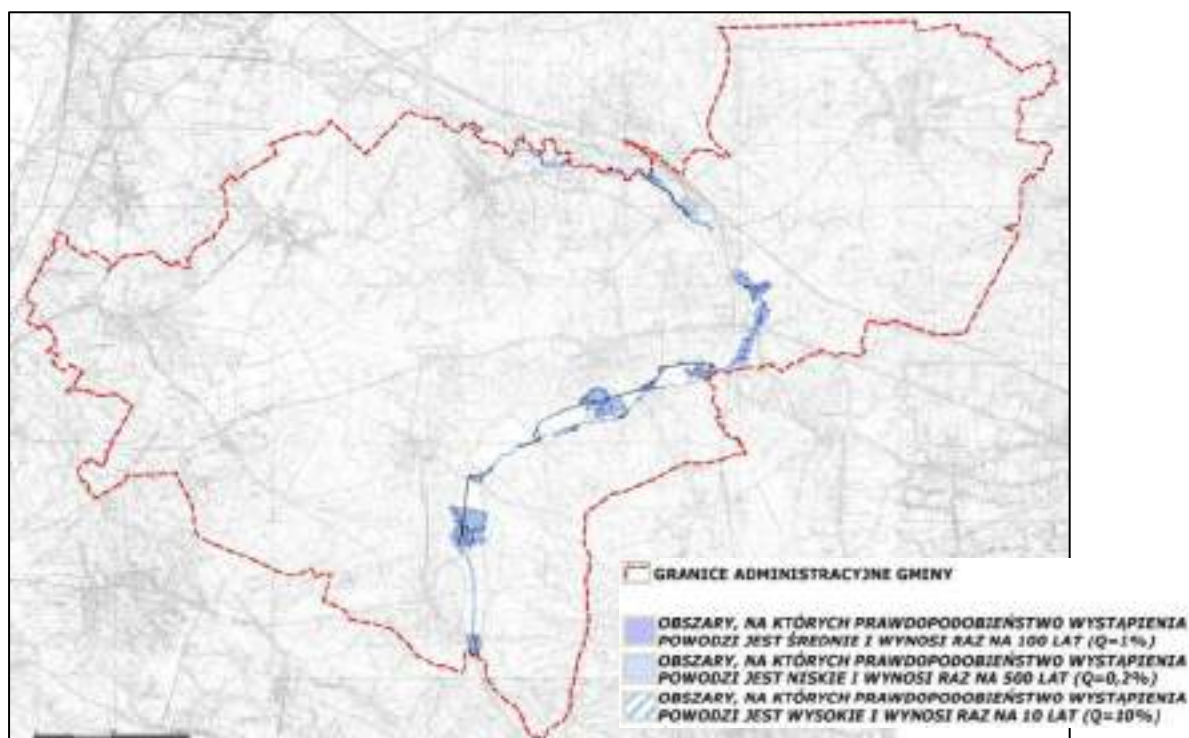
Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które udostępnione zostały przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na terenie gminy Lyski zagrożenia powodziowe występują w dolinie Suminy. Zinventaryzowano tu:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q=10\%$)
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q=1\%$)
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$);

Zagrożeniem objęta jest dolina Suminy, jednak żaden z zasięgów wód nie obejmuje terenów zurbanizowanych. Zasięg wody pięćsetletniej jest nieznacznie większy od zasięgu wody stuletniej i również nie obejmuje żadnych terenów zurbanizowanych. Na obszarze objętym opracowaniem nie występują natomiast obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na pozostałych ciekach nie wydzielano zagrożeń powodziowych, ale w dolince każdego cieku mogą występować lokalne podtopienia (np. w okresie ulewnych opadów czy roztopów), w związku z czym do absolutnego minimum należy ograniczać ich zabudowę.

Rysunek Nr 13. Tereny zagrożone powodzią w gminie

Ujęcia wód powierzchniowych

Na terenie gminy znajdują się ujęcia powierzchniowe związane z potrzebą zaopatrzenia w wodę stawów rybnych, a w jednym przypadku (boisko w Zwonowicach) podlewania trawy na boiskach. Dla ujęć wód powierzchniowych nie zostały utworzone strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej.

Jednolite części wód powierzchniowych

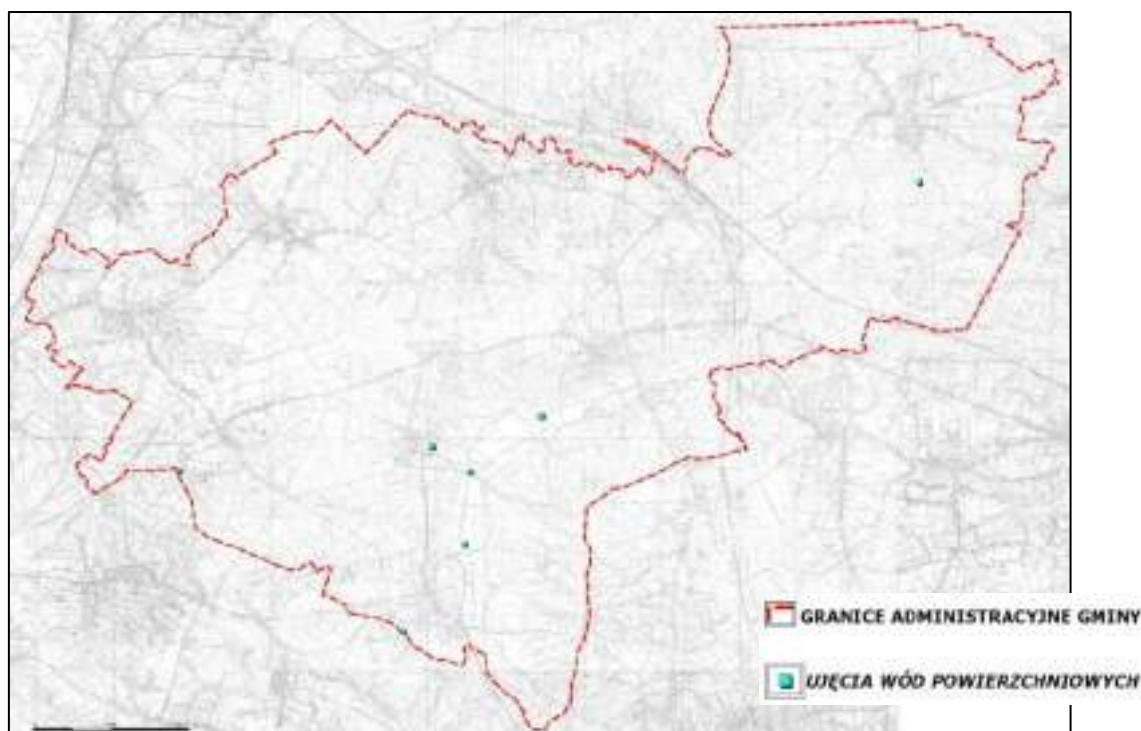
Na terenie gminy Lyski wyróżniono cztery jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):

- Sumina do Dopływu w Suminie PLRW60006115683 (Sumina);
- Sumina od Dopływu w Suminie do ujścia PLRW600061156899 (Dopływ spod Zwonowic, Sumina);
- Dopływ w Suminie PLRW60006115684 (Dopływ w Suminie);
- Łęgoń PLRW60002311549 (ciek Bodek);

Nazwy JCWP nie odnoszą się bezpośrednio do nazw cieków, gdyż często jako jedna JCWP określany jest ciek wraz z dopływami np. JCWP Łęgoń na obszarze Lysek to ciek Bodek.

Na terenie gminy wyróżnia się łącznie sześć zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, cztery wymienione powyżej oraz dwie zlewnie cieków (we wschodniej części gminy), które bezpośrednio przez teren gminy nie przepływają:

- Ruda w obrębie Zbiornika Rybnik PLRW600001156539;
- Gzel PLRW6000611565349;

Rysunek Nr 14. Ujęcia wód zlokalizowane na terenie gminy

2.4.4 Wody podziemne

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁵ niemal obszar gminy wchodzi w skład Przedkarpackiego Regionu Hydrogeologicznego XXII, Podregion Rybnicki XXII8. Jedynie niewielki skrawek terenu gminy w rejonie Zbiornika Pniowiec znajduje się w Podregionie Przedkarpacko – Śląskim XXII7. W tych podregionach główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

Użytkowe poziomy wodonośne

Na obszarze gminy Lyski, zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną ark. Rydułtowy⁶ w profilu hydrogeologicznym występują piętra wodonośne w utworach czwartorzędu i miocenu. W piętrach tych wydzielono użytkowe poziomy wodonośne. W południowej części terenu gminy (rejon Pstrążnej) brak jest użytkowych poziomów wodonośnych.

Piętro wodonośne czwartorzędu budują piaski i żwiry wypełniające dolinę kopalną Rudy oraz doliny: Odry i Suminy lub osady te tworzą zawodnione warstwy wśród glin na obszarze wysoczyzn. Generalnie występuje jeden poziom wodonośny, lokalnie więcej, ale o wyraźnym zróżnicowaniu jego warunków hydrogeologicznych w systemach dolinnych i na wysoczyznach. W systemach dolinnych poziom wodonośny jest odkryty lub częściowo odkryty, a ruch wody odbywa się w ośrodku porowym. Własności hydrogeologiczne kompleksu żwirowo-piaszczystego, wypełniającego formy dolinne, są korzystne do gromadzenia i przewodzenia wody. Miąższość zawodnionej warstwy wynosi 6,5 – 37 m. Zwierciadło ma charakter swobodny lub napięty: nawiercono je na głębokości od 1,5 m do 11,8 m p.p.t., a stabilizuje się na głębokości od 0,5 do 0,9 m. p.p.t. Zawodniona warstwa leży na ilach lub piaskach trzeciorzędowych i pozostaje w związku hydraulicznym z wodami powierzchniowymi i wodami trzeciorzędu.

⁵ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁶ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;

Poziom wodonośny występujący w obszarach wysoczyzn jest przepływowy, zakryty lub częściowo zakryty o charakterze porowym. Zawadnione osady piaszczysto-żwirowe o miąższości od 3,5 do 15 m zalegają na łąkach lub piaskach trzeciorzędowych, a miejscami również na glinach zwałowych. Warstwa wodonośna występuje na głębokości od 8,9 do 27,6 m i na przeważającym obszarze występowania przykryta jest osadami słaboprzepuszczalnymi (gliny zwałowe, mułki) o miąższości od 9 do 22 m. Zwierciadło wody jest napięte lub słabo napięte i stabilizuje się na głębokości od 5,6 do 22,7 m. p.p.t.

Czwartorzędowy użytkowy poziom wodonośny zasilany jest wodami atmosferycznymi bezpośrednio na całym obszarze jego występowania. Warunki przepływu wód podziemnych obrazowano układem hydroizohips. Wszystkie główne rzeki zaznaczają swój udział w postaci typowych wcięć drenażowych. Generalnie przepływ strumienia filtracji odbywa się ze wszystkich stron w kierunku doliny Odry, która stanowi główną podstawę drenażu. Lokalną zmianę w kierunku przepływu powoduje Ruda i Sumina.

Piętro wodonośne trzeciorzędu budują piaszczysto – żwirowe osady sarmatu o bardzo zmiennej miąższości i rozprzestrzenieniu. Użytkowy poziom wodonośny izolowany jest od powierzchni terenu lub wyżej leżącej czwartorzędowej warstwy wodonośnej, warstwą glin zwałowych lub łąków o miąższości od kilkunastu do 100 m. W obrębie doliny Suminy udokumentowano lokalne występowanie połączonych poziomów wodonośnych czwartorzędu i trzeciorzędu. Użytkowy poziom wodonośnych trzeciorzędu jest zasilany poprzez: przesiąkanie wód atmosferycznych z pierwszego, przypowierzchniowego poziomu czwartorzędowego oraz przesiąkanie wód na kontaktach hydrogeologicznych czwartorzędowego i trzeciorzędowego poziomu wodonośnego. Regionalną podstawą drenażu poziomu trzeciorzędowego jest dolina Odry, a eksploatacja ujęć wód podziemnych nie powoduje znaczących zmian w układzie pola hydrodynamicznego. W trzeciorzędowym piętrze wodonośnym wydzielono dwie jednostki hydrogeologiczne 1Q/cTrI i 2cTrI. Średnia wydajność studni wierconej wynosi 30 – 50 m³/h, stopień zagrożenia tych wód jest niski, ze względu na generalny brak ognisk zanieczyszczeń i istnienie słaboprzepuszczalnej warstwy izolującej.

Tabela Nr 2. Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
1Q/cTrI	Tr	15-50 m	29	2,5	72	95	70
2cTrI	Tr	50-100 m	29	2,5	72	95	70

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

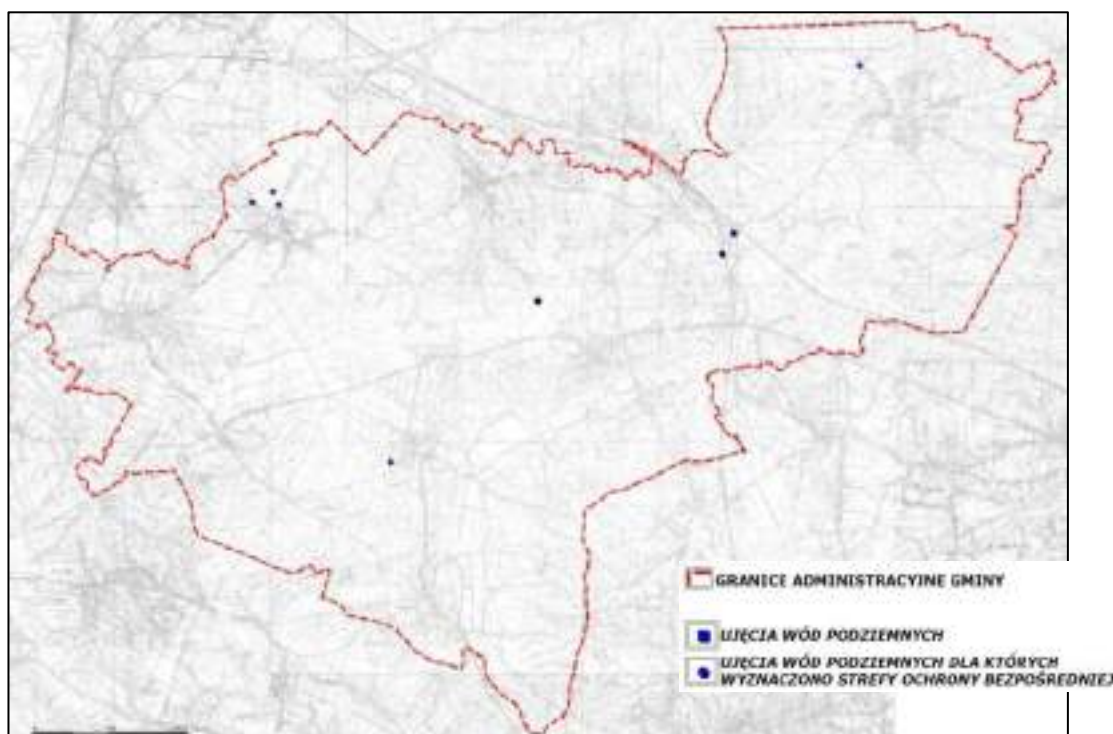
Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów dostępnych na stronie Państwowej Służby Hydrogeologicznej na terenie gminy nie występują główne, ani lokalne zbiorniki wód podziemnych. Dawniej na terenie gminy występował GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, jednak obecnie jego granice zostały zawężone i znajduje się on poza terenem gminy.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych niemal cały teren gminy wchodzi w skład JCWPd nr142, jedynie niewielkie skrawki północno-wschodnie i południowo-zachodnie wchodzi w skład JCWPd nr 144.

Ujęcia wód podziemnych

Na terenie gminy Lyski znajduje się łącznie osiem ujęć wód podziemnych, trzy w Adamowicach, jedno w Dzimierzu, jedno w Lyskach, dwa w Suminie, jedno w Zwonowicach. Nie występują ujęcia wód podziemnych dla których wydzielono by strefy ochrony pośredniej, natomiast dla części ujęć ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej, obejmujące najbliższe sąsiedztwo działki.

Rysunek Nr 15. Ujęcia wód zlokalizowane na terenie gminy

2.4.5 Klimat i warunki topoklimatyczne

Obszar, na którym znajduje się gmina Lyski, podobnie jak całe województwo śląskie i Polska, leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego o cechach przejściowych między klimatem oceanicznym a kontynentalnym. Klimat Polski kształtują ścierające się ze sobą masy powietrza: oceanicznego, kontynentalnego, arktycznego i śródziemnomorskiego.

Pogodę i klimat kształtują głównie masy powietrza docierające do Polski z sektora zachodniego, znad Oceanu Atlantyckiego. Te zróżnicowane masy powietrza wywołują dużą zmienność i nieregularność stanów pogody. Dużą różnorodnością pogody cechuje się też obszar, na którym leży gmina Lyski. Położenie gminy Lyski w sąsiedztwie doliny Odry i wylotu Bramy Morawskiej – naturalnego obniżenia między Sudetami i Karpatami – ułatwia napływ mas powietrza z południa Europy. Razem ze swobodną cyrkulacją wschodnią, zachodnią i północną układ ten sprawia, że stosunki klimatyczne są tu bardziej zależne od cyrkulacji mas powietrza niż od czynnika słonecznego (Atlas Województwa Katowickiego). Okresowy napływ ciepłych mas powietrza z południa skutkuje złagodzeniem klimatu.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7-8°C. Najniższa średnia temperatura notowana jest w styczniu, wynosi od -2°C do -3°C, a średnia temperatura najcieplejszego miesiąca, lipca wynosi 17-18°C. W dolinie Odry średnie temperatury roczne oraz temperatury najchłodniejszego i najcieplejszego miesiąca są o około 1°C wyższe. Tym samym, obszar, na którym leży gmina Lyski należy do jednego z najcieplejszych w województwie śląskim. W ciągu roku notuje się 90-100 dni z przymrozkiem, tj. temperaturą minimalną w ciągu doby poniżej 0°C, natomiast dni z temperaturą powyżej 15°C jest 100-110.

Opady roczne wynoszą 650-800 mm, wykazują one dużą zmienność w poszczególnych latach. Opady nie są też rozmieszczone równomiernie w ciągu roku, najwięcej przypada ich na miesiące letnie – czerwiec, lipiec, sierpień (z maksimum w lipcu), najmniej zaś na miesiące zimowe – styczeń, luty (z minimum najczęściej w lutym, czasem w styczniu lub marcu). W najcieplejszym miesiącu opady wynoszą 100-110 mm, w najchłodniejszym miesiącu notuje się 40-50 mm opadu.

Zróżnicowanie opadów w gminie Lyski i na terenach z nią sąsiadujących pokazują pomiary na posterunkach opadowych. Średnie roczne sumy opadów w okresie 1961-1990 wynosiły 657-786 mm (Ligota Tworkowska – 657 mm, Zwonowice – 705 mm, Adamowice – 740 mm, Rydułtowy – 781 mm, Wodzisław Śląski – 786 mm).

Zróżnicowanie opadów w wieloleciu 1961-2000 przeanalizowano na 2 posterunkach opadowych: Zwonowice i Rydułtowy. W analizowanym okresie średnie roczne sumy opadów wynosiły 721-777 mm. Roczne sumy opadów w najsuchszym roku (1993) wynosiły 531-549mm, a w roku najbardziej wilgotnym 1067-1138 mm.

Opady letnie mają często charakter deszczy nawaalnych towarzyszących burzom, czasem zopadem gradu. Ulewy takie zdarzają się od kwietnia do września, z największą częstotliwością w lipcu. Opady śniegu zaczynają się najczęściej w połowie listopada. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 50-90 dni, krócej w dolinie Odry. Grubość pokrywy śnieżnej zwykle nie przekracza 15 cm.

Na obszarze Płaskowyżu Rybnickiego dominują wiatry południowo-zachodnie, natomiast w dolinie Odry kierunki wiatrów nawiązują do jej przebiegu i najczęściej są to wiatry północno-zachodnie do południowo-zachodnich i południowych. Wiatry wieją z prędkością 2-3 m/s. Znaczny jest też odsetek słabych wiatrów i ciszy.

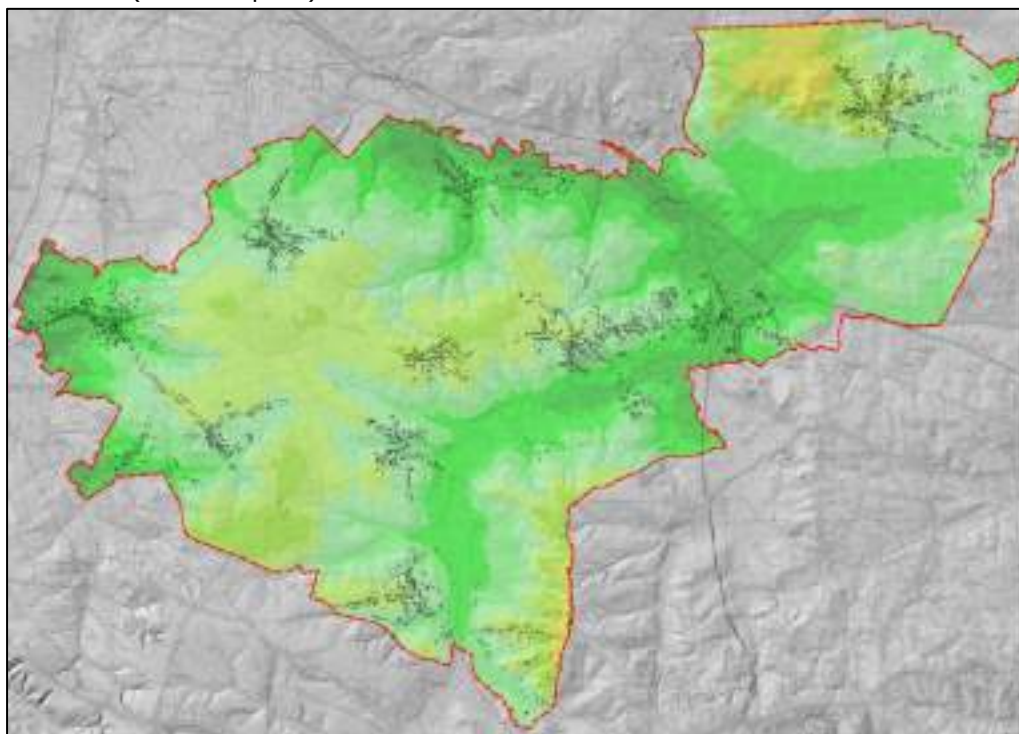
Według podziału województwa katowickiego na regiony klimatyczne gmina Lyski leży w strefie kontaktu regionu śląsko-wielkopolskiego na zachodzie i nizinnego podkarpackiego na wschodzie. W regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski według R. Gumińskiego (1948) obszar gminy Lyski zlokalizowany jest w dzielnicy podsudeckiej. Okres wegetacji na obszarze gminy Lyski trwa 210-215 dni, ku dolinie Odry wzrasta do 220 dni. Na terenach bardziej urzeźbionych zaznaczają się różnice mikroklimatyczne.

2.4.6 Powierzchnia ziemi

2.4.6.1 Ukształtowanie terenu, zjawiska osuwiskowe

Ukształtowanie terenu

Najniżej położone punkty gminy znajdują się w zachodniej części gminy w Raszczycach w dolinie potoku Bodek (ok. 190 m n.p.m.) i na wypływie Suminy poza granicę gminy (ok. 200 m n.p.m.) Natomiast najwyżej położone punkty znajdują się w północno-wschodniej części gminy w Zwonowicach (284 m n.p.m.).

Rysunek Nr 16. Ukształtowanie terenu gminy

Na obszarze gminy i jej otoczenia dominującymi utworami budującymi współczesną powierzchnię są utwory związane z okresem zlodowaceń (plejstocen). Zlodowacenie Odry (środkowopolskie) pozostawiło na badanym obszarze cały zestaw litofacji powstałych w środowisku glacialnym, fluwioglacialnym i limnoglacialnym. Budują one zasadnicze zręby gliniastych wysoczyzn morenowych oraz rozległe piaszczysto-żwirowe powierzchnie sandrów. Występujące na całym terenie gminy wysoczyzny morenowe stanowią w ujęciu geomorfologicznym Wysoczyznę Gaszowicką. Powierzchnia tej wysoczyzny występuje na wysokości 250-260 m n.p.m i najlepiej uwidacznia się w rejonie Raszczyce - Żytka - Nowa Wieś-Lyski oraz w Zwonowicach. Natomiast w kierunku południowym, poza terenem gminy na obszarze Płaskowyżu Rybnickiego utwory glin morenowych występują pod przykryciem utworów pyłowych. Powierzchnia Płaskowyżu Rybnickiego występuje na wysokości 280 – 300 m n.p.m. Generalnie cała powierzchnia gminy położona jest na wyniesieniu, ale denudacyjny charakter rzeźby sprawia, że miejscami wysokości względne osiągają duże przewyższenia. Dolina Suminy stanowi dosyć silne obniżenie. Dwa kolejne obniżenia położone są po wschodniej i zachodniej stronie gminy. Od strony zachodniej fragment Raszczyce oraz Budzin położone są na skłonie doliny Odry, natomiast od strony wschodniej fragment Zwonowic położony jest w dolinie Rudy. Denudacyjny charakter rzeźby powierzchni sprawia, iż wysoczyzny rozcinane są dolinami bocznym całego szeregu małych dolinek bocznych rozcinających zbocza wysoczyzn. Większe doliny rzeczne mają płaskie i szerokie dna wysłane namułami lub zabagnione (zatorfione). Wierzchowiny i ich zbocza są denudowane, a materiał jest gromadzony w dnach dolin i u stóp zboczy. Transport materiału odbywa się zarówno licznymi ciekami jak i poprzez spływ powierzchniowy po zwiększonych opadach. Z uwagi na to, iż transportowany jest materiał drobnofrakcyjny (pyły i ropy), powoduje on wzrost nieprzepuszczalności wodnej podłoża w miejscach jego gromadzenia. Proces ten sprzyja zabagnianiu dolin i wzrostowi wilgotności podnóży zboczy. Ciekawe formy przybierają pozostałości zlodowacenia środkowo i północnopolskiego, takie jak np. Ostra Góra i Winna Góra w Zwonowicach, które zaskakują dużymi, jak na skalę Płaskowyżu Rybnickiego przewyższeniami i formami.

Niższe poziomy morfologiczne (230-260 m n.p.m.) zbudowane są głównie z piasków i żwirów fluwioglacialnych. Ich zwarte powierzchnie rozciągają się wzdłuż dolin budując zbocza dolin, często także niższe działki międzydolinne. Piaski tworzą na tym obszarze dwa poziomy: dolny zalegający pod glinami zwałowymi i górny pokrywający gliny zwałowe.

Wzdłuż doliny Odry występuje na wysokości 190 – 200 m. n.p.m. wąski pas terasy rzecznej pochodzącej z okresu zlodowacenia Wisły (północnopolskiego). Z tego okresu pochodzą także osady eoliczne reprezentowane przez pokrywy lessowe oraz piaski eoliczne. Pokrywy lessowe występują w zwartych płatach na południe od obszaru gminy Lyski. Piaski eoliczne pokrywają równiny sandrowe tworzące rozległe pola piasków przewianych z licznymi formami wydmowymi. Niektóre wydmy, w wyniku migracji przemieszczone zostały na podłoże zbudowane z glin morenowych.

Na terenie gminy nie występują znaczące antropogeniczne formy geomorfologiczne takie jak wysokie wały, nasypy, czy też tak charakterystyczne dla krajobrazu śląska i obecne w gminach sąsiadujących z Lyskami hałdy.

Zjawiska osuwiskowe

Przez długi czas nie było dostępnych szczegółowych, wymaganych przepisami prawa materiałów dotyczących zagrożenia osuwiskowego, które można by wykorzystać przy planowaniu przestrzennym. W ramach prac nad SOPO – Systemem Ochrony Przeciwośuwiskowej Państwowej

Instytut Geologiczny wykonał „Mapę osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Lyski w skali 1:10000”.⁷ W dokumentacji przyjęto następujące nazewnictwo:

Tereny zagrożone ruchami masowymi są obszarami (wyznaczone poza osuwiskami), w których obecne są czynniki wskazujące na występowanie ruchów masowych w przeszłości, a zatem są obszarami gdzie można spodziewać się ponownego rozwoju ruchów masowych w przyszłości;

Osuwiska – to tereny na których obserwuje się ruchy masowe ziemi. Osuwiska dzielą się na:

- osuwiska aktywne ciągłe są w ciągłym ruchu lub objawy ich aktywności występowały w trakcie prowadzenia rejestracji, albo w ciągu co najmniej ostatnich 5 lat.
- osuwiska aktywne okresowo - objawy aktywności występowały w nieregularnych odstępach czasu, w ciągu ostatnich 50 lat.

Osuwiska nieaktywne są ustabilizowane, w ich obrębie nie obserwowano i nie udokumentowano objawów aktywności w ciągu co najmniej ostatnich 50 lat.

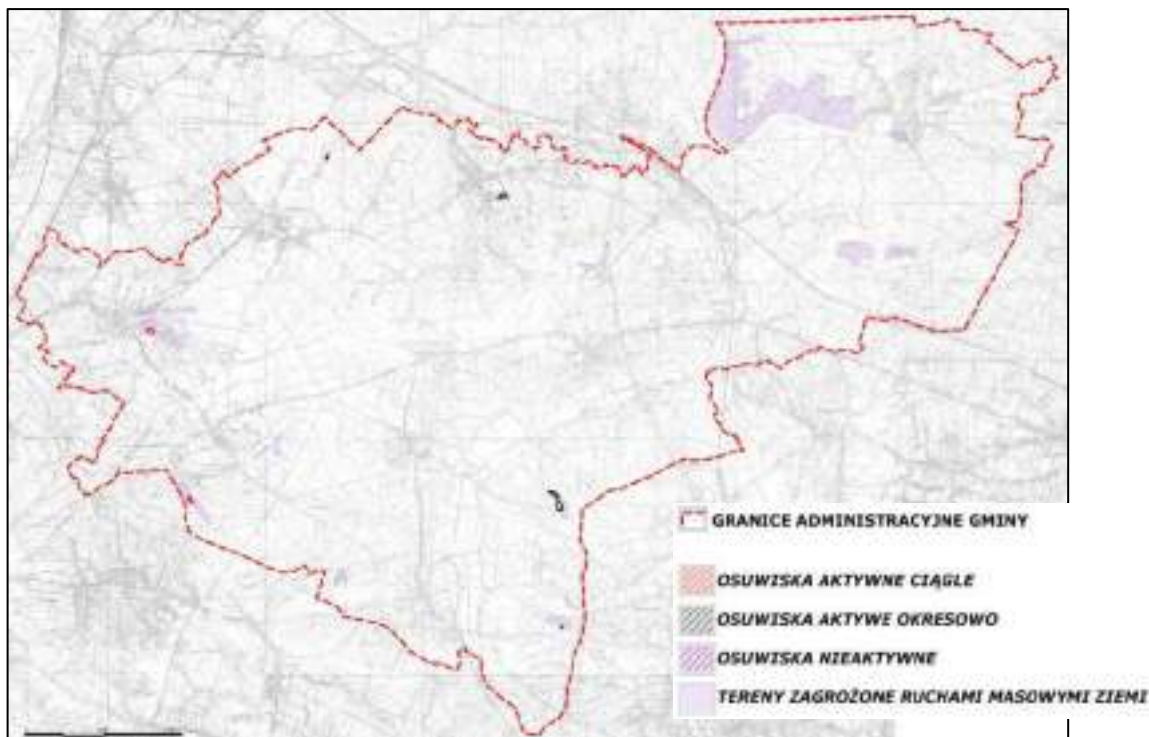
Na obszarze gminy Lyski występują tereny zagrożone ruchami masowymi o łącznej powierzchni ok. 148 ha. Tereny te były wskazywane w lasach pomiędzy Zwonowicami i Górkami Śląskimi, na zboczach Ostrej Góry, oraz w dolinach cieków w Bogunicach, Pstrążnej i Dzimierzu, Raszczytach i Adamowicach. Jedynie na jednym terenie, w południowej części Bogunic tereny zagrożone obejmują tereny zabudowane.

Na terenie gminy wskazywano dziesięć osuwisk o łącznej powierzchni ok. 2,7 ha. Wszystkie te osuwiska są niewielkie, rozwinięte przeważnie na stromych zboczach dolin cieków. Wytypowano tu cztery osuwiska aktywne ciągłe, jedno osuwisko aktywne okresowo oraz pięć osuwisk nieaktywnych. Wszystkie osuwiska znajdują się poza terenami zabudowanymi.

Jak wynika z dotychczasowych obserwacji większość osuwisk na analizowanych terenach powstaje w wyniku dynamicznych czynników naturalnych (infiltracji wód opadowych i roztopowych oraz podcięcia erozyjnego), które wykorzystywały naturalne predyspozycje danych obszarów do uruchomienia mas skalnych (tzw. czynniki statyczne): podatność podłoża na osuwanie – obecność utworów luźnych i warstw o różnej litologii i przepuszczalności. Szczególne zagrożenie stwarza infiltracja wód roztopowych i opadowych oraz podcięcie erozyjne stoków, na których występują miększe pokrywy piasków, żwirów, iłów, glin i lessów. Większe ruchy masowe na tym obszarze mogą wystąpić także w wyniku podcięcia stoków podczas wezbrań i powodzi. Często zbocze może wydawać się ustabilizowane (np. porośnięte drzewami) i nic nie wskazuje na występowanie jakichkolwiek ruchów masowych ziemi. Nie mniej splot niekorzystnych oddziaływań może prowadzić do ponownego naruszenia nieskonsolidowanych warstw. Przeciwdziałanie ruchom masowym powinno polegać na sprawnej melioracji obszaru, która spowoduje szybkie odprowadzenie nadmiaru wód roztopowych i opadowych. Nie powinno się wycinać drzew i krzewów porastających zbocza terenów objętych osuwiskami, gdyż roślinność zdecydowanie hamuje i ogranicza rozwój ruchów masowych. W przypadku powstania np. nowego zsuwu należy miejsce to obsiać trawą lub obsadzić drzewami. Ponadto tereny objęte osuwiskami powinny być wyłączone spod budownictwa, a w przypadku ich zabudowy wszelkie planowane inwestycje inżynierskie i budowlane powinny zostać poprzedzone badaniami geologiczno – inżynierskimi. Dokładne rozpoznanie warunków geologicznych i szczegółowe badania geologiczno – inżynierskie gruntu mogą jednoznacznie stwierdzić przydatność tych terenów do zabudowy i określić możliwości ich zabudowy. Pozwolą one także na wskazanie sposobu zabezpieczenia istniejących budynków,

⁷ Rozpoznanie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemi wraz z programem wykonania prac terenowych oraz dokumentowania osuwisk na obszarze Powiatu Rybnickiego, PiG, Sosnowiec, 2015 r.

budowli i infrastruktury drogowej i komunalnej znajdujących się na terenach zagrożonych. Rozwiązania takie często jednak wykraczają poza teren jednej działki budowlanej i obejmują np. obszar całego narażonego zbocza.

Rysunek Nr 17. Zjawiska osuwiskowe na terenie gminy

Osiadania terenu na skutek eksploatacji górniczej

Południowo-wschodnia część gminy położona jest w obrębie obszaru i terenu górniczego Rydułtowy II, jednak jak do tej pory w podłożu gminy nie była prowadzona eksploatacja i nie wystąpiły szkody górnicze. Jednak należy mieć świadomość, że ze względu na położenie w granicach obszaru i terenu górniczego może tu dochodzić do zjawiska górniczych takich jak wstrząsy czy leje depresji.

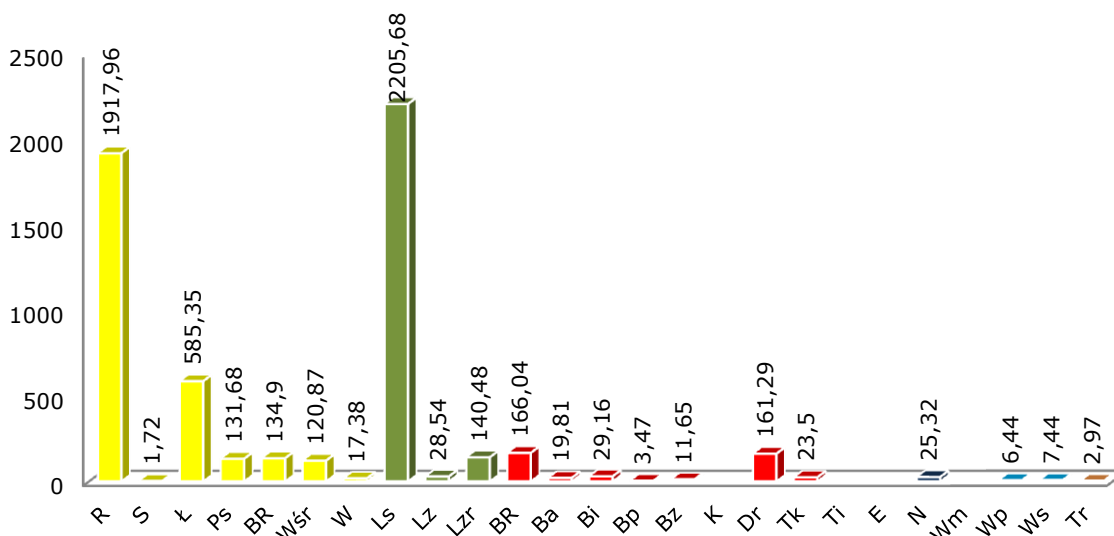
2.4.6.2 Gleby

Użytkowanie terenu

Na terenie gminy Lyski zdecydowanie przeważają grunty orne oraz lasy i tereny zadrzewione, ich powierzchnie to odpowiednio 50,86% i 41,36% powierzchni gminy. Grunty rolne zajmują odpowiednio 1917, ha, co stanowi 33,40% powierzchni gminy. Łąki zajmują mniejsze powierzchnie, ok. 585 ha, co stanowi 10,19% powierzchni gminy. Pozostałe użytki rolne mają mniejsze rozprzestrzenienie, ich udział dochodzi do 2,5% powierzchni gminy. Lasy łącznie z zadrzewieniami zajmują ok. 2347,7 ha, co stanowi 41,36% powierzchni gminy. Charakterystyczne dla gminy jest, że powierzchnie leśne są rozległe i zdecydowanie dominują w części północnej i północno-wschodniej (Lasy Rudzkie) oraz zajmują większą, choć izolowaną powierzchnię w części południowo-zachodniej (Życkiński Las).

Wszystkie grunty zabudowane zajmują ok. 414,92 ha, co stanowi ok. 7,23% powierzchni terenu gminy, z czego drogi i tereny kolejowe zajmują łącznie 184,79 ha, co stanowi 3,22% całej powierzchni gminy. Charakterystyczne dla gminy jest występowanie dziesięciu sołectw, które

oddzielone są od siebie powierzchniami rozległych gruntów rolnych lub leśnych i które stanowią dobrze rozwinięte jednostki osadnicze. Pomimo, że w krajobrazie gminy stawy i inne wody stanowią ważny element, to jednak w strukturze użytkowania ich udział nie jest znaczący. Wg ewidencji gruntów powierzchnia różnego typu wód na terenie gminy to ok. 152,13 ha, czyli 2,65% jej całej powierzchni. Wszystkie tereny, których nie tworzą gruntów zurbanizowanych, a więc tereny rolne, lasy i wody zajmują na terenie gminy łącznie ok. 92,28% jej powierzchni, należy jednak przypuszczać, że udział ten będzie się zmniejszał, głównie ze względu na powiększanie się terenów budowlanych w poszczególnych sołectwach.

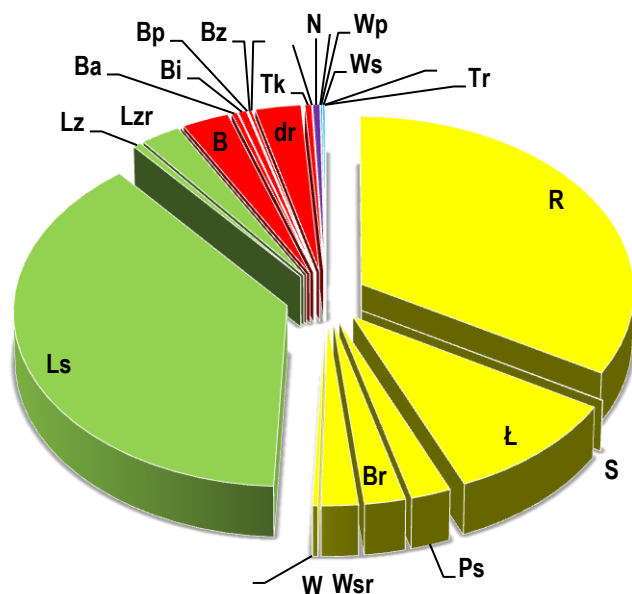

Wykres Nr 1. Użytkowanie powierzchni gminy Lyski na podstawie danych ewidencyjnych

Tabela Nr 3. Użytkowanie powierzchni gminy Lyski na podstawie mapy ewidencyjnej

Grupa użytków gruntowych	Rodzaj użytku gruntowego	Oznaczenie	Gmina Lyski ha / %	
Użytki rolne	Grunty orne	R	1917,96	33,40
	Sady	S	1,72	0,03
	Łąki trwałe	Ł	585,35	10,19
	Pastwiska trwałe	Ps	131,68	2,29
	Użytki rolne zabudowane	BR	134,9	2,35
	Grunty pod stawami	Wsr	120,87	2,11
	Rowy	W	17,38	0,30
	Użytki rolne razem		2909,86	50,68
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Lasy	Ls	2205,68	38,42
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	Lz	28,54	0,50
	Grunty rolne zadrzewione	Lzr	140,48	2,45
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem		2374,7	41,36
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	B	166,04	2,89
	Tereny przemysłowe	Ba	19,81	0,35

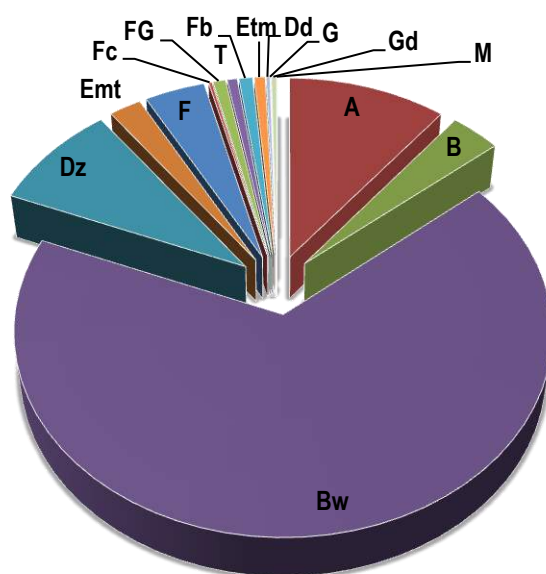
	Inne tereny zabudowane	Bi	29,16	0,51
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	Bp	3,47	0,06
	Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	Bz	11,65	0,2
	Użytki kopalne	K	-	-
	Tereny komunikacji			
	Drogi	Dr	161,29	2,81
	Tereny kolejowe	Tk	23,5	0,41
	Inne tereny komunikacyjne	Ti	-	-
	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem		414,92	7,23
Użytki ekologiczne	Użytki ekologiczne	E	-	-
Nie użytki	Nie użytki	N	25,32	0,44
Grunty pod wodami	Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	Wm	-	-
	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Wp	6,44	0,11
	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Ws	7,44	0,13
	Grunty pod wodami razem		13,88	0,24
Tereny różne	Tereny różne	Tr	2,97	0,05
Razem			5741,65	100%

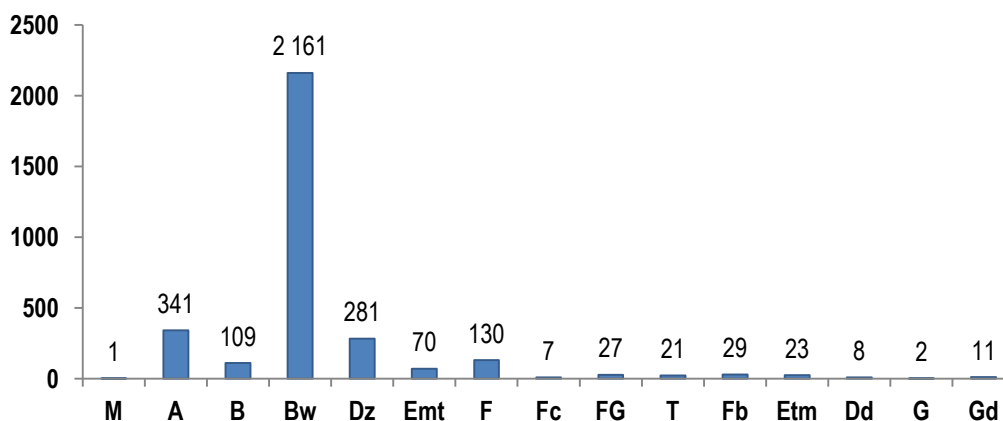
Wykres Nr 2. Użytkowanie terenu wg mapy ewidencyjnej w podziale na główne kategorie

Typy gleb

Na terenie gminy Lyski dominują gleby brunatne właściwe B oraz gleby brunatne wyługowane i kwaśne Bw (łącznie 70,49% gleb gminy). Udział pozostałych gleb jest zdecydowanie mniejszy, jedynie nieco większym udziałem charakteryzują się jeszcze gleby bielcowe i pseudobielcowe (ok. 10,58%) oraz czarne ziemie zdegradowane i gleby szare (ok. 8,72%). Udział pozostałych gleb jest niewielki i nie wykracza poza 4%. Gleby brunatne występują niemal w każdym sołectwie gminy i na nich są usytuowane rozległe powierzchnie rolne. Pośród gleb brunatnych występują płaty gleb bielcowych i pseudobielcowych. W dolinach cieków, a zwłaszcza w szerokiej dolinie Suminy występują mady oraz czarne ziemie zdegradowane i gleby szare. Udział poszczególnych typów gleb przedstawiono na wykresach poniżej.

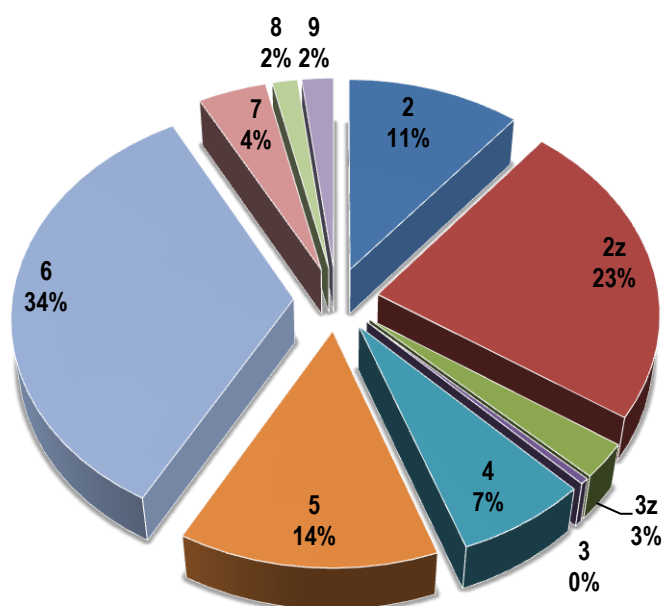
Wykres Nr 3. Procentowy udział poszczególnych typów gleb

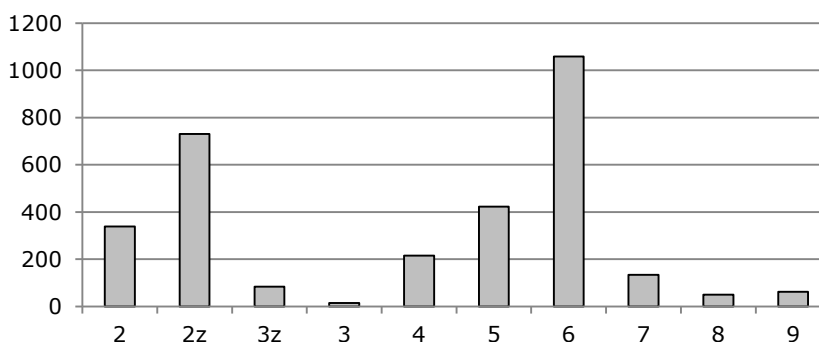
Wykres Nr 4. Procentowy udział poszczególnych typów gleb

Kompleksy przydatności rolniczej

Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Lyski zaznacza się większy udział pięciu kompleksów: 6 – kompleksu żytniego słabego (34,06% powierzchni gleb), użytków zielonych średnich (23,53% powierzchni gleb), 5 – kompleksu żytniego dobrego (13,60% powierzchni gleb), 2 – kompleks pszennego dobrego (10,89% powierzchni gleb) oraz 4 – kompleksu żytniego bardzo dobrego (6,94 % powierzchni gleb). Pozostałe kompleksy gleb mają zdecydowanie mniejsze rozprzestrzenienie i rozłożone są niewielkimi płatami bez specjalnego odniesienia geograficznego. Gleby kompleksu żytniego słabego występują podobnie jak gleby brunatne na rozległych powierzchniach rolnych. W dolinach cieków dominują użytki zielone średnie i użytki zielone słabe i bardzo słabe. Na wschodnich zboczach doliny Suminy, w Pstrążnej i w Dzimierzu występują duże powierzchnie kompleksu pszennego dobrego.

Wykres Nr 5. Procentowy udział poszczególnych kompleksów rolniczej przydatności gleb

Wykres Nr 6. Procentowy udział poszczególnych kompleksów rolniczej przydatności gleb

Bonitacja gleb

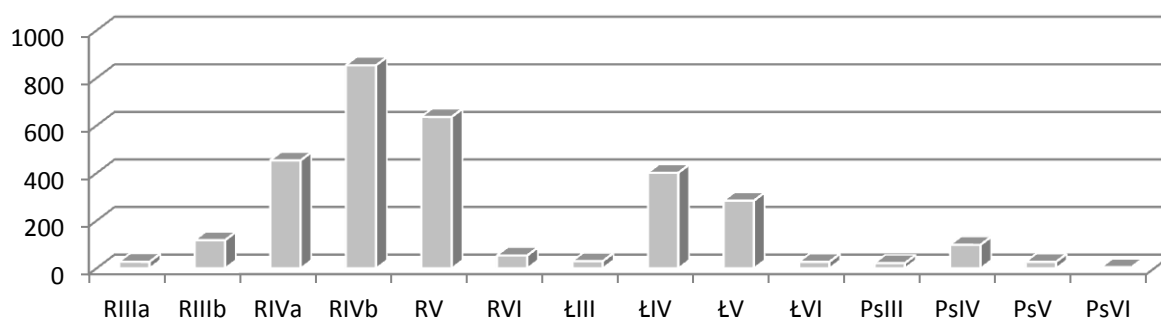
Na terenie gminy Lyski zdecydowanie dominują grunty orne zajmując ok. 70,56% wszystkich gruntów rolnych. Łąki i pastwiska zajmują mniejsze powierzchnie stanowiąc odpowiednio 24% i 4,98% wszystkich gruntów rolnych. Spośród klas gleb najwięcej jest gleb klasy IV, zajmują one łącznie 59,51% wszystkich gleb. Gleby klasy V i VI zajmują mniejsze

powierzchnie, łącznie ok. 34 powierzchni gruntów. Gleb klasy III jest niewiele, stanowią one 6,49% powierzchni (ok. 196,92 ha). Gleby klasy III występują większymi płatami na zboczu doliny Suminy w Pstrążnej i Dzimierzu oraz w północnej części Nowej Wsi, w Budzinie i we wschodniej części Raszczyc.

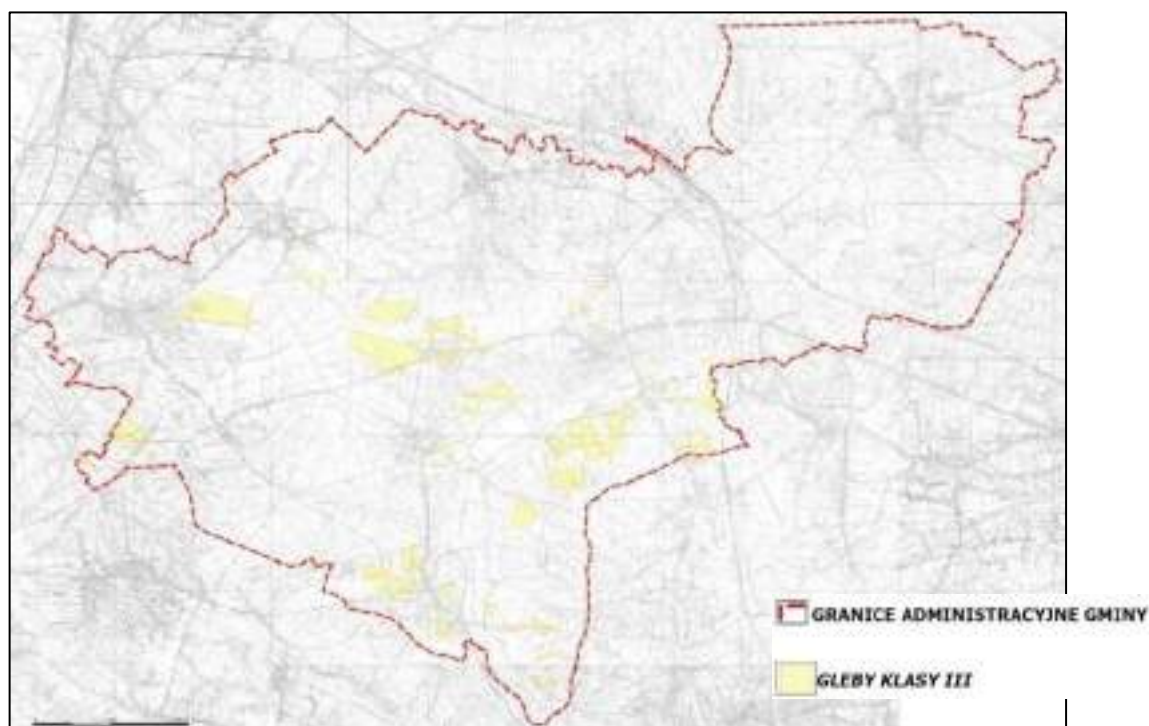
Strukturę klas glebowych przedstawiono w tabeli 3, a ich rozmieszczenie na załączniku mapowym nr 7. Uwaga: dane dotyczące zagadnień gleb pochodzą z map pozostających w zasobie IUNG w Puławach (typy i kompleksy), stąd też powierzchnie typów gleb i kompleksów rolniczej przydatności gleb różnią się w stosunku do danych ewidencyjnych dotyczących użytków i klasoużytków (zasób geodezyjny Starostwa Powiatowego w Rybniku).

Tabela Nr 4. Bonitacja gleb gminy Lyski na podstawie mapy ewidencyjnej

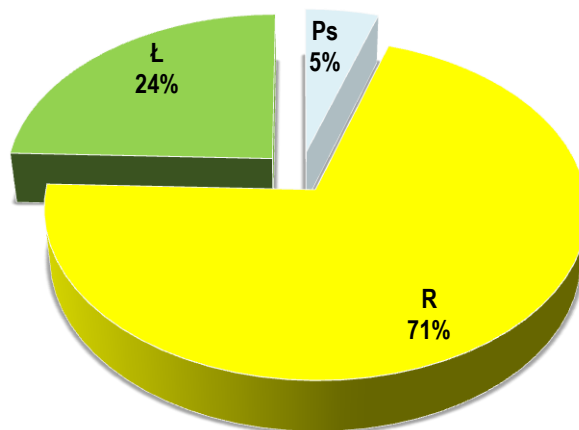
Klasa gleby	RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI	ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsIII	PsIV	PsV	PsVI
Analizowane tereny ok. 3035,34 ha	27,18	117,95	453,42	853,32	636,26	53,69	30,08	401,24	283,98	27,01	21,71	98,42	26,77	4,31
100%	0,9	3,89	14,94	28,11	20,96	1,77	0,99	13,22	9,36	0,89	0,72	3,24	0,88	0,14

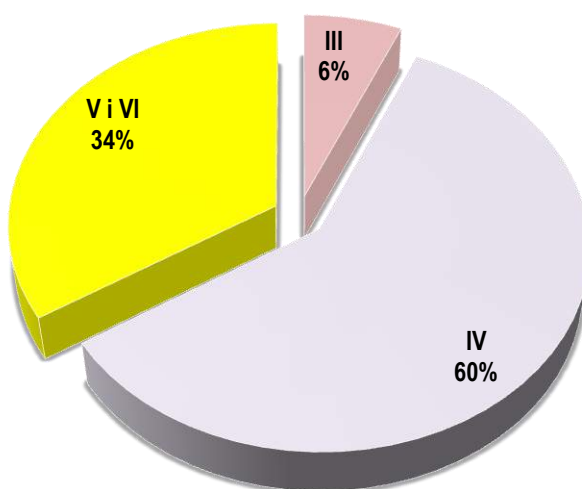
Wykres Nr 7. Procentowy udział poszczególnych klas gleb

Rysunek Nr 18. Gleby klasy III na terenie gminy

Wykres Nr 8. Udział form użytkowania gruntów rolnych w ogóle rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Wykres Nr 9. Udział poszczególnych klas gleb w rozbiściu na gleby dobre, średnio dobre i najslabsze

2.4.7 Zasoby naturalne

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża węgla kamiennego oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej. Na niewielkim skrawku terenu znajduje się również złoża kruszyw naturalnych Babice, którego główna część znajduje się na terenie gminy Nędza. Największe znaczenie spośród wymienionych wyżej surowców posiada węgiel kamienny, jego złoża występują pod dużą częścią gminy, choć nie jest on obecnie wydobywany. W poniższym zestawieniu zebrano istotne informacje dotyczące udokumentowanych złóż występujących na terenie gminy.

Tabela Nr 5. Udokumentowane złoża na terenie gminy Lyski

ID Midas	Kopalina	Złoże/ Powierzchnia [ha]/ Zasoby geologiczne bilansowe	Obszar Górnictwa/ Teren górniczy/ Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania/uwagi
302	Węgiel kamienny	Sumina / 4208 ha/ 300000 tys. Ton	-	Złoże rozpoznane wstępnie
4416	Kruszywa naturalne	Babice/83,96 ha/8111 mln ton	-	Złoże zagospodarowane, ale poza obszarem gminy. Tylko niewielki fragment złoża znajduje się na terenie gminy Lyski o powierzchni zaledwie 82 m ²
9525	Węgiel kamienny	Jejkowice / 4579 ha/ 166245 tys. ton	-	Złoże rozpoznane wstępnie
9558	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Sumina/ 0,79 ha/ 28 tys. m ³	-	Złoże rozpoznane szczegółowo
9559	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Sumina I / 0,8 ha/ 37 tys. m ³	-	Złoże rozpoznane szczegółowo
18592	Węgiel kamienny	Rydułtowy 1/ 6234 ha/ 1158570 tys. ton	Rydułtowy II	Złoże rozpoznane szczegółowo Eksploatację złoża prowadzi KWK ROW Ruch Rydułtowy. Wyznaczono obszar i teren górniczy, ale obecnie eksploatacja nie jest prowadzona pod terenem gminy

Złoża węgla występują w utworach górnego karbonu (namur i westfal) i obejmują serię paraliczną, górnoląską serię piaskowcową i serię mułowcową. Węgla są dobrej jakości, należą do koksujących i energetycznych. Średnia wartość opałowa waha się od 26 414 – 30 221 kJ/kg, zawartość popiołu 9,73 – 22,51 %, a zawartość siarki całkowitej 0,48 – 1,28%. Węgla mogą być wykorzystywane w koksownictwie i energetyce.

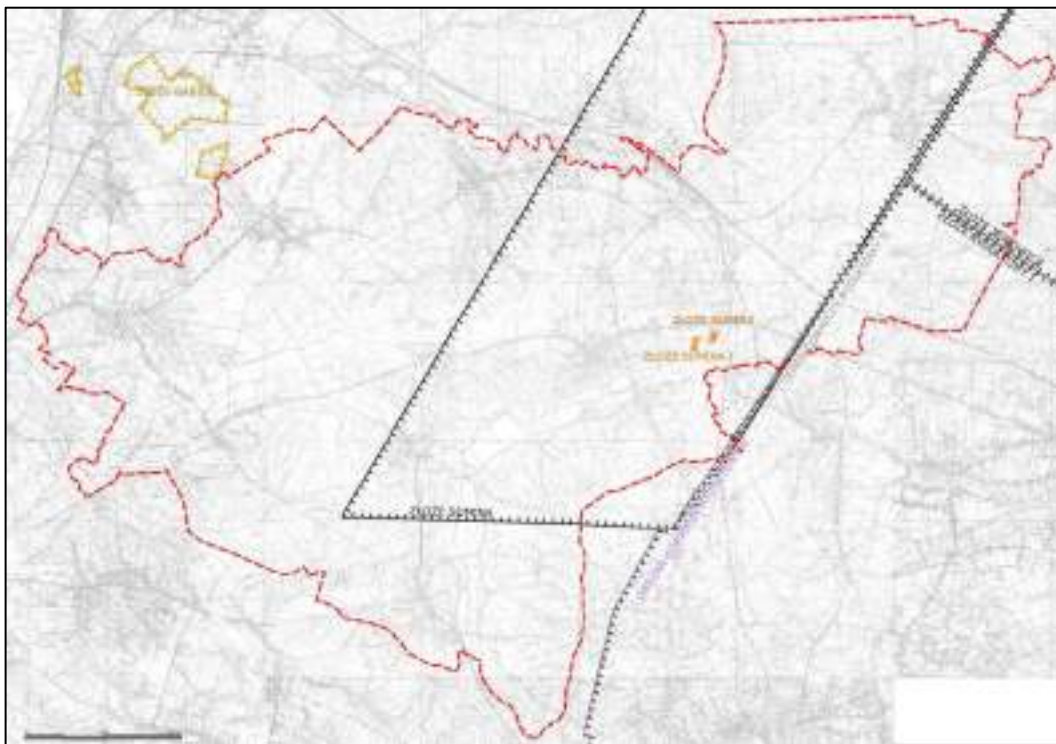
Złoże „Sumina” występuje na obszarze o powierzchni 4208 ha. Miąższość serii złożowej wynosi 430 m, a grubość pojedynczych pokładów bilansowych zmienia się od 1,0 do 3,2 m. Średnia wartość opałowa wynosi 26007 kJ/kg, przy zawartości popiołu - 17,29% i zawartości siarki całkowitej 1,28%. Złoże nie było dotąd przedmiotem eksploatacji.

Złoże „Jejkowice” położone jest na obszarze 4579 ha. Miąższość serii złożowej wynosi od 1031 do 1255 m, a grubość pokładów nie przekracza 1,9 m. Średnie parametry kopaliny kształtują się następująco: wartość opałowa 26997 kJ/kg, zawartość popiołu 15,65%, zawartość siarki całkowitej 1,06%.

Złoże „Rydułtowy II” zajmuje obszar 6234 ha. Grubość pokładów węgla zmienia się w granicach od 1,0 do 3,30 m, wartość opałowa wynosi średnio 26491 kJ/kg, zawartość popiołu 18,82%, a zawartość siarki całkowitej 0,99%. Złoże jest eksploatowane przez kopalnię KWK ROW Rydułtowy, ale poza terenem gminy.

Na obszarze gminy Lyski występuje również duże potencjalne obszary złożowe piasków i surowców ilastych. Niegdyś były one eksploatowane w wielu niewielkich piaskowniach i gliniankach. Obecnie jedyną udokumentowaną kopalnią na terenie gminy są złoża surowców

ilastych ceramiki budowlanej Sumina i Sumina I położone nieopodal eksploatowanej niegdyś glinianki. Złoża te zostały udokumentowane w 2003 r., jak dotąd nie była prowadzona ich eksploatacja.

Rysunek Nr 19. Złoża oraz teren i obszar górniczy na terenie gminy

2.4.8 Przyroda ożywiona

Roślinność potencjalna

Obecnie na terenie gminy praktycznie nie występują naturalne zbiorowiska roślinne. Pierwotna roślinność terenu gminy reprezentowana była przez:⁸

- niżowe łęgi olszowe i jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* (w dolinach cieków),
- grądy subkontynentalne dębowo-lipowo-grabowe *Tilio-Carpinetum* (na skłonie doliny Odry, Raszczyce, Żytina, Adamowice, obecnie całkowicie wycięte),
- niżowa dąbrowa acydofilna typu środkowoeuropejskiego *Calamagrostio-Quercetumpetraeae* (właściwie cały teren gminy za wyjątkiem jej części południowej)
- żyzna buczyna niżowa *Melico-Fagetum*, południowa część gminy, na skłonie doliny Suminy
- suboceaniczne śródlądowe bory sosnowe w kompleksie boru świeżego (*Leucobryo-Pinetum*), boru suchego (*Cladonio-Pinetum*) i boru wilgotnego (*Molinio-Pinetum*), tereny położone w rejonie Górki Śląskie – Sumina Wieś

Spośród wyżej wymienionych zbiorowisk obecnie występują jedynie łęgi olszowe w dolinach cieków choć te zbiorowiska mają charakter silnie kadłubowy. Pozostałe naturalne zbiorowiska uwiadcniają się jedynie jako pojedyncze drzewa (np. pojedyncze dęby

⁸ Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.

w zadrzewieniach śródpolnych, aleje i szpalery drzew, pozostałość parku w Dzimierzu itd.) lub też jako niewielkie płyty w lasach gospodarczych. Należy się spodziewać, w przypadku pozostawienia bez użytkowania łąk znajdujących się w dolinie Suminy szybkiego wzrostu lasów łęgowych. Pozostałe siedliska zostały silnie przekształcone przez rolnictwo i leśnictwo, powrót do stanu zgodnego z siedliskiem naturalnym wymagałby specjalnych działań.

Roślinność rzeczywista

Gmina Lyski charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem środowisk przyrodniczych. Generalnie można tu wyróżnić cztery główne jednostki: północna część gminy położona jest w Lasach Rudzkich, część zachodnia (Adamowice, Raszczyce, Żytna, Budzin) położona jest na skłonie doliny Odry, charakteryzują ją głównie pola uprawne, część środkowa i południowa (Lyski, Nowa Wieś, Żytna, Dzimierz, Pstrężna) położona na wyniesieniu Wysoczyzny Gaszowickiej również charakteryzowana jest głównie przez wielkoobszarowe gospodarstwa rolne. Osobną, czwartą jednostkę tworzy dolina Suminy z licznymi stawami, łąkami i polami uprawnymi.

Lasy gminy Lyski są administrowane przez Nadleśnictwo Rybnik i znajdują się w obrębie Rybnik. Na terenie gminy znajdują się dwa leśnictwa: Zwonowice i Adamowice. Główna powierzchnia leśna znajduje się w północno-wschodniej części gminy i stanowią ją południowe krańce rozległych Lasów Rudzkich. Mniejsze fragmenty leśny, Las Życzynski w Żytnej oraz las bez nazwy koło Łukowa znajdują się w południowej części gminy. Oba te obszary są izolowane od większych powierzchni leśnych.

Lasy na terenie obrębu Rybnik i gminy Lyski wykazują zwiększony udział siedlisk lasów liściastych oraz gatunków liściastych w stosunku do średniej dla Nadleśnictwa, RDLP w Katowicach oraz województwa śląskiego. Generalnie struktura wiekowa drzewostanów oraz ich stan gatunkowy pozwala stwierdzić, że jakość lasów gminy Lyski jest dobra. Najciekawszym terenem leśnym jest staw wraz z otoczeniem w Lesie Rauden. Teren ten obejmuje staw oraz torfowisko z płatem olsu. Występuje tu kilka gatunków rzadkich roślin naczyniowych m.in. rosiczka okrągłolistna, welnianka wąskolistna, welnianka szerokolistna, sit ostrokwiatowy oraz czermień błotna. Notowano tu gniazdowanie bociana czarnego. Teren ten proponowany był do objęcia ochroną w formie rezerwatu przyrody. Ciekawe są również dolinki cieków w lesie pomiędzy Nową Wsią i Bogunicami. Wiele z interesujących terenów udało się wykazać w „Waloryzacji przyrodniczej”⁹ wykonanej w 2014 r. W opracowaniu tym znajduje się szereg niezwykle interesujących informacji z którymi warto się zapoznać.

Tereny rolne znajdujące się głównie w centralnej i południowej części gminy mają zróżnicowane znaczenie przyrodnicze. Wielkoobszarowe gospodarstwa rolne przedstawiają generalnie niską wartość przyrodniczą. Specyficzne dla gminy jest jednak występowanie zadrzewień śródpolnych (np. na północ od Nowej Wsi, po obu stronach drogi z Raszczyca do Adamowic, w Dzimierzu przy granicy z Czernicą i Łukowem) oraz większych powierzchni leśnych. Charakterystyczne jest także położenie trzech sołectw – Adamowic, Bogunic i Zwonowic jako swoistych polan leśnych. Centra sołectw otoczone są polami, a te z kolei otaczają Lasy Rudzkie. Przyrodniczą wartość terenów rolnych stanowią zadrzewienia śródpolne położone z reguły w głęboko wciętych dolinach rozcinających fluwioglacjalne wysoczyzny. Ich morfologia i zawodnienie sprawiły, że na przestrzeni lat nie było możliwe ich rolnicze zagospodarowanie, pozostały więc one ostojami lokalnej przyrody. Zadrzewienia budują przeważnie dęby i brzozy, w domieszce występuje wierzba, a w najwilgotniejszych miejscach, tuż nad brzegami strumieni olcha. W niektórych zadrzewieniach zaznacza się zwiększony udział świerku i sosny, mających charakter sztucznych nasadzeń (zadrzewienia na północny-zachód od Nowej Wsi, zadrzewienie w Dzimierzu na granicy z Czernicą przy linii wysokiego napięcia). Natomiast do najwartościowszych zaliczyć należy: zadrzewienia na północny-wschód od Nowej Wsi (wiekowe dęby i brzozy)

⁹ Czyłok A. z zespołem, Waloryzacja przyrodnicza gminy Lyski, Katowice, 2015 r.;

i zadrzewienia w Dzimierzu, w pobliżu granicy z Czernicą ciągnące się wzdłuż strumienia, dopływu Stawy Żelazistego (występują tu min. ciekawy kompleks z grabami i bukami). Część dolin strumieni wykorzystano do budowy ciągów niewielkich stawów. Również one posiadają dużą wartość przyrodniczą, zwiększają bowiem lokalną bioróżnorodność tworząc mozaikę siedlisk leśnych, wodnych i rolno-łąkowych. Stawy i niewielkie oczka wodne stanowią dogodną bazę do bytowania i rozrodu płazów, otaczające je zaś zakrzaczenia siedliska dla ptaków. Do najciekawszych należy zaliczyć ciąg stawów położony po wschodniej stronie drogi z Raszczyca do Adamowic, ciąg stawów na północny-wschód od Lysek oraz ciąg niewielkich stawików na północ od Nowej Wsi.

Obok Lasów Rudzkich najważniejszym elementem przyrodniczym gminy jest dolina Suminy, która tworzy wyraźną oś przebiegającą z południa na północ. Łączy ona w jedną całość różnorodne elementy przyrodnicze: lasy, łąki, pola uprawne, ciągi zadrzewień. W południowej części doliny znajduje się ciąg stawów hodowlanych, które posiadają bardzo duże walory przyrodnicze. Na części stawów występują rzadkie i chronione gatunki roślin: pływająca paproć salwinia pływająca, kotewka orzech wodny, grzybienie białe¹⁰. Na stawach i w ich pobliżu licznie gniazdują, żerują i zimują ptaki wodno-błotne¹¹. Mozaika stawów, lasów, łąk i gruntów ornych sprzyja bujnemu rozwojowi bioróżnorodności. W części północnej, po przepłynięciu ul. Wolności w Suminie rzeka wkracza na tereny leśny. Ten środkowy odcinek rzeki posiada najniższą wartość przyrodniczą, gdyż jest silnie zwężony i zabudowany. Jego funkcjonalność jako korytarza ekologicznego jest mocno ograniczona właśnie poprzez zabudowę przy ul. Wolności. Po minięciu oczyszczalni ścieków Sumina odzyskuje swoje wysokie walory przyrodnicze. Rzeka zaczyna silnie meandrować, charakterystyczne dla tego odcinka są wysokie brzegi, starorzecza, duża ilość powalonych drzew. Na tym odcinku można spotkać min. bobry, w wysokich brzegach gniazdują zimorodki, w starorzeczach żeruje czapla siwa, notowano również występowanie bociana czarnego. Na odcinku rzeki od linii kolejowej do ul. Dworcowej dolinę porasta zbliżony do naturalnego podmokły las łąkowy jesionowo-olszowy. Nad brzegiem rzeki licznie rosną okazałe dęby i olchy. Kolejnym bardzo ciekawym elementem doliny Suminy jest jej odcinek od ul. Bogunickiej. Teren ten tylko częściowo znajduje się w granicach administracyjnych gminy, jego większa część bowiem znajduje się w Górkach Śląskich, gmina Nędza. Ok. 700 metrów od mostku na ul. Bogunickiej Sumina rozdziela się na nurt główny oraz na odbijający na południe kanał. Prawdopodobnie jest to dawna młynówka. W widłach obu cieków wykształciły się bardzo ciekawe zbiorniki wodne i wodno-błotne. Nad brzegiem obu cieków rosną liczne stare olchy i wierzby. Dodatkowym walorem tego terenu jest bliskość stawów hodowlanych zarówno na wschód jak i zachód doliny Suminy. Całość doliny Suminy, ze względu na swoje ponadlokalne wartości przyrodnicze winna zostać objęta ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu.

Tereny intensywniejszej zabudowy mieszkaniowej znajdują się w centrach poszczególnych sołectw i przedstawiają przeważnie niskie walory przyrodnicze. Przyrodę tego terenu tworzą głównie przydomowe ogrody i nieużytki, a w okresie wiosennym i letnim uprawy rolne na małoobszarowych gruntach rolnych.

Przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym¹²: korytarz przemieszczania się ssaków (Lasy Rudzkie oraz dolina Suminy). W cytowanym opracowaniu dolina Suminy nie została oznaczona jako korytarz ekologiczny dla migracji ptaków o znaczeniu regionalnym, znajduje się bowiem poza głównym ciągiem doliny Odry i Rudy, posiada ona jednak ogromne znaczenie lokalne. Lokalne korytarze ekologiczne wykorzystywane przez płazy i drobne

¹⁰ Duda J., Wartości przyrodnicze występujące na terenie gminy Lyski i Kornowac [w] Ochrona krajobrazu w praktyce cz.

⁵ Osobliwości przyrodnicze wybranych cennych zakątków ziemi rybnickiej i raciborskiej, Urząd gminy Lyski, 2010 r.

¹¹ Szymiczek H., Ptaki w dolinie górnej Suminki [w] Przyroda Górnego Śląska nr 15, 1999 r. Centrum Dziedzictwa Przyrody górnego Śląska, Katowice;

¹² Parusel. J[red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGŚ, Katowice 2007 r.;

ssaki stanowią również doliny potoków z zadrzewieniami śródpolnymi. Funkcjonalność korytarza ekologicznego doliny Suminy jest mocno ograniczona przez zabudowę przy ul. Wolności w Suminie.

2.4.9 Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r.

Ustanowione formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Lyski znajdują się tylko trzy formy ochrony przyrody, jest to Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje krajobrazowe Rud Wielkich wraz z otuliną oraz dwa pomniki przyrody. Na terenie gminy nie zostały wyznaczone jakiegokolwiek inne obszarowe formy ochrony przyrody, pomimo że szereg terenów jest niezwykle cennych pod względem przyrodniczym i wypełnia wymagania ustawowe.

PARK KRAJOBRAZOWY I OTULINA PARKU KRAJOBRAZOWEGO

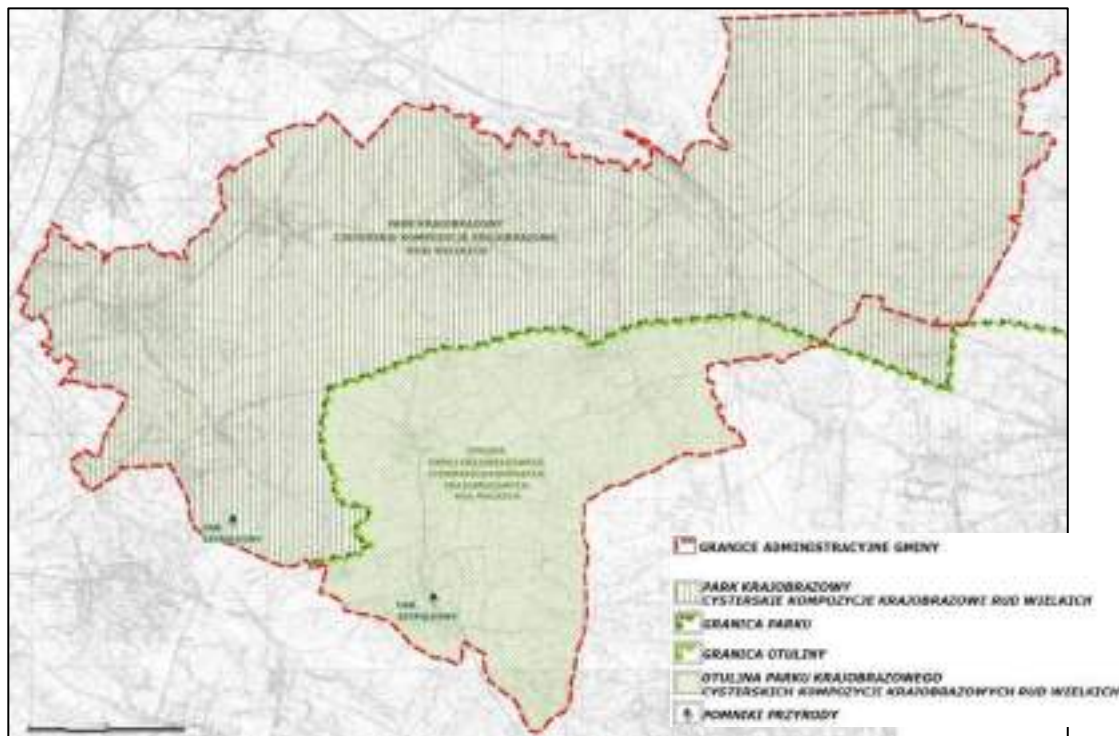
Teren gminy położony jest w dużej części w granicach parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, a część południowo-wschodnia w obrębie otuliny tego parku. Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich” utworzono na drodze Rozporządzenia Wojewody Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 XI 1993 r. (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15, poz. 130). W roku 2000 na wniosek Elektrociepłowni Rybnik nastąpiła zmiana granic parku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000 r. nr 35, poz. 548). Wyłączone zostały: obszar elektrowni Rybnik, Zbiornik Rybnicki oraz przyległe tereny zurbanizowane. Park o powierzchni 50 470 ha obejmuje gminy: Nędza, Kuźnia Raciborska oraz częściowo gminy: Knurów, Czerwionka – Leszczyny, Orzesze, Żory, Suszec, Rybnik, Lyski, Racibórz, Sośnicowice i Pilchowice województwa Śląskiego – są to tereny Nadleśnictw: Rudy, Rudziniec i Rybnik. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań było zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo – kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych. W granicach Parku znalazł się obszar łączący doliny największych polskich rzek Odry i Wisły z centralnie przepływającą rzeką Rudą, pokryty na znacznych powierzchniach kompleksami leśnymi i rolniczymi. Teren Parku charakteryzuje się atrakcyjnością przyrodniczą związaną z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez leśno – rybacką gospodarkę cystersów. Należy zwrócić uwagę, że pomimo upływu ponad 25 lat od ustanowienia parku wciąż nie ma planu jego ochrony – a więc dokumentu który winien integrować wszelkie działania na terenie parku. Taki stan rzeczy właściwie uniemożliwia prowadzenie jakiegokolwiek ochrony tego terenu. Nie dość wspomnieć, że na dzień dzisiejszy właściwie nie jest możliwe wskazanie prawidłowych granic parku, gdyż w rozporządzeniu z 1993 r. wprowadzono jedynie enigmatyczne stwierdzenie: „granica parku biegnie wzdłuż granicy lasu”.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie gminy Lyski znajdują się tylko dwa ustanowione pomniki przyrody, pomimo, że wiele drzew z powodzeniem mogłoby zostać objętych ochroną.

- W Pstrążnej znajduje się jedno drzewo objęte ochroną jako pomnik przyrody, jest to dąb szypułkowy *Quercus robur* położony przy ul. Wyzwolenia. Orzeczenie nr 00080 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Stalinogrodzie z dnia 19 listopada 1955 r. nr R.L. 13b/37/55.
- Drugi pomnik znajduje się w sołectwie Żytina, jest to również dąb szypułkowy *Quercus robur*. Drzewo ma obwód 460 cm i wysokość 28 m, rośnie w miejscowości Żytina, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. W pniu drzewa na wysokości 3,5 m (poniżej owalnej dziupli) wrosnięty jest kamień wielkości pięści przydając mu osobliwego wyglądu. Pomnik został ustanowiony Uchwałą Nr RG.0007.73.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 28 września 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Pomnik przyrody położony w Dzimierzu - lipa drobnolistna (ul. Rzuchowska, Orzeczenie nr 00081 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Stalinogrodzie z dnia 19.11.1955r. nr R.L. 13b/38/55) została powalona

w czasie wichury w 2004 r. i obecnie już nie istnieje. Została ona wykreślona z rejestru pomników przyrody.

Rysunek Nr 20. Formy ochrony przyrody istniejące na terenie gminy

Proponowane formy ochrony przyrody

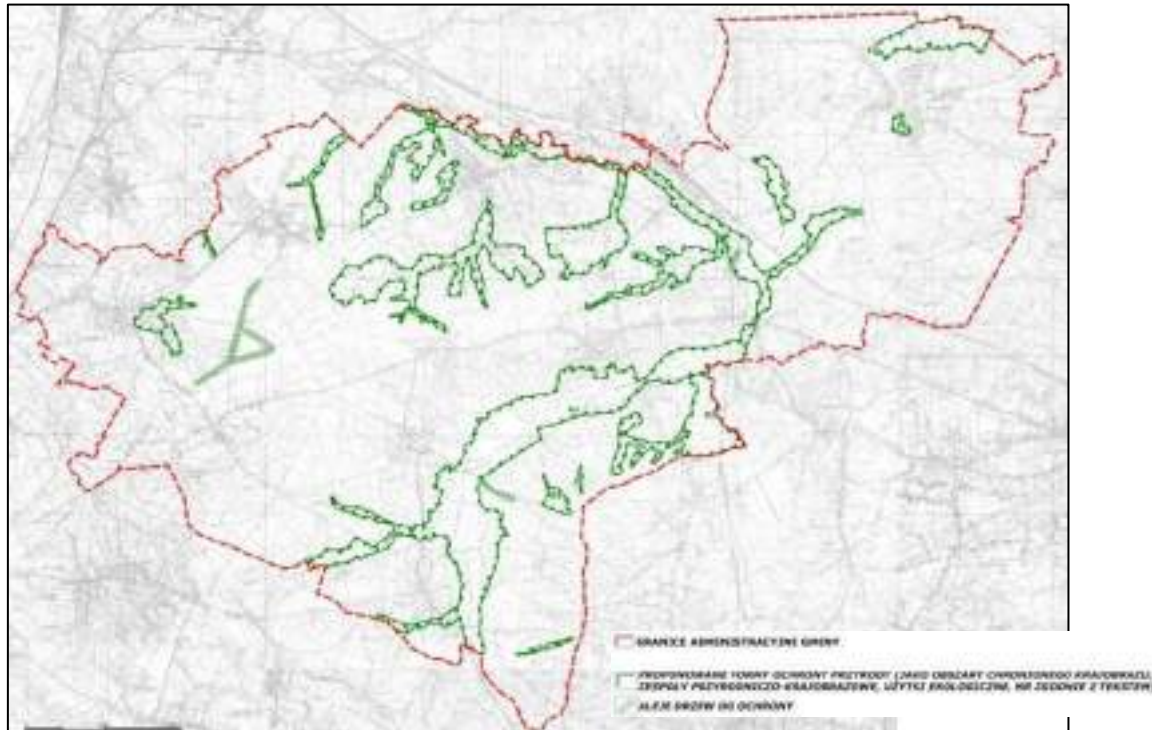
Na terenie gminy znajduje się szereg obszarów i obiektów, które posiadają dużą wartość przyrodniczą. Część z nich została wskazana w „Waloryzacji przyrodniczej”¹³, która została wykonana w 2014 r. Wyniki waloryzacji uzupełniono własnymi informacjami dotyczącymi obszarów cennych.

- 01 Dolina Suminy
- 02 Łąki kosaćcowe Kamionki-Kąty
- 03 Kompleks przyrodniczy Raszczyce
- 04 Jar w Bogunicach
- 05 Cygański Las
- 06 Stawiki w Kamionkach
- 07 Kompleks śródleśnych mokradeł
- 08 Jar w Pstrążnej
- 09 Łąki i ziołorośla nad strugami od Życzyńskiego Lasu
- 10 Bagno w Bogunicach
- 11 Parów Borsuka
- 12 Śródleśne oczko wodne koło Zwonowic
- 13 Łąki derkaczowe koło Zwonowic
- 14 Winna Góra
- 15 Dolina Potoku z Adamowic
- 16 Dolina Potoku z Adamowic 2

¹³ Czyłok A. z zespołem, Waloryzacja przyrodnicza gminy Lyski, Katowice, 2015 r.;

- 17 Dolina Potoku w Bogunicach
- 18 Dolina Dopływu w Bogunicach
- 19 Dolina Potoku z Wygonów
- 20 Dolina Potoku z Lysek
- 21 Dolina w lesie w Kamionkach
- 22 Zadrzewienie w Podlesiu
- 23 Dolina Dopływu spod Zwonowic
- Aleje drzew
- 24 Aleje w Raszczykach
- 25 Aleje w Suminie
- 26 Aleje w Dzimierzu

W „Waloryzacji przyrodniczej” dla części z tych terenów wskazano możliwe formy ochrony, jak np. użytki ekologiczne czy zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. W niniejszej ekofizjografii oraz w suikzp nie wskazuje się konkretnych możliwych form ochrony, gdyż nie jest to istotne w dokumencie planistycznym. Każdorazowe zaklasyfikowanie np. jako zespołu przyrodniczo-krajobrazowego czy użytku ekologicznego, a może nawet obszaru chronionego krajobrazu (dolina Suminy) powinno wynikać z osobnej analizy. Wskazane powyżej tereny należy objąć ochroną prawną oraz chronić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przed zabudową. Pozostałe tereny pełniące funkcję przyrodniczą, jak tereny rolne, lasy, doliny cieków również należy chronić przed zabudową w jak największym stopniu, nie mniej wymienione tereny są najistotniejsze dla zachowania bioróżnorodności gminy i winny być chronione przede wszystkim.

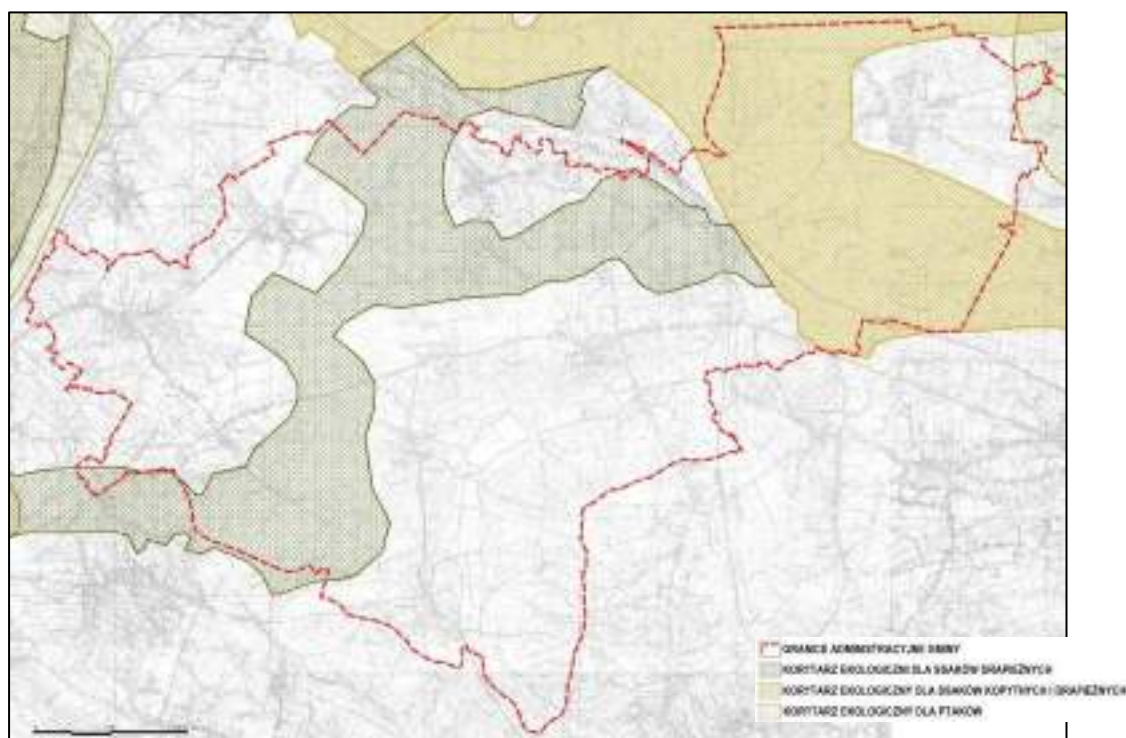

Rysunek Nr 21. Proponowane formy ochrony przyrody istniejące na terenie gminy

Korytarze ekologiczne

Na terenie gminy Lyski wyznaczono kilka korytarzy ekologicznych co związane jest z obecnością Lasów Rudzkich i doliny Suminy. W opracowaniu dotyczącym całego kraju północna część gminy, a więc Lasy Rudzkie zostały wskazane jako korytarz „Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły”.¹⁴ W opracowaniu dotyczącym stricte województwa śląskiego¹⁵ wskazano tu występowanie korytarza ekologicznego dla ssaków drapieżnych „Lasy Rudzkie”, obejmuje on las pomiędzy Suminą a Zwonowicami. Podobny przebieg ma korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych, dodatkowo jednak wskazano tu drugi korytarz, który łączy Lasy Rudzkie z doliną Rudy, jest to korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych „K/LR-Odra/2”. Biegnie on od Lasu Rudzkiego polami pomiędzy Żytną i Dźmierzem do Życzyńskiego Lasu. Korytarz ekologiczny dla ptaków obejmuje północno-wschodnią część gminy czyli fragment doliny Rudy wraz z Jeziorem Rybnickim i Zbiornikiem Pniowiec. W opracowaniu J. Parusela wskazano tu dwa korytarze: Zb. Dzierżno Duże – Zb. Rybnicki i Dolina Górnej Wisły – Dolina Górnej Odry (ten ostatni poza obszarem gminy).

W cytowanych wyżej opracowaniach dolina Suminy nie została oznaczona jako korytarz ekologiczny, znajduje się bowiem poza głównym ciągiem doliny Odry i Rudy oraz jej drożność jest miejscami ograniczona (rejon ul. Wolności), posiada ona jednak ogromne znaczenie lokalne. Lokalne korytarze ekologiczne wykorzystywane przez płazy i drobne ssaki stanowią również doliny potoków z zadrzewieniami śródpolnymi.

Rysunek Nr 22. Korytarze ekologiczne na terenie gminy

¹⁴ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

¹⁵ Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego

2.4.10 Krajobraz

Krajobraz gminy jest niejednorodny, generalnie charakteryzując się znacznym udziałem terenów otwartych w jej centrum oraz zwartych kompleksów leśnych w części północno-wschodniej. Osobnym, niezwiązanym z pozostałymi fragmentem leśnym jest Las Życzyński. Sołectwo Zwonowice nie wpisuje się w tę charakterystykę, ponieważ bardziej ciąży ono w kierunku miasta Rybnik. Rozciągają się stąd otwarcia widokowe na Zbiornik Rybnicki oraz na Elektrownię Rybnik. Cały obszar gminy cechuje krajobraz typowo rolniczy, wiejski, z dominacją zabudowy jednorodzinnej z ogrodami, a także zabudowy gospodarczej. Zabudowa ta koncentruje się głównie w centrum sołectw, wzdłuż głównych dróg, miejscami wkraczając w otwarte tereny rolne. Duże obszary gminy zajmują lasy (porastające północno-wschodnią część gminy), grunty rolne i zbiorniki wód powierzchniowych. W krajobrazie zaznacza się silnie dolina Suminy z kompleksem stawów. Ciekawym urozmaicheniem krajobrazu są elementy industrialne węzła kolejowego w Suminie wplecione w krajobraz leśny. Lokalne dominanty krajobrazowe stanowią również obiekty sakralne leżące najczęściej w centrum sołectw. Krajobraz gminy Lyski jest bardzo cenny, gdyż w dużej mierze scala on najważniejsze cechy rolniczego charakteru południowo-zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Między innymi z powodu istnienia tu cennego krajobrazu z mozaiką stawów, lasów, gruntów rolnych i uroczych małych wsi posadowionych na pofalowanym terenie utworzono tu Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

2.4.11 Jakość środowiska

Jakość środowiska została opisana głównie na podstawie danych i informacji uzyskanych w ramach państwowego monitoringu ochrony środowiska, które znalazły się w programie ochrony Środowiska Gminy Lyski z 2017 r.¹⁶ W przypadku braku informacji pozyskanej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska korzystano z innych opracowań archiwalnych.

2.4.11.1 Jakość powietrza

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane;
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Na stan powietrza w gminie Lyski mają wpływ następujące czynniki: emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja, emisja ze środków transportu i komunikacji (emisja liniowa), emisja niezorganizowana.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych, na terenie gminy Lyski zanieczyszczanie pochodzi głównie ze spalania paliw stałych na potrzeby ogrzania budynków oraz spalania paliw silnikowych w pojazdach.

¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Lyski, Eko – Team Konsulting, Bielsko-Biała, Luty 2017 r. (POŚ przyjęty Uchwałą Nr RG.0007.29.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lyski na lata 2017 – 2020);

Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla. Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin to przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowodór, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne. Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a wśród nich benzo(a)piren, uznawany za jedną z bardziej znaczących substancji kancerogennych. W pyłe zawieszonym ze względu na zdolność wnikania do układu oddechowego, wyróżnia się frakcje o ziarnach: powyżej 10 mikrometrów i pył drobny poniżej 10 mikrometrów (PM10). Ta druga frakcja jest szczególnie niebezpieczna dla człowieka, gdyż jej cząstki są już zbyt małe, by mogły zostać zatrzymane w naturalnym procesie filtracji oddechowej.

Przy spalaniu odpadów z produkcji tworzyw sztucznych opartych na polichloroku winylu do atmosfery mogą dostawać się substancje chlorowcopochodne, a wśród nich dioksyne i furany.

O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki meteorologiczne. Przy stałej emisji, zmiany stężeń zanieczyszczeń są głównie efektem przemieszczania, transformacji i usuwania ich z atmosfery. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku. I tak:

- sezon zimowy, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery, głównie przez niską emisję,
- sezon letni, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych.

Ocenę stanu powietrza atmosferycznego przeprowadzono w oparciu o dane z lat 2013-2015 pochodzące z Systemu monitoringu jakości powietrza województwa śląskiego oraz opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach pt.: „Czternasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok”. Czternastą ocenę przeprowadzono w pięciu wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego:

- strefa śląska (gmina Lyski),
- aglomeracja górnośląska,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowiły:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- poziom docelowy,
- poziom celu długoterminowego,
- określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031).

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi – dla wszystkich stref,
- ze względu na ochronę roślin – dla strefy śląskiej.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, pył PM2,5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki

SO₂, tlenki azotu NO, ozon O₃. W wyniku oceny każdej strefie przypisano klasę dla każdego zanieczyszczenia, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Z klasyfikacji pod kątem ochrony roślin wyłączone są strefy: aglomeracje powyżej 250 tys. mieszkańców i miasta powyżej 100 tys. mieszkańców. Strefy zaliczono:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekroczyły poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy.

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z podjęciem działań na rzecz poprawy jakości powietrza (klasa C) lub dążeniem do utrzymania dobrej jakości (klasa A). W przypadku, gdy jest przekroczony poziom dopuszczalny substancji określone są obszary przekroczeń, opracowywane lub aktualizowane Programy Ochrony Powietrza (POP). Należy kontrolować stężenia substancji i prowadzić działania mające na celu obniżenia stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych. Natomiast, gdy przekroczony jest poziom docelowy należy dążyć do osiągnięcia wymaganej prawem normy za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. W tym przypadku również obowiązuje opracowanie lub aktualizacja POP.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi

Dwutlenek siarki

Jakość powietrza w zakresie dwutlenku siarki określono na podstawie pomiarów automatycznych ze stacji zlokalizowanych poza terenem gminy Lyski, w miejscowości Rybnik ul. Borki oraz Wodzisław ul. Gałczyńskiego. Stężenia dwutlenku siarki w 2014 roku wykazały:

brak przekroczeń dopuszczalnej częstości, 24 razy przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężeń 1-godzinnych 350 µg m³, w 2015 roku najwyższe stężenie 1 godzinne wyniosło w Wodzisławiu 131 µg m³, najwyższe stężenie 24 godzinne wystąpiło 14 lutego 2015 roku w Rybniku, wynosząc 92 µg m³ (74% poziomu dopuszczalnego wynoszącego 125 µg m³).

Na rysunku powyżej przedstawiono stężenie dwutlenku siarki w 2015 r. Maksymalne stężenie wyniosło 35 µg m³ w lutym, natomiast średnio roczne stężenie nie przekroczyło normy 20 µg m³ i wyniosło 14,3 µg m³ (14,1 µg m³ w 2014 r.)

Na żadnym stanowisku nie została przekroczona dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego, wynosząca 3 dni w roku. Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski otrzymała klasę A dla dwutlenku siarki.

Dwutlenek azotu

Jakość powietrza w zakresie dwutlenku azotu określono na podstawie pomiarów automatycznych ze stacji zlokalizowanych poza terenem gminy Lyski, w miejscowościach Złoty Potok, Rybnik, Katowice, Częstochowa. Wartości średnie roczne dwutlenku azotu nie przekroczyły wartości dopuszczalnej 40 µg m³, wynosząc od 24 (Złoty Potok). Na stacji komunikacyjnej w Katowicach przekroczyły poziom dopuszczalny o 46, w Częstochowie na stacji komunikacyjnej osiągnęły 98 poziomu dopuszczalnego. Stężenia maksymalne 1 –godzinne (200 µg m³) zostały 2-krotnie przekroczone na stacji komunikacyjnej w Katowicach, maksymalnie o 4, nie przekroczyły jednak dopuszczalnej częstości wynoszącej 18 razy w roku kalendarzowym.

Maksymalne stężenie wyniosło 33 µg m³ w lutym, natomiast średnio roczne stężenie nie przekroczyło normy 40 µg m³ i wyniosło 22 µg m³ (również 22 µg m³ w 2014 r.)

Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski otrzymała klasę A dla dwutlenku azotu.

Tlenek węgla

Jakość powietrza w zakresie tlenku węgla określono na podstawie pomiarów automatycznych ze stacji zlokalizowanej poza terenem gminy Lyski, w miejscowości Rybnik, ul. Borki. Maksymalne stężenia 8 godzinne tlenku węgla nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego ($10000 \mu\text{g m}^{-3}$) na stanowisku i wynosiły od 22 do 61 wartości dopuszczalnej. Najwyższa wartość w 2015 r. wystąpiła w Rybniku ($6083 \mu\text{g m}^{-3}$) w miesiącu lutym. W porównaniu do 2014 roku na stanowisku w Rybniku stężenie wzrosło o 57. Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski otrzymała klasę A dla tlenku węgla.

Benzen

Jakość powietrza w zakresie benzenu określono na podstawie pomiarów automatycznych ze stacji zlokalizowanej poza gminą Lyski, w miejscowości Rybnik ul. Borki. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji $5 \mu\text{g m}^{-3}$ – stężenie średnie roczne wyniosło $3,8 \mu\text{g m}^{-3}$ w 2015 r. i $3,1 \mu\text{g m}^{-3}$ 2014 r. Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski otrzymała klasę A dla benzenu.

Pył PM10

W województwie śląskim prowadzone są pomiary automatyczne pyłu PM10, których wyniki co godzinę zamieszczane są na stronie internetowej WIOŚ. Taki system pozwala, po zamknięciu doby pomiarowej, na szybkie informowanie społeczeństwa o osiągniętych stężeniach, ewentualnych przekroczeniach norm i reakcję w przypadku przekroczenia przez stężenie dobowe wartości poziomu dopuszczalnego, poziomu informowania ($200 \mu\text{g m}^{-3}$) bądź poziomu alarmowego ($300 \mu\text{g m}^{-3}$). W przypadku ich przekroczenia wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego oraz zarząd województwa. W roku 2015 na żadnym stanowisku nie odnotowano tak wysokich stężeń, a jedynie przekroczenia normy dla doby wynoszącej $50 \mu\text{g m}^{-3}$. Ocenę jakości powietrza wykonano na podstawie pomiarów automatycznych na stacji zlokalizowanej poza

obszarem gminy Lyski tj. w Rybniku. Klasyfikacja wyników odnosi się do dwóch wartości kryterialnych: stężeń 24-godzinnych i średniej dla roku.

W roku 2015 pomiary pyłu PM10 w Rybniku przy ul. Borki, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej częstości przekroczeń dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym dla 24 godzin. Stężenia średnie dla roku wynosiło $49 \mu\text{g m}^{-3}$ (przy normie $40 \mu\text{g m}^{-3}$). Najwyższe stężenie odnotowano w lutym 2014 r. $106 \mu\text{g m}^{-3}$. Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski otrzymała klasę C dla pyłu PM10. W rzeczywistości stężenia PM10 są katastrofalne a jakość powietrza tragiczna. Brak czujników i odniesienia do strefy śląskiej powoduje brak możliwości określenia prawdziwego zagrożenia.

Arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren (BaP) – całkowita zawartość w pyłe zawieszonym PM10.

Klasyfikację dla wyżej wymienionych substancji wykonano w oparciu o uzyskane stężenia średnie dla roku odnoszone do poziomu docelowego. Za podstawę klasyfikacji przyjęto pomiary manualne ze stacji zlokalizowanych poza gminą Lyski. Na żadnym stanowisku pomiarowym nie odnotowano przekroczeń poziomów docelowych dla metali.

Benzo(a)piren należy do grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Jest to związek trwały w środowisku, posiada zdolność do adsorpcji na powierzchni pyłów (np. PM10 i PM2,5). Powstaje w wyniku niepełnego spalania związków organicznych. W wyniku działalności człowieka uwalniany jest do środowiska ze spalania paliw kopalnych, odpadów, wypalania traw oraz

działalności przemysłowej. Obecny jest również w spalinach samochodowych i dymie papierosowym.

Pomiary benzo(a)pirenu prowadzono poza granicami gminy Lyski. Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w strefie śląskiej zostały przekroczone i wyniosły od 5 do 9 ng m³ (wartość docelowa 1 ng m³). Obniżenie wartości średniorocznych odnotowano na 9 stanowiskach, najznaczniej w Rybniku o 13. W okresie letnim oraz zimowym na stanowiskach w Rybniku i Godowie były obserwowane najwyższe stężenia benzo(a)pirenu, które wynosiły zimą 16 ng m³ w Godowie i 19 ng m³ w Rybniku, latem - 2 ng/m³. Strefa śląska w której zlokalizowana jest gmina Lyski, otrzymała klasę C dla benzo(a)pirenu – ze względu na przekroczenia poziomu docelowego. Dla pozostałych zanieczyszczeń arsenu, kadmu, niklu, ołowiu strefa śląska otrzymała klasę A.

Ozon

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w wyniku reakcji fotochemicznych przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej tzw. prekursorzy ozonu (np.: tlenki azotu, węglowodory) pochodzące ze źródeł antropogenicznych, głównie transportu drogowego. Powstawaniu ozonu sprzyja wysoka temperatura, duże nasłonecznienie i duża wilgotność powietrza.

Podstawę klasyfikacji stref stanowi jeden parametr – stężenie 8-godzinne odnoszące się do poziomu docelowego oraz poziomu celu długo terminowego. W województwie śląskim pomiary ozonu prowadzone są przez WIOŚ na stacjach pomiarów automatycznych. Wyniki badań stężeń ozonu wykazały, iż dopuszczalna częstość przekroczenia poziomu docelowego 8 - godzinnego, uśredniona za okres trzech lat była wyższa niż 25 dni. Również dopuszczalna częstość przekroczenia poziomu celu długoterminowego na wszystkich stanowiskach była wyższa niż 25 dni.

W związku z powyższym wszystkie strefy zaliczono do klasy A dla ozonu (poziom docelowy). W przypadku celu długoterminowego stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej 120 µg m³ w odniesieniu do najwyższej wartości stężeń 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym. Dlatego w tym przypadku ozon otrzymał klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Ozon

Ze względu na ochronę roślin - przekroczenie poziomu docelowego oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT40 - na stacji tła regionalnego wskaźnik ten uśredniony dla kolejnych 5 lat wyniósł 22396 (µg m³)*h, przy poziomie docelowym wynoszącym 18000 (µg m³)*h i uśredniony dla roku wyniósł 29983 (µg m³)*h, przy poziomie celu długoterminowego wynoszącym 6000 (µg m³)*h.

Przez 16 dni występują pomiędzy godzinami 11-19 w okresie czerwiec – wrzesień epizody ozonowe, w których stężenia 1 godzinne przekroczyły 180 µg m³, wartość progową informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia poziomu alarmowego. Najwyższe stężenie 1 godzinne ozonu (213 µg m³) wystąpiło w Złotym Potoku 18 lipca o godzinie 15 i nie przekroczyło poziomu alarmowego, wynoszącego 240 µg m³. Na podstawie otrzymanych wyników strefę śląską zaliczono do klasy A. W strefie śląskiej przekroczony jest poziom celu długoterminowego (6000 µg m³*h). Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczono na rok 2020.

Dwutlenek siarki i tlenki azotu

Podstawą klasyfikacji były wyniki pomiarów automatycznych prowadzonych w stałych punktach pomiarowych. Średnie roczne stężenia dwutlenku siarki wahały się od 3 $\mu\text{g m}^3$ do 4 $\mu\text{g m}^3$. Natomiast średnie roczne stężenia tlenków azotu wynosiły od 13 do 19 $\mu\text{g m}^3$. Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu wymienionych substancji przy zachowaniu okresu uśredniania stężeń jako wartości średniej dla roku kalendarzowego i odrębnie wartości średniej z okresu zimowego. W roku 2015 w województwie śląskim kontynuowano pomiary dwutlenku siarki i tlenków azotu metodą pasywną, uznawaną za metodę wskaźnikową. W każdym powiecie zlokalizowano jedno stanowisko pomiarowe służące do oceny stężeń SO_2 i NO . Próbniki pasywne znajdujące się głównie na terenach pozamiejskich, rolniczych, wyraźnie pokazują problem związany ze spalaniem paliw do celów grzewczych, co jest widoczne w sezonie zimowym, kiedy odnotowywane jest podwyższenie stężeń wymienionych substancji. Należy jednak podkreślić, że normy jakości powietrza dotyczące dwutlenku siarki i tlenków azotu nie są na tych obszarach przekraczane.

Podsumowanie dla oceny według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin w strefie śląskiej

W roku 2016 dla obszaru województwa śląskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2015. W wyniku oceny strefę śląską w tym obszar gminy Lyski:

- pod kątem ochrony roślin – dla ozonu, SO_2 i NO_x – zaliczono do klasy A. Stwierdzono natomiast przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($6000 \mu\text{g m}^3 \times \text{h}$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
- dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ – w klasie C,
- dla pyłu PM_{10} – w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24godzin,
- dla benzo(a)pirenu – w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu docelowego,
- dla ozonu – w klasie A – dla poziomu docelowego.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając dla strefy śląskiej:

- dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$, klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 $\mu\text{g m}^3$, której należy dotrzymać od roku 2020
- dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM_{10} wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimowego (grzewczego).

Na przestrzeni ostatnich lat należy przeanalizować uchwalone programy ochrony powietrza, których zadaniem była diagnoza złego stanu jakości powietrza oraz wskazanie działań naprawczych, skutkujących poprawą jakości powietrza na obszarach występowania przekroczeń wartości normatywnych. Jakość powietrza w powiecie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Stale występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub

docelowych takich zanieczyszczeń, jak: pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5} i benzo(a)piren.

Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr I 57 3 2014 z dnia 17 listopada 2014 roku przyjął „Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”. W ramach opracowywania Programu ochrony powietrza zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych ujęto wszystkie wymagane elementy, jednakże ze względu na szczególny charakter Programu ochrony powietrza zastosowano niestandardowy układ dokumentów.

Dokument główny zawiera najistotniejsze elementy, które stanowią diagnozę problemu, ocenę możliwości zmian stanu obecnego oraz kierunki działań naprawczych wraz z planowanymi efektami do osiągnięcia w 2020 roku.

Drugą część Programu ochrony powietrza stanowi uzasadnienie podejmowanych działań w Programie, metodykę opracowania Programu, metodykę sposobu oceny jakości powietrza oraz analizy prawne i ekonomiczne, a także wymagane elementy opisowe i załączniki graficzne. Dokumenty te należy zatem traktować spójnie jako elementy całości. Ich treść koreluje i wzajemnie się uzupełnia. Poprawa jakości powietrza w roku 2020 ma nastąpić poprzez realizację działań naprawczych, zaplanowanych w ramach Programu ochrony powietrza w odniesieniu do wszystkich źródeł emisji. Efektem realizacji Programu powinno być zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, głównie ze źródeł powierzchniowych, a także komunikacyjnych i przemysłowych. Weryfikacja postępów realizacji zadań zostanie przeprowadzona przy aktualizacji Programu w 2017 roku na podstawie danych z roku 2016. Zgodnie z zapisami „Programu ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji” poszczególne jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne są za realizację poszczególnych działań z zakresu:

1. Ograniczenia emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW).
2. Ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych.
3. Ograniczenia emisji ze źródeł punktowych.
4. Polityki planowania przestrzennego.
5. Działań wspomagających.
6. Działań zarządzających ochroną powietrza.
7. Działań wspomagających realizowanych warunkowo.

Działania przewidziane do realizacji przez gminę Lyski to działanie 1, 2, 4, 5.

Należy jednak podkreślić, że obecnie (grudzień 2018 r.) jakiegokolwiek działania nie przyniosły żadnych efektów i wymagana jest zdecydowana zmiana strategii. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa¹⁷, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, ale wymaga to zaangażowania znacznych środków i zintegrowanej strategii.

¹⁷ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Emisja z emitorów liniowych

Jednym z podstawowych czynników środowiskotwórczych, związanych z komunikacją jest zanieczyszczenie powietrza występujące w sąsiedztwie dróg. Pojazdy samochodowe poruszające się po drogach, emitują do atmosfery duże ilości różnorodnych substancji toksycznych, powstających w wyniku spalania paliwa napędowego, a także na skutek wzajemnego oddziaływania opon i nawierzchni dróg oraz zużywania się niektórych elementów pojazdu (powstają wtedy zanieczyszczenia w postaci pyłów gumowych, azbestowych, kamiennych oraz rdzy, sadzy itp.).

Jest to problem narastający, zwłaszcza na terenie miast i centrum gmin. Mimo prowadzonej tam modernizacji układów komunikacyjnych, wskutek lawinowo narastającej liczby samochodów, płynność ruchu w godzinach szczytu jest zakłócona. Obecność spalin samochodowych najdotkliwiej odczuwana jest w letnie oraz w słoneczne dni, ponieważ oprócz toksycznych spalin tworzy się bardzo szkodliwa dla zdrowia, przypowierzchniowa warstwa ozonu pochodzenia fotochemicznego.

Przez teren gminy Lyski przebiega droga wojewódzka nr 923 o długości 12,029 km. Drogi powiatowe w gminie Lyski tworzą 9 odcinków o łącznej długości 28,648 km. Uzupełnieniem infrastruktury drogowej są odcinki dróg gminnych o długości 69,6 km, w tym o nawierzchni utwardzonej ulepszonej (asfalt, kostka) o długości 45,6 km i o nawierzchni nieulepszonej i gruntowej 24 km. Zarządcami dróg, do właściwości, których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg, są następujące organy:

- dróg wojewódzkich – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku,
- dróg gminnych – władze Gminy Lyski.

Utrzymanie dróg we właściwym stanie technicznym, daje możliwość szybkiego i dogodnego komunikowania się, stanowiąc podstawę do podnoszenia atrakcyjności terenu gminy Lyski.

Na drogach krajowych i wojewódzkich regularnie co 5 lat (z wyłączeniem miast na prawach powiatu) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), którego celem jest zilustrowanie aktualnego poziomu natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach sieci dróg oraz wskazanie prognozy ruchu w perspektywie kolejnych 5, 10 oraz 15 lat. W roku 2015 na sieciach dróg krajowych oraz wojewódzkich został przeprowadzony Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru stanowiło Zarządzenie nr 38 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 1 września 2014 roku. Pomiary na terenie gminy Lyski przeprowadzono na odcinku drogi wojewódzkiej nr 923 o długości 6,644 km⁴. Ogółem liczba pojazdów na dobę wyniosła 3 274, w tym:

- motocykle 59 poj. dobę,
- osobowe 2936 poj. dobę,
- lekkie ciężarowe 187 poj. dobę,
- ciężarowe bez przyczepy 43 poj. dobę,
- ciężarowe z przyczepą 20 poj. dobę,
- autobusy 16 poj. dobę,
- ciągniki rolnicze 13 poj. dobę,

Spośród wszystkich pojazdów poruszających się po drogach znajdujących się w gminie, największy udział mają samochody osobowe 89%, co świadczy o dominacji transportu prywatnego. Samochody ciężarowe oraz samochody dostawcze stanowią łącznie ponad 7%. Najmniejszy udział przypadł pojazdom wykorzystywanym rolniczo oraz autobusom 1%. Do obliczeń emisji szkodliwych substancji do powietrza wykorzystano dane powyżej, średnie spalanie różnego rodzaju paliw przez pojazdy oraz liczbę kilometrów dróg publicznych na terenie gminy Lyski. Ponadto wykorzystano program licencjonowany OPERAT2000 do wyliczenia substancji emitowanych do powietrza. W skali gminy Lyski transport samochodowy odpowiada za ok. 5 wszystkich zanieczyszczeń. Samochody są głównym źródłem emisji tlenu węgla (53) i tlenków azotu (32), odpowiadają również za emisję węglowodorów alifatycznych i aromatycznych (ok. 10), benzenu, pyłów oraz dwutlenku siarki niecałe 5. Udział samochodów w emisji zanieczyszczeń jest o wiele większy na obszarach o dużym natężeniu ruchu.

2.4.11.2 Jakość wód powierzchniowych

Klasyfikacje i oceny stanu wód województwa w 2014 roku wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2014 poz. 1482) oraz wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Zgodnie z przyjętymi kryteriami oceną objęto JCWP badane w 2015 roku oraz w latach poprzednich, uwzględniając zasady dziedziczenia ocen (przenoszenia ocen z lat poprzednich: w przypadku monitoringu diagnostycznego oceny wykonane na podstawie tego monitoringu zachowują ważność przez okres 6 lat, w przypadku monitoringu operacyjnego i obszarów chronionych przez okres 3 lat).

W 2015 roku oceniano jednolitą część wód powierzchniowych Sumina do dopływu w Suminie, przez Wojewódzkiego Inspektora Środowiska w Katowicach. Omówienie wyników oceny – jcwp Sumina do Dopływu w Suminie (PLRW60006115683):

- Elementy biologiczne – na podstawie badań fitobentosu (indeks MMI) wody zaliczono do III klasy,
- Elementy hydromorfologiczne - zmienionej jcwp przypisano bardzo dobry potencjał ekologiczny - I klasa. Dla I klasy jakości wód, kształt koryta, zmienność szerokości i głębokości, prędkości przepływu, warunki podłoża oraz warunki i struktura stref nadbrzeżnych muszą odpowiadać całkowicie warunkom niezakłóconym przez człowieka, lub muszą być zbliżone do tych warunków.
- Elementy fizykochemiczne (grupy 3.1-3.5) – nie wystąpiło przekroczenie stężeń średniorocznych i maksymalnych dla wskaźników – jcwp osiągnęła klasę II,
- Elementy fizykochemiczne (grupa 3.6) – nie badano,
- Elementy chemiczne (grupa 4.1-4.2) – nie badano,

Sumina do Dopływu w Suminie osiągnęła zły potencjał stan ekologiczny oraz nie spełniła wymagań dodatkowych dla obszaru chronionego (obszary wrażliwe na eutrofizację). W efekcie końcowym stan jej wód określono jako zły.

Jednolite części wód powierzchniowych w rejonie gminy Lyski zostały poddane ocenie spełnienia wymagań dodatkowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych lub ich fragmentów występujących na obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Przyjmuje się że jakoś wód spełnia wymagania stawiane obszarom chronionym narażonym na eutrofizację ze źródeł komunalnych, jeżeli badane wskaźniki jakości wody spełniają wymagania co najmniej dla stanu dobrego wód. W badanym punkcie pomiarowym w cyklu 2013-2015 jakoś wody nie spełniała wymagań stawianych tego rodzaju obszarom. O ocenie zadecydowały głównie wskaźniki biologiczne, które w przypadku punktów w rejonie gminy Lyski nie spełniły wymagań dla stanu dobrego w zakresie wskaźnika fitobentosu.

Powyższe badania nie oddają w pełni jakości wód na terenie gminy. Niestety na skutek braku kanalizacji oraz odpływu wód z terenów rolnych duża część cieków wykazuje wyraźne cechy zanieczyszczeń.

2.4.11.3 Jakość wód podziemnych

Stosunkowo korzystnie kształtują się w gminie warunki hydrogeologiczne. Występują tu dwa piętra wodonośne: zasobniejsze – czwartorzędowe oraz trzeciorzędowe. Zbudowane są one w pierwszym przypadku z piasków i żwirów wodnolodowcowych, a w drugim z piasków i żwirów o genezie lądowo-morskiej (stożek napływowy – delta). Zasobność wodonośna w obrębie wysoczyzny znajdującej się w łuku doliny Suminy oceniana jest na 30-70 m³/h, terenów położonych na wschód od doliny górnej Suminy i okolicach Raszczyca na 2-10 m³/h, a obszarów na północozachód od Adamowic na 10-30 m³/h.

W gminie Lyski biorą początek liczne strugi i strumienie, zwykle drenujące głębokie doliny erozyjne o charakterze parowów lub częściej wądołów. Wądoły to formy podobne do tych pierwszych, ale posiadające wilgotne, a nawet ciekące dna. Zwykle strumienie formują się z młak i wysięków przykorytowych. W nielicznych przypadkach wypływają ze źródeł. Na terenie gminy Lyski wskazano kilka źródeł, w tym dwa ujęte – w Raszczykach i Pstrążnej. Dla dwóch źródeł zasilających potok płynący przez Bogunice wykonano pomiary wydajności. Wynosi ona dla jednego obiektu 1,3 dm³·s⁻¹, a dla drugiego 0,8 dm³·s⁻¹.

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy I i).

Na terenie gminy Lyski oraz na terenie samego powiatu rybnickiego w latach 2013-2015 nie prowadzono monitoringu jakości wód podziemnych, niemniej jednak badania wód podziemnych prowadzone były tylko jako ujęcia wód do spożycia.

2.4.11.4 Klimat akustyczny

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, ewentualnie zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. W przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu LDWN i LN oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

Klimat akustyczny kształtują zarówno duże, jak i małe przedsiębiorstwa działające na terenie gminy Lyski. Do największych przedsiębiorców można zaliczyć :

- Classen-Pol w Zwonowicach,
- Stolma w Lyskach,
- PPHU Wrazidło w Suminie.

Większe przedsiębiorstwa wprowadzają zazwyczaj u siebie rozwiązania technologiczne przyczyniające się do ograniczenia emisji hałasu powodującego uciążliwość dla mieszkańców.

Na terenie gminy Lyski działają również mniejsze firmy mogące wpływać na klimat akustyczny. Należą do nich firmy prowadzące działalność handlowo-usługową, produkcyjną, transportową, budowlaną: warsztaty samochodowe, niewielkie zakłady prowadzące prace polegające na cięciu, kuciu, szlifowaniu i spawaniu. Funkcjonowanie małych zakładów jest czasem źródłem konfliktów mieszkańców z przedsiębiorcami, gdyż zakłady te stwarzają uciążliwości i dyskomfort akustyczny mieszkańców. Większość uciążliwości powodowanych emisją hałasu wynika z niewłaściwej lokalizacji przedsiębiorstw, z których działalnością nierozłącznie jest związana emisja hałasu. W związku z tym bardzo ważnym celem jest lokowanie działalności stwarzających uciążliwości w miejscach zapisanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego o przeznaczeniu na działalność produkcyjną i przemysłową, a nie na terenach zabudowy mieszkaniowej. Do chwili obecnej Starosta Rybnicki, który może wydać decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu, nie wydał dla żadnego przedsiębiorstwa prowadzącego działalność na terenie gminy Lyski takiej decyzji.

W latach 2013-2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nie przeprowadził na terenie gminy Lyski żadnej kontroli emisji hałasu przemysłowego. Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu, jest to hałas typu liniowego.

Głównym źródłem emisji hałasu na terenie gminy Lyski jest droga wojewódzka DW923, dziewięć odcinków dróg powiatowych w stanie zadowalającym w klasach Z (zbiorczej) i L (lokalnej) oraz drogi gminne w różnym stanie technicznym. Na terenie gminy Lyski Wojewódzki Inspektorat

Ochrony Środowiska w Katowicach nie prowadził w ostatnich latach żadnych badań hałasu komunikacyjnego. Najbliżej gminy Lyski badania hałasu przeprowadzono w dwóch punktach na terenie gminy Kuźnia Raciborska:

na drodze wojewódzkiej DW 919, w miejscowości Rudy:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN o **1,1 dB**,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LN o **1,5 dB**,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o **4 dB**,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o **5,8 dB**,

na drodze wojewódzkiej DW 425, przy ulicy Kozielskiej:

- brak przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN,
- brak przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu LN,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o **0,9 dB**,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o **1,1 dB**

OPIS SKRÓTÓW:

LDWN - Długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach,

LN - Długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach, z uwzględnieniem pory nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00),

LAeq D - Równoważny poziom hałasu dla pory dnia (od godz. 6.00 do godz. 22.00),

LAeq N - Równoważny poziom hałasu dla pory nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Charakter gminy Kuźnia Raciborska i gminy Lyski nie jest porównywalny (gmina Kuźnia Raciborska to gmina miejska o większym natężeniu ruchu) w związku z tym można przypuszcza, iż na terenie gminy Lyski poziom hałasu byłby niższy.

Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu jest działaniem długookresowym rozłożonym na lata. Typowym sposobem ochrony przed hałasem jest nawierzchnia o obniżonej hałaśliwości oraz stosowanie ekranów akustycznych. Na terenie gminy dominują drogi bitumiczne (beton asfaltowy), w obecnej chwili należy się skupić na bieżących remontach dróg i poprawie ich funkcjonalności. Aktualnie na terenie gminy Lyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach i Zarząd Dróg Powiatowych nie planuje żadnych zabezpieczeń przeciwhałasowych. Bardzo ważnym elementem rozwoju gminy jest właściwe planowanie przestrzenne, które powinno polega przede wszystkim na zakazie lokalizacji budynków podlegających ochronie akustycznej na terenach, które znajdują się w zasięgach oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.

Przez teren gminy Lyski przebiega 3,5 km tras kolejowych używanych przez Koleje Śląskie Sp. z o.o. trasy te przebiegają w środkowo-wschodniej części gminy z południa na północ. Linia nr 140 relacji Katowice Ligota – Nędza jest w średnim stanie, wiek taboru kolejowego obsługującego gminę Lyski szacowany jest na około 21 lat. Aktualnie Koleje Śląskie planują skorzystać z dotacji unijnych w latach 2014-2020 w zakresie wyposażenia eksploatowanych pojazdów w Śląską Kartę Usług Publicznych (ŚKUP) oraz do końca 2017 roku zakup nowoczesnego taboru w ilości 17 sztuk.

Hałas lotniczy nie występuje na terenie gminy Lyski. Najbliżej położony Port Lotniczy Katowice Pyrzowice zlokalizowany jest w odległości 87 km, oraz Port Lotniczy Kraków Balice w odległości 139 km.

2.4.11.5 Jakość gleb

Na terenie całej gminy według danych ze Spisu Rolnego wykonanego w 2010 roku zarejestrowanych jest 855 gospodarstw rolnych, średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi około 2,37 ha. W czasie spisu zewidencjonowano 587 gospodarstw funkcjonujących, średnia powierzchnia tych gospodarstw wynosi 3,33 ha. Analizując wszystkie gospodarstwa i ich powierzchnię, można stwierdzić, iż najwięcej bo około 68% jest gospodarstw nie przekraczających powierzchni 1 ha. Gospodarstwa o powierzchni nie przekraczającej 5 ha stanowią około 95 wszystkich gospodarstw. Strukturę wielkościową gospodarstw zestawiono na wykresie zamieszczonym poniżej. Według danych pochodzących ze Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku:

- użytki w dobrej kulturze występują w 567 gospodarstwach na powierzchni 1696 ha,
- grunty pod zasiewami są w 309 gospodarstwach na powierzchni 1254 ha,
- grunty ugorowane zidentyfikowane w 152 gospodarstwach na powierzchni 101 ha,
- uprawy trwałe występują w 42 gospodarstwach na powierzchni 12 ha,
- łąki trwałe są w 410 gospodarstwach na powierzchni 306 ha,
- pastwiska trwałe są w 30 gospodarstwach na powierzchni 13 ha.

Powierzchnia wszystkich gospodarstw rolnych wynosiła w 2010 roku 2095,14 ha, natomiast powierzchnia użytkowana rolniczo to 1808,33 ha.

Grunty pod zasiewami występują w 309 gospodarstwach o łącznej powierzchni 1254 ha z czego w 276 gospodarstwach 867 ha obsiewa się zbożami w tym:

- pszenica ozima 132 ha,
- pszenica jara 98 ha,
- żyto 60 ha,
- jęczmień ozimy 15 ha,
- jęczmień jary 25 ha
- owies 105 ha,
- pszenżyto ozime 122 ha,
- pszenżyto jare 4 ha,
- mieszanki zbożowe ozime 13 ha,
- mieszanki zbożowe jare 85 ha,
- kukurydza na ziarno 191 ha,
- w 155 gospodarstwach sadzone są ziemniaki na powierzchni 67 ha,
- w 18 gospodarstwach sieje się rośliny przemysłowe na powierzchni 162 ha,
- w 13 gospodarstwach na powierzchni 5,5 ha sadi się buraki cukrowe,
- w 5 gospodarstwach na powierzchni 0,38 uprawia się warzywa gruntowe.

Według Spisu Rolnego na terenie gminy w 302 gospodarstwach hoduje się zwierzęta, w sumie jest to 1370 sztuk dużych, z czego:

- bydło w 62 gospodarstwach - 323 sztuki,
- trzoda chlewna w 64 gospodarstwach - 468 sztuk,
- konie w 19 gospodarstwach - 43 sztuki,
- drób w 270 gospodarstwach - 126 231 sztuk.

W 170 gospodarstwach rolnicy używają ciągników, w sumie podczas Spisu Rolnego zewidencjonowano ich 206 sztuk.

W 228 gospodarstwach stosowane są nawozy mineralne, w tym azotowe w 179 gospodarstwach, fosforowe w 24 gospodarstwach, potasowe w 14 gospodarstwach, wieloskładnikowe w 132 gospodarstwach oraz w 6 gospodarstwach prowadzi się wapnowanie gleb.

Średnio nawożenie mineralne stosowane jest w dawkach 144,4 kg/ha, natomiast wapnowanie w dawkach 104,5 kg/ha. Na gruntach w dobrej kulturze nawożenie jest nieco wyższe nawożenie mineralne 153,8 kg/ha, natomiast wapnowanie 111,4 kg/ha.

Według Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku 587 gospodarstw wykazuje dochód z działalności rolniczej. Dotychczasowe użytkowanie terenu gminy związanego z rolnictwem jest zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi. W porównaniu do lat poprzednich (Spis Rolny 2002) widoczna jest tendencja:

- zwiększenia powierzchni użytków rolnych o 32% (2002 – 2320 ha, 2010 – 3077 ha),
- zwiększenie powierzchni gruntów ornych o 13% (2002 – 1827 ha, 2010 – 2066 ha),
- zmniejszenie powierzchni zasiewów o 4,6% (2002 – 1315 ha, 2010 – 1254 ha),
- zwiększenie powierzchni łąk i pastwisk odpowiednio o 62% i 51%.

Wyniki tych zestawień wskazują, iż na terenie gminy rolnictwo w miarę upływu czasu jest bardziej doceniane i odgrywa większą rolę w skali gminy.

Badania i obserwacje stanu gleby i ziemi dokonywane są także w ramach państwowego monitoringu środowiska, co wynika z zapisów art. 26 oraz art. 101b ustawy Prawo ochrony środowiska. Wprowadzenie standardów miało na celu stworzenie skutecznego instrumentu ochrony gleb przed degradacją w wyniku zanieczyszczeń substancjami chemicznymi pochodzącymi ze źródeł antropogenicznych oraz ustalenie prawnych podstaw do egzekwowania obowiązku przywrócenia właściwej jakości gleb w oparciu o wymierne wskaźniki docelowe. Z formalnego punktu widzenia przyjęte standardy wyznaczają docelowo stan jakości gleb poddawanych rekultywacji z uwzględnieniem różnych form użytkowania gruntów. Szczegółowymi badaniami potwierdzonymi odpowiednią dokumentacją należy każdorazowo objąć obszary, na których doszło do awarii i niekontrolowanej emisji oraz migracji zanieczyszczeń do gleb.

W obecnym stanie prawnym starosta odpowiedzialny jest za dokonanie identyfikacji i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Niemniej jednak nie ma rozporządzeń wykonawczych określających sposób prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w związku z tym zadanie takie w chwili obecnej nie jest realizowane.

Badania gleb na obszarze województwa śląskiego w tym powiatu rybnickiego i gminy Lyski prowadzone są w oparciu o „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Na terenie powiatu rybnickiego zostały pobrane próbki: z terenu gminy Lyski miejscowość Raszczyce (próbka nr 325), gminy Gąsowice miejscowość Czernica (próbka nr 329).

Wyniki badań gleb użytkowanych rolniczo w 1995, 2000 oraz 2010 roku prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wskazują, że badane gleby z terenu gminy Lyski charakteryzują się naturalną zawartością metali ciężkich (0 stopień według klasyfikacji IUNG), niską zawartością siarki siarczanowej (I stopień według IUNG) i dla większości gleb naturalną zawartością wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) - I stopień według IUNG.17 Badania gleb w 2010 roku wykazały wzrost udziału gleb zanieczyszczonych WWA w stosunku do roku 1995, 2000 i 2005. Według danych krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, przy przebadanej w latach 2011-2014 powierzchni wynoszącej 297,9 tys. ha, 42 gleb w województwie śląskim posiadało bardzo kwaśny bądź kwaśny odczyn

glebowy, 39 – lekko kwaśny, a tylko 19 gleb charakteryzowało się obojętnym lub zasadowym odczynem glebowym. Udział gleb koniecznie wymagających wapnowania w województwie śląskim w powierzchni przebadanej przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą wynosił 30%, w 17% wapnowanie było potrzebne, a w 20 – wskazane. Ograniczone potrzeby wapnowania dotyczyły 16 gleb, natomiast w 17 gleb wapnowanie było zbędne.

Corocznie rolnicy także przeprowadzają badania gleb w swoich gospodarstwach na własne potrzeby, badania te wykonywane są głównie pod kątem ustalania dawek wapnowania. Działalność kontrolną na terenie gminy Lyski prowadzi także Wojewódzka Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Raciborzu, który prowadzi kontrole między innymi materiału siewnego, organizmów szkodliwych i kwarantannowych. W 2016 przeprowadzono:

- kontrolę materiału siewnego - nie stwierdzono nieprawidłowości,
- w ramach obserwacji roślin nie wykryto gatunków kwarantannowych,
- kontrole obrotu środkami ochrony roślin - nie stwierdzono nieprawidłowości,
- kontrole stosowania środków ochrony roślin - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powyższe dane wskazują, iż nie zanotowano przypadków patogenów i szkodników roślin uprawnych co w powiązaniu z brakiem przypadków niewłaściwego stosowania środków ochrony roślin i brakiem odnotowanych zanieczyszczeń gleb sprawia że uprawy na terenie gminy Lyski pozbawiane są chorób, szkodników i zanieczyszczeń chemicznych.

2.4.11.6 Pola elektromagnetyczne

Głównymi instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiowe i telewizyjne;

Przeprowadzona analiza widma pola elektrycznego wysokiej częstotliwości na terenie województwa śląskiego na potrzeby opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego w badanych punktach wykazała, że głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w przeważającej liczbie przypadków są stacje bazowe telefonii komórkowej.

Na terenie gminy Lyski źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są: linie przesyłowe energii elektrycznej

- wysokiego napięcia (napowietrzne o długości 6,32 km),
- średniego napięcia (napowietrzne o długości 52,04 km oraz kablowe o długości 1,92 km),
- 51 stacji transformatorowych;

stacje bazowe telefonii komórkowej:

- sieci Orange, T-Mobile i NetWorkS w Zwonowicach przy ulicy Wyzwolenia 13 na dachu,
- zakładów Classen,
- sieci Plus i Aero2 w Raszczycach przy ulicy Szkolnej 2 na kominie.

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W ostatnich latach 2013-2015 corocznie prowadzono badania na terenie województwa śląskiego w tym powiatu rybnickiego, oraz na okolicznych terenach. Badania nie objęły gminy Lyski. Punkty w których kontrolowano pola elektromagnetyczne zlokalizowane były:

- w 2013 roku w Rybniku i Pszowie,
- w 2014 roku w Rybniku, Rudach, i Rydułtowach,

- w 2015 roku w Raciborzu i Kuźni Raciborskiej.

Badania wyniosły odpowiednio:

- w 2013 roku 0,60 V/m, 0,23 V/m,
- w 2014 roku 0,4 V/m, 0,26 V/m, 0,52 V/m,
- w 2015 roku 0,30 V/m, 0,38 V/m.

Wyniki badań w województwie śląskim w żadnym punkcie nie wskazywały na przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego, który wynosi 7 V/m, niemniej zauważyć można iż, na terenach miast wyniki badań są wyższe niż na terenach mniej zurbanizowanych. Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego kontynuowane będą w kolejnych latach łącznie w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa śląskiego.

Aktualnie zniesiono obowiązek pozwoleń na lokalizację instalacji emitującej pola elektromagnetyczne, niezbędne jest tylko zgłoszenia instalacji do Starostwa. Starostwo Rybnickie prowadzi rejestr zgłoszeń w instalacji. Na koniec października 2016 roku rejestr zawiera 3 pozycje instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

W ramach działalności kontrolnej Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach corocznie prowadzi kontrole przedsiębiorstw w zakresie ograniczenia uciążliwości związanych z ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, wyniki badań w województwie śląskim najczęściej nie wskazują na uchybienia w działalności stacji telefonii komórkowej czy linii wysokiego napięcia, niemniej jednak w latach 2013-2015 badania nie objęły powiatu rybnickiego w tym gminy Lyski. Według informacji WIOŚ podobne kontrole będą prowadzone w kolejnych latach.

2.5 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW, DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ORAZ REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

2.5.1 Zarys historii rozwoju gminy

Pierwsza wzmianka o Lyskach pochodzi z 1313 r., ale z pewnością powstały one jeszcze w poł. XIII w. Nie była to wówczas duża osada, prawdopodobnie liczyła jedynie kilku osadników. W latach 1335–1342 pojawiły się pierwsze informacje na temat tutejszego kościoła i parafii, które również powstały w poł. XIII w. W 1315 r. znany jest ks. Adam z Lysek, kanonik kolegiaty raciborskiej.

Początkowo Lyski należały do książąt raciborskich, a od XIV w. były własnością klasztoru dominikanek z Raciborza. W 1313 r. książę raciborski Leszek darował Lyski klasztorowi dominikanek z Raciborza. Następnie ponownie weszły one w skład dóbr kameralnych. W XVII w. miejscowość podzielona była na dwie części, których właścicielami byli Franciszek Zmeskal i Franciszek Rogojski. Pod koniec XVIII w. Józef von Tluk połączył ze sobą obydwa działy. Od XIX w. dobra należały do rodziny von Adlersfeld, od której w 1823 r. kupił je Józef Benedykt Południk, który był sekretarzem sądu patrymonialnego w książęcych domenach w Rudach.

W 1847 r. zmarł Edward, jedyny syn i dziedzic Józefa Południka. Dla upamiętnienia jego śmierci, Józef Południk założył fundację „Dom Ubogich pw. św. Józefa”. Sam budynek, w którym mieściła się instytucja powstał w latach 1847–1848 i został zbudowany w stylu neogotyckim. Początkowo Południk chciał oddać do użytku Dom Starców i Ubogich w Lyskach. Później jednak za namową biskupa zorganizował Zakład Wychowawczy dla Dziewcząt. Do jego prowadzenia sprowadzono siostry zakonne z Wiednia. W okresie Kulturkampfu zakonnice musiały opuścić Lyski.

Od czasu ponownego otwarcia Zakładu pw. św. Józefa, co nastąpiło w 1886 r., pracowały w nim cysterki z klasztoru w Trzebnicy. W tym czasie mieszkało tutaj 78 dzieci z ubogich rodzin. Szkoła dla dziewcząt, w której nauczano m. in. języków francuskiego i angielskiego oraz gry na fortepianie, jak i Dom Ubogich, przetrwały I wojnę światową i prosperowały dalej w okresie międzywojennym. W czasie II wojny światowej Niemcy urządzili w Lyskach obóz jeniecki, stanowiący filię obozu oświęcimskiego. Po zakończeniu działań wojennych opiekę nad budynkiem przejęła parafia oraz Siostry Miłosierdzia. W 1960 r. władze państwowe zorganizowały w Lyskach Dom dla Psychicznie Chorych.¹⁸

2.5.2 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego

Aktualnie na obszarze gminy zlokalizowane są następujące obiekty zabytkowe wpisane pod następującymi numerami do rejestru zabytków województwa śląskiego i ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

Lyski:

- 1) Dwór z XIX w. klasycystyczny, murowany z parterową przybudówką, ul. Robotnicza, wpis do rejestru zabytków Nr A/595/66 z dnia 14 marca 1966 r.,
- 2) Spichlerz dworski z XIX w., murowany, ul. Robotnicza, wpis do rejestru zabytków Nr A/596/66 z dnia 15 marca 1966 r.

Dzimierz:

- 1) Park podworski wraz z pałacem koniec XIX w., usytuowany na południe od zabudowań wsi, na terenie płaskim, posiada zarys zbliżony do trapezu. W parku wyróżnia się dwie części - ogród w sąsiedztwie dworku i park angielski. Granice ochrony obejmują całość założenia - dworek wraz z parkiem - ograniczony drogami od południowego zachodu i wschodu oraz zabudowaniami gospodarczymi, od północy park widokowy zwrócony ku polom uprawnym. Park zajmuje południową część działki nr 643/106, ograniczoną; od północy drewnianym ogrodzeniem, od północnego - zachodu ogrodzeniem metalowym oraz granicą budynku mieszkalnego (znajdującego się poza obszarem wpisu do rej. zab.), od południa ogrodzeniem wzdłuż ulicy Sportowej, z wyłączeniem terenu w południowo - wschodnim narożniku działki, od wschodu płotem wzdłuż ulicy Rzuchowskiej. Wpis do rejestru zabytków Nr A/160/05, A/1282/81 z dnia 17 grudnia 1982 r.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków Województwa Śląskiego

¹⁸ źródło www.peuk.fiiz.pl

2.5.3 Obiekty zabytkowe ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Adamowice

- 1) Kaplica p.w. Św. Jana Nepomucena z końca XIX w. przy ul. Rybnickiej 2,
- 2) Kaplica p.w. Matki Boskiej Anielskiej z 1854 r., rozbudowana w końcu XIX w., w rejonie skrzyżowania ulic Rybnickiej i Ligonias,
- 3) Krzyż kamienny,
- 4) Krzyż drewniany przy ul. Szkolnej, na skraju lasu,
- 5) Krzyż ul. Rybnicka (przy granicy z Raszczykami),
- 6) Krzyż drewniany, ul. Rybnicka (przy kaplicy),
- 7) Krzyż murowany, przy skrzyżowaniu ulic Powstańców i Ligonias,
- 8) Krzyż drewniany, ul. Powstańców (koło nr 30);

Bogunice

- 1) Kaplica p.w. Św. Jana Nepomucena z końca XIX w. w rejonie skrzyżowania ul. Raciborskiej i ul. Polnej,
- 2) Krzyż kamienny w rejonie skrzyżowania ul. Raciborskiej i ul. Zatoka;

Dzimierz

- 1) Kaplica kubaturowa p.w. Św. Jana Nepomucena z około 1900 r. przy ul. Rzuchowskiej 16,
- 2) Kamienny krzyż z 1920 r. przy kaplicy przy ul. Rzuchowskiej,
- 3) Park podworski wraz z pałacem koniec XIX w. przy ul. Rzuchowskiej wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego pod nr A/1282/81 w dniu 17.12.1982 r.,**
- 4) Krzyż drewniany przy ul. Marusze;

Lyski

- 1) Krzyż drewniany z Chrystusem na blasze, przy ul. Sikorskiego 44,
- 2) Krzyż, przy ul. Rybnicka,
- 3) Krzyż kamienny z początku XX w. w rejonie skrzyżowania ulic Rybnicka i Sportowa,
- 4) Krzyż pokutny z XIV – XVI w. w rejonie skrzyżowania ulic Rybnickiej i Bogunickiej,
- 5) Krzyż drewniany przy ul. Sikorskiego (obok Nr 44),
- 6) Cmentarz założony w 1910 ul. Łukowskiej,
- 7) Stary cmentarz z kaplicą grobową Południków z końca XIX w. przy ul. Sikorskiego,
- 8) Dwór z połowy XIX w. przy ul. Robotniczej 5 , wpisany do rejestru zabytków woj. śląskiego pod Nr A/595/66 z dn. 14 marca 1966 r. ,**
- 9) Spichlerz dworski z XIX w. przy ul. Robotniczej 5 , wpisany do rejestru zabytków woj. śląskiego pod Nr A/596/66 z dn. 15 marca 1966 r.,**
- 10) Zabudowania Domu Pomocy Społecznej Św. Józefa z 1846 r., rozbudowane w 1924 r. przy ul. Rybnickiej 7,
- 11) Pomnik na mogile więźniów oświęcimskich przy ul. Sikorskiego,
- 12) Kościół parafialny p.w. Św. Małgorzaty z 1906 przy ul. Rybnickiej 4;

Raszczycze

- 1) Figura Św. Jana Nepomucena z końca XVIII w przy kościele parafialnym,
- 2) Kaplica kubaturowa p.w. Matki Boskiej Anielskiej z przełomu XIX I XX w. w rejonie skrzyżowania ulic: Raciborska i Szkolna,
- 3) Krzyż drewniany przy wejściu na cmentarz przy ul. Raciborskiej,
- 4) Krzyż Boża Męka, kapliczkowy z 1918 r. przy ul. Raciborskiej 112,
- 5) Krzyż z 1852 r. przy kościele parafialnym,
- 6) Krzyż murowany przy ulicy Poprzecznej 23,
- 7) Krzyż drewniany przy ul. Sobieskiego,
- 8) Krzyż kamienny, kapliczkowy przy ul. Rybnickiej 38,
- 9) Kaplica Matki Boskiej Anielskiej w rejonie ulic Raciborskiej i Szkolnej,
- 10) Kościół parafialny p.w. Św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza z 1911 r. w rejonie skrzyżowania ulic Raciborskiej i Rybnickiej, na miejscu drewnianego z 1638,
- 11) Stary cmentarz założony w XVIII w. przy kościele parafialnym,
- 12) Plebania przy ul. Raciborskiej 14,
- 13) Pomnik na mogile więźniów oświęcimskich oraz drewniany krzyż z wizerunkiem Chrystusa na blasze na tzw. Kierchówce,
- 14) Budynek szkoły przy ul. Szkolnej 3,
- 15) Nowy cmentarz przy ul. Raciborskiej,
- 16) Budynek mieszkalny przy ul. Raciborskiej 3,
- 17) Budynek mieszkalny przy ul. Raciborskiej 16,
- 18) Budynek mieszkalny przy ul. Raciborskiej 25;

Sumina

- 1) Kaplica p.w. Św. Jadwigi z początku XX w. w rejonie skrzyżowania ul. Rybnickiej i Dworcowej,
- 2) Krzyż kamienny, kapliczkowy z figurą Matki Boskiej i Chrystusa w rejonie skrzyżowania ulic Rybnicka i Dworcowa;

Zwonowice

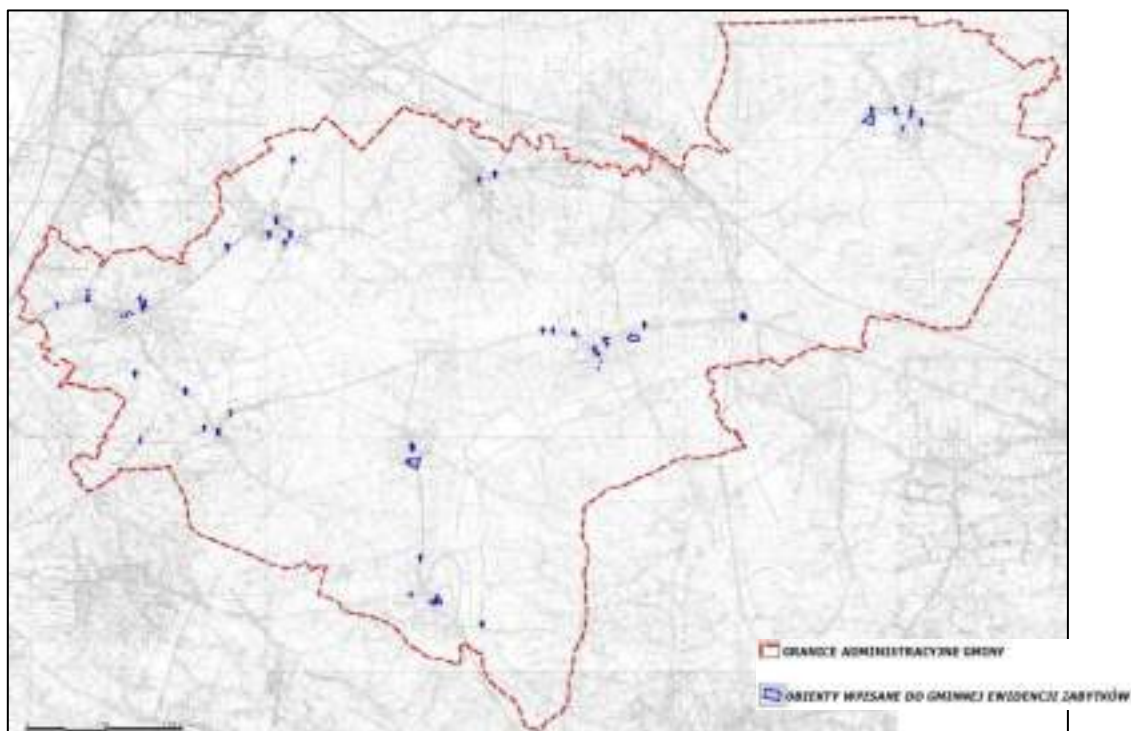
- 1) Figura Św. Jana Nepomucena na rondzie u zbiegu ulic Wyzwolenia, Rudzka, Stodolska i Suminska,
- 2) Krzyż z lastryko przy ul. Jankowickiej,
- 3) Krzyż kamienny przy ul. Sumińskiej w pobliżu ul. Krasickiego,
- 4) Cmentarz przy ul. Sumińskiej,
- 5) Kaplica p.w. Matki Boskiej Różańcowej z 1912 r. , rozbudowana w 1934 r.,
- 6) "Winna Góra" z Zameczkiem myśliwskim i budynkami gospodarczymi (obecnie leśniczówka) z 1887 r. na Winnej Górze przy ul. Dębowej 1,
- 7) Dawna szkoła przy ulicy Sumińskiej 1,
- 8) Przedszkole z przełomu XIX i XX w przy ulicy Sumińskiej 3 (wyburzony),
- 9) Budynek mieszkalny przy ul. Rudzkiej 3,
- 10) Budynek mieszkalny przy ul. Rudzkiej 16,
- 11) Budynek mieszkalny z zabudową gospodarczą z początku XX w. przy ul. Sumińskiej 7;

Żytka

- 1) Kaplica p.w. Św. Jana Nepomucena z 1918 r. w Budzinie, w rejonie skrzyżowania ulic Sobieskiego i Budzińska,
- 2) Kościół filialny, kaplica kubaturowa, p.w. Św. Jana Nepomucena przy ul. Wolności,
- 3) Krzyż murowany z 1918 r. przy ul. Budzińskiej 4,
- 4) Krzyż drewniany przy ul. Sobieskiego 23 w Budzinie,
- 5) Pomnik więźniów oświęcimskich przy ul. Rybnickiej.

Pstrężna

- 1) Krzyż kamienny z płaskorzeźbą Matki Boskiej Bolesnej w rejonie ulic Topolowej i Stawowej,
- 2) Krzyż kamienny nagrobkowy przy ul. Wyzwolenia,
- 3) Kaplica słupkowa p.w. Św. Urbana w rejonie ulic Morcinka i Słonecznej,
- 4) Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja z 1905 r. przy ul. Wyzwolenia,
- 5) Cmentarz przykościelny ze starodrzewiem z początku XX w.
- 6) Dawna szkoła parafialna z 1905 r. przy ul. Wyzwolenia 26.

Rysunek Nr 23. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

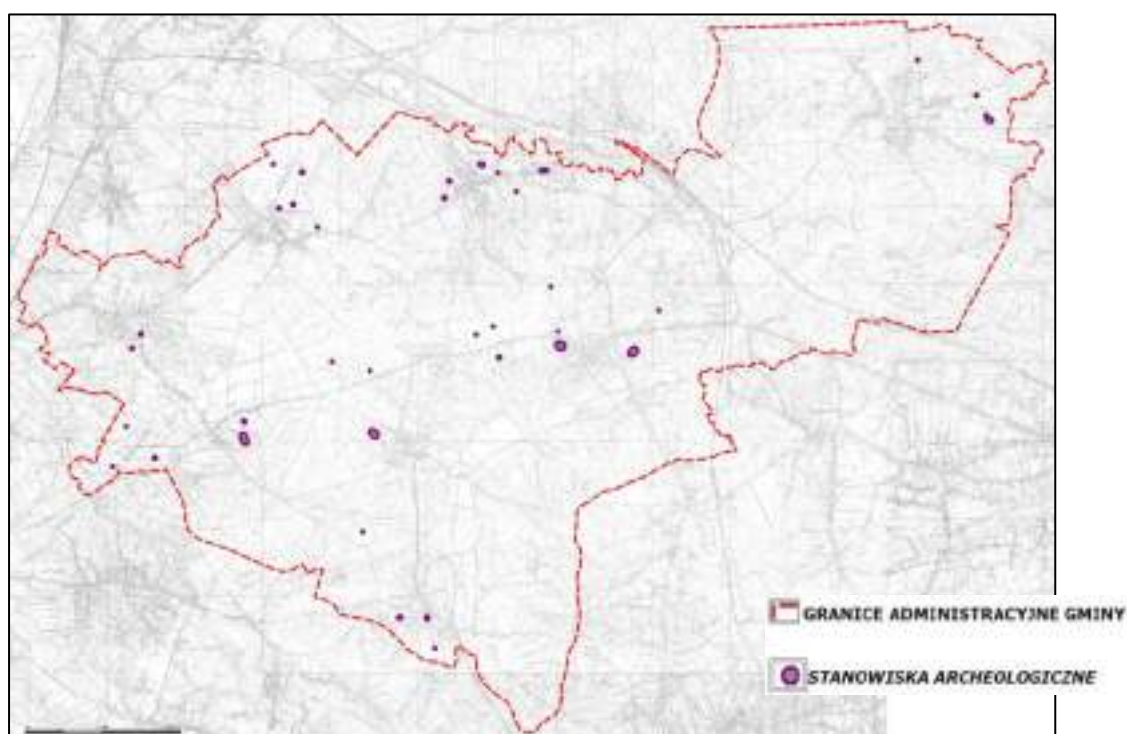
2.5.4 Archeologia

Na obszarze gminy znajdują się następujące stanowiska archeologiczne oznaczone na rysunku studium Nr 2.

Tabela Nr 6. Stanowiska archeologiczne

LP.	OBSZAR AZP	NR KEZAL (NR OBSZARU AZP/NR STANOWISKA NA OBSZARZE)	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSCOWOŚCI	CHRONOLOGIA I FUNKCJA
1	101-41	101-41/21	Adamowice	1	epoka kamienia – ślad osadnictwa
2	101-41	101-41/22	Adamowice	2	średniowiecze /XIII w.? – ślad osadnictwa średniowiecze – funkcja nieokreślona
3	101-41	101-41/23	Adamowice	3	średniowiecze – ślad osadnictwa średniowiecze – funkcja nieokreślona
4	101-41	101-41/24	Adamowice	4	średniowiecze – ślad osadnictwa średniowiecze – funkcja nieokreślona
5	101-41	101-41/25	Adamowice	5	epoka kamienia – ślad osadnictwa
6	101-41	101-41/26	Bogunice	1	średniowiecze – funkcja nieokreślona
7	101-41	101-41/27	Bogunice	2	średniowiecze – funkcja nieokreślona
8	101-41	101-41/28	Bogunice	3	średniowiecze/okres nowożytny – funkcja nieokreślona
9	101-41	101-41/29	Bogunice	4	epoka kamienia /mezolit? – ślad osadnictwa średniowiecze /XIII w.? – ślad osadnictwa
10	101-41	101-41/30	Bogunice	5	wczesne średniowiecze /X-XIII w. – ślad osadnictwa średniowiecze – funkcja nieokreślona
11	101-41	101-41/31	Bogunice	6	epoka kamienia – ślad osadnictwa
12	101-41	101-41/57	Dzimierz	1	średniowiecze/okres nowożytny – funkcja nieokreślona
13	101-41	101-41/58	Dzimierz	2	pradzieje – ślad osadnictwa
14	101-41	101-41/36	Lyski	1	wczesne średniowiecze? – ślad osadnictwa
15	101-41	101-41/37	Lyski	2	epoka kamienia – ślad osadnictwa
16	101-41	101-41/38	Lyski	3	epoka kamienia /mezolit? – ślad osadnictwa
17	101-41	101-41/39	Lyski	4	epoka kamienia – ślad osadnictwa
18	101-41	101-41/40	Lyski	5	średniowiecze – funkcja nieokreślona
19	101-41	101-41/41	Lyski	6	wczesne średniowiecze /X-XIII w. – funkcja nieokreślona średniowiecze – funkcja nieokreślona
20	101-41	101-41/42	Lyski	7	średniowiecze – funkcja nieokreślona
21	101-41	101-41/43	Lyski	8	wczesne średniowiecze /X-XIII w.? – funkcja nieokreślona średniowiecze – funkcja nieokreślona Prehistoria – funkcja nieokreślona
22	101-41	101-41/44	Lyski	9	epoka kamienia – znalezisko luźne
23	101-41	101-41/45	Lyski	10	epoka kamienia /neolit – funkcja nieokreślona
24	101-41	101-41/46	Lyski	11	kultura przeworska – cmentarzysko?
25	101-41	101-41/47	Lyski	12	epoka kamienia /neolit – funkcja nieokreślona
26	101-41	101-41/48	Lyski	13	wczesne średniowiecze – funkcja nieokreślona średniowiecze – funkcja nieokreślona
27	101-41	101-41/34	Nowa Wieś	1	epoka kamienia – ślad osadnictwa
28	101-41	101-41/35	Nowa Wieś	2	wczesne średniowiecze – funkcja nieokreślona średniowiecze – funkcja nieokreślona
29	102-41	102-41/16	Pstrążna	1	średniowiecze – ślad osadnictwa
30	102-41	102-41/17	Pstrążna	2	średniowiecze /XIV w. – ślad osadnictwa
31	102-41	102-41/18	Pstrążna	3	średniowiecze – ślad osadnictwa

32	101-41	101-41/32	Raszczyce	1	średniowiecze – funkcja nieokreślona
33	101-41	101-41/33	Raszczyce	2	średniowiecze – funkcja nieokreślona
34	100-42	100-42/2	Zwonowice	1	okres nowożytny – osada
35	100-42	100-42/3	Zwonowice	2	wczesne średniowiecze(?) /XIII w.(?) – osada
36	100-42	100-42/4	Zwonowice	3	okres nowożytny /XVII-XVIII w.(?) – ślad osadnictwa
37	101-41	101-41/49	Żytka	1	epoka kamienia /neolit(?) – ślad osadnictwa
38	101-41	101-41/50	Żytka	2	epoka kamienia /neolit(?) – ślad osadnictwa
39	101-41	101-41/51	Żytka	3	okres wpływów rzymskich(?) /kultura przeworska(?) – ślad osadnictwa wczesne średniowiecze /X-XIII w. – ślad osadnictwa pradzieje – ślad osadnictwa
40	101-41	101-41/52	Żytka	4	okres wpływów rzymskich /kultura przeworska – ślad osadnictwa
41	101-41	101-41/53	Żytka	5	prehistoria – ślad osadnictwa średniowiecze – ślad osadnictwa
42	101-41	101-41/54	Żytka	6	średniowiecze – ślad osadnictwa
43	101-41	101-41/55	Żytka	7	epoka kamienia /neolit – funkcja nieokreślona

Rysunek Nr 24. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy

2.5.5 Dobra kultury współczesnej i krajobrazy priorytetowe określone przez audyt krajobrazowy

Obiekty współczesne o wartościach predysponujących do zaliczenia w poczet dóbr kultury współczesnej:

Adamowice

- Kościół parafialny p.w. NMP Królowej Aniołów przy ul. Poprzecznej zrealizowany w latach 1984 – 1989 r.

Lyski

- Pomnik ku czci poległym mieszkańcom Lysek i okolicznych miejscowości w czasie Powstań Śląskich oraz w hitlerowskich obozach zagłady, na cmentarzu przy ulicy Rybnickiej,
- Zbiorowa mogiła wojenna 27-miu więźniów zamordowanych w czasie ewakuacji obozu oświęcimskiego 17 sierpnia 1945r. przy ulicy Sikorskiego,

Pstrążna

- Pomnik upamiętniający powrót z 3-go Powstania 9-tej Kompanii SPP Ziemi Rybnickiej 1921r. przy ulicy Wyzwolenia,
- Pomnik ku czci poległych Powstańców Śląskich 1919-21 rozstrzelanych i pomordowanych w obozach koncentracyjnych 1939-45r. na cmentarzu przy ulicy Wyzwolenia,
- Grób Żołnierza polskiego, który zginął w nieszczęśliwym wypadku przy rozminowywaniu pól, na cmentarzu przy ulicy Wyzwolenia,
- Tablica poświęcona pamięci ofiar hitlerowskiego terroru, w kościele przy ulicy Wyzwolenia,

Raszczyce

- Zbiorowa mogiła 9-ciu więźniów politycznych zamordowanych w czasie ewakuacji obozu oświęcimskiego w styczniu 1945r., boczna droga od ulicy Rybnickiej,
- Tablica poświęcona pamięci żołnierza polskiego, który zginął w nieszczęśliwym wypadku przy rozminowywaniu pól, przy kościele przy ulicy Rybnickiej,

Zwonowice

- Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej przy ul. Stodolnej, zrealizowany w latach 1985 – 1989 r.

Żytna

- Pomnik - W hołdzie Powstańcom Śląskim poległym w latach 1919 - 1921; Pamięci 9 więźniów KL Auschwitz - Birkenau zamordowanych w styczniu 1945r., przy ulicy Rybnickiej.

Na obszarze gminy nie wskazano występowania krajobrazów priorytetowych określonych przez audyt krajobrazowy.

2.6 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Analiza warunków i jakości życia mieszkańców obejmuje elementy demograficzne, infrastrukturalne, socjalne, a także wskaźniki dostępności określonych usług dla ludności gminy.

Dane do analizy zostały zaktualizowane na podstawie Banku Danych Lokalnych (dane z 2018 r.).

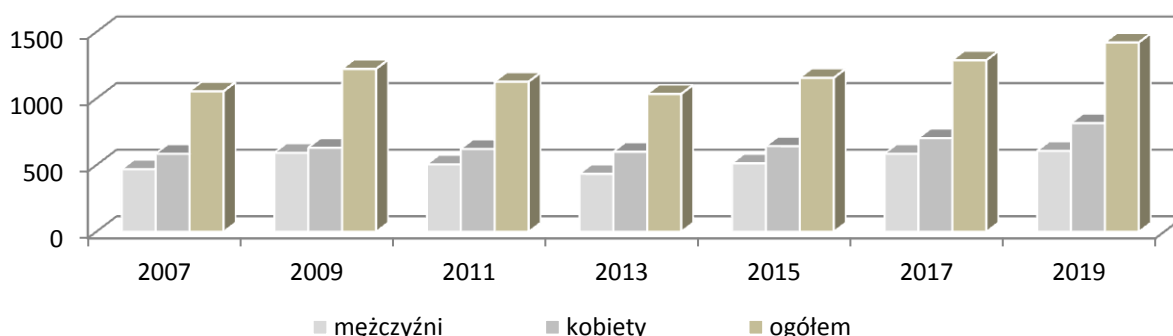
W gminie Lyski w 2017 roku mieszkało 9 636 osób, gęstość zaludnienia wynosiła 168 mieszkańców na 1 km² (wartość ta jest zdecydowanie wyższa w porównaniu do innych gmin wiejskich w powiecie, których średnia wartość wynosi 477 mieszkańców na 1 km²).

2.6.1 Rynek pracy, zatrudnienie, stan bezrobocia

Wg Banku Danych Lokalnych w 2017 roku w Lyskach zarejestrowano ogółem 1 287 pracujących, w tym 702 kobiet (wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Stanowi to około 13,4 % ogółu mieszkańców gminy, co jest wskaźnikiem wyższym jak w gminach Gaszowice i Jejkowice (odpowiednio około 9,6 % i 12,8 %), ale podobnym jak w gminach Świerklany i Czerwionka - Leszczyny (odpowiednio około 13,4 % i 11,1 %) oraz niewiele wyższym niż w całym powiecie rybnickim (około 11,6 %).

Tabela Nr 9. Liczba ludzi pracujących na terenie gminy i powiatu rybnickiego w okresie 2007–2019

Liczba ludzi pracujących (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 04.08.2020 r.)									
Miejscowość	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Mężczyźni	[osoba]	469	592	505	434	513	585	606
	Kobiety	[osoba]	585	630	621	600	642	702	815
	Ogółem	[osoba]	1 054	1 222	1 126	1 034	1 155	1 287	1 421
Powiat rybnicki	Ogółem	[osoba]	7 736	8 311	8 435	8 037	8 674	9 073	9 644

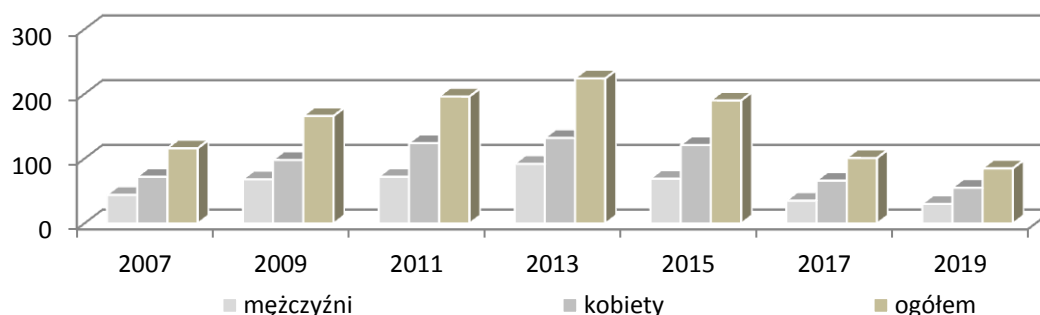

Wykres Nr 10. Liczba ludzi pracujących na terenie gminy Lyski

W 2019 roku w Lyskach zarejestrowanych było 85 osób bezrobotnych, w tym 55 kobiet. Stanowiło to około 1,0 % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie, podczas gdy wskaźnik ten w gminach Jejkowice, Gaszowice, Czerwionka - Leszczyny i Świerklany jest podobny i wyniósł odpowiednio 1,2 %, 1,4 %, 1,8 % i 1,4 % natomiast w powiecie rybnickim wyniósł około 1,6 %.

Tabela Nr 10. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy i powiatu rybnickiego w okresie 2007–2019

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 24.03.2020 r.)									
Miejscowość	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Mężczyźni	[osoba]	44	68	72	92	69	35	30
	Kobiety	[osoba]	72	98	124	132	121	66	55
	Ogółem	[osoba]	116	166	196	224	190	101	85
Powiat rybnicki	Ogółem	[osoba]	1 499	1 738	2 053	2 288	1 743	1 230	851

Wykres Nr 11. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy Lyski

Analizując powyższe dane zawarte w tabelach i przedstawione na wykresach, można stwierdzić, że sytuacja na rynku pracy zarówno w powiecie rybnickim, jak i w gminie Lyski jest dobra.

W gminie wzrost zatrudnienia na przestrzeni lat 2007-2019 wyniósł około 22,1% (w powiecie rybnickim wzrost ten wyniósł 17,3%). W gminie od 2011 r. poziom zatrudnienia utrzymuje się na podobnym poziomie. Z kolei procent zarejestrowanych bezrobotnych spadł w gminie o 13,0 % (w powiecie rybnickim 18,0 %).

2.6.2 Dostępność infrastruktury technicznej

Mieszkania

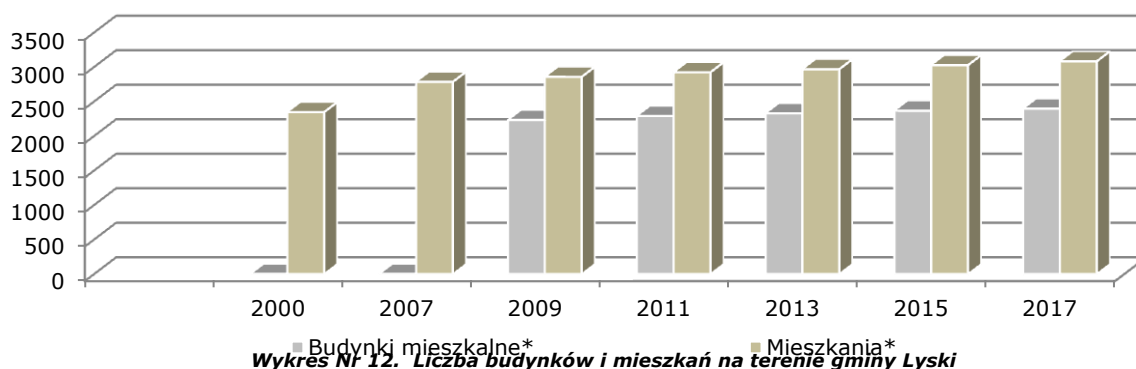
W gminie występuje ciągły wzrost ilości budynków mieszkalnych oraz mieszkań. Zwiększa się powierzchnia użytkowa mieszkań oraz powierzchnia użytkowa mieszkań przypadająca na 1 mieszkańca. Sytuację tą przedstawia tabela Nr 11.

Tabela Nr 11. Zmiana ilości budynków mieszkalnych, mieszkań i izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2007 – 2019

Liczba budynków mieszkalnych, mieszkań i izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 23.09.2020 r.)								
	Jedn	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Budynki mieszkalne	[-]	b.d.	2 231	2 289	2 327	2 365	2 395	2460
Mieszkania	[-]	2 784	2 856	2 922	2 966	3 025	3 081	3140
Izby	[-]	13 337	13 747	15 020	15 264	15 539	15 799	16 053
Powierzchnia użytkowa mieszkań	[m ²]	253 090	265 421	290 116	295 992	302 424	308 561	314 375
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	[m ² /1 osobę]	28,1	29,0	30,6	30,9	31,5	32,0	32,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	[m ²]	90,9	92,9	99,3	99,8	100,0	100,1	100,1
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	[-]	3,24	3,21	3,25	3,23	3,17	3,13	3,07

W 2019 roku liczba budynków mieszkalnych i mieszkań w gminie wynosiła odpowiednio 2460 i 3140, co oznacza, że w porównaniu z rokiem 2017 nastąpił wzrost o 65 budynków mieszkalnych i 59 mieszkań. Średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie w 2019 roku wynosiła 100,1 m², w roku 2015 - 100,0 m², a roku 2007 - 90,9 m².

Na 1 osobę w roku 2019 w gminie średnio przypadło 32,6 m² powierzchni użytkowej mieszkania, co jest najlepszym wskaźnikiem w całym powiecie rybnickim biorąc pod uwagę gminy wiejskie. Liczba osób na 1 mieszkanie w 2019 roku wynosiła 3,07, co jest średnim wskaźnikiem w całym powiecie rybnickim biorąc pod uwagę gminy wiejskie (Jejkowice - 3,88; Gaszowice - 3,125; Świerklany - 3,27; Czerwionka - Leszczyny - 3,05). Podobny wskaźnik można zaobserwować w przypadku całego powiatu rybnickiego - 3,13.

Wykres Nr 12. Liczba budynków i mieszkań na terenie gminy Lyski

Infrastruktura techniczna

Na zakres pojęcia infrastruktury technicznej składa się sieć rozdzielcza wodociągowa, gazowa oraz sieć kanalizacyjna. Tabela Nr 12 przedstawia poszczególne dane dotyczące sieci infrastruktury technicznej.

Tabela Nr 12. Zmiana wskaźników związanych z infrastrukturą techniczną w latach 2007 – 2019

Infrastruktura techniczna (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 23.09.2020 r.)								
Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Długość czynnej sieci rozdzielczej - wodociągi	[km]	94,7	101,9	78,9	86,9	105,4	105,7	106,5
Zużycie wody na 1 mieszkańca	[m³]	22,3	21,7	21,0	22,3	23,1	25,7	29,1
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	[osoba]	7 456	7 612	7 915	8 046	8 626	8 687	8745
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	[km]	14,2	16,3	23,1	23,3	25,4	25,4	25,4
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	[osoba]	820	870	1 180	1 427	1 886	1 984	1965
Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej	[%]	14,99	16,00	29,28	26,81	24,10	24,03	23,85
Długość czynnej sieci gazowej	[m]	0	0	0	0	182	182	182
Zużycie gazu w tys. m³	[tys. m³]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0,0	4,9	33,3
Ludność korzystająca z sieci gazowej	[osoba]	b.d.	b.d.	b.d.	6	6	47	47
Procent ludności korzystających z instalacji	[%]	82,7	83,1	83,4	84,0	89,9	90,2	90,6
Procent ludności korzystających z instalacji - kanalizacja	[%]	9,1	9,5	12,4	14,9	19,6	20,6	20,4
Procent ludności korzystających z instalacji - gaz	[%]	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,5	0,5

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że w gminie następuje ciągły rozwój infrastruktury technicznej we wszystkich jej kategoriach (wodociągi, kanalizacja i gaz). Sieć kanalizacji sanitarnej o długości 7,7 km powstała dopiero w 2009 r. i do roku 2019 jej długość wzrosła o 11,0 km. Natomiast od 2015 r. do 2017 r. zwiększyła się ilość osób z niej korzystająca. Systematycznie od 2007 r. wzrasta długość sieci wodociągowej oraz procent ludności z niej korzystających. Najmniejszy rozwój zaobserwowano jeśli chodzi o sieć gazową. W 2015 r. wybudowano 182 m tej sieci i taka długość pozostaje do roku 2019. W 2017 roku z sieci gazowej korzystało 47 osób. Zużycie wody jest od roku 2007 na podobnym poziomie, z niewielkimi wahaniami w zależności od danego roku.

2.6.3 Dostępność komunikacji

Przez obszar gminy nie przebiegają żadne ciągi komunikacyjne o znaczeniu krajowym. Główną oś komunikacyjną stanowi zatem droga wojewódzka nr 923 (DW 923) Rozpoczyna się na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 919 w Raciborzu-Markowicach, następnie biegnie

przez Raszczyce, Żytną, Nową Wieś, Dzimierz oraz Pstrążną i kończy się na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 935 w okolicach Rzuchowa. Wewnętrzny układ drogowy gminy o znaczeniu ponadlokalnym uzupełniony jest drogami powiatowymi o następujących oznaczeniach:

- 3536S - Sumina - ul. Dworcowa, Zwonowice - ul. Sumińska, ul. Wyzwolenia, (od granicy z powiatem raciborskim do granicy z miastem Rybnik),
- 3537S - Adamowice - ul. Szkolna (od granicy powiatu raciborskiego do skrzyżowania z DP 5604S),
- 3538S - Pstrążna - ul. Morcinka (od granicy powiatu raciborskiego do skrzyżowania z DW 923),
- 3546S - Raszczyce - ul. Szkolna (od granicy z powiatem raciborskim do skrzyżowania z DW 923),
- 5025S - Sumina - ul. Dworcowa, Lyski - ul. Wygony, ul. Dworcowa, ul. Kamionki, Łuków - ul. Wolności, Czernica - ul. Wolności (od skrzyżowania z DP 3536S do granicy powiatu rybnickiego),
- 5601S - Nowa Wieś - ul. Rybnicka, Lyski - ul. Sikorskiego, ul. Rybnicka, Sumina - ul. Rybnicka, ul. Wolności, Szczerbice - ul. Sumińska, Jejkowice - ul. Główna (od skrzyżowania z DW 923 do granicy miasta Rybnik),
- 5604S - Raszczyce - ul. Raciborska, Adamowice - ul. Rybnicka, Bogunice - ul. Raciborska (od skrzyżowania z DW 923 do skrzyżowania z drogą powiatową DP 5025S),
- 5608S - Sumina - ul. Rybnicka, Gaszowice - ul. Wiejska, ul. Rybnicka, Szczerbice - ul. Rybnicka, Jejkowice - ul. Główna (od skrzyżowania z DP 5601S w Suminie do skrzyżowania z DP 5601S w Jejkowicach).

Lokalny układ drogowy tworzony jest przez drogi gminne funkcjonujące jako drogi publiczne klasy „lokalna” lub klasy „dojazdowa”. Z analizy układu drogowego gminy wyprowadzono następujące wnioski:

- ciągi drogowe obsługują w głównej mierze ruch lokalny, którego natężenie na przestrzeni ostatnich kilku lat systematycznie wzrasta. Wykonywane dla innego natężenia ruchu i innych obciążeń drogi nie są przystosowane do bieżącego obciążenia ruchem, a zły stan nawierzchni obniża jego bezpieczeństwo,
- istniejący układ osadniczy gminy jest dosyć dobrze powiązany, odpowiednio drogami powiatowymi i gminnymi.

Przez teren gminy przebiegają pasażerskie linie kolejowe.

- dwutorowa, pasażersko-towarowa linia kolejowa Nr 140 – Katowice Ligota - Nędza ze stacją kolejową „Sumina” i Sumina Wieś,
- dwutorowa, pasażersko towarowa linia kolejowa nr 173 – Rybnik – Sumina ze stacją kolejową Sumina.

Tereny obejmujące linię kolejową PKP stanowiącą tereny zamknięte wg przepisów odrębnych.

Komunikacja zbiorowa

Aktualnie komunikacja zbiorowa realizowana jest w większości przez komunikację autobusową.

Przewoźnikami realizującymi obsługę ruchu pasażerskiego to przede wszystkim Zarząd Transportu Zbiorowego (ZTZ) w Rybniku oraz PKS Racibórz, PKS Rybnik oraz PKP.

Na terenie gminy nie występuje zaplecze komunikacji zbiorowej w formie dworca autobusowego, zajezdni, bazy naprawczej.

Komunikacja rowerowa

Gmina posiada dobrze zorganizowany i oznakowany układ tras rowerowych realizowany zgodnie z projektem „Rowerem po Śląsku”

Ciekawe ukształtowanie obszaru gminy, jak i walory krajobrazowe predysponują gminę dla rozwoju turystyki rowerowej. System tras rowerowych może być rozbudowany pod kątem tworzenia warunków dla rekreacji mieszkańców okolicznych jednostek administracyjnych.

Należy wskazać miejsca infrastruktury tj. przystanki rowerowe, wiaty oznakowane i połączenia tras z lokalnymi atrakcjami. Atrakcyjność gminy można podnieść poprzez wskazanie miejsc noclegowych, wypożyczalni rowerów, punktów małej gastronomii. Bogata w lokalne zasoby, zarówno historyczne jak i przyrodnicze, gmina będzie atrakcyjna dla turystów, poprzez połączenia zabytków i tradycji z elementami przyrody w formie szlaków turystycznych.

2.6.4 Dostępność telekomunikacji

Dostęp do telekomunikacji w gminie jest dobry. Mieszkańcy mogą korzystać z oferty różnych firm świadczących usługi telekomunikacyjne, takie jak: w zakresie dostępu do Internetu, telewizji satelitarnej oraz telefonii komórkowej.

2.6.5 Dostępność oświaty

W gminie znajdują się:

- **Szkoła podstawowa w Raszczykach** - ul. Szkolna 3,
- **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Lyskach** - ul. Dworcowa 4,
- **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Adamowicach** - ul. Szkolna 7,
- **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pstrążnej** - ul. Szkolna 5,
- **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Zwonowicach** - ul. Sumińska 9d.

Tabela Nr 13. Zmiana wskaźników związanych z oświatą w latach 2007 – 2018

Dostępność oświaty									
Kategoria		Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2018
Żłobki	Liczba żłobków*	[ob.]	0	0	0	0	0	0	0
	Liczba przedszkoli*	[ob.]	5	5	5	5	5	5	5
Przedszkola	Ilość miejsc*	[msc.]	249	250	260	280	276	318	323
	Ilość dzieci*	[osoba]	226	249	273	298	246	332	334
Szkoły podstawowe	Liczba szkół**	[ob.]	5	5	5	5	5	5	5
	Uczniowie**	[osoba]	585	543	519	499	615	625	719
	Nauczyciele pełno i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na etaty**	[etat]	b.d.	b.d.	47,92	48,87	52,29	63,73	68,59
Gimnazja	Liczba szkół**	[ob.]	1	1	1	1	1	0	0
	Uczniowie**	[osoba]	334	329	267	231	233	144	63
	Nauczyciele pełno i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na etaty**	[etat]	b.d.	b.d.	20,41	19,11	20,44	0,54	0,14

* (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 04.08.2020 r.)

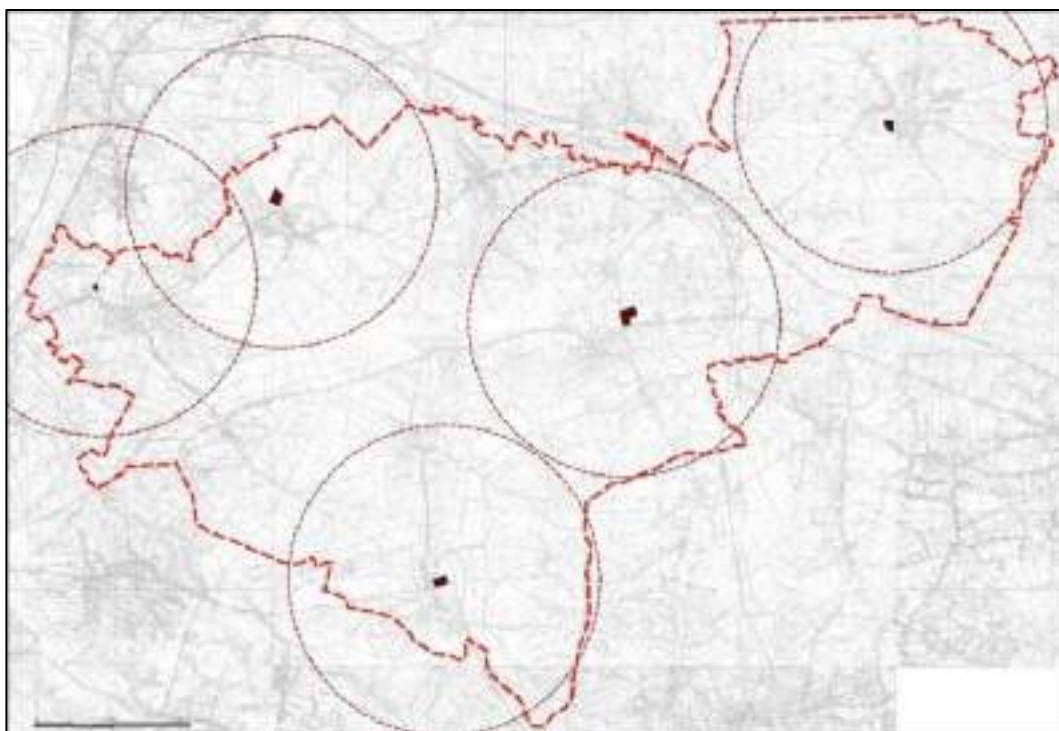
** (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 10.09.2020 r.)

W sumie w Lyskach w 2018 roku było ogółem 334 dzieci w przedszkolach, 719 uczniów w szkołach podstawowych i 63 uczniów w gimnazjum (jest to ostatni rocznik dzieci, które kończą gimnazjum, z uwagi na reformę systemu oświaty).

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli na przestrzeni lat 2007-2018 utrzymywała się na podobnym poziomie (średnio około 270 dzieci), natomiast od 2015 r. zwiększa się liczba dzieci uczęszczająca do szkół podstawowych (615 w 2015 r. i 719 w 2018 r.).

Do zasadniczych szkół zawodowych, liceów i techników młodzież z Lysiek wyjeżdża głównie do Rybnika, Raciborza, Wodzisławia Śląskiego i Rydułtów.

W Lyskach w 2018 roku nie było żłobków.

Rysunek Nr 25. Lokalizacja zespołów szkolno - przedszkolnych na terenie gminy

2.6.6 Dostępność usług medycznych

Tabela Nr 14. Zmiana wskaźników związanych z usługami medycznymi w latach 2007 – 2019

Dostępność usług medycznych (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 09.06.2020r.)								
Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Podmioty ambulatoryjne (przychodnie)	[ob.]	1	3	4	4	4	4	4
Liczba aptek (punkt apteczny)	[ob]	1	1	2	2	2	2	2
Ludność na aptekę ogólnodostępną	[osoba]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Liczba łóżek w szpitalach ogólnych (powiat rybnicki)	[-]	702	749	749	681	696	720	720

Dostępność usług medycznych od 2009 uległa niewielkiemu pogorszeniu w zakresie ilości łóżek szpitalnych (dostępnych na terenie powiatu rybnickiego - 749 łóżka w 2009 r., 720 łóżek w 2019 r.).

Od 2011 r. na terenie gminy funkcjonują 4 przychodnie oraz 2 punkty apteczne. W 2019 r. na jedną przychodnię przypadało 2409 osób oraz udzielono 3,7 porad podstawowej opieki zdrowotnej na jednego mieszkańca.

2.6.7 Świadczenia socjalne

Tabela Nr 15. Zmiana wskaźników dotycząca świadczeń socjalnych w latach 2007– 2018

Świadczenia socjalne (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 17.09.2020 r.)									
Kategoria	Jednostka	2007	2008	2009	2011	2013	2015	2017	2018
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej wraz z filiami	[ob.]	1	1	1	1	1	1	1	1
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	[gosp.]	b.d.	b.d.	141	107	93	87	80	75
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	[osoba]	b.d.	b.d.	417	277	249	226	197	188
Liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	[osoba]	b.d.	b.d.	530	358	276	272	337	356
Liczba dzieci, na które rodzice otrzymują świadczenie z programu rodzina 500+	[osoba]	-	-	-	-	-	-	851	803

Udział gospodarstw korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2018 wynosił 75, natomiast liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wynosiła 188 (stanowi to 2,0 % ludności zamieszkującej gminę). Wartość ta od 2009 r. do 2019 r. waha się na poziomie od 2,3 % do 4,7 %. Wydatki gminy na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w 2018 r. wynosiły 1 183 292,22 zł.

W 2018 r. z programu „500+” korzystało 803 dzieci. Gmina na w/w program wydała 4 942 100 zł.

2.7 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności oraz jej mienia w sferze uwarunkowań planowania przestrzennego wynikają z następujących przesłanek:

- stanu jakości środowiska przyrodniczego, w tym szczególnie zanieczyszczeń powietrza, wód powierzchniowych i natężenia hałasu,
- zagrożeń naturalnych związanych z zagrożeniami powodziowymi i występowaniem zagrożeń geologicznych,
- ewentualnych wpływów eksploatacji górniczej.

Powyższe zagrożenia ocenione zostały odpowiednio w pkt 2.4, 2.11, 2.13 i 2.16 niniejszego dokumentu.

2.8 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

2.8.1 Analiza sytuacji ekonomicznej, środowiskowej i społecznej

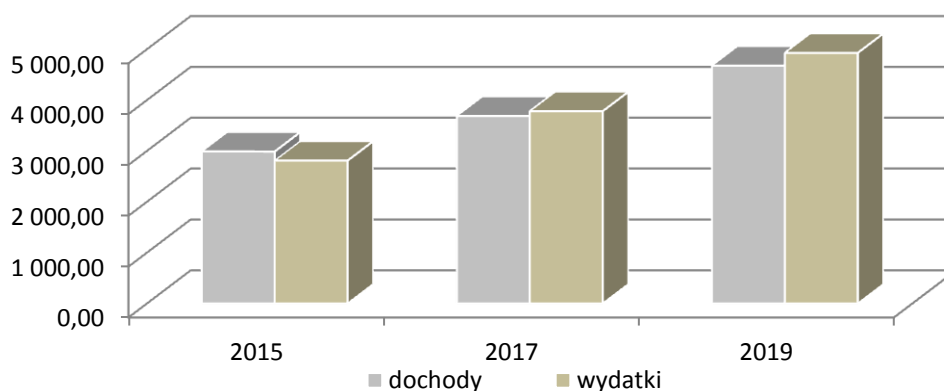
Sytuację ekonomiczną gminy można przeanalizować poprzez porównanie danych dotyczących dochodów i wydatków gminy w porównaniu z innymi gminami powiatu rybnickiego.

Tabela Nr 16. Dochody i wydatki gmin (stan na 05.03.2019 r.)

Gmina	Dochody			Wydatki		
	[zł]					
	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Lyski	28 693 536,93	35 572 146,39	45 133 001,76	26 969 675,64	36 470 796,86	47 570 344,03
Jejkowice	12 872 350,37	16 097 627,9	21 432 822,47	11 866 927,85	16 321 730,06	21 142 830,50
Gaszowice	25 195 889,85	36 695 987,23	45 717 246,48	24 778 539,39	35 353 755,53	42 732 470,53
Świerklany	45 279 340,38	52 572 195,32	57 867 681,91	44 702 606,50	58 758 044,58	63 152 857,57
Czerwionka - Leszczyny	117 239 527,46	152 956 202,05	188 372 774,87	115 770 718,61	149 546 867,34	186 388 169,38
Rybnik	689 797 330,58	751 308 791,22	955 816 549,37	615 216 686,08	851 215 244,03	1 043 806 666,99

Tabela Nr 17. Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca (stan na 13.07.2020 r.)

Gmina	Dochody			Wydatki		
	[zł]					
	2014	2017	2019	2014	2017	2019
Lyski	2 985,49	3 684,71	4 674,60	2 806,13	3 777,79	4 926,00
Jejkowice	3 162,74	3 923,38	5 178,26	2 915,71	3 978,00	5 108,20
Gaszowice	2 672,45	3 816,54	4 686,55	2 628,19	3 676,94	4 380,57
Świerklany	3 723,32	4 272,08	4 649,87	3 675,90	4 774,75	5 074,56
Czerwionka - Leszczyny	2 794,54	3 629,11	4 468,89	2 759,53	3 548,22	4 421,81
Rybnik	4 931,84	5 402,15	6 910,23	4 398,62	6 120,50	7 546,37

Wykres Nr 13. Zmiana dochodów i wydatków gminy Lyski na 1 mieszkańca

Tabela Nr 18. Struktura dochodów i wydatków budżetu gminy według działów

Dział klasyfikacji podatkowej	Dochód [%]			Wydatki [%]		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Rolnictwo i łowiectwo	4,7	2,8	2,7	9,6	4,4	4,2
Transport i łączność	0,2	0,9	1,6	4,2	4,6	4,8
Gospodarka mieszkaniowa	0,9	0,6	1,0	2,2	0,9	1,4
Administracja publiczna	0,4	0,4	0,6	13,5	15,2	15,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,0	0,0	0,8	0,7	0,9
Różne rozliczenia	26,9	25,2	24,9	-	-	-
Oświata i wychowanie	3,5	3,6	3,7	37,9	35,8	35,0
Pomoc społeczna	18,9	1,2	1,0	18,9	3,6	3,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	0,1	-	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,1	0,1	0,1	0,6	0,6	0,6
Rodzina	-	20,9	19,2	-	20,6	20,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,6	3,7	3,7	5,8	7,2	7,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	0,1	1,7	1,7	1,9
Kultura fizyczna	0,0	0,2	0,5	1,2	1,6	1,6
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	40,4	40,3	40,6	-	-	-
Działalność usługowa	-	-	-	0,4	0,2	0,1
Ochrona zdrowia	-	-	-	2,6	2,2	2,4
Pozostałe	0,4	-	0,3	0,6	0,7	1,1

Jak wynika z powyższych zestawień:

- w 2019 r. całkowity dochód gminy Lyski wyniósł około 45,1 mln zł, wydatki 47,6 mln zł,
- w 2019 r. dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4,7 tys. zł, a wydatki 4,9 tys. zł. Są to najniższe wartości spośród wszystkich gmin wiejskich powiatu rybnickiego,
- w porównaniu z rokiem 2014 dochód na jednego mieszkańca w 2017 r. wzrósł o 40,1 %, natomiast wydatki wzrosły o 53,5 %. Są to średnie wartości w porównaniu z innymi gminami wiejskimi w powiecie rybnickim. Dla porównania w gminie Gaszowice dochody i wydatki na 1 mieszkańca wzrosły odpowiednio 63,6 % i 66,9 %.

Największe wydatki budżetu gminy w 2019 r. to wydatki związane z oświatą i wychowaniem (35,0 %), rodziną (20,1 %) oraz administracją publiczną (15,1 %).

Sytuacja środowiskowa Lysek określona została w części graficznej opracowania na rysunku studium Nr 1 oraz opisowej w pkt 2.4, 2.10-2.13 niniejszego opisu.

Sytuacja społeczna gminy pod względem charakterystyki ludności przedstawiona została w pkt 2.1 i pkt 2.6 niniejszego opisu.

2.8.2 Prognozy demograficzne

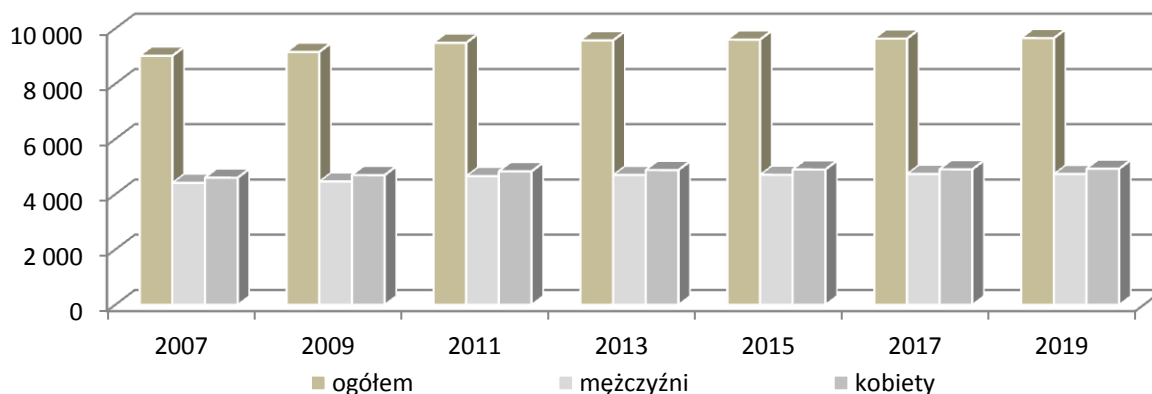
Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w określaniu zapotrzebowania na nową zabudowę należy uwzględniać perspektywę nie dłuższą niż 30 lat. W niniejszym dokumencie przyjęto, że będzie to rok 2050. Prognozy demograficzne dla Lysek sporządzono w oparciu o dane zaczerpnięte z Banku Danych Lokalnych.

Prognozę demograficzną dla wyliczenia potrzeb terenowych dla nowej zabudowy sporządzono na podstawie poniższych zestawień dotyczących gminy Lyski, powiatu rybnickiego i województwa śląskiego.

Tabele Nr 18, 19, 20 i 21 przedstawiają zmiany danych dotyczących liczby ludności w gminie Lyski, powiecie rybnickim oraz województwie śląskim na przestrzeni lat 2000-2017.

Tabela Nr 19. Zmiana liczby ludności w latach 2007 – 2019 w gminie Lyski, powiecie rybnickim oraz województwie śląskim

Liczba mieszkańców (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 08.06.2020 r.)									
Region	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Kobiety	[osoba]	4 600	4 694	4 829	4 877	4 896	4 903	4 923
	Mężczyźni		4 413	4 461	4 656	4 696	4 704	4 733	4 731
	Ogółem		9 013	9 155	9 485	9 573	9 600	9 636	9 654
Powiat rybnicki	Kobiety		37 452	37 876	38 749	38 998	39 267	39 560	39 713
	Mężczyźni		36 479	36 633	37 618	37 917	38 164	38 382	38 500
	Ogółem		73 931	74 509	76 367	76 915	77 431	77 942	78 213
Województwo śląskie	Kobiety		2 409 171	2 403 596	2 392 413	2 379 656	2 365 877	2 355 267	2 340 340
	Mężczyźni		2 244 944	2 237 129	2 233 944	2 219 791	2 204 972	2 192 913	2 177 295
	Ogółem		4 654 115	4 640 725	4 626 357	4 599 447	4 570 849	4 548 180	4 517 635

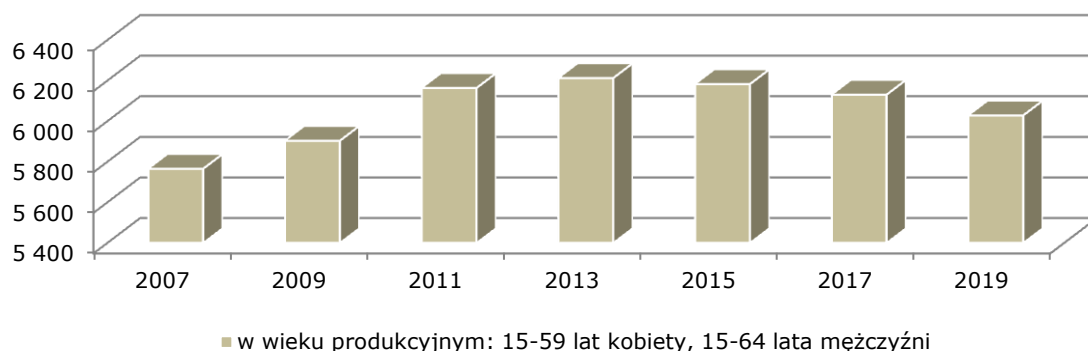
Wykres Nr 14. Zmiany liczby ludności w gminie Lyski

Tabela Nr 20. Zmiana struktury ludności w latach 2007 – 2019 w gminie Lyski, powiecie rybnickim oraz województwie śląskim

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17), produkcyjnym i poprodukcyjnym (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 08.06.2020 r.)									
Region	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Przedprodukcyjny	[osoba]	1 816	1 769	1 728	1 678	1 638	1 629	1 625
	Produkcyjny		5 765	5 903	6 163	6 212	6 182	6 130	6 028
	Poprodukcyjny		1 432	1 483	1 594	1 683	1 780	1 877	2001
Powiat rybnicki	Przedprodukcyjny		14 896	14 499	14 775	14 783	14 794	15 070	15 256
	Produkcyjny		47 835	48 395	49 529	49 411	49 303	48 702	47 836
	Poprodukcyjny		11 200	11 615	12 063	12 721	13 334	14 170	15 129
Województwo śląskie	Przedprodukcyjny		835 711	806 093	790 680	776 393	767 533	770 744	772 668
	Produkcyjny		3 051 575	3 034 503	2 998 142	2 934 496	2 858 648	2 776 870	2 694 162
	Poprodukcyjny		766 829	800 129	837 535	888 558	944 668	1 000 566	1 050 805

Tabela Nr 21. Zmiana liczby ludności w latach 2007 – 2019 w gminie Lyski w zależności od wieku

Liczba ludności wg wieku (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 08.06.2020 r.)								
Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
0-4	[osoba]	386	426	433	438	454	461	440
5-9		458	437	417	443	440	452	443
10-14		578	531	499	468	446	429	481
15-19		695	642	615	582	525	485	454
20-24		705	718	674	623	623	603	548
25-29		708	790	765	722	717	666	630
30-34		663	642	702	759	747	734	715
35-39		673	711	755	730	736	756	780
40-44		652	644	714	781	758	766	720
45-49		673	651	708	688	708	745	778
50-54		629	657	717	717	687	679	686
55-59		593	625	633	661	699	702	677
60-64		359	427	559	599	607	601	648
65-69		459	421	355	366	468	544	562
70-74		321	351	382	398	341	309	369
75-79		226	234	264	298	315	340	306
80-84		146	141	173	177	203	221	245
85 i więcej		89	107	120	123	126	143	172

Wykres Nr 15. Zmiany liczby ludności w wieku produkcyjnym w gminie Lyski

Tabela Nr 22. Liczba urodzeń i zgonów oraz przyrost naturalny w latach 2007 – 2019 w gminie Lyski, powiecie rybnickim oraz województwie śląskim

Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 17.06.2020 r.)									
Region	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Urodzenia na 1000 ludności	[-]	8,99	10,25	9,61	10,51	8,01	9,01	9,63
	Zgony na 1000 ludności		11,88	11,58	9,93	10,09	9,68	9,12	10,15
	Przyrost naturalny na 1000 ludności		-2,89	-1,32	-0,32	0,42	-1,66	-0,10	-0,52
Powiat rybnicki	Urodzenia na 1000 ludności		10,27	11,01	11,72	11,20	11,34	11,56	10,86
	Zgony na 1000 ludności		9,47	9,42	8,95	9,34	9,80	9,34	10,22
	Przyrost naturalny na 1000 ludności		0,80	1,59	2,77	1,87	1,54	2,22	0,64
Województwo śląskie	Urodzenia na 1000 ludności		9,41	10,30	9,68	9,30	9,09	9,88	8,95
	Zgony na 1000 ludności		10,24	10,46	10,30	10,67	11,01	11,29	11,44
	Przyrost naturalny na 1000 ludności		-0,83	-0,15	-0,63	-1,37	-1,92	-1,41	-2,49

Tabela Nr 23. Migracje na pobyt stały w latach 2007 – 2019 w gminie Lyski, powiecie rybnickim i województwie śląskim

Migracje na pobyt stały (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 23.06.2020 r.)									
Region	Kategoria	Jednostka	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Lyski	Zameldowania	[osoba]	201	133	120	187	0*	100	112
	Wymeldowania		105	68	97	131	0*	72	108
	Saldo migracji		96	65	23	56	0*	28	4
Powiat rybnicki	Zameldowania		1 152	1 010	1 016	1 089	0*	837	955
	Wymeldowania		861	782	855	1 026	0*	753	942
	Saldo migracji		291	228	161	63	0*	84	13
Województwo śląskie	Zameldowania		52 003	44 187	46 399	44 117	43 397	41 802	45 020
	Wymeldowania		61 893	51 344	51 337	50 019	50 561	46 048	49 295
	Saldo migracji		-9 890	-7 157	-4 938	-5 902	-7 164	-4 246	-4 275

Analizując powyższe zestawienie stwierdza się, że:

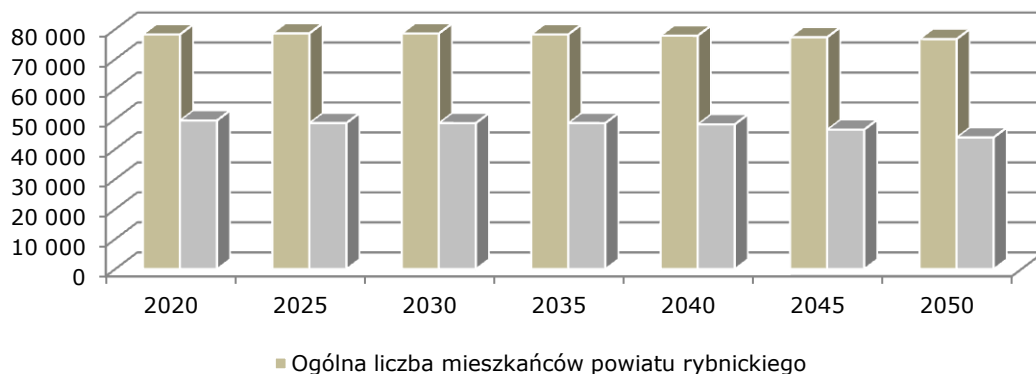
- całkowita liczba ludności Lysek w latach 2007 - 2019 wzrosła o 641 osób, tj. o około 7,1 % (w powiecie rybnickim liczba ludności w tym samym przedziale czasowym wzrosła o 7,0 %),
- można przyjąć, że średni statystyczny przyrost liczby ludności Lysek w latach 2007 - 2019 wynosił około 53 osób rocznie,
- w latach 2007 - 2019 w gminie Lyski nastąpił:
 - nieznaczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) - o 191 osób tj. 0,49 %,
 - wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym - o 263 osób tj. 4,56 %, (duży wzrost nastąpił pomiędzy rokiem 2011 - 2013, od 2013 następuje delikatny spadek w stosunku do lat 2011 - 2013),
 - znaczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym - o 569 osoby tj. o 39,7 %,
- w latach 2007 - 2019 liczba urodzeń nieznacznie się zwiększyła z wyjątkiem roku 2015 kiedy odnotowano spadek urodzeń. Liczba zgonów zmalała. W związku z powyższym, przyrost naturalny waha się jako dodatni lub ujemny, w zależności od danego roku,
- w latach 2007 - 2019 bilans migracji był dodatni. Więcej osób zameldowało się w gminie Lyski niż się wymeldowało. Można przyjąć, że średni statystyczny wzrost liczby ludności w związku z migracją w latach 2007 - 2019 wynosił około 13 osób rocznie,
- w przypadku prognozy liczby ludności gminy Lyski na rok 2050 opartej wyłącznie na trendzie w latach 2007 - 2019 teoretycznie można założyć, że liczba ludności Lysek wzrosłaby i mogłaby wynieść około 10 065 osób.

Podsumowując powyższe można stwierdzić, że poszczególne zmiany dotyczące liczby ludności w gminie Lyski mają charakter bardzo zbliżony do sytuacji mającej miejsce w powiecie rybnickim (spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, dodatni przyrost naturalny, dodatnie saldo migracji, itd.). inna sytuacja ma miejsce w województwie śląskim, gdzie odnotowano spadek ludności przedprodukcyjnej i produkcyjnej, wzrost ludności poprodukcyjnej, ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji.

Prognozy demograficzne dla gminy Lyski, powiatu rybnickiego i województw śląskiego w latach 2020 - 2050

Tabela Nr 24. Prognozowana liczba ludności w powiecie rybnickim w latach 2020 - 2050

Prognoza demograficzna dla powiatu rybnickiego (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 18.10.2015 r.)								
	Jednostka	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem	[osoba]	78 262	78 627	78 581	78 279	77 854	77 346	76 723
Miasto		28 330	28 001	27 563	27 125	26 690	26 229	25 730
Wieś		49 932	50 626	51 018	51 154	51 164	51 117	50 993
Przedprodukcyjny		15 134	14 944	13 866	13 056	12 573	12 439	12 443
Produkcyjny		49 565	48 706	48 685	48 690	48 261	46 508	43 893
Poprodukcyjny		13 563	14 977	16 030	16 533	17 020	18 399	20 387

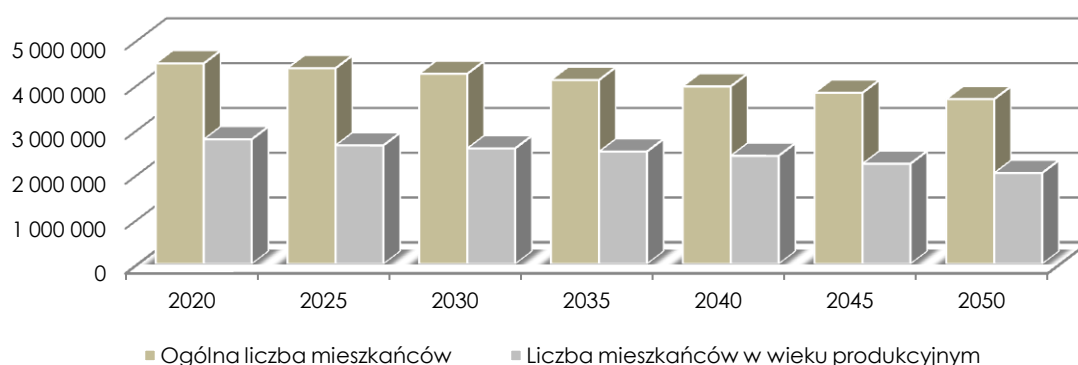
Wykres Nr 16. Zmiany prognozowanej całkowitej liczby ludności oraz prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym w powiecie rybnickim

Analizując powyższe zestawienie stwierdza się, że:

- w latach 2020 - 2050 prognozowane jest zmniejszenie się całkowitej liczby ludności powiatu rybnickiego o 1 539 osób (około 2,0 %), zmniejszenie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym o 2 691 osób (około 17,8 %), zmniejszenie się liczby ludności w wieku produkcyjnym o 5 672 osób (około 11,4 %) oraz zwiększenie się liczby ludności w wieku poprodukcyjnym o 6 818 osób (około 50,3 %),
- ogółem w latach 2020 - 2050 prognozowany jest ubytek ludności na terenach miejskich powiatu (o 2 600 osób, tj. ok. 9,2 %) natomiast na terenach wiejskich powiatu wzrost liczby ludności (o 1 061 osób, tj. ok. 2,1%),
- ilość ludności w 2020 r. zamieszkałej w miastach powiatu stanowić będzie około 36,2 %, a na terenach wiejskich około 63,8 %. Proporcje te prognozowane na rok 2050 przedstawiają się następująco - ilość ludności zamieszkałej w miastach powiatu stanowić będzie około 33,5 %, a na terenach wiejskich około 66,5 %.

Tabela Nr 25. Prognozowana liczba ludności w województwie śląskim w latach 2020 - 2050

Prognozy demograficzna dla województwa śląskiego (wg Bank Danych Lokalnych - stan na 18.10.2015 r.)								
Kategoria	Jednostka	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem	[osoba]	4 477 678	4 369 747	4 245 178	4 107 861	3 964 581	3 821 464	3 680 615
Miasto		3 424 955	3 312 810	3 189 490	3 059 135	2 926 611	2 796 359	2 670 136
Wieś		1 052 723	1 056 937	1 055 688	1 048 726	1 037 970	1 025 105	1 010 479
Przedprodukcyjny		749 793	718 972	646 230	597 159	560 786	539 706	525 435
Produkcyjny		2 783 556	2 647 696	2 581 037	2 508 736	2 415 010	2 237 800	2 032 058
Poprodukcyjny		944 329	1 003 079	1 017 911	1 001 966	988 785	1 043 958	1 123 122

Wykres Nr 17. Zmiany prognozowanej całkowitej liczby ludności oraz prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym w województwie śląskim

Analizując powyższe zestawienie stwierdza się, że:

- w latach 2020 - 2050 prognozowane jest zmniejszenie się całkowitej liczby ludności województwa śląskiego o 797 063 osób (około 17,8 %), zmniejszenie liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym o 224 358 osób (około 29,9 %), zmniejszenie się liczby ludności w wieku produkcyjnym o 751 498 osób (około 27,0 %) oraz zwiększenie się liczby ludności w wieku poprodukcyjnym o 178 793 osób (około 18,9 %),
- ogółem w latach 2020 - 2050 prognozowane jest dużo większy ubytek ludności na terenach miejskich województwa (o 754 819 osób, tj. ok. 22,0 %) niż na terenach wiejskich województwa (o 42 244 osób, tj. ok. 4,0 %),
- ilość ludności w 2020 r. zamieszkałej w miastach województwa stanowić będzie około 76,5 %, a na terenach wiejskich około 23,5 %. Proporcje te prognozowane na rok 2050 przedstawiają się następująco - ilość ludności zamieszkałej w miastach województwa stanowić będzie około 72,5 %, a na terenach wiejskich około 27,5 %.

Podsumowanie

Na podstawie powyższych zestawień dotyczących powiatu rybnickiego oraz województwa śląskiego można założyć następujące zjawiska charakteryzujące prognozę demograficzną gminy:

- liczba ludności w latach 2020-2050 w gminie Lyski może się zwiększyć się zgodnie z aktualnym trendem, podobnie jak w powiecie rybnickim i odwrotnie jak w województwie śląskim. Można wnioskować, że będzie to wzrost nieznaczny, biorąc pod uwagę prognozy dla miejscowości wiejskich powiatu rybnickiego na rok 2050,

- przyjmując prognozę udziału ludności w wieku produkcyjnym w powiecie rybnickim i województwie śląskim w roku 2050 zakłada się, że wskaźnik ilości osób w wieku produkcyjnym w gminie Lyski, podobnie jak w przypadku ogólnej liczby ludności, wzrośnie tak jak liczba ludności na terenach wiejskich powiatu, przeciwnie niż w przypadku województwa z uwagi na trend spadku liczby ludności na terenach wiejskich województwa.

Można założyć, że szacunek potrzeb terenowych dla nowej zabudowy w gminie, oparty na danych dla gminy w okresie 2007-2017 oraz na prognozowanej liczbie ludności powiatu i województwa w roku 2050 może dotyczyć około **10 065 mieszkańców**. Założono wzrost liczby ludności gminy w porównaniu z rokiem 2019 o około 4,5 %, co jest wskaźnikiem wysokim niż prognoza dla powiatu rybnickiego i województwa śląskiego, dla których prognozowany jest spadek liczby ludności odpowiednio o ok 1,6 % dla powiatu rybnickiego i o ok. 19,1 % dla województwa śląskiego.

Jest to jednak liczba prognozowana na podstawie powyższych danych oraz uwzględniając atrakcyjność obszaru gminy do osiedlania się, w tym lokalizacja w sąsiedztwie miast Rybnika i Raciborza. Miejsce to może okazać się atrakcyjnym miejscem do osiedlania się, w ramach terenów zabudowy jednorodzinnej i rezydencjonalnej.

2.8.3 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę przeprowadzono po założeniu maksymalnych w skali gminy potrzeb na nową zabudowę wyrażonych w ilości powierzchni użytkowej zabudowy i w podziale na funkcję mieszkaniową, usługową, produkcyjną i działalności gospodarczej.

Następnie przeprowadzono szacunki chłonności obszarów w granicach jednostki osadniczej gminy (w granicach określonych w pkt 2.2.3) i w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz porównano te chłonności z wyliczonym zapotrzebowaniem gminy.

Przeprowadzono również ocenę możliwości wykonania infrastruktury technicznej i społecznej w zakresie zadań własnych gminy związanej z wyliczonymi potrzebami.

2.8.3.1 Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Zgodnie z przyjętą metodą sporządzania studium jako dokumentu strategicznego, określającego politykę przestrzenną samorządu, która powinna być uszczegółowiona w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego wyliczono zapotrzebowania na następujące funkcje zabudowy na okres około roku 2050:

- mieszkaniową, jako podstawową funkcję jednostki osadniczej gminy,
- usługową, jako funkcję zaspokojenia potrzeb mieszkańców i tworzącą miejsca pracy mieszkańców,
- aktywności gospodarczej w formie zabudowy produkcyjnej i magazynowej, jako podstawę ekonomicznego rozwoju gminy i tworzenie miejsc pracy.

Zabudowa mieszkaniowa

W wyliczeniach maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową założono następujące wskaźniki na rok 2050:

- liczba mieszkańców gminy - 10 065,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców – 400,
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkań (w zabudowie jednorodzinnej) – 120,0 m²,
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca – 40,0 m²,
- % ubytków mieszkaniowych substancji istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach – 10 %,

- zwiększenie zapotrzebowania na mieszkania o 30 % w związku z niepewnością procesów rozwojowych.

Aktualnie (2019 rok) wskaźniki w gminie prezentują się następująco:

- liczba mieszkańców gminy - 9 654,
- całkowita liczba mieszkań w gminie - 3 140,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 319,7,
- średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 100,1 m²,
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca - 32,0 m².

Aby uzyskać zakładany powyżej standard na rok 2050 teoretyczny niedobór w ilości mieszkań w porównaniu ze stanem obecnym wynosi 80 mieszkań na 1000 mieszkańców (400 mieszkań w 2050 r. minus 319,7 mieszkań obecnie) i 20,0 m² powierzchni użytkowej każdego mieszkania (120,0 m² mieszkania w 2050 r. minus 100,1 m² mieszkania obecnie).

Biorąc pod uwagę zwiększenie się liczby ludności gminy aż do prognozowanych w 2050 roku liczby 10 065 mieszkańców oraz zwiększenie standardu mieszkaniowego do wartości określonych powyżej, ilość potrzebnych nowych mieszkań w gminie wynosiła będzie około **1 343 mieszkań** (805 + 314, jako 10 % ubytków powierzchni istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach).

Łącznie zapotrzebowanie gminy na nową zabudowę mieszkaniową biorąc pod uwagę zwiększenie wartości o wskaźnik 30 %, w ilości mieszkań wynosi około **1 746 mieszkań**.

Prognozowana całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie przy zachowaniu standardu określonego na rok 2050 będzie wynosić **223 960,0 m²** (62 800,0 m² - zwiększenie powierzchni użytkowej istniejących mieszkań do założonych 120 m² + 161 160,0 m² - powierzchnia nowych mieszkań).

Tabela Nr 26. Zapotrzebowanie na nową zabudowę w 2050 r.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę				
Wskaźnik	Jednostka	2019	2050	Różnica
Liczba mieszkańców	[osoby]	9 654	10 065	+ 411
Liczba mieszkań	[szt.]	3 140	4 886	+ 1 746
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	[szt.]	319,7	400,0	+ 80
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	[m ²]	100,12	120,0	+ 19,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	[m ² /1 osobę]	32,6	40,0	+ 7,0
Ubytek 10 % substancji mieszkaniowej planowanej do odtworzenia na nowych terenach (2050 r.)	[szt.]	-	308	-
Liczba nowych mieszkań przy zwiększeniu zapotrzebowania o 30 % w związku z niepewnością procesów rozwojowych (2050 r.)	[szt.]	-	1 746	-
Zwiększenie powierzchni użytkowej mieszkań (2050 r.)	[m ²]	-	223 960,0	-
Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań	[m ²]	314 376,8	538 336,8	+ 223 960

Zabudowa usługowa oraz produkcyjna i aktywności gospodarczej

Wyliczenie maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową oparto na następujących danych i prognozach:

- danych Urzędu Statystycznego w Katowicach dla gminy Lyski na rok 2019:
 - ludność gminy w wieku produkcyjnym - 6 028 osób (około 62 % ogółu ludności zamieszkałej w gminie),
 - podmioty gospodarcze w rejestrze Regon - 1 179 osób,
 - pracujący (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstwa indywidualne) - 1 287 osób (około 13,4 % ludności w wieku produkcyjnym),
 - ilość bezrobotnych - 85 osób,
- prognoza liczby ludności gminy w 2050 roku wg studium - **10 065 osób**,
- prognoza ludności w wieku produkcyjnym w roku 2050 wg studium - 10 065 osób tj. około 60 % ogółu ludności zamieszkałej w gminie (założono spadek o 10 % obecnej liczby ludności w wieku produkcyjnym na podstawie aktualnych trendów występujących w powiecie i województwie - w przypadku powiatu i województwa spadek ten wynosi odpowiednio 11,4 % i 27 %).

Założono, że do roku 2050 dla potrzeb mieszkańców gminy oraz dla potrzeb rozwoju gminy wskazane byłoby utworzenie około 1 700 nowych miejsc pracy (około 30 % prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym) w podziale na 60 % w działalności usługowej i 40 % w produkcji i innej aktywności gospodarczej), tj. 1 020 miejsc w usługach i 680 miejsc w produkcji i aktywności gospodarczej.

Dla wyliczenia prognozowanych ilości powierzchni użytkowych budynków usługowych i produkcyjnych założono:

- wskaźnik 20 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku usługowego,
- wskaźnik 10 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku produkcyjnego i innej działalności gospodarczej.

Oznacza to, że w perspektywie najbliższych 30 lat zapotrzebowania na powyższy rodzaj zabudowy mogą wynieść:

- **51 000 m²** powierzchni użytkowej obiektów usługowych,
- **68 000 m²** powierzchni użytkowej obiektów produkcyjnych i innych działalności gospodarczych.

2.8.3.2 Szacunek chłonności obszarów

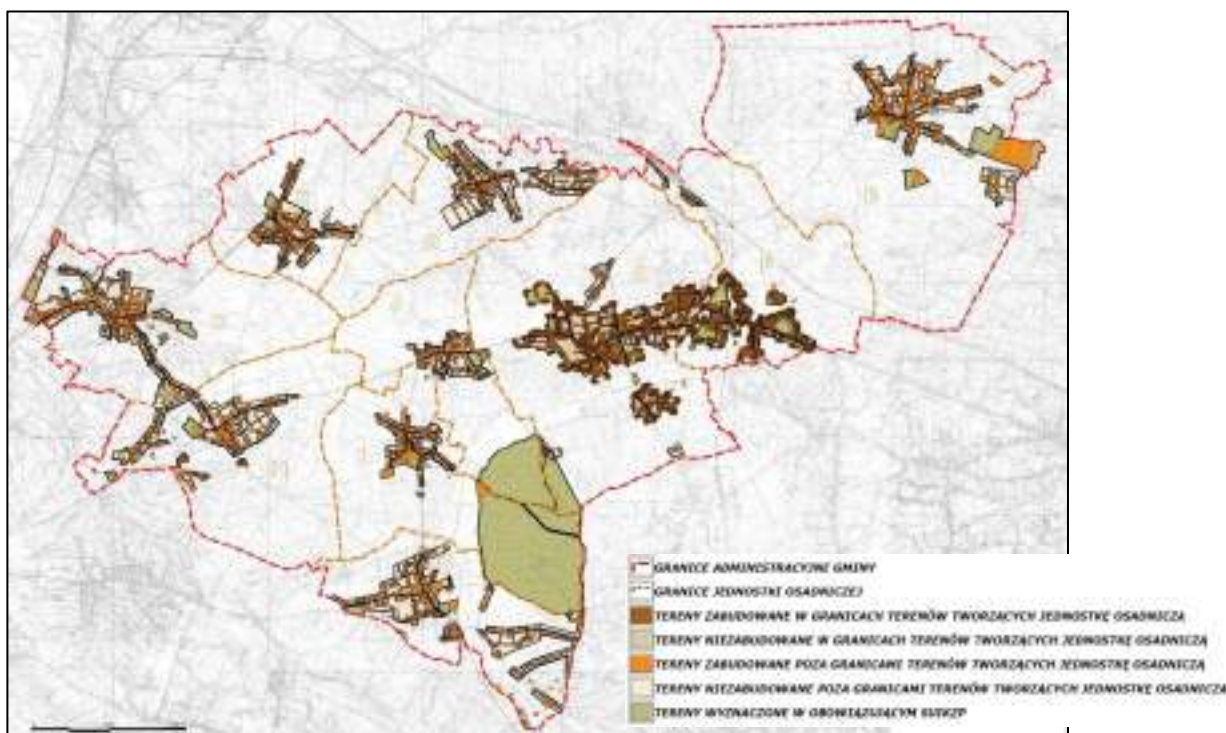
Gmina Lyski w całości pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Powierzchnia terenów pokryta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w przybliżeniu wynosi:

- dla zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej – **735,76 ha**,
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej – **59,63 ha**,
- dla zabudowy zagrodowej – **3,17 ha**.

W poniższym zestawieniu wyliczono powierzchnie terenów wskazanych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Lyski. Na schemacie pokazano:

- granice terenów tworzących jednostkę osadniczą,
- tereny zabudowane zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną w granicach terenów tworzących jednostkę osadniczą,
- tereny niezabudowane zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną w granicach terenów tworzących jednostkę osadniczą,
- tereny zabudowane zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną poza granicami terenów tworzących jednostkę osadniczą,
- tereny niezabudowane zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną poza granicami terenów tworzących jednostkę osadniczą,
- tereny położone poza granicami terenów tworzących jednostkę urbanistyczną, lecz wskazanych do zabudowy w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lyski.

Rysunek Nr 26. Tereny przeznaczone do zabudowy zawarte w jednostce osadniczej i poza jednostką osadniczą

Powyższe tereny zbilansowano w zestawieniu zamieszczonym w tabeli nr 26. W ten sposób wyliczona została powierzchnia, na której już obecnie na podstawie planu miejscowego możliwa jest realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej oraz zabudowy zagrodowej. Dodatkowo obliczono chłonność terenów niezabudowanych przeznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z podziałem na funkcje. Przy obliczaniu założono następujące wskaźniki:

- powierzchnia działki budowlanej (zabudowa mieszkaniowa) - 1000,0 m²,
- powierzchnia działki budowlanej (zabudowa zagrodowa) - 3000,0 m²,

- powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 120,0 m²,
- powierzchnia użytkowa 1 budynku usługowego na hektar terenu - 800,0 m²,
- powierzchnia użytkowa 1 budynku produkcyjnego na hektar terenu - 1000,0 m²,
- powierzchnię całkowitą nowej zabudowy założono jako 120% powierzchni użytkowej.

Tabela Nr 27. Analiza chłonności obszarów niezabudowanych w planach miejscowych (dla nowej zabudowy) w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej

Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych dla nowej zabudowy w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej						
Funkcje zabudowy		Powierzchnia terenów wyznaczonych w MPZP	Powierzchnia obszarów zabudowanych w MPZP	Powierzchnia terenów niezabudowanych w MPZP (dla nowej zabudowy)	Powierzchnia użytkowa nowej zabudowy (chłonność terenów)	Powierzchnia całkowita nowej zabudowy (chłonność terenów)
		[ha]			[m ²]	
SUMA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ		146,48	67,87	78,61	78 640,00	94 368,00
Zabudowa usługowa, w tym:	Zabudowa usługowa	10,20	5,01	5,21	4 168,00	5 001,60
	Zabudowa sportowo-rekreacyjna	0,95	0,95	0,00	0,00	0,00
SUMA ZABUDOWY USŁUGOWEJ		11,15	5,96	5,21	4 168,00	5 001,60
Zabudowa produkcyjna, w tym:	Zabudowa produkcyjna	15,97	4,79	11,18	11 180,00	13 416,00
	Zabudowa związana z produkcją i przetwórstwem rolniczym	5,97	4,69	1,28	1 280,00	1 536,00
SUMA ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ		21,94	9,48	12,46	12 460,00	14 952,00
SUMA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, USŁUGOWEJ I PRODUKCYJNEJ		179,57	83,31	96,34	95 268,00	114 321,60

Z tabeli powyżej można wyciągnąć następujące wnioski:

- w planach miejscowych, w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej, wyznaczono około **146,48 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, z czego niezabudowanych jest około **78,61 ha**. Chłonność dla 78,61 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **94 368,00 m²** powierzchni całkowitej budynków.
- w planach miejscowych, w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej, wyznaczono około **11,15 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, z czego niezabudowanych jest około **5,21 ha**. Chłonność dla 5,21 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **5 001,60 m²** powierzchni całkowitej budynków.
- w planach miejscowych, w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej, wyznaczono około **21,94 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną, z czego niezabudowanych jest około **12,46 ha**. Chłonność dla 12,46 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **14 952,00 m²** powierzchni całkowitej budynków.

Tabela Nr 28. Analiza chłonności obszarów niezabudowanych w obszarach przeznaczonych w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę poza granicami jednostki osadniczej

Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych dla nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej						
Funkcje zabudowy		Powierzchnia terenów wyznaczonych w MPZP poza granicami jednostki osadniczej	Powierzchnia obszarów zabudowanych w MPZP poza granicami jednostki osadniczej	Powierzchnia terenów niezabudowanych w MPZP poza granicami jednostki osadniczej (dla nowej zabudowy)	Powierzchnia użytkowa nowej zabudowy mogąca powstać na terenach niezabudowanych	Powierzchnia całkowita nowej zabudowy mogąca powstać na terenach niezabudowanych
		[ha]			[m2]	
Zabudowa mieszkaniowa, w tym:	Zabudowa wielorodzinna	0,55	0,55	0,00	0,00	0,00
	Zabudowa jednorodzinna	518,43	194,33	324,10	324 100,00	388 920,00
SUMA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ		518,98	194,88	324,10	324 100,00	388 920,00
Zabudowa usługowa, w tym:	Zabudowa usługowa	41,45	14,13	27,32	21 856,00	26 227,2
	Zabudowa sportowo-rekreacyjna	20,86	4,24	16,62	13 296,00	15 955,2
SUMA ZABUDOWY USŁUGOWEJ		62,31	18,37	43,94	35 152,00	42 182,40
Zabudowa produkcyjna, w tym:	Zabudowa produkcyjna	33,54	17,67	15,87	15 870,00	19 044,00
	Zabudowa związana z produkcją i przetwórstwem rolniczym	4,16	1,18	2,98	2 980,00	3 576,00
SUMA ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ		37,70	18,85	18,85	18 850,00	22 620,00
SUMA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, USŁUGOWEJ I PRODUKCYJNEJ		618,99	232,10	386,89	387 102,00	453 722,40

Z tabeli powyżej można wyciągnąć następujące wnioski:

- w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę poza granicami jednostki osadniczej wyznaczono około **518,98 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, z czego niezabudowanych jest około **324,10 ha**. Chłonność dla 324,10 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **388 920,00 m²** powierzchni całkowitej budynków,
- w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę poza granicami jednostki osadniczej wyznaczono około **62,31 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, z czego niezabudowanych jest około **43,94 ha**.

Chłonność dla 43,94 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **42 182,40 m²** powierzchni całkowitej budynków,

- w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza granicami jednostki osadniczej pod zabudowę wyznaczono około **37,70 ha** terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną, z czego niezabudowanych jest około **18,85 ha**. Chłonność dla 18,85 ha terenów przy powyższych założeniach wynosi około **22 620,00 m²** powierzchni całkowitej budynków.

2.8.3.3 Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności obszarów przeznaczonych pod zabudowę

W tabeli Nr 26 przedstawiono bilans potrzeb terenów z podziałem na funkcje oraz chłonność obszarów:

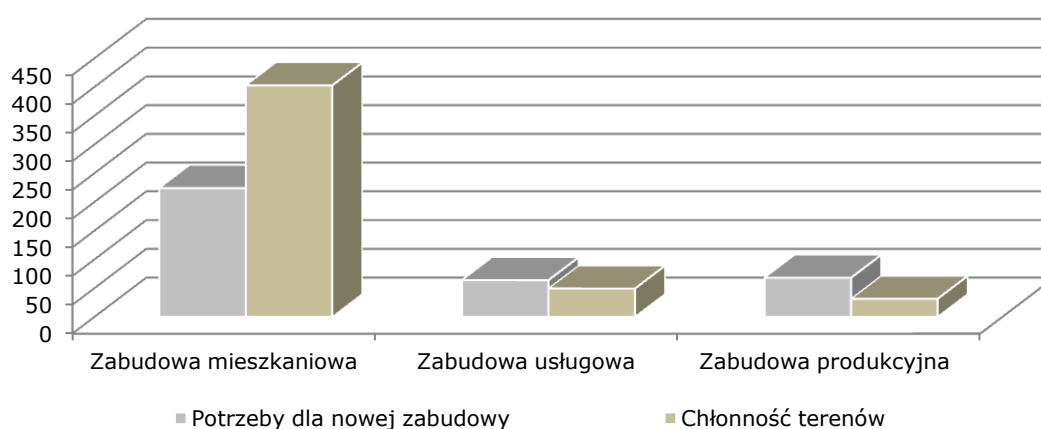
- w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej,
- w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę poza granicami jednostki osadniczej.

W celu wyliczenia potrzeb terenowych dla powyższych rodzajów zabudowy, które określone zostały w pkt 2.8.3.1 w wielkościach m² powierzchni użytkowej, w poniższym zestawieniu dokonano szacunkowych wyliczeń, przyjmując:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej chłonność - **1440,0 m² pow. całkowitej/hektar terenu** (10,0 mieszkań/hektar x 120 m² powierzchni użytkowej/mieszkanie). 10 mieszkań na hektar wynika z przyjętego założenia powierzchni jednej działki budowlanej wynoszącej 1000,0 m²,
- dla zabudowy usługowej chłonność - **960,0 m² powierzchni całkowitej/hektar terenu**,
- dla zabudowy produkcyjnej chłonność - **1200,0 m² powierzchni całkowitej/hektar terenu**.

Tabela Nr 29. Bilans potrzeb terenów z podziałem na funkcje w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Bilans terenów przeznaczonych do zabudowy z podziałem na funkcje w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej						
Funkcja zabudowy	Wyliczone w pkt 2.8.3.1 potrzeby dla nowej zabudowy (powierzchnia użytkowa budynków)	Wyliczone potrzeby dla nowej zabudowy (powierzchnia całkowita budynków)	Wyliczone potrzeby dla nowej zabudowy (powierzchnia terenu)	Chłonność terenów niezabudowanych w MPZP w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (powierzchnia całkowita budynków/powierzchnia terenu)		Wynik bilansu
	[m²]		[ha]	[m²]	[ha]	
Zabudowa mieszkaniowa	196 140,00	235 368,00	223,96	483 288,00	402,71	-178,75
Zabudowa usługowa	51 000,00	61 200,00	63,75	47 184,00	49,15	14,60
Zabudowa produkcyjna	68 000,00	81 600,00	68,00	37 572,00	31,31	36,69

Wykres Nr 18. Zapotrzebowanie na tereny dla nowej zabudowy oraz chłonność terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej)

Analizując powyższe dane stwierdza się, że:

- dla zabudowy mieszkaniowej, przy założonej średniej chłonności, prognoza potrzeb terenowych dla nowej zabudowy wynosi około **223,96 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wskazano dla tej formy nowej zabudowy około **402,71 ha** terenów (około 78,61 ha w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz około 324,10 ha w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). Oznacza to, że nadmiar terenów pod zabudowę mieszkaniową wynosi około **178,75 ha**,
- dla zabudowy usługowej potrzeby wyliczono na około **63,75 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wskazano dla tej formy nowej zabudowy około **49,15 ha** terenów (około 5,21 ha w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz około 43,94 ha w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). Oznacza to, że niedobór terenów pod zabudowę usługową wynosi około **14,60 ha**,
- dla zabudowy produkcyjnej potrzeby wyliczono na około **68,00 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wskazano dla tej formy nowej zabudowy około **31,31 ha** terenów (12,46 ha w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz około 18,85 ha w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). Oznacza to, że niedobór terenów pod zabudowę produkcyjną wynosi około **36,96 ha**.

Należy podkreślić fakt, że znaczna powierzchnia terenów mieszkaniowych, usługowych oraz przemysłowych w obowiązujących planach miejscowych wyznaczona jest poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.

2.8.3.4 Możliwość finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej służących realizacji zadań własnych gminy związanych z lokalizacją nowej zabudowy – potrzeby inwestycyjne wynikające z konieczności realizacji tych zadań

Zadania własne gminy i możliwości ich finansowania prognozuje się dla wcześniej wyliczonego maksymalnego zapotrzebowania gminy na nową zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną w perspektywie roku 2050.

Potrzeby te charakteryzują następujące dane:

Tabela Nr 31. Prognoza potrzeb

Rodzaj zabudowy	Powierzchnia terenu (ha)	Powierzchnia użytkowa zabudowy (m ²)
Zabudowa mieszkaniowa	187,84	187 840,00
Zabudowa usługowa	63,75	51 000,00
Zabudowa produkcyjna	68,00	68 000,00

W analizowanych możliwościach finansowych budżetu gminy dotyczących powyższych potrzeb, prognozowane są wydatki związane z inwestycjami obsługującymi tereny nowej zabudowy dotyczące realizacji sieci zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków, dróg gminnych i infrastruktury społecznej związanej z oświatą i ochroną zdrowia.

Prognozuje się, że będą ponoszone koszty związane z w/w zadaniami, które można założyć następująco:

- koszty wyposażenia w sieci zaopatrzenia w wodę:
 - terenów zabudowy mieszkaniowej - około 20 000 zł/ha,
 - terenów zabudowy usługowej - około 10 000 zł/ha,
 - terenów zabudowy produkcyjnej - około 15 000 zł/ha,
- koszty wyposażenia w sieci kanalizacyjne - około 25 000 zł/ha,
- koszty realizacji dróg gminnych - około 80 000 zł/ha.

W sumie koszty związane z realizacją nowej zabudowy mogą wynosić:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej - około 125 tys. zł/ha,
- dla terenów zabudowy usługowej - około 35 tys. zł/ha,
- dla terenów zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej - około 40 tys. zł/ha.

Prognoza potrzeb inwestycyjnych wynika z analizy poszczególnych terenów przeznaczonych do zabudowy, założeń teoretycznego układu dróg i sieci infrastruktury technicznej, oraz założenia, że większość programu usługowego i cały program produkcyjny realizowany będzie przez inwestorów prywatnych.

Przyjęto również, że obsługa komunikacyjna terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej realizowana będzie z dróg, których koszt budowy ujęto w kosztach wyposażenia terenów zabudowy mieszkaniowej.

Przy powyższych założeniach prognoza kosztów finansowania zadań własnych gminy związanych z lokalizacją nowej zabudowy na powierzchniach podanych w tabeli 29 może wynosić odpowiednio:

- zabudowa mieszkaniowa – ok. 20,0 mln zł,
- zabudowa usługowa - ok. 2,2 mln zł,

- zabudowa produkcyjna i działalności gospodarczej - 2,7 mln zł.

Powyższe wydatki związane z zadaniami własnymi gminy dla lokalizacji nowej zabudowy łącznie w okresie najbliższych 25 lat mogą wynieść około 24,9 mln zł, czyli około 0,83 mln zł rocznie.

Ocenę możliwości finansowania potrzeb gminy w zakresie sieci kanalizacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej należących do zadań własnych gminy, oparto na danych dotyczących budżetu gminy na rok 2019 oraz prognozy do roku 2029.

Projekt budżetu gminy na rok 2019 przewiduje:

- dochody ogółem 48 090 739,79 zł,
- wydatki ogółem 49 218 867,84 zł.

Wieloletnia prognoza finansowa gminy do roku 2025 przewiduje:

- zwiększenie dochodów ogółem o 16,0 % do wysokości 30 804 415,03 zł rocznie,
- zwiększenie wydatków ogółem o 15,9 % do wysokości 30 579 415,03 zł rocznie, w tym udział wydatków inwestycyjnych około 8,0 %,
- do roku 2025 nastąpi spłata długu gminy, który w 2019 roku wynosi ok. 2,7 mln zł,
- średnie roczne dochody w okresie do 2032 roku mogą wynosić około 28,6 mln zł,

Z porównania powyższych danych budżetowych z prognozą wydatków wynika, że prognoza wydatków związanych z lokalizacją nowej zabudowy (ok. 0,83 mln zł rocznie) określa potrzeby, które mogą stanowić około 2,7 % prognozowanych ogólnych rocznych dochodów gminy (ok. 30,5 mln zł) w latach 2019 - 2025.

2.9 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Analiza stanu prawnego gruntów wykazała, że w strukturze własności gminy Lyski można wyróżnić następujące generalne formy własności o następujących powierzchniach:

- Skarb Państwa – 951,8 ha
- Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik – 200,3 ha
- Skarb Państwa - Starosta Rybnicki – 10,8 ha
- grunty gminne – 88,1 ha
- grunty kościołów – 23,4 ha
- grunty prywatne - 4508,6 ha

Z tego zestawienia i struktury własności gruntów wynika, że aż około 78 % powierzchni gminy stanowią grunty prywatne, a grunty gminy Lyski obejmują jedynie niecałe 1,5 % powierzchni gminy, przy czym ich część jest już zabudowana. Duży udział gruntów własności Skarbu Państwa wynika z udziału Lasów Państwowych.

Oznacza to, że możliwości lokalizacji inwestycji publicznych niezbędnych dla gminy są ograniczone pod względem dostępności własnościowej gruntów.

2.10 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na terenie gminy Lyski występują następujące tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

Udokumentowane złoża kopalin:

Złoża węgla kamiennego:

- Sumina (ID Midas 302)
- Jejkowice (ID Midas 9525)
- Rydułtowy 1 (ID Midas 18592)

Złoże kruszyw naturalnych:

- Babice (ID Midas 4416)

Złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej:

- Sumina (ID Midas 9558)
- Sumina (ID Midas 9559)

Obszar i teren górniczy:

- Rydułtowy II

Formy ochrony przyrody:

Park krajobrazowy „Cysterskie kompozycje krajobrazowe Rud Wielkich” wraz z otuliną

Pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy w Dzimierzu,
- Dąb szypułkowy w Żytnej;

Tereny proponowane do objęcia ochroną:

- 01 Dolina Suminy;
- 02 Łąki kosańcowe Kamionki-Kąty;
- 03 Kompleks przyrodniczy Raszczyce;
- 04 Jar w Bogunicach;
- 05 Cygański Las;
- 06 Stawiki w Kamionkach;
- 07 Kompleks śródleśnych mokradeł;
- 08 Jar w Pstrążnej;
- 09 Łąki i ziołorośla nad strugami od Życzyńskiego Lasu;
- 10 Bagno w Bogunicach;
- 11 Parów Borsuka;
- 12 Śródleśne oczko wodne koło Zwonowic;
- 13 Łąki derkaczowe koło Zwonowic;
- 14 Winna Góra;
- 15 Dolina Potoku z Adamowic;
- 16 Dolina Potoku z Adamowic 2;
- 17 Dolina Potoku w Bogunicach;
- 18 Dolina Dopływu w Bogunicach;
- 19 Dolina Potoku z Wygonów;
- 20 Dolina Potoku z Lysek;
- 21 Dolina w lesie w Kamionkach;
- 22 Zadrzewienie w Podlesiu;
- 23 Dolina Dopływu spod Zwonowic;

Aleje drzew

- 24 Aleje w Raszczycach;
- 25 Aleje w Suminie;
- 26 Aleje w Dzimierzu.

Tereny lasów**Tereny gleb klas I - III**

Wszystkie te uwarunkowania zostały omówione szczegółowo w rozdziale 2.4

2.11 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy występują osuwiska oraz obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi. Szczegółowo uwarunkowania te zostały opisane w rozdziale 2.4.6.1 Ukształtowanie terenu, zjawiska osuwiskowe.

2.12 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Udokumentowane złoża kopalin zostały opisane w rozdziale 2.4.7 Zasoby Naturalne, a zasoby wód podziemnych w rozdziale 2.4.4 Wody Podziemne. Na terenie gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

2.13 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy występuje następujący obszar i teren górniczy Rydułtowy II – ustanowiony dla eksploatacji złoża Rydułtowy 1.

W obrębie obszaru i terenu górniczego Rydułtowy II nie jest obecnie prowadzona eksploatacja, proponuje się jednak przy realizacji nowych obiektów uwzględnienie aktualnych czynników geologiczno-górnictwa.

2.14 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI**2.14.1 Komunikacja**

Na obszarze gminy występuje obecnie układ komunikacji drogowej, kształtujący się układ komunikacji rowerowej. Przez wschodni obszar gminy przebiegają linie kolejowe.

Układ drogowy gminy tworzony jest przez:

- a) drogę wojewódzką nr 923 – Racibórz – Wodzisław Śl.
- b) drogi powiatowe:
 - 3536S - Sumina - ul. Dworcowa, Zwonowice - ul. Sumińska, ul. Wyzwolenia,
 - 3537S - Adamowice - ul. Szkolna,
 - 3538S - Pstrążna - ul. Morcinka,
 - 3546S - Raszczyce - ul. Szkolna,

- 5025S - Sumina - ul. Dworcowa, Lyski - ul. Wygony, ul. Dworcowa, ul. Kamionki, Łuków - ul. Wolności, Czernica - ul. Wolności,
- 5601S - Nowa Wieś - ul. Rybnicka, Lyski - ul. Sikorskiego, ul. Rybnicka, Sumina - ul. Rybnicka, ul. Wolności, Szczerbice - ul. Sumińska, Jejkowice - ul. Główna,
- 5604S - Raszczyce - ul. Raciborska, Adamowice - ul. Rybnicka, Bogunice - ul. Raciborska,
- 5608S - Sumina - ul. Rybnicka, Gaszowice - ul. Wiejska, ul. Rybnicka, Szczerbice - ul. Rybnicka, Jejkowice - ul. Główna;

c) drogi gminne,

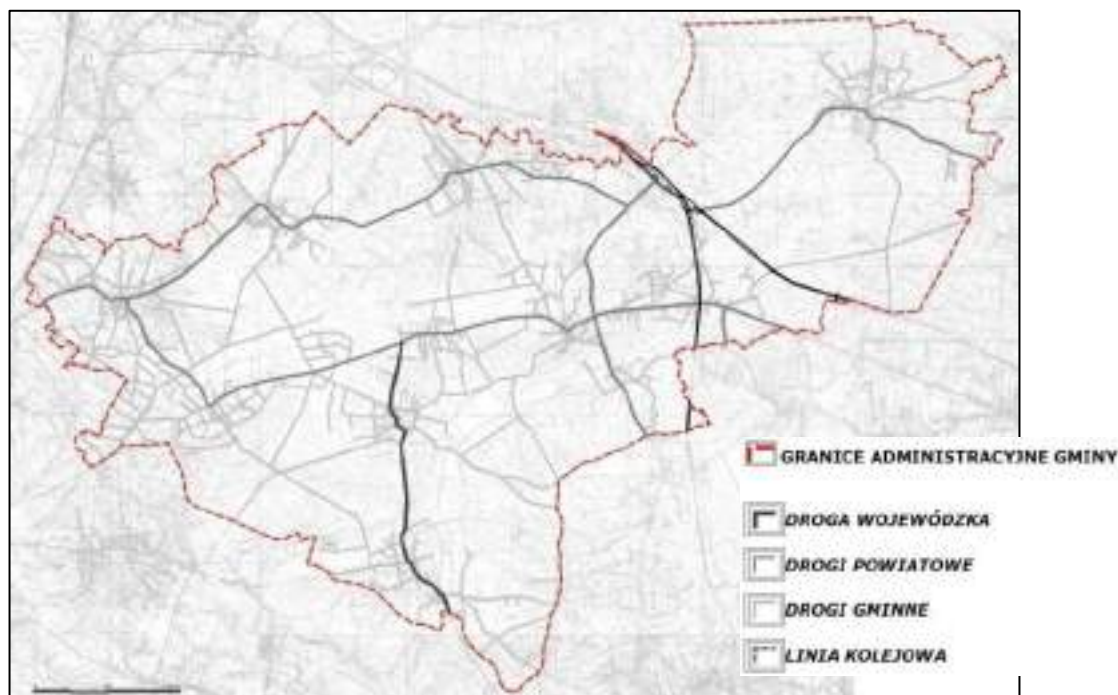
d) drogi wewnętrzne, które zapewniają dojazd do znacznej ilości działek zabudowanych budynkami.

W zakresie układu drogowego charakterystyczny jest stan nienormatywnych linii rozgraniczających dróg gminnych klasy lokalnej i dojazdowej oraz dróg wewnętrznych.

Układ komunikacji kolejowej tworzą:

- dwutorowa, pasażersko-towarowa linia kolejowa Nr 140 – Katowice Ligota - Nędza ze stacją kolejową „Sumina” i Sumina Wieś,
- dwutorowa , pasażersko towarowa linia kolejowa nr 173 – Rybnik – Sumina ze stacją kolejową Sumina.

Tereny obejmujące linię kolejową PKP stanowiącą tereny zamknięte wg przepisów odrębnych.

Rysunek Nr 27. Ciągi komunikacyjne w gminie

2.14.2 Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę następuje z ujęć zlokalizowanych na obszarze gminy. Niewielkie dostawy z sieci zewnętrznej mają charakter uzupełniający. Z sieci mogą korzystać wszyscy mieszkańcy, a uzupełniający pobór wody do celów pitnych ze studni przydomowych może nastąpić jedynie po jej przebadaniu pod względem sanitarno-epidemiologicznym. Na terenie gminy sieć obsługiwana jest przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa, które na bieżąco kontrolują wydajność studni i pracę stacji uzdatniania dokonując koniecznych remontów. Kontrole czystości wody przeprowadza

Sanepid Rybnik. Stan sieci ocenia się jako dobry. Dostarczana woda podlega uzdatnianiu. Lokalne układy sieci mogą być rozbudowywane, a w miarę przyrostu zabudowy i układu ulic należy dążyć do tworzenia układów pierścieniowych usprawniających przepływ i stabilizujących ciśnienie.

2.14.3 Gospodarka ściekowa

Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej i towarzyszące jej pompownie ścieków są instalacjami nowymi, stąd ich stan techniczny ocenia się jako dobry. Sieć ta w ramach aglomeracji „Lyski ” obejmować będzie tereny zurbanizowane Suminy, Lysek i części Gminy Gaszowice odprowadzając ścieki na oczyszczalnię zlokalizowaną w Suminie

Ścieki z terenów poza aglomeracją oczyszczane są na przydomowych oczyszczalniach lub gromadzone są w zbiornikach okresowo opróżnianych. Trwa rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno-pompowym pozwalającym na dostarczenie ścieków na oczyszczalnię.

2.14.4 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Całość terenów gminy ma dostęp do sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia. Sieć jest dobrze rozwinięta. Średnie napięcie doprowadzana jest do stacji transformatorowych głównie siecią napowietrzną z trzech kierunków co ogranicza zasięg ewentualnych awarii. Za wyjątkiem sołectw Raszczyce i Adamowice zasilanych napięciem 15 kV stacje transformatorowe pracują na napięciu 20 kV.

Odrębnym zagadnieniem jest przebieg przez teren gminy tranzytowych linii wysokich napięć 110kV i najwyższych napięć 400kV , wywołującej na obszarze gminy strefę uciążliwości odpowiednio 2x15m i 2x30m, wewnątrz której może wystąpić:

- zakaz lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- wskazanie miejsc niedostępnych dla ludności ze względu na przekroczenie dopuszczalnego poziomu promieniowania,
- mogące wystąpić przekroczenie norm hałasu w środowisku.

2.14.5 Zaopatrzenie w gaz

Za wyjątkiem krótkiego 180 m odcinka sieci gazowej na terenie Gminy nie występuje sieć gazowa. Mieszkańcy zaopatrują się w gaz propan-butan w butlach lub z indywidualnych zbiorników. Obecny brak sieci zasilającej nie wyklucza budowy sieci z kierunku Raciborza czy Rybnika.

2.14.6 Zaopatrzenie w ciepło

Ciepło dla ogrzewnictwa i uzyskania ciepłej wody użytkowej pozyskiwane jest z różnych źródeł przy zastosowaniu różnego typu paliw. Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego ogranicza gatunki spalanych paliw i określa sprawność kotłów w nowych instalacjach. W stosunku do istniejących instalacji podane są lata w których należy dokonać modernizacji kotłów.

Następuje rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii tak dla pozyskania ciepła jak i energii elektrycznej. Równolegle winna następować termoizolacja istniejącej zabudowy, co spowoduje spadek zapotrzebowania na energię. Oba kierunki działań mogą być dofinansowane przy pomocy i ze środków rządowych i samorządowych.

2.14.7 Telekomunikacja

Istniejące sieci telefonii przewodowej są w dobrym stanie technicznym, a dostęp do nich mają różni operatorzy. Sieci bezprzewodowe obejmują swoim zasięgiem gminę poprzez stacje bazowe telefonii komórkowej, a ich stan ocenia się jako dobry.

2.14.8 Odpady komunalne

Odpady komunalne na terenie gminy Lyski powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki z dróg oraz placów.

Odpady komunalne z terenu gminy Lyski odbierane są w postaci selektywnej i zmieszanej i wywożone przez wyspecjalizowane firmy.

W roku 2016 na terenie gminy Lyski zebrano łącznie 4 175 t odpadów komunalnych w postaci zmieszanej, w tym 3 841 T z gospodarstw domowych. Odpady w całości zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12.

Zmieszane odpady komunalne pochodzące z terenu gminy Lyski zostały przekazane do instalacji regionalnych oraz instalacji zastępczych wyznaczonych w „*Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014*”.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Lyski utworzyła w 2014 r. Punk Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Instalacje mechaniczno - biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych MBP dla Regionu II to:

- Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów,
- RIPOK SEGO sp. z o. o. ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik,
- MSSOK w Dzierżysławiu Woj. Opolskie Gmina Kietrz, 48-130 Dzierżysław.

2.14.9 Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Na obszarze gminy obecnie nie wskazano obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW.

2.15 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W planie zagospodarowania województwa śląskiego dla obszaru gminy zapisane są zadania służące realizacji celu publicznego p.n. "Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej DW 935" i "Rewitalizacja linii kolejowej nr 140 Katowice Ligota – Nędza, na odc. Rybnik Towarowy – Sumina".

Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa: budowa sieci dróg/tras rowerowych, budowa centrów przesiadkowych.

2.16 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Uwarunkowania wynikające z wymagań ochrony przeciwpowodziowej zostały opisane w rozdziale 2.4.3 Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe. Na terenie gminy zasięgi wód powodziowych nie wkraczają na obszary zabudowane, nie mniej jednak w dalszym ciągu należy prowadzić politykę przestrzenną, która polegać będzie na nie wprowadzaniu zabudowy w obręb dolin cieków.

CZĘŚĆ B - III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**3.1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW**

Wizja rozwoju, to pożądaný obraz przyszłej sytuacji odnoszącej się do następnych pokoleń. Wizja rozwoju to również określenie wyzwań, przed którymi stoi gmina oraz ich cele rozwoju.

Ustala się, że w polityce przestrzennej na obszarze gminy Lyski należy dążyć do następującej wizji rozwoju:

**GMINA KORZYSTNIE POŁOŻONA POMIĘDZY OŚRODKAMI MIEJSKIMI
WYKORZYSTUJĄCA WARTOŚCI PRZYRODNICZE I KULTUROWE
DLA ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI**

Osiągnięcie powyższego obrazu prowadzone będzie poprzez dążenie do osiągnięcia następujących celów strategicznych:

C1	Rozwój funkcji turystycznej i sportowo - rekreacyjnej,
C2	Zachowanie odrębności przestrzennej poszczególnych jednostek osadniczych.
C3	Ochrona i poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego,
C4	Zachowanie funkcji rolniczej w południowej części gminy.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikały będą z realizacji przyjętych celów strategicznych oraz głównych przesłanek kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, którymi są:

- KSZTAŁTOWANIE PASM ZABUDOWY USŁUGOWEJ I MIESZKANIOWEJ W OPARCIU O ISTNIEJĄCĄ STRUKTURĘ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNĄ,
- TWORZENIE NOWYCH OBSZARÓW SPORTOWO-REKREACYJNYCH,
- ZACHOWANIE FUNKCJI GOSPODARCZEJ I OCHRONNEJ OBSZARÓW LEŚNYCH,
- ZACHOWANIE FUNKCJI ROLNICZEJ W SOŁECTWACH DZIMIERZ, PSTRAŻNA, NOWA WIEŚ I ŻYTNA.

Realizacja celów strategicznych prowadziła będzie do następujących przekształceń i działań:

C1

Rozwój funkcji turystycznej i sportowo - rekreacyjnej:

- wyznaczenie obszarów dla funkcji sportowo rekreacyjnych z dużym udziałem zieleni,
- stworzenie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej poprzez realizację nowych ścieżek rowerowych, ścieżek do jazdy konnej, szlaków turystycznych, szlaków narciarstwa biegowego,
- wyznaczenie miejsc obsługi turystyki,
- realizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- wykorzystanie komunikacji kolejowej oraz poprawa komunikacji wewnątrz gminy w celu umożliwienia mieszkańcom i turystom korzystanie z programu rekreacyjnego.

C2

Zachowanie odrębności przestrzennej poszczególnych jednostek osadniczych:

- kontynuacja procesu urbanizacji w jednostkach strukturalnych Lyski i Sumina,
- wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów mieszkaniowych,
- ograniczenie zabudowy na terenach otwartych, zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy,
- koncentracja usług w rejonach centralnych sołectw,
- koncentracja funkcji produkcyjnych poza układem terenów mieszkaniowych,
- tworzenie przestrzeni publicznej w sołectwach.

C3

Ochrona i poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- gospodarka leśna prowadzona będzie z uwzględnieniem funkcji obszarów jako „lasów ochronnych”,
- wzmocnienie obszarów leśnych poprzez zalesienie gleb o niskich klasach bonitacyjnych,
- dążenie do zapewnienie ciągłości elementów środowiska przyrodniczego,
- ustanowienia prawnych form ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych występujących na obszarze gminy,
- zachowanie, odbudowa i wykorzystanie obiektów o wartości kulturowej.

C4

Zachowanie funkcji rolniczej w południowej części gminy:

- uwzględnienie możliwości rozwoju gospodarki rybackiej i zakładanie stawów hodowlanych w dolinie Suminy,
- umożliwienie rozwoju indywidualnych i wysokotowarowych gospodarstw rolnych,
- wykorzystanie obszaru doliny Suminy jako polderu przeciwpowodziowego.

Ponadto przy formułowaniu wizji gminy oraz celów rozwoju kierowano się między innymi następującymi generalnymi zasadami gospodarowania przestrzenią zapisanymi w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego:

- przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie,

- otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną,
- strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni,
- granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności.

3.2 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

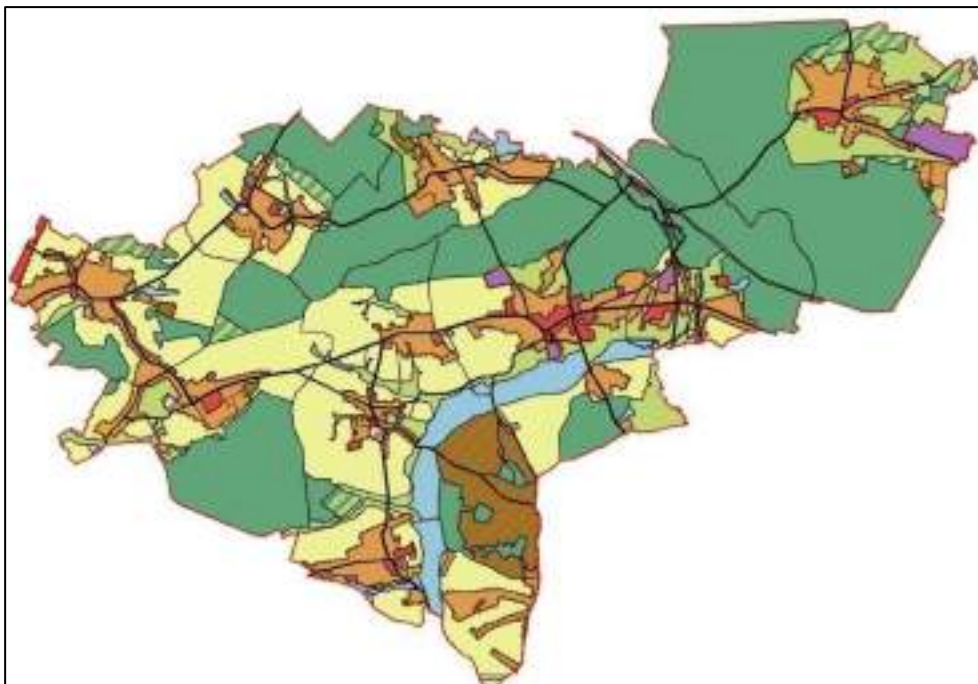
Ustala się, że rozwój gminy odbywać się będzie w oparciu o istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Funkcja mieszkaniowa, produkcyjna i usługowa będzie realizowana w obrębie terenów dotychczas zainwestowanych i zagospodarowanych, a uruchamianie nowych terenów dla budownictwa mieszkaniowego ma następować po wypełnieniu luk w istniejącym układzie.

Rozwój gminy na najbliższe 30 lat zaplanowany został poprzez określenie jej przyszłej struktury przestrzennej tworzonej przez **jednostki urbanistyczne**, jako elementy tej struktury. Jednostki urbanistyczne to wydzielające się lub wydzielone w przestrzeni tereny charakteryzujące się podobnym istniejącym lub planowanym kierunkiem przeznaczenia, na którym następował będzie rozwój niewykluczających się funkcji.

Ustala się następujący, ogólny podział jednostek urbanistycznych:

- jednostki tworzące obszar urbanizacji gminy, jako tereny z następującą zabudową i wskazane w studium do następującej zabudowy:
 - 1) M1 - mieszkaniowo - usługowe,
 - 2) M2 - mieszkaniowe z zabudową rolniczą,
 - 3) U1 - usługowe,
 - 4) U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo - sportowe,
 - 5) DP - działalności produkcyjnej,
 - 6) RP - działalności w gospodarstwach rolnych,
 - 7) Z3 - terenów cmentarzy,
 - 8) Z4 - ogrodów działkowych,
- jednostki urbanistyczne poza obszarem urbanizacji gminy:
 - 1) R - rolnicze,
 - 2) Z1 - leśne,
 - 3) Z2 - zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych,
 - 4) Z5 - zadrzewień i zalesień,
 - 5) WS - zbiorników wodnych i stawów,
 - 6) IT - terenów infrastruktury technicznej.

Wskazanie w przestrzeni gminy wydzielenia powyższych jednostek urbanistycznych określa model rozwoju przestrzennego gminy pokazany na poniższym schemacie graficznym.

Rysunek Nr 28. Model rozwoju przestrzennego gminy

Tabela Nr 32. Powierzchnie poszczególnych jednostek urbanistycznych w układzie całej gminy

JEDNOSTKI URBANISTYCZNE	POWIERZCHNIA [ha]	[%] POWIERZCHNI OGÓLNEJ GMINY
M1 - mieszkaniowo - usługowe	570,3	11,4
M2 - mieszkaniowe z zabudową rolniczą	159,4	0,4
U1 - usługowe	81,0	1,5
U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo - sportowe	183,7	3,3
DP - działalności produkcyjnej	57,7	1,0
RP - działalności w gospodarstwach rolnych	17,4	0,3
R - rolnicze	1470,3	25,9
Z1 - leśne	2275,2	41,4
Z2 - zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	525,6	8,8
Z3 - terenów cmentarzy	5,5	0,1
Z4 - ogrodów działkowych	2,2	0,03
Z5 - zadrzewień i zalesień	108,6	2,0
WS - zbiorników wodnych i stawów	218,1	3,8
IT - terenów infrastruktury technicznej	2,4	0,06
RAZEM	5 677,4	100 %

Odrębnym elementem polityki przestrzennej gminy są tereny wchodzące w skład "dolin cieków" oznaczone symbolem "DC". Tereny wchodzące w skład tak wyznaczonego układu nakładają się na niektóre z powyższych jednostek urbanistycznych zarówno na te, które ustala się do zabudowy, jak i te, które wyłączone są z urbanizacji. Dotyczy to jednostek urbanistycznych M1,

M2, U1, U2, DP, Z1, Z2, Z5, R i WS. Po wyznaczeniu "DC" ustala się następujące zasady polityki wskazanej na terenach wchodzących w skład "dolin cieków" - symbol DC:

- na terenach M1, M2, U1, U2 i DP:

- wydzielenie terenów z zabudową ekstensywną w celu umożliwienia pełnienia również funkcji ekologicznych,
- przeciwdziałanie lokalizacji zwartej zabudowy,

- na terenach Z1, Z2 i Z5:

- preferencja tworzenia zbiorników małej retencji i stawów,
- przeciwdziałanie zadrzewianiu jednostek Z2,

- na terenach ciągów komunikacyjnych w miejscach ich skrzyżowań z terenami DC w przypadku modernizacji dróg umożliwienie ciągłości środowiska przyrodniczego i grawitacyjnego spływu wód powierzchniowych.

3.2.1 Ustalenia ogólne dotyczące kierunków i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Poza szczegółowymi ustaleniami studium zestawionymi poniżej dla poszczególnych obszarów polityki przestrzennej i korytarzy obowiązują ustalenia ogólne zestawione w poniższym tekście.

Zastosowana w ustaleniach określenia i wskaźniki oznaczają:

- wskaźnik intensywności zabudowy – to wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej (definicja działki budowlanej zgodnie z Ustawą o gospodarce nieruchomościami),
- zabudowa zagrodowa – to w szczególności budynki mieszkalne, budynki gospodarcze lub inwentarskie w rodzinnych gospodarstwach rolnych, budowlanych lub ogrodniczych oraz w gospodarstwach leśnych,
- zabudowa agroturystyczna – to gospodarstwo rolne z możliwością zakwaterowania i wyżywienia przybyłych osób w połączeniu z atrakcyjnymi formami spędzenia wolnego czasu,
- minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki – to minimalny udział procentowy powierzchni gruntu rodzimego oraz wód powierzchniowych, a także 50 % sumy powierzchni tarasów i stropodachów nie mniejszej niż 10 m² urządzonych jako trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym im naturalną roślinność, w odniesieniu do działki budowlanej.
- minimalna liczba miejsc parkingowych dla samochodów osobowych – to minimalna liczba miejsc parkingowych, która została podana dla poszczególnych kategorii użytkowania terenów,
- zieleni urządzone – to parki, ogrody, zieleni towarzysząca obiektom budowlanym, zieleńce, arboreta, alpinaria, grodziska, kurhany ,
- tereny zabudowane – to tereny określone na rysunku studium Nr 2, które w czasie sporządzania niniejszego studium zabudowane były obiektami budowlanymi. Do terenów zabudowanych zaliczono bezpośrednio otoczenie obiektów, dojazdy, parkingi, itp.,
- zabudowa uzupełniająca – to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z budynkami towarzyszącymi, jaką można realizować zgodnie z ustaleniami studium na obszarach UC polityki przestrzennej w uzupełnieniu zabudowy istniejącej,

- modernizacja obiektu - to unowocześnienie, uwspółcześnienie obiektu prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej oraz podniesienia walorów estetycznych i użytkowych obiektu.

Niezależnie od ustalonych w studium kierunków rozwoju gminy oraz zasad zagospodarowania poszczególnych jednostek urbanistycznych, w polityce przestrzennej samorządu, na etapie sporządzenia planów miejscowych stosowane będą następujące ustalenia ogólne.

- U01** W przypadkach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ustala się możliwość zachowania przepisów obowiązujących w planach miejscowych na dzień uchwalenia studium.
- U02** Ustalenia studium odzwierciedlają dalekosiężną wizję zagospodarowania gminy. Dlatego zakłada się etapową realizację ustaleń studium poprzez możliwość utrzymania w planach miejscowych istniejącego sposobu zagospodarowania terenów oraz etapowe, kolejne przeznaczanie terenów do zabudowy, jako przeciwdziałanie dla jej rozpraszania.
- U03** Wskazany w studium wewnętrzny planowany układ drogowo-uliczny może być korygowany na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie korekt przebiegu poszczególnych elementów wynikających z wydzielenia własnościowego terenów oraz warunków terenowych.
- U04** W ramach jednostek urbanistycznych DP, RP, U1 i Z2 dopuszcza się możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do funkcjonowania tych urządzeń, których granice pokrywają się z granicami stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, z wyłączeniem możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych wynika z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.
- Farmy fotowoltaiczne i/lub panele fotowoltaiczne mogą być zlokalizowane na gruntach, jako obiekty wolnostojące oraz na dachach lub elewacjach budynków.
- U05** Przy sporządzaniu planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego lub ich zmiany ustala się konieczność uwzględnienia zapisów zamieszczonych w pkt. 3.2 dotyczących polityki przestrzennej na poszczególnych jednostkach urbanistycznych.

3.2.2 Ustalenia dotyczące przeznaczeń i wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów poszczególnych obszarów polityki przestrzennej

W poniższych tabelach zestawiono kierunki zagospodarowania poszczególnych jednostek urbanistycznych jako koncepcja rozwoju przestrzennego gminy.

Poza wskazaniem dotyczącym wiodącego kierunku zagospodarowania przestrzennego poszczególnych jednostek wskazano ich przewidywane przeznaczenia i wskaźniki urbanistyczne.

Wybór faktycznego przeznaczenia terenu w jednostkach urbanistycznych nastąpi w planach zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu podstawowego kierunku, warunków i potrzeb lokalnych.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	M1 - mieszkaniowe jednorodzinne
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się mieszkaniowy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1. M1</u> Zabudowa jednorodzinna wraz z usługami oraz infrastrukturą komunikacyjną (garaże, parkingi). <u>I.2. M1</u> Budynki mieszkalne wielorodzinne w zespołach o niskiej intensywności zabudowy. <u>I.3. M1</u> Obiekty o wyłącznej funkcji usługowej lub produkcyjnej i rolniczej nieuciążliwe dla otoczenia, zabudowa towarzysząca budynkom mieszkalnym i usługowym. <u>I.4. M1</u> Obiekty i urządzenia sportowo- rekreacyjne. <u>I.5. M1</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. <u>I.6. M1</u> Zieleń urządzona i nieurzadzona, stawy, potoki, tereny ogrodów przydomowych, obiekty małej architektury. <u>I.7. M1</u> Możliwość zachowania istniejących siedlisk gospodarstw rolnych.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1. M1</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,6. <u>II.2. M1</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30%. <u>III.1. M1</u> Maksymalna wysokość zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej, gospodarczej – 10,5 m; wielorodzinnej i usługowej – 15,0 m. <u>III.2. M1</u> Dopuszcza się realizację dominanty wysokościowej wynikającej z kompozycji przestrzennej pod warunkiem nie przekroczenia wysokości 24,0 m. <u>II.3. M1</u> Minimalna powierzchnia działek budowlanych: dla zabudowy jednorodzinnej: - wolnostojącej – 800 m², - bliźniaczej – 500 m², - szeregowej – 300 m², <u>II.4. M1</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1. M1</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi posiadać zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej. <u>III.2. M1</u> Miejsca parkingowe należy zapewnić w granicach działki budowlanej. <u>III.3. M1</u> w zagospodarowaniu stref należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i przyrodniczego. <u>III.4. M1</u> obszar jednostki F 1M1 znajdujący się w granicach złóż kruszyw naturalnych "Sumina I" możliwy będzie do przeznaczenia w planach miejscowych jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po wybilansowaniu złoża.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	M2 - mieszkaniowe z zabudową rolniczą
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się mieszkaniowy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.M2</u> Zabudowa jednorodzinna wraz z usługami oraz infrastrukturą komunikacyjną (garaże, parkingi). Dla jednostki o symbolu B 1M2 ustala się wyłączone przeznaczenie w planach miejscowych jako zabudowa zagrodowa. <u>I.2.M2</u> Zabudowa zagrodowa i agroturystyczna oraz obiekty i urządzenia produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego. <u>I.3.M2</u> Zachowanie, rozbudowa i modernizacja istniejącej zabudowy, oraz możliwość realizacji zabudowy uzupełniającej. <u>I.4.M2</u> Obiekty hodowli i produkcji rolniczej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obiekty usług handlu związane ze sprzedażą produktów w gospodarstwach rolnych. <u>I.5.M2</u> Obiekty i urządzenia sportowo- rekreacyjne. <u>I.6.M2</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. <u>I.7.M2</u> Zieleń urządzona i nieurządzona, stawy, potoki, tereny ogrodów przydomowych, sady, obiekty małej architektury. <u>I.8.M2</u> Zachowanie i budowa dróg (w szczególności dojazdowych, gospodarczych i wewnętrznych), ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, place, parkingi, garaże.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.M2</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,4. <u>II.2.M2</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30%. <u>II.3.M2</u> Maksymalna wysokość zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej, gospodarczej – 10,5 m; usługowej i pozostałej – 15,0 m. <u>III.4.M2</u> Dopuszcza się realizację dominanty wysokościowej wynikającej z kompozycji przestrzennej pod warunkiem nie przekroczenia wysokości 24,0 m. <u>II.5.M2</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.M2</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi posiadać zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej. <u>III.2.M2</u> Miejsca parkingowe należy zapewnić w granicach działki budowlanej. <u>III.3.M2</u> w zagospodarowaniu stref należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i przyrodniczego.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	U1 - usługowe
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się usługowy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.U1</u> Budynki usługowe i rzemieślnicze. <u>I.2.U1</u> Zabudowa mieszkaniowa towarzysząca funkcji usługowej oraz wolnostojące budynki mieszkalne. <u>I.3.U1</u> Budynki użyteczności publicznej oraz obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne. <u>I.4.U1</u> Obiekty i urządzenia obsługi samochodów, w tym parkingi i stacje paliw. <u>I.5.U1</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, <u>I.6.U1</u> Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, zgodnie z UO4. <u>I.7.U1</u> Zieleń urządzona i obiekty małej architektury. <u>I.8.U1</u> Dotychczasowe rolnicze wykorzystanie terenów w formie upraw polowych oraz łąk i pastwisk. <u>I.9.U1</u> Eksploatacja kopalni ze złóż.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.U1</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 0,8. <u>II.2.U1</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 15%. <u>II.3.U1</u> Maksymalna wysokość zabudowy -15,0 m, z dopuszczeniem dominant przestrzennych do wysokości 24,0 m. <u>II.4.U1</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.U1</u> w zagospodarowaniu stref należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i przyrodniczego. <u>III.2.U1</u> Miejsca postojowe należy zapewnić w granicach działki budowlanej. <u>III.3.U1</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi mieć zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej. <u>III.4.U1</u> Na terenach aktywności gospodarczych zakazuje się lokalizacji nowych zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo - sportowe
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się usługowo-rekreacyjny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.U2</u> Zabudowa usługowa dla potrzeb sportu i rekreacji wraz z usługami towarzyszącymi – gastronomicznymi, handlowymi i hotelowymi. <u>I.2.U2</u> Obiekty i urządzenia sportowo – rekreacyjne i rehabilitacyjne (np. baseny, boiska piłkarskie, stadiony lekkoatletyczne itp.) <u>I.3.U2</u> Obiekty i urządzenia umożliwiające parkowanie samochodów oraz przechowywanie sprzętu związane z uprawianiem sportu i rekreacji. <u>I.4.U2</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. <u>I.5.U2</u> Zieleń urządzona i nieurządzona, stawy, potoki, tereny ogrodów przydomowych, obiekty małej architektury. <u>I.6.U2</u> W jednostkach o symbolach I1U2 i J1U2 ustala się sportowo-rekreacyjny kierunek zagospodarowania przestrzennego bez zabudowy kubaturowej. <u>I.7.U2</u> Możliwość zachowania rolniczego wykorzystania terenów.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.U2</u> Powierzchnia zabudowy obiektami kubaturowymi nie może przekraczać 50% ogólnej powierzchni obszaru przeznaczonego dla danej inwestycji. <u>II.2.U2</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna w ramach jednostek o symbolach I1U2 i J1U2 - 90 %, w pozostałych jednostkach U2 - 40%. <u>II.3.U2</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy - 0,8. <u>II.4.U2</u> Maksymalna wysokość zabudowy 15,0 m z dopuszczeniem dominant przestrzennych do wysokości 24,0 m. <u>II.5.U2</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.U2</u> Należy dążyć do powiązania powierzchni biologicznie czynnych terenów sportowo-rekreacyjnych z terenami otaczającymi stanowiącymi zasób przyrodniczy gminy. <u>III.2.U2</u> W zagospodarowaniu stref, z wyłączeniem stref o symbolach I1U2 i J1U2, wymagany jest duży udział zieleni urządzonej w ramach powierzchni biologicznie czynnych. Miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji. <u>III.3.U2</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi mieć zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej. <u>III.4.U2</u> W zagospodarowaniu stref należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i przyrodniczego wskazane w niniejszym dokumencie studium.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	DP - działalności produkcyjnej
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się produkcyjny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.DP</u> Zakłady produkcyjne, bazy, składy, magazyny, w tym handel hurtowy. <u>I.2.DP</u> Urządzenia i obiekty usług związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną oraz obsługi komunikacji kołowej, w tym stacje paliw. <u>I.3.DP</u> Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, zgodnie z UO4, <u>I.4.DP</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. <u>I.5.DP</u> Zieleń urządzonej i izolacyjnej, obiekty małej architektury.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.DP</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 1,0. <u>II.2.DP</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20%. <u>II.3.DP</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.DP</u> Maksymalna wysokość zabudowy -15,0 m przy dopuszczeniu obiektów wyższych jeżeli wymaga tego technologia prowadzonej działalności gospodarczej przy nieprzekraczaniu wysokości 24,0 m. <u>III.2.DP</u> Miejsca postojowe należy zapewnić w granicach działki budowlanej. <u>III.3.DP</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi mieć zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	RP - działalności w gospodarstwach rolnych
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się produkcyjno-rolniczy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.RP</u> Możliwość zachowania, rozbudowy i modernizacji istniejącej zabudowy oraz realizacji nowej zabudowy zagrodowej, hodowlanej, inwentarskiej, gospodarczej, agroturystycznej, składów, magazynów i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i rybackich. <u>I.2.RP</u> Zachowanie i budowa dróg (w szczególności dojazdowych, gospodarczych i wewnętrznych), ścieżek rowerowych i szlaków pieszych. <u>I.3.RP</u> Uprawy polowe, łąki, pastwiska i sady. <u>I.4.RP</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz Urządzenia i obiekty obsługi komunikacji kołowej. <u>I.5.RP</u> Zieleń urządzona i izolacyjna, obiekty małej architektury. <u>I.6.RP</u> Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, zgodnie z UO4,
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.RP</u> Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy –0,4 <u>II.2.RP</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 30% <u>II.3.RP</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.RP</u> Maksymalna wysokość zabudowy – 12,0 m z dopuszczeniem obiektów wyższych jeżeli wymaga tego technologia prowadzonej działalności rolniczej, przy nieprzekraczaniu wysokości 24,0 m. <u>III.2.RP</u> Miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji. <u>III.3.RP</u> Każdy teren przeznaczony do zabudowy musi mieć zapewniony dostęp do drogi publicznej bezpośrednio lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	R - rolnicze
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się rolniczy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.R</u> Uprawy polowe, łąki, pastwiska, sady, zieleń śródpolna, zadrzewienia, tereny ogrodów przydomowych. <u>I.2.R</u> Zachowanie, rozbudowa i modernizacja istniejącej zabudowy. <u>I.3.R</u> Magazyny na płody rolne, maszyny i urządzenia rolnicze. <u>I.4.R</u> Zachowanie i budowa dróg (w szczególności dojazdowych, gospodarczych i wewnętrznych), ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, z możliwością budowy obiektów i urządzeń o funkcji turystycznej. <u>I.5.R</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. <u>I.6.R</u> Możliwość realizacji stawów hodowlanych.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.R</u> Maksymalna wysokość urządzeń farm fotowoltaicznych - 3,0 m. <u>II.2.R</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna: – na powierzchni lokalizacji urządzeń farm fotowoltaicznych - 10 %, – na pozostałych terenach R - 80 %. <u>II.3.R</u> Maksymalna wysokość istniejących budynków po ich rozbudowie - 10,5 m. <u>II.4.R</u> Maksymalna powierzchnia rozbudowy istniejących obiektów - 50 % dotychczasowej powierzchni zabudowy.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Nie ustala się.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	Z1 - leśne
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się leśny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.Z1</u> Roślinność leśna – zwarte zespoły drzewostanów. <u>I.2.Z1</u> Urządzenia obsługi leśnictwa oraz drogi dojazdowe do gruntów leśnych. <u>I.3.Z1</u> Urządzenia służące turystyce – w tym szlaki piesze i trasy rowerowe. <u>I.4.Z1</u> Sieci i urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. <u>I.5.Z1</u> Możliwość kontynuacji upraw polowych na gruntach rolnych oraz rolniczego wykorzystania łąk i pastwisk. <u>I.6.Z1</u> Możliwość realizacji stawów, zachowanie naturalnego przebiegu rzek i potoków.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.Z1</u> Maksymalna wysokość obiektów i urządzeń dopuszczonych w ustawie o lasach na terenach leśnych - 6,0 m.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Nie ustala się.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	Z2 - zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się przyrodniczy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.Z2</u> Zachowanie naturalnego przebiegu rzek i potoków. <u>I.2.Z2</u> Zachowanie zieleni łąkowej i zadrzewień oraz możliwość powiększania i tworzenia stawów, w tym stawów dla hodowli ryb. <u>I.3.Z2</u> Możliwość zachowania i modernizacji i rozbudowy istniejącej zabudowy. <u>I.4.Z2</u> Możliwość realizacji nowych terenów rekreacji – budowa ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, w tym możliwość budowy kładek i mostków na ich trasie, realizacja zieleni urządzonej. <u>I.5.Z2</u> Możliwość użytkowania sportowo-rekreacyjnego terenów w formie terenów sportów jeździeckich na koniach, pól golfowych itp. <u>I.6.Z2</u> Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (drogi, place manewrowe, parkingi). <u>I.7.Z2</u> Uprawy polowe, łąki, pastwiska i sady. <u>I.8.Z2</u> Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, zgodnie z UO4,
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.Z2</u> W zagospodarowaniu terenów należy w jak największym stopniu zachować ich naturalny charakter. <u>II.2.Z2</u> Dopuszcza się możliwość przebudowy, nadbudowy, rozbudowy i modernizacji istniejącej zabudowy z zachowaniem następujących wskaźników: - minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych w obrębie działki – 40%, - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy - 0,4.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.Z2</u> Maksymalna wysokość zabudowy– 10,5 m.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	Z3 - terenów cmentarzy
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się komunalny kierunek zagospodarowania przestrzennego przedsięwzięć stanowiących cel publiczny z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.Z3</u> Zieleń urządzone w formie parków, skwerów i zieleńców. <u>I.2.Z3</u> Cmentarze na terenach Z3. <u>I.3.Z3</u> Obiekty usług, gastronomii i rekreacji, a na terenach Z3 obiekty związane z ich funkcjonowaniem. <u>I.4.Z3</u> Dojazdy, chodniki, aleje, ścieżki spacerowe i rowerowe, obiekty małej architektury. <u>I.5.Z3</u> Obiekty, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.Z3</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 60%, a dla cmentarzy 20%. <u>II.2.Z3</u> Maksymalna powierzchnia zabudowy budynkami nie więcej niż 10% całego zespołu parkowego i cmentarza. <u>II.3.Z3</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.Z3</u> Maksymalna wysokość zabudowy obiektów na terenach parków -9,0 m, a na terenach cmentarzy 12,0 m. <u>III.2.Z3</u> Wokół cmentarzy należy zachować przepisy odrębne dotyczące możliwości zagospodarowania terenów w odległości do 50,0 m, do 150,0 m i do 500,0 m od granic cmentarzy.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	Z4 - ogrodów działkowych
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się komunalny kierunek zagospodarowania przestrzennego przedsięwzięć stanowiących cel publiczny z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.Z4</u> Ogrody działkowe zgodnie z przepisami odrębnymi. <u>I.2.Z4</u> Świetlice, obiekty usług gastronomii. <u>I.3.Z4</u> Parkingi dla samochodów osobowych w ilości związanej z obsługą ogrodów działkowych. <u>I.4.Z4</u> Sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.Z4</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 60%. <u>II.2.Z4</u> Tereny zabudowane nie mogą przekraczać 20% powierzchni zespołu ogrodów. <u>II.3.Z4</u> Wskaźniki liczby miejsc parkingowych wg pkt 3.5.1.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.Z4</u> Maksymalna wysokość zabudowy obiektów 6,0 m.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	Z5 - zadrzewień i zalesień
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się leśny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.Z5</u> Zalesienie terenów. <u>I.2.Z5</u> Kontynuacja upraw polowych. <u>I.3.Z5</u> Możliwość tworzenia stawów i zbiorników retencyjnych. <u>I.4.Z5</u> Sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. <u>I.5.Z5</u> Drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.Z5</u> Maksymalna wysokość obiektów i urządzeń dopuszczonych w ustawie o lasach na terenach leśnych 6,0 m.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Nie ustala się.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	WS - zbiorników wodnych i stawów
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się przyrodniczy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.WS</u> Tereny zbiorników wodnych, stawów, rzek, potoków. <u>I.2.WS</u> Urządzenia poprawiające retencję wodną; mosty i kładki. <u>I.3.WS</u> Dopuszcza się możliwość likwidacji stawów oraz odbudowę i naprawę cieków wodnych. <u>I.4.WS</u> Możliwość włączenia terenów w obszary polderów przeciwpowodziowych oraz możliwość budowy obwałowań zbiorników przeciwpowodziowych.
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.WS</u> Dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę budowli, urządzeń i instalacji służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu oraz powierzchniowemu ujmowaniu wód do celów gospodarczych.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Nie ustala się.

Symbol i nazwa jednostki urbanistycznej	IT - terenów infrastruktury technicznej
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej gminy - przeznaczenia terenów	Ustala się przyrodniczy kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: <u>I.1.IT</u> Zachowanie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz obiektów usługowych, wraz z możliwością ich rozbudowy i modernizacji. <u>I.2.IT</u> Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z obsługą miasta z zakresu elektroenergetyki (ITE), kanalizacji (ITK), gazownictwa (ITG) i ujęć wód,
II. Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.IT</u> Powierzchnia zabudowy obiektami kubaturowymi nie powinna przekraczać 60 % terenu przeznaczonego do zabudowy.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	<u>III.1.IT</u> Maksymalna wysokość zabudowy 10,5 m z dopuszczeniem obiektów wyższych, jeżeli wynika to z potrzeb technologii.

Symbol i nazwa strefy funkcjonalnej	KD - komunikacji drogowej
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej miasta - przeznaczenia terenów	Ustala się komunikacyjny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: - dominujący: • drogi publiczne, - uzupełniający: • drogi i trasy rowerowe, • parkingi i centra przesiadkowe • chodniki, • zieleń urządzona
II. Parametry i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.KD</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 10%.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Nie ustala się.

Symbol i nazwa strefy funkcjonalnej	KK - komunikacji kolejowej
I. Kierunki zagospodarowania struktury przestrzennej miasta - przeznaczenia terenów	Ustala się komunikacyjny kierunek zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi przeznaczeniami terenów: - dominujący: • obiekty i urządzenia infrastruktury kolejowej, - uzupełniający: • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • obiekty i urządzenia funkcji towarzyszących obiektom i urządzeniom infrastruktury kolejowej, • obiekty i urządzenia komunikacji kołowej, • przeznaczenie istniejących obiektów dla funkcji usługowej.
II. Parametry i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	<u>II.1.KK</u> Minimalna powierzchnia biologicznie czynna 10%.
III. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy czym w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych należy wykluczyć lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, oraz lokalizację domów opieki społecznej, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych i mieszkaniowo-usługowych.

3.3 OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Ochrona przyrody i krajobrazu

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy:

- a) przeciwdziałać rozpraszaniu się zabudowy w celu ochrony występujących tu kompleksów rolnych i leśnych,
- b) zaplanować rozwój urbanistyczny w zespołach i kompleksach uporządkowanych przestrzennie,
- c) chronić przed zabudową tereny stanowiących korytarze ekologiczne (doliny cieków, pola i łąki, tereny leśne, parki),
- d) zachować istniejące i tworzyć nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.

Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

W zakresie ochrony systemu wód powierzchniowych tworzonego przez ciek i układu hydrograficznego Suminy oraz wód podziemnych ustala się:

- a) ograniczanie zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie systemu wód powierzchniowych bez uregulowanej gospodarki ściekowej;
- b) ograniczanie funkcji rolniczej w zakresie upraw rolniczych w bezpośrednim sąsiedztwie systemu wód powierzchniowych na rzecz użytków zielonych;
- c) zachowanie oraz odtworzenie integralnej sieci cieków wodnych;
- d) wprowadzanie zapisów oraz kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej w sposób ograniczający stopień regulacji cieków i zbiorników wodnych;
- e) wprowadzanie zapisów przeciwdziałających zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych na terenach nie posiadających kanalizacji;
- f) zakaz lokalizowania zabudowy i innych działalności wywołujących degradację szaty roślinnej w strefie do 5 m od linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych;
- g) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych;
- h) wprowadzanie zapisów oraz kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej umożliwiającej w sposób optymalny rozbudowę systemu kanalizacji.

Ochrona powietrza

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy ustalić:

- a) zapisy gwarantujące stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- b) kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ograniczającej nadmierny ruch samochodowy na terenach zabudowanych, w szczególności z funkcją mieszkalną oraz usług sportu i rekreacji;
- c) kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz systemu komunikacyjnego w sposób ograniczający skutki związane z ruchem tranzytowym.

Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym wymaga podjęcia następujących działań:

- a) określanie standardów akustycznych zgodnie z przepisami odrębnymi dla poszczególnych kategorii terenów;
- b) strefowanie zabudowy, tj. w sąsiedztwie źródeł ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego lokalizowanie funkcji, dla których nie zostały ustalone standardy akustyczne zgodnie z przepisami odrębnymi lub będzie możliwe ich dotrzymanie;
- c) lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w odległościach od ciągów komunikacyjnych zapewniających ograniczenie uciążliwości przez nie generowanych;
- d) stosowanie barier i przegród akustycznych od ciągów komunikacyjnych, ograniczających generowane przez nie uciążliwości;
- e) planowanie zieleni stanowiącej izolację na styku funkcji konfliktowych pod względem akustycznym;
- f) planowanie ciągów komunikacyjnych w sposób umożliwiający realizację nawierzchni generującej minimalną uciążliwość akustyczną;
- g) kształtowanie funkcji w sposób eliminujący lokalizowanie zabudowy w granicach pól elektromagnetycznych od linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji elektromagnetycznych;
- h) ograniczanie w sposób zgodny z przepisami odrębnymi lokalizacji anten telefonii komórkowej;
- i) uwzględnienie zjawisk związanych z promieniowaniem niejonizującym.

Złoża kopalin i warunki ich eksploatacji

1. Zgodnie z ustawą Prawo górnicze i geologiczne w studium ujawniono następujące udokumentowane złoża, obszary i tereny górnicze:

Tabela Nr 33. Udokumentowane złoża na terenie gminy

ID Midas	Kopalina	Złoże/ Powierzchnia [ha]/Zasoby geologiczne bilansowe	Obszar Górnictwa/ Teren górnictwa/ Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania/uwagi
302	Węgiel kamienny	Sumina / 4208 ha/ 300000 tys. Ton		Złoże rozpoznane wstępnie
4416	Kruszywa naturalne	Babice/83,96 ha/8111 mln ton		Złoże zagospodarowane, ale poza obszarem gminy. Tylko niewielki fragment złoża znajduje się na terenie gminy Lyski o powierzchni zaledwie 82 m ²
9525	Węgiel kamienny	Jejkowice / 4579 ha/ 166245 tys. ton		Złoże rozpoznane wstępnie
9558	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Sumina/ 0,79 ha/ 28 tys. m ³		Złoże rozpoznane szczegółowo
9559	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Sumina I / 0,8 ha/ 37 tys. m ³		Złoże rozpoznane szczegółowo
18592	Węgiel kamienny	Rydułtowy I/ 6234 ha/ 1158570 tys. ton	Rydułtowy II	Złoże rozpoznane szczegółowo Eksploatację złoża prowadzi KWK ROW Ruch Rydułtowy. Wyznaczono obszar i teren górniczy, ale obecnie eksploatacja nie jest prowadzona pod terenem gminy

Granice złóż przedstawiono na rysunku Studium Nr 2.

2. Szczegółowe informacje na temat wykazanych w tabeli złóż kopalin – część „A”: rozdział: 2.4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego: 2.4.7 Zasoby naturalne.
3. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ujawniać udokumentowane złoża kopalin oraz uwzględniać aktualne czynniki geologiczno-górnictwa związane z eksploatacją prowadzoną w obszarach i terenach górniczych.
4. Eksploatacja kopalin nie może naruszyć przeznaczenia terenu określonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Prawne formy ochrony wartości przyrodniczych

1. Na terenie gminy w myśl ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku utworzono następujące formy ochrony przyrody:
 - Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich” utworzony na drodze Rozporządzenia Wojewody Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 XI 1993 r. (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15, poz. 130). W roku 2000 na wniosek Elektrociepłowni Rybnik nastąpiła zmiana granic parku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000 r. nr 35, poz. 548).
 - W Pstrążnej znajduje się jedno drzewo objęte ochroną jako pomnik przyrody, jest to dąb szypułkowy *Quercus robur* położony przy ul. Wyzwolenia. Orzeczenie nr 00080 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Stalinogrodzie z dnia 19 listopada 1955 r. nr R.L. 13b/37/55.
 - Drugi pomnik znajduje się w sołectwie Żytna, jest to również dąb szypułkowy *Quercus robur*. Drzewo ma obwód 460 cm i wysokość 28 m, rośnie w miejscowości Żytna, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. W pniu drzewa na wysokości 3,5 m (poniżej owalnej dziupli) wrosnięty jest kamień wielkości pięści przydając mu osobliwego wyglądu. Pomnik został ustanowiony Uchwałą Nr RG.0007.73.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 28 września 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.
2. W mpzp należy respektować ograniczenia nałożone przez rozporządzenia powołujące te formy ochrony przyrody.
3. Gmina Lyski posiada duży potencjał przyrodniczy (doliny cieków, śródpolne zadrzewienia, stare meandry, zespoły stawów), nie do końca jeszcze poznany. Obszary o których wiadomo obecnie, że posiadają delegację ustawową do utworzenia form ochrony przyrody to:
 - 01 Dolina Suminy
 - 02 Łąki kosaćcowe Kamionki-Kąty
 - 03 Kompleks przyrodniczy Raszczyce
 - 04 Jar w Bogunicach
 - 05 Cygański Las
 - 06 Stawiki w Kamionkach
 - 07 Kompleks śródleśnych mokradeł
 - 08 Jar w Pstrążnej
 - 09 Łąki i ziołorośla nad strugami od Życzyńskiego Lasu
 - 10 Bagno w Bogunicach
 - 11 Parów Borsuka
 - 12 Śródleśne oczko wodne koło Zwonowic
 - 13 Łąki derkaczowe koło Zwonowic

- 14 Winna Góra
- 15 Dolina Potoku z Adamowic
- 16 Dolina Potoku z Adamowic 2
- 17 Dolina Potoku w Bogunicach
- 18 Dolina Dopływu w Bogunicach
- 19 Dolina Potoku z Wygonów
- 20 Dolina Potoku z Lysek
- 21 Dolina w lesie w Kamionkach
- 22 Zadrzewienie w Podlesiu
- 23 Dolina Dopływu spod Zwonowic
- Aleje drzew
- 24 Aleje w Raszczycach
- 25 Aleje w Suminie
- 26 Aleje w Dzimierzu

Powyższą listę nie należy traktować jako zamkniętą, powinna ona być aktualizowana w miarę postępu poznania zasobów przyrodniczych gminy. Wymienione powyżej tereny należy obejmować formami ochrony przyrody oraz chronić przed zabudową w mpzp.

3. Zaleca się wyznaczenie obszarowych form ochrony przyrody i ustalenie dla nich indywidualnych form ochrony dla obszarów o cennych wartościach przyrodniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zależności od potrzeb, uwarunkowań lokalnych i możliwości oraz nowych odkryć przyrodniczych na terenie gminy.
4. Chronić przed zabudową należy w szczególności te siedliska o których jest mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. z 2001 r. nr 92 poz. 1029) oraz te które wypełniają ustawową definicję użytku ekologicznego.

3.4 OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

3.4.1 Zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków

W pkt 2.5.2 dokumentu studium wyszczególniono 3 obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego. Lokalizację obiektów pokazano na rysunku studium Nr 2. Zakres ochrony konserwatorskiej tych obiektów i obszaru wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków ustala się:

- nakaz zachowania historycznej formy obiektu i detali stylowych, cech stylowych i wartości historycznych zabytku,
- prowadzenie wszelkich prac, robót i badań przy zabytku wpisanym do rejestru, wymaga pozwolenia konserwatora zabytków na podstawie obowiązujących przepisów odrębnych,
- wszelkie działania inwestycyjne w zakresie przebudowy, rozbudowy i remontów, instalacji nośników reklamowych, a także zmiany funkcji obiektu wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- forma graficzna nośników reklamowych powinna być dostosowana do charakteru obiektu i uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ponadto zakres ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- bryłę, spadki dachów, detal architektoniczny i historyczną stolarkę z możliwością jej wymiany na analogiczną,
- przy remontach należy stosować materiały tradycyjne używane w pracach konserwatorskich (cegła, kamień, drewno, dachówki ceramiczne, tynki wapienne i cementowo - wapienne),
- zachowanie starodrzewu oraz utrzymania zieleni komponowanej,
- zakazuje się stosowania sidingów, blach trapezowych i falistych,
- zakazuje się przekształceń brył obniżających indywidualne walory,
- zakazuje się wprowadzania dominant, w tym wysokich urządzeń technicznych, masztów itp.,
- zakazuje się montażu urządzeń fotowoltaicznych na dachach budynków zabytkowych.

3.4.2 Zasady ochrony obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

W pkt 2.5.3 dokumentu studium wyszczególniono obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, które wymagają ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizację obiektów pokazano na rysunku studium Nr 2.

Zakres ochrony tych obiektów obejmuje bryły budynków, spadki dachów, detal architektoniczny i historyczną stolarkę z możliwością jej wymiany przy złym stanie technicznym na analogiczną.

Przy remontach tych obiektów wymagane jest stosowanie materiałów tradycyjnych, takich jak: drewno, kamień, cegła, dachówka ceramiczna. Obowiązuje zakaz stosowania sidingów, blach trapezowych, blach falistych, dociepleń zewnętrznych, okładzin z płytek gresowych.

Dopuszcza się lokowanie reklam w formie szyldów wyłącznie na poziomie parteru i w sposób harmonizujący z zabudową. W planach miejscowych należy ustalić zakaz wieszania bilbordów na powyższych obiektach.

Nowa zabudowa lokalizowana w otoczeniu obiektów wymienionych w pkt 2.5.3 winna nawiązywać wysokością, linią zabudowy i spadkami połączy dachowych do zabudowy zabytkowej. Należy również chronić zieleń komponowaną istniejącą w otoczeniu obiektów zabytkowych. Na historycznych cmentarzach ochronie podlegają: układ kompozycyjny, zieleń komponowana i krzyże.

W obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Lyski ustalono zapisy dotyczące ochrony obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, które należy kontynuować przy sporządzaniu zmian tych planów miejscowych oraz sporządzaniu nowych.

Dotyczy to między innymi następujących zapisów:

- zakazuje się przekształceń obiektów oraz ich bezpośredniego otoczenia w sposób mogący obniżyć ich wartość historyczną i architektoniczną, zakaz obejmuje również umieszczanie reklam wielkoformatowych na obiektach lub w ich pobliżu lub forma graficzna nośników reklamowych powinna być dostosowana do charakteru obiektu i uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- zakazuje się nadbudowy budynków;
- zakazuje się rozbudowy deformującej bryłę budynku;
- zakazuje się stosowania jako materiałów elewacyjnych wszelkiego rodzaju listew plastikowych oraz blach falistej, trapezowej i innych;
- zakazuje się malowania farbami kryjącymi ceglanych i kamiennych detali, elewacji i cokołów,
- zakazuje się montażu urządzeń fotowoltaicznych na obiektach zabytkowych z dachami spadzistymi;
- nakazuje się utrzymania i ochrony obiektów z zachowaniem ich cech stylowych, ochronie podlegają: forma, skala i gabaryty, geometria dachu oraz wystrój architektoniczny elewacji

(rodzaj użytych materiałów wykończeniowych, rozmiar, kształt i rozmieszczenie otworów, podziały okien, detale);

- nakazuje się w zagospodarowaniu działki budowlanej - utrzymania dominującej roli i charakteru obiektu chronionego;
- dopuszcza się podwyższenie standardu użytkowego i przebudowę (np. zadaszenie wejść, doświetlanie poddaszy oknami połaciowymi, itd.) z zastrzeżeniem zachowania elementów podlegających;
- dopuszcza się umieszczanie elementów informacyjno - reklamowych małogabarytowych i oświetlenia;
- dopuszcza się ewentualne wyburzenie i wymianę kubatury w przypadkach uzasadnionych złym stanem technicznym lub klęską żywiołową, po wykonaniu dokumentacji pomiarowo- zdjęciowej i po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków;
- w formie zalecenia wymianę istniejących pokryć dachowych z blachy na dachówkę ceramiczną,
- dopuszcza się możliwość montażu urządzeń fotowoltaicznych na dachach obiektów zabytkowych, wyłącznie na dachach płaskich.

3.4.3 Dobra kultury współczesnej i krajobrazy priorytetowe

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym krajobrazy priorytetowe wskazuje się w audycie krajobrazowym sporządzonym dla obszaru województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat. Aktualnie województwo śląskie nie posiada audytu krajobrazowego, stąd na obszarze gminy nie można wskazać krajobrazów priorytetowych.

Obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej zdefiniowane są w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jako niebędące zabytkami dobra kultury, będące uznany dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

W obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego w aneksie nr 4 zamieszczono katalog dóbr kultury współczesnej w województwie, w którym znajdują się 34 obiekty.

Nie wskazano występowania takich obiektów na obszarze gminy Lyski. Jak wskazano w pkt 2.5.5 dokumentu studium w sołectwach Adamowice, Lyski, Pstrązna, Raszczyce, Zwonowice i Żytna występują obiekty które są predysponowane do ujęcia do zaliczenia w poczet dóbr kultury współczesnej.

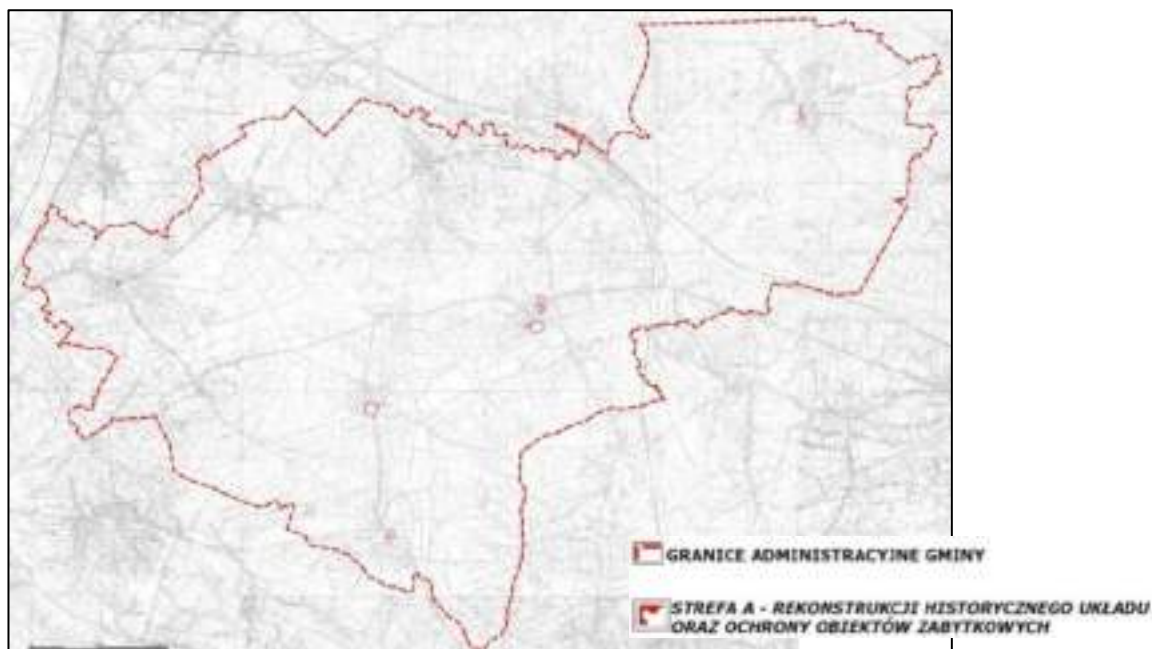
W celu ochrony obiektów, które stanowiąc będą dobra kultury współczesnej, w planach miejscowych należy uwzględnić lokalizację tych obiektów oraz ustalić warunki i zasady ochrony takie jak utrzymanie obiektów bez naruszania ich wartości kulturowej, a w szczególności formy, gabarytu, detali, możliwości przebudowy, rozbudowy oraz zagospodarowania bezpośredniego otoczenia.

3.4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej

Ustala się ochronę założeń i obiektów w strefie konserwatorskiej "A" o nazwie „strefa rekonstrukcji historycznego układu oraz ochrony obiektów zabytkowych” polegająca na realizacji poniższych zasad i zaleceń:

- przedmiotem ochrony jest historyczny układ założenia oraz obiekty zabytkowe tworzące i uzupełniające ten układ,
- celem ochrony jest zachowanie, rewitalizacja oraz aktywizacja zabytkowych obiektów i założeń.
- w ramach strefy "A":
 - dopuszcza się remont obiektów,

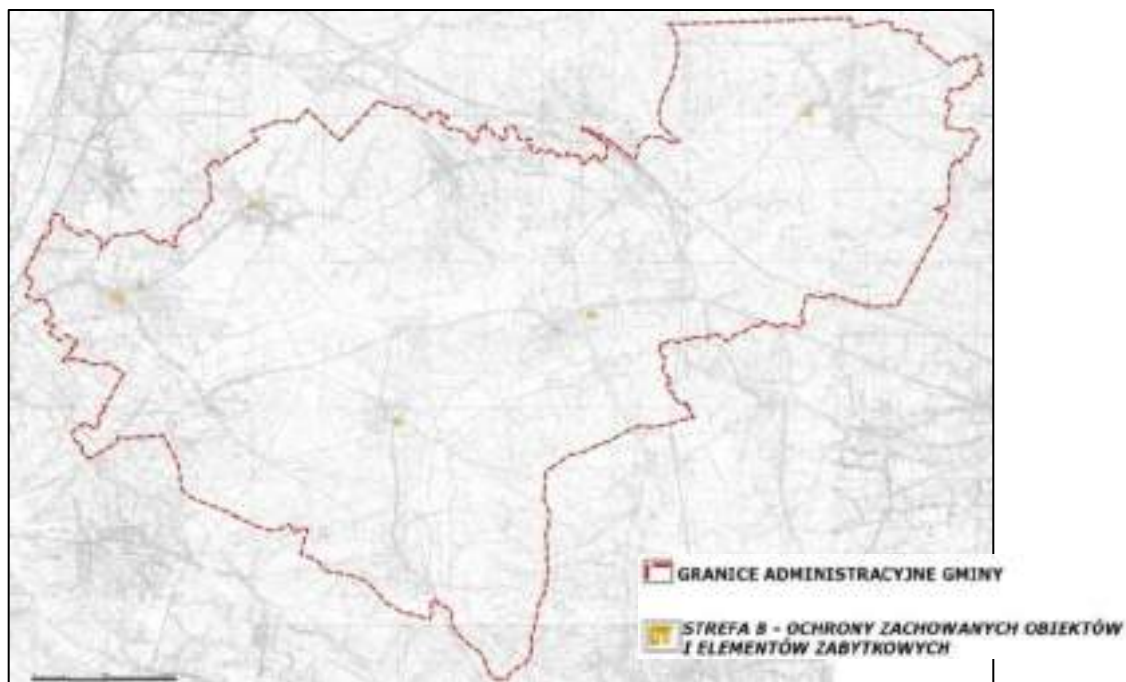
- dopuszcza się możliwość montażu wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, wyłącznie w przypadku, gdy realizowana instalacja nie doprowadzi do zniszczenia obiektów zabytkowych, detali architektonicznych oraz oryginalnych elementów wykończeniowych t.j. pokryć dachowych lub elewacji,
 - istniejący układ zieleni należy odnawiać, utrzymywać oraz w miarę możliwości uzupełniać,
 - zakazuje się realizacji samodzielnych konstrukcji i urządzeń reklamowych oraz przesłaniających obiekty zabytkowe,
 - wszelkie zamierzenia inwestycyjne oraz remont, modernizację lub przebudowę obiektów należy uzgadniać z wojewódzkim konserwatorem zabytków.
- teren strefy A obejmuje:
- 1) zespół dworsko – folwarczny wraz z parkiem w Dzimierzu przy ul. Rzuchowskiej w granicach ogrodzenia;
 - 2) zespół dworsko – folwarczny w Lyskach przy ul. Robotniczej 5 , w granicach ogrodzenia;
 - 3) zespół zabudowy Domu Opieki Społecznej św. Józefa w Lyskach przy ul. Rybnickiej 7, w granicach ogrodzenia;
 - 4) teren kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja wraz z cmentarzem w Pstrążnej przy ul. Wyzwolenia w granicach ogrodzenia;
 - 5) teren kościoła parafialnego p.w. Św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza wraz z cmentarzem w Raszczykach przy ul. Rybnickiej w granicach ogrodzenia;
 - 6) teren kościoła parafialnego p.w. Św. Małgorzaty w Lyskach przy ul. Rybnickiej w granicach ogrodzenia;
 - 7) teren dawnego Zameczku Myśliwskiego (obecnie leśniczówka) na Winnej Górze w Zwonowicach w granicach ogrodzenia.

Rysunek Nr 29. Tereny objęte strefą A - ścisłej ochrony konserwatorskiej

Ustala się ochronę założeń i obiektów w strefie konserwatorskiej "B" o nazwie „strefa ochrony zachowanych obiektów i elementów zabytkowych” polegającą na realizacji poniższych zasad i zaleceń.

- przedmiotem ochrony są zachowane założenia i obiekty zabytkowe,
- celem ochrony jest zachowanie, rewitalizacja oraz aktywizacja zabytkowych obiektów i założeń,
- w ramach strefy "B":
 - dopuszcza się remont oraz przebudowę obiektów po uzyskaniu opinii konserwatora zabytków,
 - dopuszcza się możliwość montażu wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych,
 - zakazuje się realizacji samodzielnych konstrukcji i urządzeń reklamowych oraz przesłaniających obiekty zabytkowe oraz wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych,
 - ochronie podlega historyczny układ dróg, ciągów pieszych i rozmieszczenie placów,
 - ochronie podlega istniejący układ zieleni, który należy w miarę możliwości uzupełniać,
 - przed realizacją zamierzenia inwestycyjnego należy zasięgnąć opinii konserwatora zabytków.
- teren strefy B obejmuje:
 - 1) zespół folwarczny w Adamowicach przy ul. Rybnickiej w granicach ogrodzenia;
 - 2) zabudowa mieszkalna i gospodarcza w centrum Raszczyca, pomiędzy ul. Rybnicką, Raciborską i Wiejską;
 - 3) zespół folwarcznej zabudowy mieszkalnej (dawne czworaki) w Dzimierzu przy ul. Rzurowskiej i Wygony;
 - 4) stary cmentarz w Lyskach przy ul. Sikorskiego w granicach ogrodzenia;
 - 5) cmentarz w Lyskach przy ul. Rybnickiej w granicach ogrodzenia;
 - 6) cmentarz w Raszczykach przy ul. Raciborskiej w granicach ogrodzenia;
 - 7) cmentarz w Zwonowicach przy ul. Sumińskiej w granicach ogrodzenia.

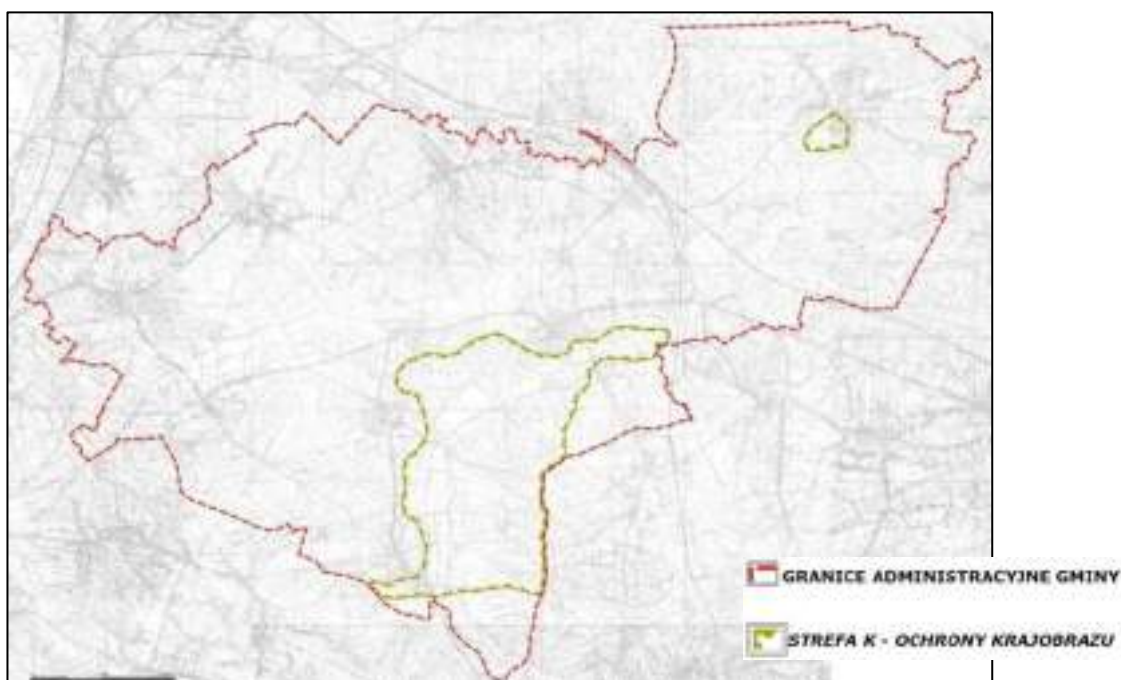

Rysunek Nr 30. Tereny objęte strefą B - pośredniej ochrony konserwatorskiej

Ustala się ochronę krajobrazu kulturowego w strefie konserwatorskiej "K" polegającą na zapewnieniu ochrony wszystkich komponentów krajobrazu kulturowego (naturalnych i antropogenicznych) oraz utrzymanie historycznych przebiegów dróg, zadrzewień oraz historycznego układu hydrologicznego z zachowaniem przebiegu cieków wodnych, sposobu obudowy i obsadzeń.

teren strefy „K” obejmuje:

- 1) tereny położone w rejonie "Winnej Góry" w Zwonowicach przy ul. Dębowej;
- 2) tereny położone w południowej części sołectwa Lyski i w wschodniej części sołectw Nowa Wieś, Dzimierz i Pstrążna;

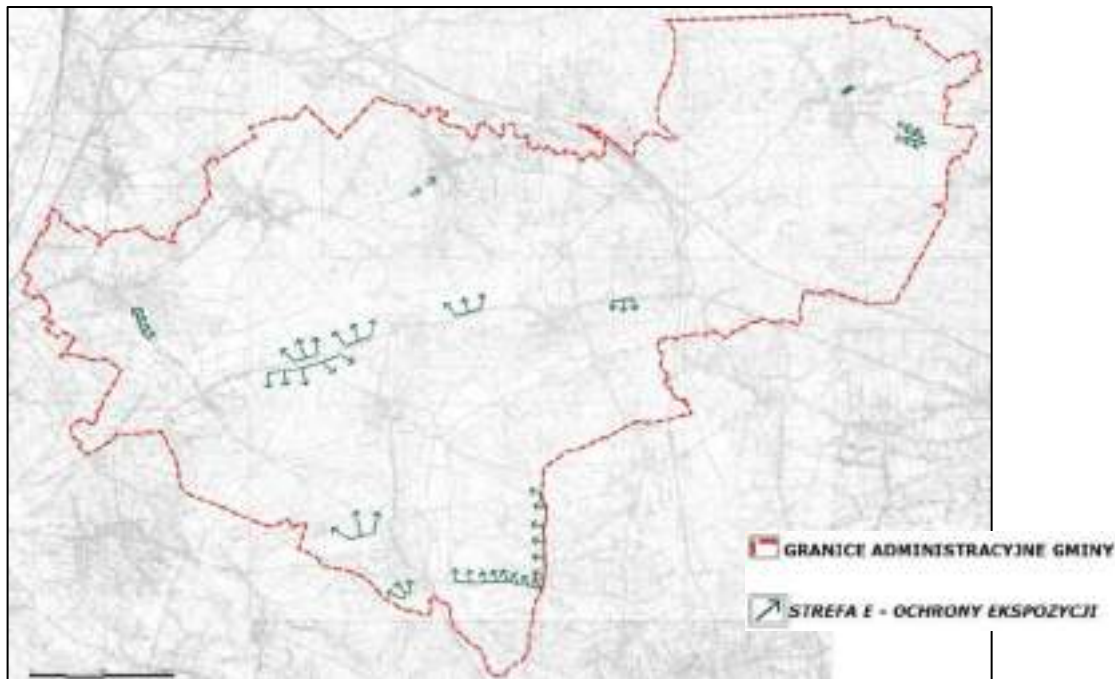

Rysunek Nr 31. Tereny objęte strefą K - ochrony krajobrazu

Ustala się ochronę ekspozycji w strefie konserwatorskiej „E” o nazwie „strefa ochrony ekspozycji” polegająca na realizacji poniższych zasad i zaleceń:

- przedmiotem ochrony są widoki, panoramy i historyczne sylwety zabudowy wsi,
- celem ochrony jest konieczność zachowania ekspozycji i panoram historycznych,
- w strefie ustala się zakaz realizacji inwestycji degradujących wartości krajobrazu i zasłaniających dominanty historyczne,
- teren strefy „E” obejmuje:
 - tereny położone na południowy - wschód od Raszczyc , wzdłuż ulicy Rybnickiej;
 - tereny położone na południowy – zachód od wsi Bogunice wzdłuż ulicy Raciborskiej;
 - tereny położone po południowej stronie ul. Rybnickiej w Żytnej z panoramą Dzimierza;
 - tereny położone na południe i wschód od Pstrążnej przy ul. Wyzwolenia, Topolowej;
 - tereny położone na południe i wschód od ulic: Sikorskiego i Rybnickiej w Lyskach;

- tereny położone na wschód od Zwonowic przy ul. Wyzwolenia i na północ wzdłuż ul. Stodolskiej.

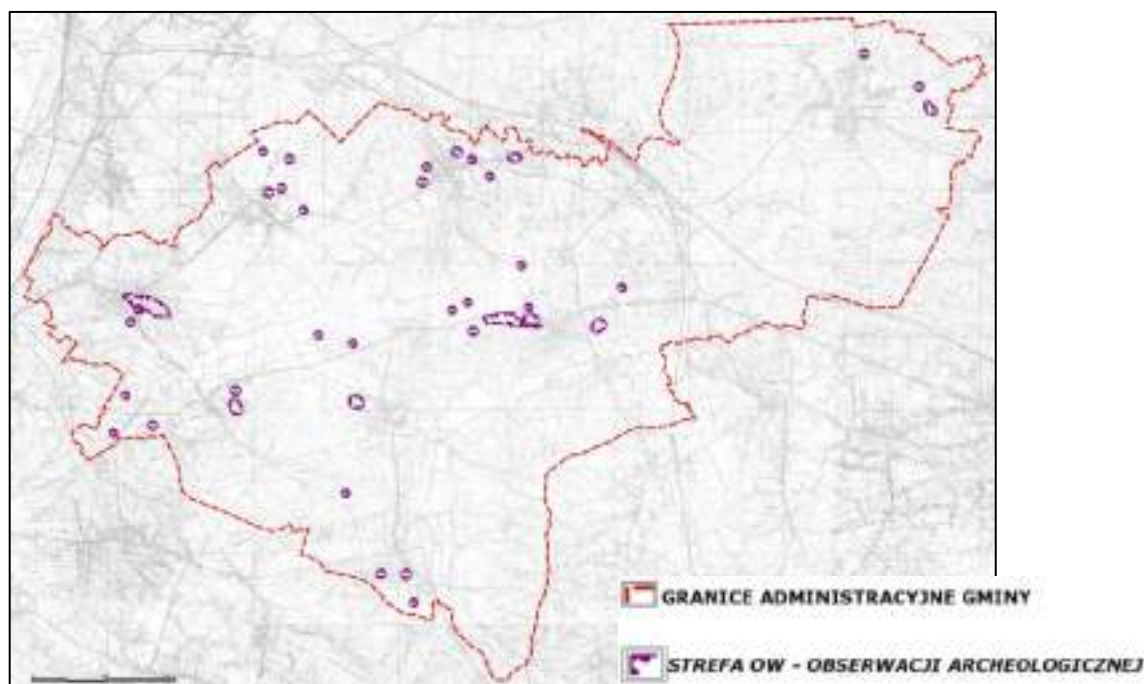
Rysunek Nr 32. Tereny objęte strefą E - ochrony ekspozycji

3.4.5. Stanowiska archeologiczne

Zabytki archeologiczne wymienione w pkt 2.5.2 i 2.5.4 niniejszego dokumentu chronione będą poprzez poniższe ustalenia.

Ustala się ochronę zabytków archeologicznych wymienionych w pkt 2.5.4 dokumentu studium w strefie konserwatorskiej OW o nazwie „strefa obserwacji archeologicznej” polegającą na realizacji poniższych zasad i zaleceń:

- przedmiotem ochrony są zabytki archeologiczne mogące znajdować się w strefie,
- celem ochrony jest zachowanie, zabytków archeologicznych,
- w granicach strefy roboty ziemne mogą podlegać ograniczeniom, związanym z koniecznością przeprowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków archeologicznych
- teren strefy obejmuje:
 - 1) obszary zawarte w promieniu 40 m od stanowisk archeologicznych,
 - 2) obszar po południowej stronie ulicy Sikorskiego w Lyskach,
 - 3) obszar w rejonie skrzyżowania ulic Rybnicka i Raciborska w Raszczytach.

Rysunek Nr 33. Tereny objęte strefą OW - obserwacji archeologicznej

3.5 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.5.1 Komunikacja

System komunikacyjny gminy Lyski składa się z:

- komunikacji drogowej,
- komunikacji kolejowej,
- komunikacji rowerowej.

Komunikację drogową tworzą:

- droga wojewódzka nr 923 – Racibórz – Wodzisław Śl.,
- drogi powiatowe:
 - 3536S - Sumina - ul. Dworcowa, Zwonowice - ul. Sumińska, ul. Wyzwolenia,
 - 3537S - Adamowice - ul. Szkolna,
 - 3538S - Pstrążna - ul. Morcinka,
 - 3546S - Raszczyce - ul. Szkolna,
 - 5025S - Sumina - ul. Dworcowa, Lyski - ul. Wygony, ul. Dworcowa, ul. Kamionki, Łuków - ul. Wolności, Czernica - ul. Wolności,
 - 5601S - Nowa Wieś - ul. Rybnicka, Lyski - ul. Sikorskiego, ul. Rybnicka, Sumina - ul. Rybnicka, ul. Wolności, Szczerbice - ul. Sumińska, Jejkowice - ul. Główna,
 - 5604S - Raszczyce - ul. Raciborska, Adamowice - ul. Rybnicka, Bogunice - ul. Raciborska,

- 5608S - Sumina - ul. Rybnicka, Gaszowice - ul. Wiejska, ul. Rybnicka, Szczerbice - ul. Rybnicka, Jejkowice - ul. Główna;
- drogi gminne klasy L - lokalna, D - dojazdowa i publiczne ciągi pieszo-jezdne,
- drogi wewnętrzne.

W planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić następujące wytyczne studium wynikające z przepisów odrębnych dotyczących dróg publicznych wg klas ustalonych na rysunku studium Nr 3:

- minimalna szerokość w liniach rozgraniczających:
 - dla dróg klasy G - "główna" - 25,0 m
 - dla dróg klasy Z - "zbiorcza" - 20,0 m
 - dla dróg klasy L "lokalna" - 12,0 na terenach zabudowy i 15,0 m poza terenami zabudowy
- minimalna odległość budynków od krawędzi jezdni:
 - dla dróg klasy G - "główna" - 10,0 m na terenach zabudowy i 25,0 m poza terenami zabudowy
 - dla dróg klasy Z - "zbiorcza" - 8,0 m na terenach zabudowy i 20,0 m poza terenami zabudowy
 - dla dróg klasy L "lokalna" - 6,0 na terenach zabudowy i 15,0 m poza terenami zabudowy

W ramach systemu komunikacji drogowej ustala się następujące wskaźniki dla wyliczenia minimalnej ilości miejsc parkingowych w zależności od programu poszczególnych inwestycji:

- zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa - 1 miejsce na każde mieszkanie,
- hotele - 0,5 miejsca na 1 pokój,
- usługi handlu o powierzchni użytkowej do 400 m² - 2 miejsca na każde 100 m² powierzchni całkowitej,
- sklepy o powierzchni użytkowej do 2000 m² - 3 miejsca na każde 100 m² powierzchni całkowitej,
- obiekty sakralne - 0,5 miejsca na 10 miejsc siedzących,
- restauracje, kawiarnie, bary - 2 miejsca na 10 miejsc konsumpcyjnych,
- szkoły, przedszkola - 3 miejsca na 10 zatrudnionych,
- przychodnie, prywatne praktyki lekarskie - 4 miejsca na każdy gabinet,
- domy pomocy społecznej - 0,1 miejsca na każde miejsce,
- obiekty biurowo-administracyjne - 2 miejsca na 100 m² powierzchni użytkowej,
- obiekty produkcyjne i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwa - 1,2 miejsca na 100 m² powierzchni całkowitej,
- małe zakłady produkcyjne do 200 m² - 1 miejsce na 100 m² powierzchni całkowitej,
- magazyny, centra logistyczne - 0,1 miejsca na 100 m² powierzchni całkowitej,
- obiekty sportowo-rekreacyjne - 5 miejsc na 100 użytkowników,
- cmentarze - 0,3 miejsca na 1000 m² powierzchni cmentarza,
- warsztaty samochodowe - 3 miejsca na 1 stanowisko obsługi.

W ramach wyliczonych parkingów należy zabezpieczyć miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilościach nie mniejszych niż:

- 2 miejsca przy liczbie miejsc na parkingu do 15 miejsc,

- 4 miejsca przy liczbie miejsc na parkingu od 15 do 30 stanowisk.

W zakresie komunikacji kolejowej utrzymuje się przebieg i tereny linii kolejowych dwutorowej, pasażersko-towarowej Nr 140 – Katowice Ligota - Nędza ze stacją kolejową „Sumina” i Sumina Wieś i dwutorowej, pasażersko towarowej linii 173 – Rybnik – Sumina ze stacją kolejową Sumina.

Zgodnie z propozycjami PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach dopuszcza się możliwość zagospodarowania terenów i obiektów kolejowych dla funkcji usługowych przy zachowaniu podstawowych funkcji linii kolejowych dla obsługi komunikacji kolejowej.

Część terenów, na których istnieją linie kolejowe są terenami zamkniętymi zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

Działki stanowiące te tereny zamknięte zestawiono w pkt 3.15 dokumentu.

Gmina posiada dobrze zorganizowany i oznakowany układ tras rowerowych realizowany zgodnie z projektem „Rowerem po Śląsku”.

Ciekawe ukształtowanie obszaru gminy, jak i walory krajobrazowe predysponują gminę dla rozwoju turystyki rowerowej. System tras rowerowych może być rozbudowany pod kątem tworzenia warunków dla rekreacji mieszkańców okolicznych jednostek administracyjnych.

Należy wskazać miejsca infrastruktury tj. przystanki rowerowe, wiaty oznakowane i połączenia tras z lokalnymi atrakcjami. Atrakcyjność gminy można podnieść poprzez wskazanie miejsc noclegowych, wypożyczalni rowerów, punktów małej gastronomii. Bogata w lokalne zasoby, zarówno historyczne jak przyrodnicze, gmina będzie atrakcyjna dla turystów, poprzez połączenia zabytków i tradycji z elementami przyrody w formie szlaków turystycznych.

3.5.2 Zaopatrzenie w wodę

Gmina zaopatrywana jest w wodę głównie z samodzielnie pracujących lokalnych ujęć głębinowych zlokalizowanych na jej obszarze. Równocześnie pozyskuje wodę pitną z sąsiednich jednostek administracyjnych z Gminy Kornowac i z sieci Wodzisławskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów.

Rozwój sieci może sprzyjać łączeniu obecnie sąsiadujących i wyodrębnionych układów tak w ramach gminy jak i z sieciami ościennych miast. Pozwoli to zapewnić przepływ i ciśnienie wody w przypadku trudności na którymś z ujęć.

Przyrost terenów zurbanizowanych wymaga rozwoju sieci rozdzielczej, która z układu sięgaczy może przekształcać się w układ pierścieniowy.

Stałego nadzoru, konserwacji i modernizacji wymagają ujęcia i związane z nimi studnie, stacje uzdatniania czy też hydrofornie jako kontynuacja prowadzonych prac w ramach poszczególnych ujęć.

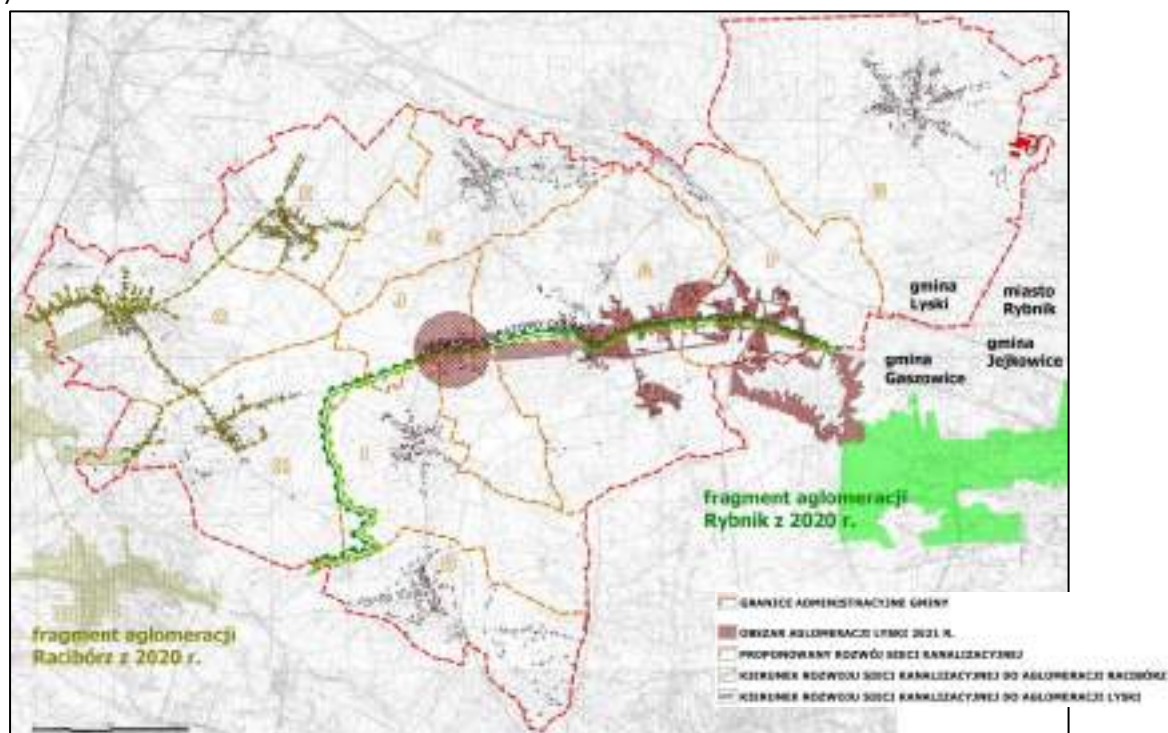
Uzupełniającą formą zasilania do celów gospodarczych i pitnych po przebadaniu wody pod względem przydatności do celów spożywczych może być pobór wody ze studni przydomowych.

Dla celów gospodarki rybackiej dokonuje się poboru wód powierzchniowych na podstawie pozwoleń wodno prawnych.

3.5.3 Gospodarka ściekowa

Gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków, obsługującą Lyski i Suminą oraz część Gminy Gaszowice. Kierunkiem rozwoju sieci jest odbiór ścieków z terenu „aglomeracji kanalizacyjnej Lyski”. Wzrost gęstości zabudowy, a tym samym zwiększanie się liczby osób przypadających na kilometr sieci pozwala na zmianę granic aglomeracji. Rezerwa przepustowości oczyszczalni pozwala również na przejmowanie ścieków ze skoncentrowanej zabudowy poprzez układy pompowni.

Aglomeracja swym zasięgiem objęła jedynie dwa z 10 sołectw. Przeanalizowano możliwości skanalizowania pozostałych sołectw. Jednym z kryteriów była możliwość powiązania układu sieciowego kanalizacji z aglomeracjami sąsiednich miejscowości Rybinka i Raciborza. Oba te miasta opracowały nowe zasięgi aglomeracji w grudniu 2020 roku. Nie obejmują one jednak obszaru Gminy Lyski. Na załączonym schemacie pokazano ich fragmenty przylegające lub zbliżone do granic Gminy.

Rysunek Nr 34. Rozwój sieci kanalizacyjnej w gminie Lyski

Na zachodzie aglomeracja Racibórz przylega do terenu sołectwa Raszczyce. Na wschodzie aglomeracja Rybinka wiąże się pośrednio poprzez sieć gmin Jejkowice i Gaszowice. Sołectwo Zwonowice przylega do nieskanalizowanej dzielnicy Chwałęcice nie dając możliwości powiązania z oczyszczalnią w Rybniku.

Inna sytuacja występuje w zachodniej części gminy. Sołectwo Raszczyce graniczy z dzielnicą Markowice objętą aglomeracją Racibórz. Realizacja sieci w Raszczycach pozwoliłaby na jej przedłużenie w kierunku Żytnej i w kierunku Adamowic. Łączna liczba mieszkańców tych sołectw to 2593 osoby co przy wskaźniku 90 M/km daje możliwość budowy sieci o długości 28,8 km.

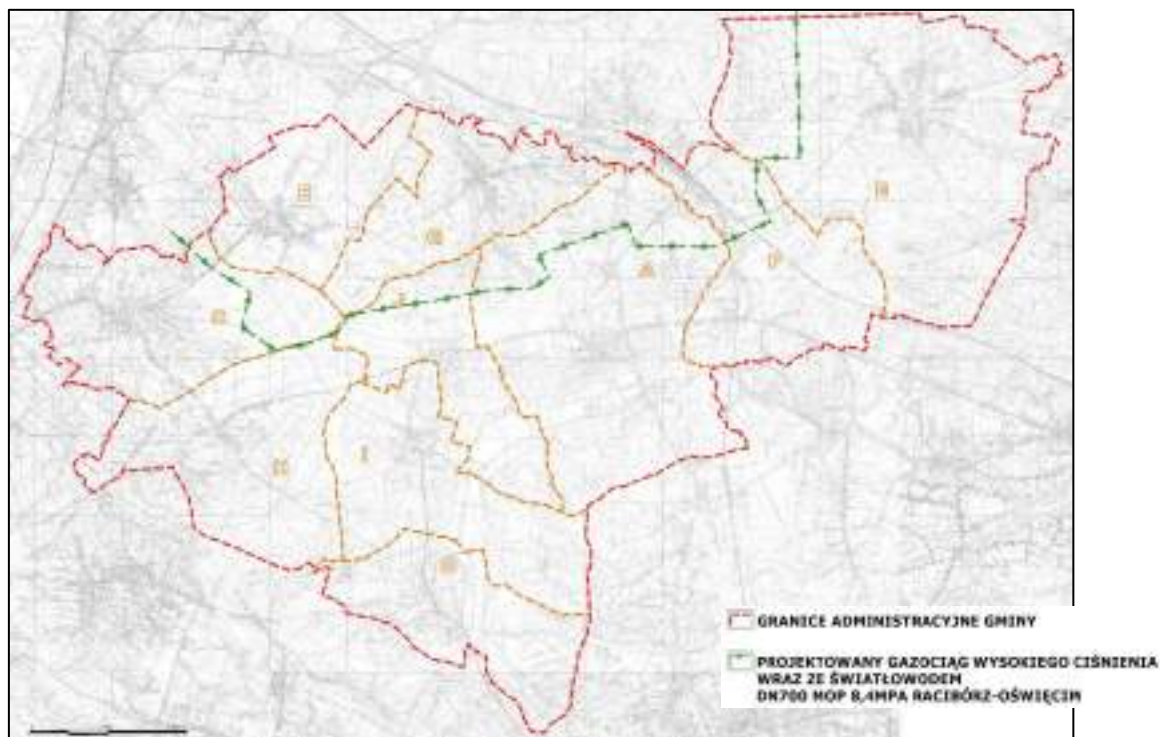
Realizacja takiego zamierzenia wymaga zgody oczyszczalni ścieków w Raciborzu na przejęcie ścieków i poczerzenia granic tej aglomeracji.

Pozostałe sołectwa Bogunice, Dzimierz, Pstrązna i Zwonowice są oddalone od istniejących aglomeracji. Sołectwo Nowa Wieś może znaleźć się w zasięgu aglomeracji Lyski z chwilą końcowego etapu budowy sieci kanalizacyjnej wsi Lyski w kierunku zachodnim.

Do czasu zmiany granic aglomeracji opracowanych na przełomie lat 2020 i 2021 zakłada się kanalizację nie objętą aglomeracją sołectw na przydomowe oczyszczalnie i odprowadzenie ścieków do zbiorników okresowa opróżnianych z wywozem ścieków do punktów zlewniowych lub na oczyszczalnię.

3.5.4 Zaopatrzenie w gaz

Ze względu na brak w chwili obecnej sieci gazowej ludność zaopatruje się w gaz skroplony propan-butan dla celów przygotowania głównie posiłków lub w niewielkiej ilości poprzez indywidualne zbiorniki dla celów grzewczych. Przez obszar gminy projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN700 MOP8,4 MPa relacji Racibórz Oświęcim.

Rysunek Nr 35. Zaopatrzenie w gaz

3.5.5 Zaopatrzenie w ciepło

Zapewnienie ciepła do celów ogrzewania oraz przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej utrzymywać się będzie w oparciu o indywidualne systemy grzewcze. Dominująca forma spalania paliw stałych uzupełniana będzie o spalanie paliw płynnych, gazowych, z energii elektrycznej lub z tzw. niekonwencjonalnych źródeł energii. Całość działań winna być zgodna z ustaleniami Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego, w której wskazano obowiązkowe okresy wymaganej wymiany typów kotłów i dostosowania paliw do norm emisji pyłów i gazów do atmosfery.

Równoległym kierunkiem działania w zakresie ciepłownictwa jest ograniczanie jego zapotrzebowania poprzez ocieplanie budynków(ścian i stropów) i wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Dotyczy to tak obiektów będących własnością gminy jak i osób prywatnych.

3.5.6 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Utrzymuje się jako kierunek dostawy energii elektrycznej zaopatrzenie siecią średniego napięcia o napięciu 15kV i 20kV z sąsiednich miast. Ujednolicenie napięć pozwoliłoby na większą stabilizację zasilania. Energia dostarczana jest do stacji transformatorowych lub bezpośrednio do odbiorców posiadających własne stacje, na których następuje obniżenie napięcia i dostarczenie energii do odbiorców. Wzrost zapotrzebowania może być pokryty poprzez wymianę transformatorów na jednostki o większej mocy lub poprzez budowę nowych stacji. Budowa nowych stacji może być związana z koniecznością rozbudowy sieci średniego napięcia tak w układzie napowietrznym jak i kablowym. Modernizacja sieci winna odbywać się zgodnie z planami zakładu energetycznego.

Utrzymuje się przebieg linii 400kV i 110kV prowadzącej prąd tranzytem bez odbioru mocy na terenie gminy.

3.5.7 Telekomunikacja

W okresie kierunkowym oczekuje się dalszego rozwoju sieci telekomunikacyjnych jak i teleinformatycznych tak w technologii przewodowej jak i bezprzewodowej umożliwiającej dostawę połączeń telekomunikacyjnych oraz Internetu.

3.5.8 Gospodarka odpadami komunalnymi

Utrzymuje się obowiązujący na obszarze gminy system selektywnej zbiórki odpadów z ich wywozem poza obszar gminy poprzez wyspecjalizowane firmy. Formę selektywnej zbiórki należy dostosować do aktualnych przepisów. Należy kontynuować zorganizowane formy zbiórki obiektów wielkogabarytowych, niebezpiecznych, gruzu i odpadów biodegradowalnych.

3.5.9 Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

W ramach zmiany studium wyznaczono tereny dla lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, z wyłączeniem możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych wynika z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W Art. 4 ustawy określono między innymi odległości, w której mogą być lokalizowane i budowane elektrownie wiatrowe od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa oraz od form ochrony przyrody i kompleksów leśnych. Wyznaczone obszary, na który możliwa będzie realizacja instalacji nie spełniają wymogów dotyczących tych odległości.

Granice rozmieszczenia tych urządzeń, pokazane graficznie na rysunku studium Nr 3, pokrywają się ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu jakie mogą występować przy oddziaływaniu urządzeń.

Ustala się, że na terenach stref funkcjonalnych wskazanych w studium dla lokalizacji farm lub innych urządzeń fotowoltaicznych, instalacje mogą być realizowane w poziomie terenu, na dachach i elewacjach budynków.

Wskazano następujące możliwości lokalizacji powyższych urządzeń o mocy przekraczającej 100 kW wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii:

- tereny działalności produkcyjnych w Zwonowicach przy ulicy Wyzwolenia, w Suminie przy ulicy Stawowej, w Lyskach przy ulicach Robotnicza i Bogunicka, w Żytnej przy ulicy Rybnickiej,
- tereny działalności w gospodarstwach rolnych w Suminie przy ulicy Rybnickiej, w Żytnej przy ulicy Budzińskiej, w Adamowicach przy ulicy Rybnickiej,
- tereny jednostki usługowej w Lyskach przy ulicy Kamionki,

3.6 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje o znaczeniu lokalnym mają na celu wytworzenie nowych środków trwałych lub rozwijania istniejących, służących społeczności gminy. Przewiduje się zatem następujące obszary lokalizacji inwestycji o znaczeniu lokalnym:

- obszary jednostek urbanistycznych wyznaczone dla zabudowy, wymagające realizacji dróg lokalnych i dojazdowych, ciągów pieszo-jezdnych, oraz rejony tworzenia nowych ciągów drogowych,
- obszary wymagające budowy lub rozbudowy sieci infrastruktury technicznej,
- jednostki urbanistyczne wskazane dla nowych działalności gospodarczych,
- jednostki urbanistyczne, na których zlokalizowane będą obiekty użyteczności publicznej.

3.7 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1

W planie zagospodarowania województwa śląskiego dla obszaru gminy zapisane są zadania służące realizacji celu publicznego p.n. "Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej DW 935" i "Rewitalizacja linii kolejowej nr 140 Katowice Ligota – Nędza, na odc. Rybnik Towarowy – Sumina".

3.8 OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Obowiązek sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może wynikać z:

- ustawy o ochronie przyrody - w przypadku, gdy na terenie gminy przewiduje się utworzenie obszaru chronionego krajobrazu,
- ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w przypadku, gdy planuje się utworzenie parku kulturowego,
- ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w przypadku, gdy planuje się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne,
- ustawy prawo geologiczne i górnicze - w przypadku, gdy dla terenu górniczego przewiduje się znaczące skutki wydobywania kopalin,
- sytuacji, gdy na terenie gminy przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- sytuacji, gdy na terenie gminy przewiduje się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lokalizację:
 - obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - obszarów wymagających scalenia i podziałów nieruchomości,
 - obszarów, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu przestrzennym.

Całość obszaru gminy posiada obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego, które wymienione są w pkt 3 niniejszych ustaleń.

W strategii rozwoju gminy nie przewiduje się procedury przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami jako zadanie Gminy Lyski. Również nie wskazuje się rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na obszarze gminy.

Zgodnie z przepisami odrębnymi na podstawie prawa górniczego i geologicznego sporządzenia planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wymaga istniejący teren górniczy „Rydułtowy II”, „Sumina” i „Sumina I”.

Od warunku tego można odstąpić w przypadku gdy nie przewiduje się znaczących wpływów eksploatacji.

Również w związku z ustawowym wymogiem uwzględnienia wymagań ładu przestrzennego w rozwoju gminy, wymagane będzie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tych rejonów gminy, które w sporządzonej zmianie studium zostały przeznaczone do zabudowy i przekształceń. Istotne będzie kształtowanie przestrzeni publicznej w centrum gminy oraz w centralnych rejonach poszczególnych sołectw, w nawiązaniu do obiektów historycznych oraz planowanej urbanizacji.

3.9 OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Na obszarze gminy obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla sołectwa Adamowice został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.66.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4555 z dnia 08 września 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2016 r. poz 4555),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla sołectwa Bogunice został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.67.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4556 z dnia 08 września 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2016 r. poz 4556),
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lyski dla obszaru obejmującego sołectwo Dzimierz został zatwierdzony uchwałą Nr XLIII/49/2006 Rady Gminy Lyski z dnia 29 września 2006 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 3891 z dnia 28 listopada 2006 r. (Dz.U. Woj. Śl. Nr 137, poz.3891 z dn. 28.11.2006 r.),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla sołectwa Lyski został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.68.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4557 z dnia 08 września 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2016 r. poz 4557),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla obszarów w sołectwie Lyski został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.48.2018 Rady Gminy Lyski z dnia 25 czerwca 2018 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4656 z dnia 11 lipca 2018 r. (Dz.U. Woj. Śl. Z 2018 r. poz 4656),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla sołectwa Żytka został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.70.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4559 z dnia 08 września 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2016 r. poz 4559),
- Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla obszaru obejmującego sołectwo Lyski został zatwierdzony uchwałą Nr XXII/12/2008 Rady Gminy Lyski z dnia 25 lutego 2008 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 1934 z dnia 21 maja 2008 r. (Dz.U. Woj. Śl. Nr 93, poz.1934 z dn. 21.05.2008 r.),
- Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla obszaru obejmującego sołectwo Pstrążna został zatwierdzony uchwałą nr RG.0007.59.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 11 lipca 2017 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4344 z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. Woj. Śl. poz. 4343 z dnia 20.07.2017 r.),
- Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla obszaru obejmującego sołectwo Raszczyce został zatwierdzony uchwałą nr RG.0007.60.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 11 lipca 2017 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4344 z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. Woj. Śl. poz. 4344 z dnia 20.07.2017 r.),
- Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla obszaru obejmującego sołectwo Sumina został zatwierdzony uchwałą Nr XI/57/2007 Rady Gminy Lyski z dnia 28 maja

2007 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 2640 z dnia 13 sierpnia 2007 r. (Dz.U. Woj. Śl. Nr 133, poz.2640 z dn.13.08.2007 r.),

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski dla sołectwa Zwonowice został zatwierdzony uchwałą Nr RG.0007.69.2016 Rady Gminy Lyski z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 4558 z dnia 08 września 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2016 r. poz 4558).

Powyższe plany obejmują cały obszar gminy Lyski.

Przy sporządzaniu nowych planów niezbędne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Przy sporządzaniu nowych planów miejscowych nie przewiduje się konieczności zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

3.10 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Wyznacza się tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmujące kompleksy użytków rolnych. Na tych terenach proponuje się następujące sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów:

- prowadzenie zrównoważonej i ekologicznej gospodarki rolnej,
- utrzymanie łąk, pastwisk i zadrzewień,
- ochrona gleby i wód,
- tworzenie ciągów zadrzewień śródpolnych,
- tworzenie stref buforowych na styku z terenami przeznaczonymi do zabudowy.

Gospodarkę leśną na terenie gminy należy prowadzić według następujących zasad:

- powszechnej ochrony lasów,
- trwałości i ciągłości wykorzystania ich wielostronnych funkcji,
- powiększenia zasobów leśnych gminy,
- zachowania różnorodności biologicznej lasów,
- ochrony zasobów wodnych w lasach,
- utrzymania produkcyjnej zasobności lasów i żywotności ekosystemów leśnych.

3.11 OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

1. Na terenie gminy Lyski występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią wynikające z map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa KZGW. Obszary te położone są w dolinie Suminy. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należy przyjąć rozwiązania wynikające z przepisów prawa wodnego, w tym tam, gdzie to możliwe, zakaz zabudowy. Zasady te należy również rozciągnąć na wszelkie inne doliny cieków, gdzie istnieje możliwość występowania lokalnych podtopień.
2. Na terenie gminy znajdują się również obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. W celu ochrony dolin rzecznych, jak również ograniczenia zagrożeń dla ludności i jej mienia, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zamieścić informacje o występującym zagrożeniu, a w szczególnych

przypadkach określać również zasady zabudowy tych terenów m.in. uwzględniające możliwą głębokość zalewu.

3. Na terenie gminy Lyski występują osuwiska oraz obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi. Tereny osuwisk i zagrożone ruchami masowymi ziemi winny być generalnie wyłączone z możliwości zabudowy, przed ewentualną zabudową należy przeprowadzić ocenę warunków geologicznych w oparciu o stosowne dokumenty wynikające z przepisów odrębnych. Należy prowadzić monitoring i obserwację terenów w gminie, procesy osuwiskowe mogą bowiem zachodzić również poza terenami wyznaczonymi w SOPO oraz mogą pojawiać się nowe tego typu tereny, gdyż budowa geologiczna gminy sprzyja ich rozwojowi.
4. Do przykładowych sposobów zabezpieczania zabudowy na terenach objętych ruchami masowymi ziemi należy:
 - ograniczenie lokowania zabudowy oraz wprowadzenie form architektonicznych, które zminimalizują starty materialne
 - przekształcenie terenu jedynie w sposób zachowujący w maksymalnym stopniu naturalne ukształtowanie oraz nie generujący odtworzenia ruchów osuwiskowych,
 - nakaz stosowania rozwiązań technicznych i technologicznych zapewniających stabilność podłoża w szczególności przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych i komunikacyjnych,
 - nakaz takiego kształtowania powierzchni terenu, który nie spowoduje stagnacji wód opadowych,
 - nakaz odprowadzania wód opadowych szczelnym systemem rowów,
 - zakaz wprowadzania wód opadowych i ścieków bezpośrednio do gruntu,
 - zagospodarowanie powierzchni biologicznie czynnej zielenią dobrze wiążącą grunt.

3.12 OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

1. Na terenie gminy nie ustanowiono filarów ochronnych. Na terenie gminy na dzień dzisiejszy nie występują formy eksploatacji kopalin, które powodowałyby konieczność wyznaczenia filarów ochronnych.
2. Niezależnie od ustaleń studium, w procesie rozwoju gminy filary takie mogą być wyznaczone w zależności od potrzeb, w koncesji na wydobywanie, a na etapie późniejszym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego. Plan terenu górniczego może w szczególności określić obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny, w granicach którego, ze względu na ochronę oznaczonych dóbr, wydobywanie kopalin nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr.
3. W przypadkach zamierzonej w przyszłości eksploatacji występujących na obszarze gminy złóż węgla kamiennego filarami ochronnymi należałoby objąć koncentracje terenów zabudowanych oraz planowanych do zabudowy.

3.13 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY

Na obszarze gminy w sołectwie Lyski przy ul. Gen. Sikorskiego istnieje Grób zbiorowy wojenny dziewięciu więźniów KL Auschwitz – zamordowanych w czasie transportu ewakuacyjnego w styczniu 1945 r. - pomnik nagrobkowy. W sołectwie Raszczyce przy ul. Rybnickiej, na prywatnej posesji istnieje grób zbiorowy wojenny 27 więźniów KL Auschwitz zamordowanych w czasie ewakuacji obozu 17 stycznia 1945 r. - pomnik nagrobkowy. W sołectwie Żytka przy ul. Rybnickiej przy Szkole podstawowej istnieje Pomnik poświęcony dziewięciu nieznanym więźniom KL Auschwitz rozstrzelanym przez Niemców w styczniu 1945 r. w czasie ewakuacji obozu, Powstańcom Śląskim oraz ofiarom II wojny światowej. Obiekty wymagają ochrony w procesie rozwoju gminy.

3.14 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI ORAZ OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie gminy nie znajdują się obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane.

3.15 GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Granice terenów zamkniętych w gminie stanowią następujące działki wymienione w poniższym załączniku. Strefy ochronne dla tych terenów wynikają z przepisów o transporcie kolejowym

DECYZJA Nr 3 *MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU* z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz.Urz.MInR.2014.25 z dnia 2014.03.27 ze zmianami).

Tabela Nr 34. Wykaz działek wchodzących w skład terenów zamkniętych

L.p.	Lp wg w/w decyzji	Województwo	Powiat	Gmina	Obręb	Nr działki
14393	śląskie	rybnicki	Lyski	Lyski	1660/167	0,1695
14394	śląskie	rybnicki	Lyski	Lyski	252/123	0,3702
14395	śląskie	rybnicki	Lyski	Lyski	253/123	0,0738
14396	śląskie	rybnicki	Lyski	Lyski	254/123	0,3296
14397	śląskie	rybnicki	Lyski	Lyski	255/123	0,0686
14398	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	31/15	0,0342
14399	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	33/15	0,1058
14400	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	34/2	0,0869
14401	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	36/15	0,4981
14402	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	37/15	0,5359
14403	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	38/13	0,0330
14404	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	39/13	0,0343
14405	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	40/15	0,4901
14406	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	41/15	0,2396
14407	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	44/15	0,1122

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LYSKI

14408	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	51/15	0,0638
14409	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	53/15	0,0116
14410	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	54/15	0,5884
14411	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	57/14	0,0055
14412	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	70/13	0,0660
14413	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	71/13	0,1440
14414	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	74/13	0,0007
14415	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	75/14	0,0733
14416	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	76/14	0,1271
14417	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	77/2	0,0140
14418	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	82/2	0,5843
14419	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	83/3	0,0170
14420	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	88/4	0,8184
14421	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	92/6	0,0168
14422	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	93/7	1,4528
14423	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	97/2	0,8533
14424	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	120/4	0,0155
14425	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	121/4	0,0086
14426	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	123/4	0,0183
14427	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	124/4	0,0164
14428	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	125/4	0,0424
14429	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	127/7	0,0825
14430	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	131/16	0,2672
14431	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	132/16	0,8486
14432	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	151/16	0,4307
14433	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	157/16	1,5096
14434	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	11/2	0,7617
14435	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	13/6	0,3139
14436	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	16/6	0,8726
14437	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	23/2	0,0995
14438	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	25/6	0,0233
14439	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	27/6	0,0092
14440	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	28/6	0,0121
14441	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	185/33	0,0658
14442	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	189/33	0,1733
14443	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	323/33	0,0140
14444	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	247/93	0,1624
14445	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	248/93	0,0165
14446	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	249/93	0,1371
14447	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	250/93	0,5901
14448	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	251/93	0,5096
14449	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	253/93	0,2673
14450	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	254/93	0,2197
14451	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	257/93	0,4541
14452	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	258/93	0,4497
14453	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	259/93	0,3462

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LYSKI

14454	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	261/93	0,3104
14455	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	263/93	0,3495
14456	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	264/93	0,3183
14457	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	269/93	0,0010
14458	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	270/93	0,0257
14459	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	351/86	0,0668
14460	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	353/85	0,0087
14461	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	452/85	0,0259
14462	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	1085/93	0,6250
14463	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	356/4	0,6857
14464	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	357/4	0,0022
14465	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	359/3	0,6018
14466	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	132/11	0,0200
14467	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	364/219	0,3775
14468	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	365/219	0,0404
14469	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	366/219	0,8904
14470	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	367/219	0,0558
14471	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	368/155	0,1860
14472	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	369/219	0,0627
14473	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	370/219	0,0281
14474	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	446/105	0,0092
14475	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	452/108	0,2040
14476	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	453/109	0,0226
14477	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	454/110	0,0743
14478	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	461/131	0,1943
14479	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	462/128	0,0914
14480	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	463/128	0,0050
14481	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	464/129	0,0564
14482	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	470/153	0,0448
14483	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	471/152	0,0641
14484	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	475/148	0,0540
14485	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	478/151	0,0453
14486	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	479/150	0,0055
14487	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	481/148	0,4501
14488	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	553/148	0,0156
14489	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	554/154	0,0647
14490	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	555/107	0,0965
14491	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	556/104	0,0212
14492	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	557/219	0,0054
14493	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	558/219	0,4825
14494	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	559/219	0,0447
14495	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	561/185	0,0453
14496	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	562/172	0,0830
14497	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	611/160	0,4449
14498	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	615/152	0,3822
14499	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	617/153	0,1836

14500	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	619/157	0,0872
14501	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	622/157	0,0097
14502	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	623/157	0,0192
14503	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	624/170	0,0002
14504	śląskie	rybnicki	Lyski	Sumina	625/170	0,0588

3.16 INNE OBSZARY PROBLEMOWE ORAZ OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

W procesie rozwoju gminy Lyski obszarami problemowymi będą te rejony, na których rozwój napotykał będzie na uwarunkowania przyrodnicze lub własności gruntów.

Realizację zadań rozwoju gminy w tych obszarach może wywołać negatywne skutki i konflikty interesu publicznego z interesami prywatnymi.

Obszarami problemowymi rozwoju gminy Lyski będzie budowa nowych zespołów sportowo-rekreacyjnych.

CZĘŚĆ C - IV. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

W planowaniu rozwoju przestrzennego gminy Lyski, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów założono, że celem głównym rozwoju jest następująca wizja gminy:

**GMINA KORZYSTNIE POŁOŻONA POMIĘDZY OŚRODKAMI MIEJSKIMI
WYKORZYSTUJĄCA WARTOŚCI PRZYRODNICZE I KULTUROWE
DLA ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI**

Ustalono, że osiągnięcie powyższego celu prowadzone będzie poprzez następujące cele strategiczne:

C1	Rozwój funkcji turystycznej i sportowo - rekreacyjnej,
C2	Zachowanie odrębności przestrzennej poszczególnych jednostek osadniczych,
C3	Ochrona i poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego,
C4	Zachowanie funkcji rolniczej w południowej części gminy.

Ustalono następujące podstawowe kierunki kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy:

- KSZTAŁTOWANIE PASM ZABUDOWY USŁUGOWEJ I MIESZKANIOWEJ W OPARCIU O ISTNIEJĄCĄ STRUKTURĘ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNĄ,
- TWORZENIE NOWYCH OBSZARÓW SPORTOWO-REKREACYJNYCH,
- ZACHOWANIE FUNKCJI GOSPODARCZEJ I OCHRONNEJ OBSZARÓW LEŚNYCH,

Realizacja powyższych celów i kierunków prowadziła będzie do następujących zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy:

- realizacja terenów sportowo – rekreacyjnych na wskazanych w studium obszarach z zachowaniem ich wartości przyrodniczych,
- stworzenie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej poprzez realizację nowych ścieżek rowerowych, ścieżek do jazdy konnej, szlaków turystycznych, szlaków narciarstwa biegowego,
- wykorzystanie komunikacji kolejowej oraz poprawa komunikacji wewnątrz gminy w celu umożliwienia mieszkańcom i turystom korzystanie z programu rekreacyjnego,
- kontynuacja procesu urbanizacji w jednostkach strukturalnych Lyski i Sumina,
- wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów mieszkaniowych,

- ograniczenie zabudowy na terenach otwartych, zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy,
- koncentracja usług w rejonach centralnych sołectw,
- koncentracja funkcji produkcyjnych poza układem terenów mieszkaniowych,
- tworzenie przestrzeni publicznej w sołectwach,
- w planach miejscowych ustalone zostaną zasady kształtowania zmierzające do powstania zespołów atrakcyjnych pod względem architektonicznym i urbanistycznym, z zapewnieniem możliwości dostępu do usług,
- tereny większych zespołów mieszkaniowych wyłączone będą z możliwości obsługiwanania na zasadzie służebności drogowych,
- gospodarka leśna prowadzona będzie z uwzględnieniem funkcji obszarów jako „lasów ochronnych”,
- dążenie do zapewnienie ciągłości elementów środowiska przyrodniczego,
- ustanowienia prawnych form ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych występujących na obszarze gminy,
- zachowanie, odbudowa i wykorzystanie obiektów o wartości kulturowej,
- obszary rolne tworzone przez jednostki urbanistyczne „R” – „rolnicze kompleksów rolnych” wyłączone będą z możliwości zabudowy nie związanej z produkcją rolną,
- w ramach jednostek urbanistycznych „M2” – „mieszkaniowych z zabudową rolniczą” i „RP” – „działalności w gospodarstwach rolnych” kształtowane będą obiekty związane z obsługą rolnictwa i przetwórstwem rolno-spożywczym przy uwzględnieniu zapisów prawa ochrony środowiska, że działalność w obiektach i urządzeniach z tym związanych nie będzie powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność ma tytuł prawny,
- uwzględnienie możliwości rozwoju gospodarki rybackiej i zakładanie stawów hodowlanych w dolinie Suminy,
- wykorzystanie obszaru doliny Suminy jako polderu przeciwpowodziowego,

Polityka przestrzenna prowadzona będzie w ustalonych w studium jednostkach urbanistycznych, które określają przyszłą strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy.

Wydzielono w projekcie 14 rodzajów jednostek urbanistycznych, które dzielą generalnie obszar gminy na obszar urbanizacji i obszar chroniony.

Obszar urbanizacji tworzą jednostki urbanistyczne wskazane do zabudowy oraz już zabudowane, a obszar chroniony tworzą jednostki urbanistyczne wyłączone z możliwości zabudowy, lub o ograniczonej możliwości zabudowy.

Obszar o najwyższym stopniu urbanizacji tworzą następujące jednostki urbanistyczne:

- M1 - mieszkaniowo - usługowe,
- M2 - mieszkaniowe z zabudową rolniczą,
- U1 - usługowe,
- DP - działalności produkcyjnej,
- IT - terenów infrastruktury technicznej.

Obszar o średnim i małym stopniu urbanizacji tworzą następujące jednostki urbanistyczne:

- U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo - sportowe,
- RP - działalności w gospodarstwach rolnych,
- Z3 - terenów cmentarzy,
- Z4 - ogrodów działkowych,

Obszar wyłączony z możliwości zabudowy lub o ograniczonej możliwości zabudowy tworzą następujące jednostki urbanistyczne:

- R - rolnicze,
- Z1 - leśne,
- Z2 - zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych,
- Z5 - zadrzewień i zalesień,
- WS - zbiorników wodnych i stawów,

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy ustalono więc poprzez planowany układ jednostek urbanistycznych.

Jednostka urbanistyczna to zgodnie z definicją podaną w projekcie – wydzielający się przestrzennie obszar o podobnych cechach funkcjonalnych i podobnych uwarunkowaniach rozwoju, na którym zakłada się usytuowanie różnych niewykluczających się funkcji przy założeniu funkcji podstawowej jako wiodącej w zagospodarowania.

Zapis kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jako struktury funkcjonalno-przestrzennej pozwala na elastyczne planowanie konkretnych przeznaczeń terenów w planach miejscowych.

Jest to więc zapis strategii rozwoju gminy pozwalający na uwzględnienie różnych przeznaczeń terenów w planach miejscowych, przy czym w studium określono jednoznacznie przepisy jakie muszą być uwzględnione w planach miejscowych w podziale na ustalenia ogólne i ustalenia szczegółowe. W ustaleniach ogólnych zapisano między innymi:

- zakaz lokalizacji turbin wiatrowych,
- możliwość wielofunkcyjnego rozwoju przy dopuszczeniu etapowania zabudowy terenów,
- możliwość tolerancji ustalonych w studium wskaźników,
- możliwość zachowania ustaleń obowiązujących planów miejscowych oraz dopuszczenie zabudowy uzupełniającej.

Ustalenia szczegółowe są to przepisy określone dla każdej z wyżej wymienionych jednostek urbanistycznych ustalające:

- przeznaczenie terenów,
- wskaźniki zagospodarowania terenów,
- zasady kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie komunikacji drogowej w studium uwzględniono system komunikacyjny gminy Lyski składający się z:

komunikacji drogowej, którą tworzą:

- droga wojewódzka nr 923 – Racibórz – Wodzisław Śl.,
- drogi powiatowe:
 - 3536S - Sumina - ul. Dworcowa, Zwonowice - ul. Sumińska, ul. Wyzwolenia,
 - 3537S - Adamowice - ul. Szkolna,
 - 3538S - Pstrężna - ul. Morcinka,
 - 3546S - Raszczyce - ul. Szkolna,
 - 5025S - Sumina - ul. Dworcowa, Lyski - ul. Wygony, ul. Dworcowa, ul. Kamionki, Łuków - ul. Wolności, Czernica - ul. Wolności,
 - 5601S - Nowa Wieś - ul. Rybnicka, Lyski - ul. Sikorskiego, ul. Rybnicka, Sumina - ul. Rybnicka, ul. Wolności, Szczerbice - ul. Sumińska, Jejkowice - ul. Główna,
 - 5604S - Raszczyce - ul. Raciborska, Adamowice - ul. Rybnicka, Bogunice - ul. Raciborska,
 - 5608S - Sumina - ul. Rybnicka, Gaszowice - ul. Wiejska, ul. Rybnicka, Szczerbice - ul. Rybnicka, Jejkowice - ul. Główna;
- drogi gminne klasy L - lokalna, D - dojazdowa i publiczne ciągi pieszo-jezdne,
- drogi wewnętrzne.

komunikacji kolejowej, którą tworzą:

- linia kolejowa dwutorowa, pasażersko-towarowa Nr 140 – Katowice Ligota - Nędza ze stacją kolejową „Sumina” i Sumina Wieś,
- linia kolejowa dwutorowej, pasażersko towarowej linii 173 – Rybnik – Sumina ze stacją kolejową Sumina.

komunikacji rowerowej, który tworzą trasy rowerowe realizowane zgodnie z projektem „Rowerem po Śląsku”.

Zaplanowano drogę lokalną w sołectwie Adamowice równoległą do ul. Poprzecznej przy której znajduje się kościół i cmentarz.

W kierunkach rozwoju gminy dotyczących układu drogowego zasygnalizowano możliwość budowy nowego ciągu drogi wojewódzkiej Pszczyna – Racibórz, która nie jest jeszcze umocowana w konkretnych decyzjach projektowych i inwestycyjnych, należy jednak uwzględniać możliwości ich realizacji w przyszłości.

W zakresie systemów infrastruktury technicznej zaplanowano kontynuację rozwoju poszczególnych systemów.

Uzasadniając generalne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy ustalone w studium stwierdza się, że przesłankami ich określenia w projekcie były:

- wykorzystanie położenia gminy pomiędzy jednostkami miejskimi, oraz wykorzystanie atrakcyjnych krajobrazów i wartości przyrodniczych w kierunku dysponowania terenów mieszkaniowych również dla ludności z poza gminy,
- wykorzystanie regionalnych arterii komunikacji drogowej i kolejowej dla rozwoju gminy,

- kontynuacja rozwoju funkcji sportowej, rekreacyjnej i turystyki rowerowej przy umożliwieniu zwiększania ilości terenów sportowych, gospodarstw agroturystycznych, powierzchni zieleni wysokiej oraz ilości i powierzchni zbiorników wodnych i stawów,

Projekt studium składa się z następujących części:

Dokument studium składa się z trzech części:

- A – uwarunkowania rozwoju gminy,
- B – ustalenia studium
- C – synteza ustaleń studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Integralną część studium stanowią również następujące rysunki:

- Rysunek Nr 1 - Uwarunkowania rozwoju gminy - stan istniejący użytkowania terenów, skala 1: 10 000,
- Rysunek Nr 2 - Uwarunkowania rozwoju gminy - uwarunkowania przyrodnicze, uwarunkowania kulturowe, uwarunkowania infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, skala 1: 10 000,
- Rysunek Nr 3 - Ustalenia studium w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, skala 1: 10 000.

Elementami projektu studium są również:

- Prognoza oddziaływania na środowisko
- Dokumentacja prac planistycznych

V. BIBLIOGRAFIA

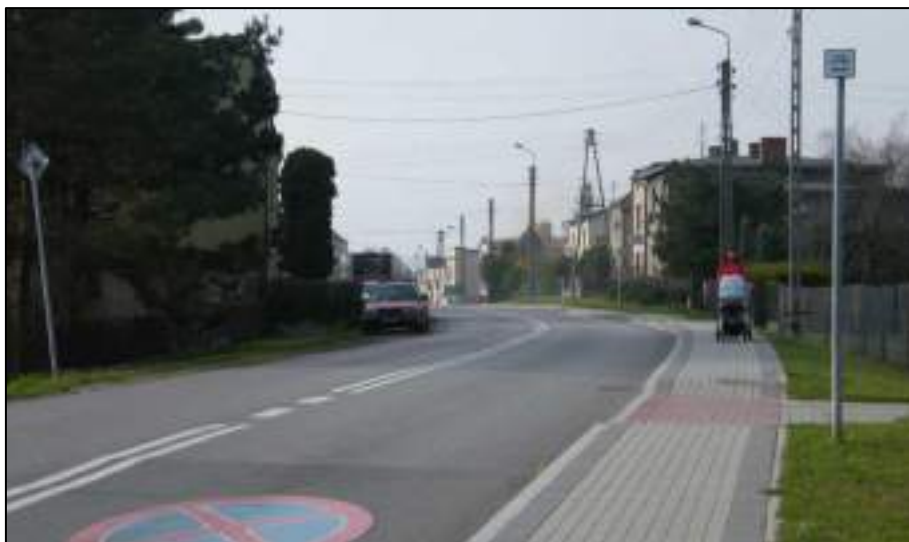
- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2001: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GKG, Warszawa;
- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GKG, Warszawa;
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2017 r. MŚ, PIG, Warszawa 2018 r.;
- Brodziński I., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;
- Czyłok A. z zespołem, Waloryzacja przyrodnicza gminy Lyski, Katowice, 2015 r.;
- Duda J., Wartości przyrodnicze występujące na terenie gminy Lyski i Kornowac [w] Ochrona krajobrazu w praktyce cz. 5 Osobliwości przyrodnicze wybranych cennych zakątków ziemi rybnickiej i raciborskiej, Urząd gminy Lyski, 2010 r.;
- Informacja o stanie środowiska, WIOŚ Katowice;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;
- Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
- Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Lyski, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, grudzień 2010 r.;
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;
- Parusel. J. [red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGŚ, Katowice 2007 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Lyski, Eko – Team Konsulting, Bielsko-Biała, Luty 2017 r. (POŚ przyjęty Uchwałą Nr RG.0007.29.2017 Rady Gminy Lyski z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lyski na lata 2017 – 2020);
- Rozpoznanie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemi wraz z programem wykonania prac terenowych oraz dokumentowania osuwisk na obszarze Powiatu Rybnickiego, PIG, Sosnowiec, 2015 r.;
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Stebel A., Domański R., Stebel A.M.: Godne ochrony obiekty przyrodnicze w południowej części województwa katowickiego część I i II [w] Kształtowanie środowiska geograficznego i ochrona przyrody na obszarach uprzemysłowionych i zurbanizowanych nr 18, Katowice-Sosnowiec, 1995 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lyski uchwalone uchwałą Rady Gminy Lyski nr RG.0007.75.2011 z dnia 13 września 2011 r.;
- Szyciczek H., Ptaki w dolinie górnej Suminki [w] Przyroda Górnego Śląska nr 15, 1999 r. Centrum Dziedzictwa Przyrody górnego Śląska, Katowice;
- Urbisz A., Flora naczyniowa Płaskowyżu Rybnickiego na tle antropogenicznych przemian tego obszaru [w] Scripta Rudensia nr 6, Wydawnictwo PK CKKRW, Rudy Wielkie, 1996 r..

VI. INWENTARYZACJA FOTOGRAFICZNA

SOŁECTWO LYSKI

SOŁECTWO ZWONOWICE

SOŁECTWO SUMINA

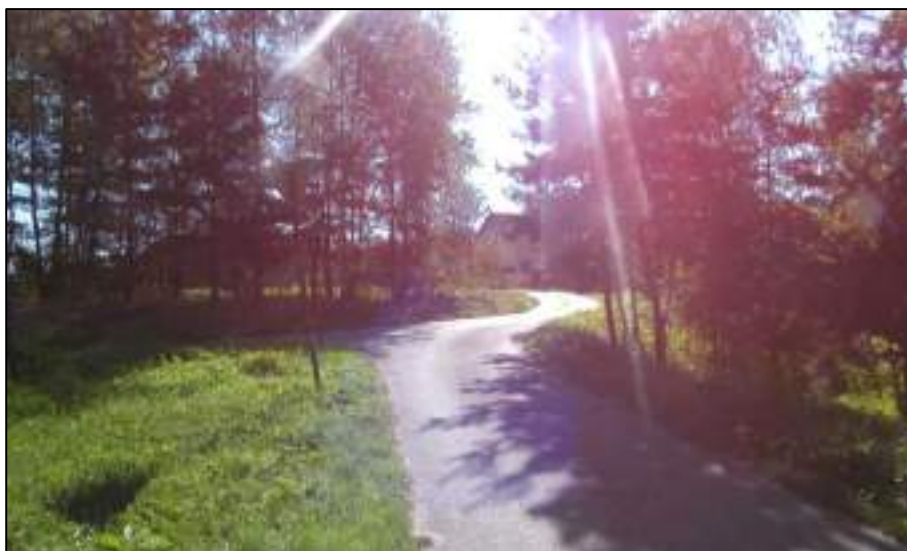

SOŁECTWO BOGUNICE

SOŁECTWO ADAMOWICE

SOŁECTWO RASZCZYCE

SOŁECTWO ŻYTNA

SOŁECTWO NOWA WIEŚ

SOŁECTWO DZIMIERZ

SOŁECTWO PSTRAŻNA

Lp	Nr uwagi	Data wpływu uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcia Rady Gminy Lyski w sprawie rozpatrzenia uwagi		Uwagi
						Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU (wyłożenie do publicznego wglądu od 1 października 2021 r. do 29 października 2021 r., zbieranie uwag do 23 listopada 2021 r.)								
1.	1	04.10. 2021 r.	Prosi o rozpatrzenie przekształcenia działki z rolnej na działkę mieszkaniowo - usługową.	321/78	D M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, D R - jednostki urbanistycznej rolniczej		•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, a północną część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
2.	2	05.10. 2021 r.	Prosi o zmianę działki rolnej na działkę pod zabudowę.	2	D M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, D R - jednostki urbanistycznej rolniczej		•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Południowo - zachodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
3.	4	11.10. 2021 r.	Proszą o zmianę działki z rolnej na działki budowlane wraz ze zmianą umiejscowienia planowanej drogi.	134/83	A M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, A R - jednostki urbanistycznej rolniczej		•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Południowo - zachodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji. Drogi wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nie mogą zostać skorygowane w procedurze sporządzania studium.
4.	5	13.10. 2021 r.	Wnoszą o zmianę studium zagospodarowania przestrzennego dla wymienionych działek z terenów Z2 – zieleni niskiej na tereny M1 – mieszkaniowo usługowe.	528/221, 471/211, 470/211, 527/217, 529/222	B Z2 – jednostki zieleni niskiej		•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

5.	6	14.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wyżej wymienionej działki na działkę budowlaną.	98	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
6.	7	15.10. 2021 r.	Wnosi o przekształcenie działki na cele budowlane.	410	I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
7.	8	15.10. 2021 r.	Wnosi o przekształcenie działki na cele budowlane.	191/47	I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
8.	9	18.10. 2021 r.	Proszą o zmianę w studium wymienionej działki na działkę budowlaną.	469/13	F M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, a północną część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
9.	10	18.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wymienionych działek na działki budowlane.	289/104, 290/105, 292/102	B M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, B R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów.
10.	11	18.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wymienionej działki na działkę budowlaną.	99	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
11.	12	18.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wymienionej działki na działkę budowlaną.	513/56	B Z2 – jednostki zieleni niskiej, B Z5 – jednostki zadrzewień i zalesień	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

12.	13	18.10. 2021 r.	Proszę o przeznaczenie działki jako działkę pod zabudowę.	210/48	D M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, D R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, a północną część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
13.	14	18.10. 2021 r.	Prosi o przeznaczenie gruntów rolnych na grunty nierolnicze z możliwością zabudowy budynkiem mieszkalnym i garażowym oraz z możliwością instalacji szamba lub przydomowej oczyszczalni ścieków.	184/48	D M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, D R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, a północną część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
14.	15	18.10. 2021 r.	Prosi o przeznaczenie gruntów rolnych na grunty nierolnicze z możliwością zabudowy budynkiem mieszkalnym i garażowym oraz z możliwością instalacji szamba lub przydomowej oczyszczalni ścieków.	187/48	D M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, D R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, a północną część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
15.	16	19.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wymienionej działki z działki rolniczej na działkę budowlaną.	382/98	A R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
16.	18	21.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę budowlaną.	1202/18	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
17.	19	21.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę budowlaną.	475/95	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

18.	20	21.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działek na działki budowlane.	203/91, 480/97	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
19.	21	21.10. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę budowlaną.	478/96	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
20.	22	22.10. 2021 r.	Wnosi o zmianę przeznaczenia działki z rolnej na budowlaną.	1740	C Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
21.	23	22.10. 2021 r.	Wnoszą o zmianę przeznaczenia działki z uwagi na budowę sześciu budynków mieszkalnych.	124/49	D R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
22.	24	25.10. 2021 r.	Proszą o przekształcenie całej działki pod zabudowę mieszkaniową.	289	I M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, a południową część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
23.	26	23.10. 2021 r.	Wnoszą o przekształcenie działki pod zabudowę mieszkaniową.	674/70, 675/70, 676/70	B M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, B Z2 – jednostki zieleni niskiej, B Z1 – jednostki leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Działkę nr 674/70 pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałe działki pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
24.	27	29.10. 2021 r.	Prosi o maksymalne, możliwe poszerzenie terenu z możliwością zabudowy mieszkaniowej.	1926/393	C R - jednostki urbanistycznej rolniczej, C Z1 – jednostki leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

25.	28	02.11. 2021 r.	Prosi o przekwalifikowanie gruntu na tereny budowlane, które dzisiaj są ujęte jako grunty rolne.	426/73	B R - jednostki urbanistycznej rolniczej, B Z1 – jednostki leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
26.	29	05.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działek na działki budowlane.	227, 228	G Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Ponadto działki znajdują się w granicy proponowanego obszaru chronionego krajobrazu jako formy ochrony przyrody.
27.	30	08.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę rekreacyjno – sportową.	646/102	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium i po analizie projektu studium nie znaleziono uzasadnienia do włączenia działki do jednostki U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo – sportowej.
28.	32	08.11. 2021 r.	Wnosi o wyznaczenie na wymienionych działkach obszaru, na którym możliwa będzie lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.	205/34, 204/31	D R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowane działki znajdują się w zasięgu obszarów dolin cieków, które powinny być chronione. Możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na tym obszarze została również zakwestionowana przez Urząd Marszałkowski.
29.	33	08.11. 2021 r.	Wnosi o wyznaczenie na wymienionych działkach obszaru, na którym możliwa będzie lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.	11, 418/10, 417/10, 659/12, 325/13, 324/14 323/14, 539/12, 538/12, 660/12	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowane działki znajdują się w zasięgu obszarów dolin cieków, które powinny być chronione. Możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na tym obszarze została również zakwestionowana przez Urząd Marszałkowski.
30.	34	10.11. 2021 r.	Wnosi o zmianę przeznaczenia działki z rolnej na budowlaną.	236	E R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Zachodnią część działki włączono do jednostki urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej.
31.	35	12.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie wymienionych działek na działki budowlane.	691/38, 424/145, 428/148, 149	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

32.	36	12.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki rolnej na budowlaną.	18	H R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
33.	39	12.11. 2021 r.	Prosi o ujęcie działek jako obszaru umożliwiającego rozwój prowadzonej działalności gospodarczej.	243/71, 430/77, 386/78, 479/78, 480/78	A R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Północną część wnioskowanego terenu włączono do jednostki urbanistycznej RP - działalności w gospodarstwach rolnych. Pozostałą część terenu pozostawiono jako wyłączoną spod zabudowy.
34.	40	16.11. 2021 r.	Wnosi o przeznaczenie działek jako jednostki M1 – mieszkaniowo - usługowe	292/113, 293/112, 231	A R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
35.	41	16.11. 2021 r.	Wnosi o zmianę przeznaczenia terenu na jednostkę M2 – zabudowy mieszkaniowej z rolniczą.	1746	C Z1 – jednostki leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
36.	42	16.11. 2021 r.	Prosi o zmianę na tereny z możliwością zabudowy.	17, 18, 19, 27	H M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, H R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Część działki nr 17 i 19 pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałe działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
37.	45	18.11. 2021 r.	Proszą o zmianę przeznaczenia całości działki jako jednostki mieszkaniowo – usługowej.	527/295	I M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Północno – zachodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część działki pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
38.	46	19.11. 2021 r.	Prosi o zmianę przeznaczenia działki z rolnej na budowlaną.	1227/183	B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

39.	47	19.11. 2021 r.	Wnosi o zmianę przeznaczenia działek na działki pod zabudowę mieszkaniową.	143/51, 290/54, 291/50, 293/54, 294/54, 292/54	F R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
40.	48	19.11. 2021 r.	Wnosi o zaplanowanie drogi w taki sposób, aby nie naruszał granic wymienionych działek.	1339/123, 291/131	A U1 – jednostki usługowe	•	Uwaga nieuwzględniona. W projekcie studium nie zaplanowano we wnioskowanym terenie nowych dróg. Planowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego drogi nie mogą zostać skorygowane w procedurze studium.
41.	50	22.11. 2021 r.	Wnosi o rozciągnięcie linii zabudowy jednostki M2 – mieszkaniowej z zabudową rolniczą na całą powierzchnię działki, w celu lepszego wykorzystania powierzchni działki.	290	I M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, a południową część działki jako tereny wyłączone z urbanizacji.
42.	51	22.11. 2021 r.	Wnosi o rozciągnięcie linii zabudowy jednostki M2 – mieszkaniowej z zabudową rolniczą na całą powierzchnię działki, w celu lepszego wykorzystania powierzchni działki.	283, 284, 285	I M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, I R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Południową część wnioskowanego obszaru pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, pozostałą część pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
43.	52	22.11. 2021 r.	Wnosi o przesunięcie granicy zabudowy mieszkaniowej w kierunku zachodnim zgodnie z załącznikiem graficznym do uwagi.	224/2, 225/2	J M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, J R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów. Zachodnią część wnioskowanego obszaru pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część obszaru pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
44.	53	22.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki rolnej na działkę budowlaną lub budowlano – usługową.	58	A Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

45.	54	22.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki rolnej na działkę budowlaną lub budowlaną – usługową.	1581/53	A Z1 – jednostki leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
46.	55	22.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie części działki pod budowę domu mieszkalnego.	819/99	G M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, G R - jednostki urbanistycznej rolniczej, G Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów. Południową część wnioskowanego obszaru pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część obszaru pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
47.	56	22.11. 2021 r.	Wnosi o poszerzenie zabudowy jednorodzinnej o 10,0 m.	411/151	H M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą, H R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Wschodnią część wnioskowanego obszaru pozostawiono w jednostce urbanistycznej M2 – mieszkaniowej z zabudową zagrodową, pozostałą część pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
48.	57	22.11. 2021 r.	Wnosi o włączenie całości działek do jednostki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	429/105, 643/103	B M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów. Działkę nr 643/103 pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego obszaru pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
49.	58	22.11. 2021 r.	Wnoszą o zmianę przeznaczenia działki na tereny z możliwością zabudowy.	565/176	B M1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe, B Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów. Zachodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej M1 - mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego obszaru pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
50.	59	23.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działek na tereny rekreacyjne.	790/17, 791/17	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium i po analizie projektu studium nie znaleziono uzasadnienia do włączenia działki do jednostki U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo – sportowej.

51.	60	23.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działki na tereny rekreacyjne.	788/17	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium i po analizie projektu studium nie znaleziono uzasadnienia do włączenia działki do jednostki U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo – sportowej.
52.	61/1	23.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działek na tereny rekreacyjne.	807/18	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium i po analizie projektu studium nie znaleziono uzasadnienia do włączenia działki do jednostki U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo – sportowej.
53.	61/2	23.11. 2021 r.	Prosi o przekształcenie działek na tereny rekreacyjne.	945/33	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium i po analizie projektu studium nie znaleziono uzasadnienia do włączenia działki do jednostki U2 - rekreacyjno - wypoczynkowo – sportowej.
54.	62	23.11. 2021 r.	Prosi o włączenie działek do jednostki usługowej.	194/20, 195/21, 193/20, 192/21, 190/20, 191/20, 943/19, 944/19	F Z2 – jednostki zieleni niskiej	•	Uwaga nieuwzględniona. Północną część wnioskowanego terenu włączono do jednostki M1 - mieszkaniowo - usługowej, południową część pozostawiono jako tereny wyłączone z urbanizacji.
55.	63	23.11. 2021 r.	Wnosi o umożliwienie wydzielania nowych działek o powierzchni nie mniejszej niż 500,0 m ² . Obowiązujący zapis pozwalający na wydzielenie działek o powierzchni nie mniejszej niż 1000,0 m ² nie pozwoli na efektywnego zagospodarowania terenu.	626/84	I M2 – jednostki mieszkaniowe z zabudową rolniczą,	•	Uwaga nieuwzględniona. W projekcie studium nie określono minimalnych powierzchni nowo wydzielonych działek. Ustalone w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego parametry działek nie mogą zostać skorygowane w procedurze sporządzania studium.
56.	64	23.11. 2021 r.	Prosi o zmianę zapisów projektu studium i wpisanie działek do terenów MN co umożliwi na racjonalne wykorzystanie nieruchomości oraz pozwoli na przeprowadzenie modernizacji istniejącej zabudowy.	610/93, 611/63	A R - jednostki urbanistycznej rolniczej	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. W ramach szczegółowych zapisów dla jednostki R ustalono możliwość zachowania, rozbudowy i modernizacji istniejącej zabudowy.
57.	66	23.11. 2021 r.	Wnosi o wykreślenie działki ze strefy ochrony konserwatorskiej A. Wnosi o wykreślenie zakazu lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej oraz likwidację zakazu lokowania farm i paneli fotowoltaicznych w ramach trefy ochrony konserwatorskiej A.	1550/140	A DP - jednostki działalności produkcyjnej	•	Pozostawiono przebieg granic strefy ochrony konserwatorskiej A. Skorygowano ustalenia dotyczące terenów strefy konserwatorskiej A. skorygowany tekst projektu studium wysłano do ponownego zaopiniowania do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

II WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

(wyłożenie do publicznego wglądu od 25 lipca 2022 r. do 25 sierpnia 2022 r., zbieranie uwag do 16 września 2022 r.)

58.	1	25.07. 2022 r.	Wnosi o przekształcenie z terenów zielonych na działkę o przeznaczeniu budowlanym.	675/70	BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
59.	2	27.07. 2022 r.	Prosi o przekwalifikowanie na tereny zabudowy mieszkaniowej.	395/94	AR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
60.	3	27.07. 2022 r.	Wnoszą o przekwalifikowanie działek z terenów rolniczych na tereny pod zabudowę mieszkalną.	395/94, 396/94	AR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
61.	4	28.07. 2022 r.	Prosi o przekształcenie działek na działki o przeznaczeniu budowlanym.	149, 424/145, 428/148	FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
62.	5	29.07. 2022 r.	Prosi o przekształcenie działek na budowlane.	822/62	AZ1 - jednostki urbanistyczne leśne	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
63.	6	29.07. 2022 r.	Wnoszą o zmianę przeznaczenia działki z terenu użytkowanego rolniczo na działki budowlane.	134/83	AM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe AR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, południową część pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.

64.	7	05.08. 2022 r.	Prosi o przekwalifikowanie działek na działki budowlane.	17, 18, 19	HM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe HR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie wnioskowanego terenu, południową część działek nr 17 i 19 pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.
65.	8	08.08. 2022 r.	Wnoszą o zmianę przeznaczenia działki na tereny mieszkaniowe lub siedliskowej.	124/49	DR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
66.	9	08.08. 2022 r.	Prosi o przekwalifikowanie części działki na tereny mieszkaniowe.	732/225	BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych BZ5 - jednostki urbanistyczne zadrzewień i zalesień	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
67.	10	08.08. 2022 r.	Prosi o przekształcenie działki na teren pod zabudowę mieszkaniową.	321/143	AM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą AR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
68.	11	10.08. 2022 r.	Prosi o przekształcenie całej działki na tereny budowlane.	581/124	BM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowej z zabudową rolniczą, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne zielone.

69.	12	16.08.2022 r.	Wnoszą o zmianę kwalifikacji przeznaczenia działki na działkę z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	164/9	DM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą DR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowej z zabudową rolniczą, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.
70.	13	17.08.2022 r.	Wnosi o poszerzenie terenu zabudowy mieszkalnej w związku z zamiarem budowy domu.	455/51	HM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą HR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
71.	14	18.08.2022 r.	Prosi o zaprojektowanie przesunięcia drogi KDD8 w stronę terenów KP1. Zaprojektowana droga koliduje z zaplanowanym podziałem działki.	691/116	EM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe	•	Uwaga nieuwzględniona. W procedurze sporządzania studium nie ma możliwości przeprowadzenia korekt zapisów planów miejscowych.
72.	15	18.08.2022 r.	Prosi o zmianę przeznaczenia terenów rolnych na tereny usługowe z możliwością zabudowy siedliskowej, celem przeniesienia warsztatu i zwierząt hodowlanych, gdyż w obecnym miejscu są uciążliwe dla sąsiadów.	756/263	ER - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
73.	16	18.08.2022 r.	Wnosi o zmianę przeznaczenia terenu działki z rolnej na budowlaną.	1740	CZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
74.	17	19.08.2022 r.	Prosi o przekształcenie działki na teren budowlany kilka metrów, wzdłuż działki sąsiadującej z działką nr 1040/142, której jest właścicielem.	1041/142	ER - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
75.	18	19.08.2022 r.	Proszą o przekształcenie działki w granicach możliwości do maksimum na długości na teren budowlany.	1040/142	EM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe ER - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

76.	19	23.08. 2022 r.	Prosi o zaprojektowanie drogi dojazdowej do działki od ulicy Szkolnej.	175/10	GM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe	•	Uwaga nieuwzględniona. W procedurze sporządzania studium wyznacza się przebiegi dróg publicznych klas wyższych niż dojazdowa, takie drogi wyznacza się w planach miejscowych, które prowadzone są odrębną procedurą.
77.	20	23.08. 2022 r.	Prosi o zmianę przeznaczenia działki z terenów rolnych i 2DL3 na całą działkę budowlaną.	1216/325	ER - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
78.	22	24.08. 2022 r.	Wnoszą o zmianę przeznaczenia działek z terenów zieleni niskiej na tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej.	470/211, 471/211, 527/217, 528/221, 529/222	BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
79.	23	01.09. 2022 r.	Wnosi o przekształcenie działki rolnej na budowlaną.	317/14	FM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.
80.	24	01.09. 2022 r.	Wnosi o przekształcenie działki rolnej na budowlaną.	318/14	FM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, południową część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.
81.	25	01.09. 2022 r.	Prosi o przekształcenie całości działki na tereny pod zabudowę jednorodzinną.	290	IM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą IR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowej z zabudową rolniczą, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.

82.	26	07.09. 2022 r.	Prosi o przekształcenie całości działki na działkę budowlaną.	881/10	AM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe AZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północno - zachodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach rzek i potoków.
83.	27	08.09. 2022 r.	Prosi o przekształcenie działki na tereny pod zabudowę.	985/37	FM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach rzek i potoków.
84.	28	09.09. 2022 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę pod zabudowę.	202	ER - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
85.	29	09.09. 2022 r.	Wnosi o przekształcenie działki na parcelę z możliwością zabudowy mieszkaniowej.	286/54	BZ5 - jednostki urbanistyczne zadrzewień i zalesień	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
86.	30	09.09. 2022 r.	Prosi o przekształcenie terenu pod zabudowę mieszkaniową z możliwością usług.	503/1	FU1 - jednostki urbanistyczne usługowe FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

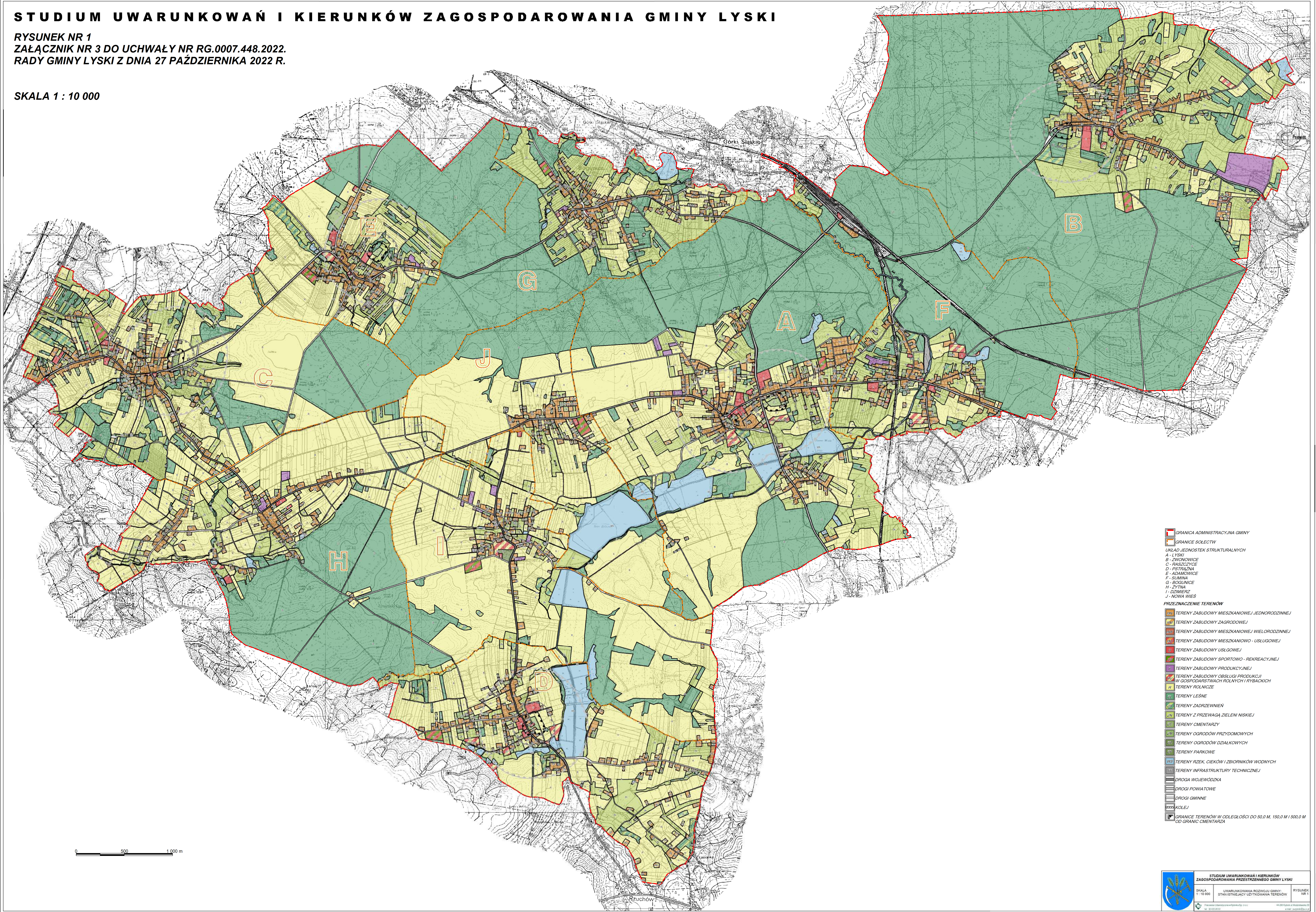
87.	31	13.09.2022 r.	Prosi o przekształcenie całości działki na tereny pod zabudowę jednorodzinną lub przesunięcie linii zabudowy do końca działki.	283, 284, 285	IM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą IZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
88.	32	14.09.2022 r.	Wnoszą o włączenie całości działki do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	193/41	AM1 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowo - usługowe AZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, wschodnią część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach rzek i potoków.
89.	33	15.09.2022 r.	Prosi o zmianę przeznaczenia działek jako tereny mieszkaniowo - usługowe.	292/113, 231, 293/112	HR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
90.	34	15.09.2022 r.	Wnosi o zmianę użytkowania terenu na tereny użytkowania mieszkaniowego.	93, 94	HR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
91.	35	15.09.2022 r.	Wnosi o zmianę użytkowania terenu na tereny użytkowania mieszkaniowego.	112/21	GZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
92.	36	15.09.2022 r.	Prosi o przekształcenie działki na działkę budowlaną.	475/95	BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.

93.	37	15.09.2022 r.	Prosi o przekształcenie całej działki na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	289	IM2 - jednostki urbanistyczne mieszkaniowe z zabudową rolniczą IR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy. Pozostawiono projektowane przeznaczenie działki, północną część działki pozostawiono w jednostce urbanistycznej mieszkaniowej z zabudową rolniczą, pozostałą część wnioskowanego terenu pozostawiono jako jednostki urbanistyczne rolnicze.
94.	38	15.09.2022 r.	Prosi o dopuszczenie na obydwu działkach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w całości lub w części w pierwszej linii zabudowy.	487/20, 488/20	BU2 - rekreacyjno - wypoczynkow o - sportowe	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
95.	39	15.09.2022 r.	Prosi o zmianę przeznaczenia działek na tereny mieszkaniowe.	293/54, 294/54, 291/50	FR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
96.	41	16.09.2022 r.	Wnosi o zakwalifikowanie terenu parceli jako tereny zabudowy mieszkaniowo usługowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej.	640/20	FZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
97.	44	16.09.2022 r.	Wnosi o przywrócenie pierwotnego przeznaczenia działki czyli pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.	1089/33	GZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z bilansami przedstawionymi w tekście studium, w gminie występuje nadmiar obszarów zabudowy mieszkaniowej, w związku z tym nie ma możliwości wyznaczania nowych obszarów dla tego typu zabudowy.
98.	45	16.09.2022 r.	Wnosi o ustalenie możliwości realizacji instalacji OZE o mocy większej niż 100 kW.	11, 418/10, 417/10, 659/12, 325/13, 324/14, 323/14, 539/12, 538/12, 660/12	BDP - jednostki urbanistyczne działalności produkcyjnej BZ2 - jednostki urbanistyczne zieleni niskiej oraz zieleni w dolinach cieków wodnych	•	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowane działki znajdują się w zasięgu korytarzy ekologicznych, które powinny być chronione. Możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na tym obszarze została również zakwestionowana przez Urząd Marszałkowski.
99.	47	16.09.2022 r.	Wnosi o ustalenie możliwości realizacji instalacji OZE o mocy większej niż 100 kW	205/34, 204/31	FR - jednostki urbanistyczne rolnicze	•	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowane działki znajdują się w zasięgu obszarów dolin cieków, które powinny być chronione. Możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na tym obszarze została również zakwestionowana przez Urząd Marszałkowski.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY LYSKI

RYSUNEK NR 1
ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR RG.0007.448.2022.
RADY GMINY LYSKI Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2022 R.

SKALA 1 : 10 000

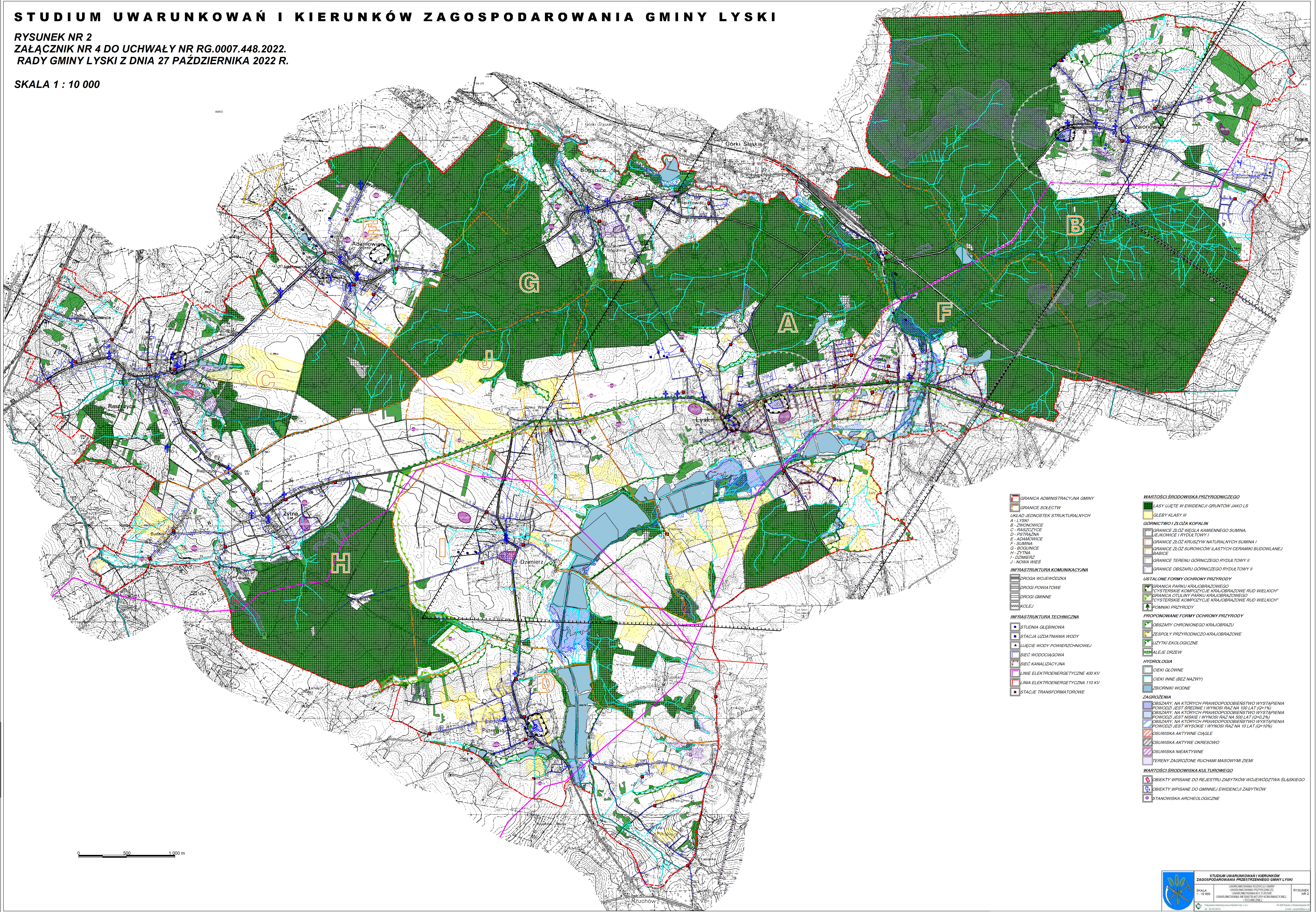

- GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY
GRANICE SOŁECTW
UKŁAD JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH
A - LYSKI
B - ZWONOWICE
C - PASZCZYCE
D - PSTRZĄŻA
E - ADAMOWICE
F - SUMINA
G - BOGUNICE
H - ŻYTNA
I - DZIMIERZ
J - NOWA WIEŚ
- PRZYZNACZENIE TERENÓW
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
 - TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
 - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
 - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ
 - TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
 - TERENY ZABUDOWY SPORTOWO - REKREACYJNEJ
 - TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ
 - TERENY ZABUDOWY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH I RYBACKICH
 - TERENY ROLNICZE
 - TERENY LESNE
 - TERENY ZADRZEWNIEŃ
 - TERENY Z PRZEWAGĄ ZIELNI NISKEJ
 - TERENY CMENTARZY
 - TERENY OGRODÓW PRZYDOMOWYCH
 - TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
 - TERENY PARKOWE
 - TERENY RZEK, CIEKÓW I ZBIORNIKÓW WODNYCH
 - TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
 - DROGA WOJEWÓDZKA
 - DROGI POWIATOWE
 - DROGI GMINNE
 - KOLEJ
 - GRANICE TERENÓW W ODLEGŁOŚCI DO 50,0 M, 150,0 M I 500,0 M OD GRANIC CMENTARZA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY LYSKI

RYSUNEK NR 2
ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UCHWAŁY NR RG.0007.448.2022.
RADY GMINY LYSKI Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2022 R.

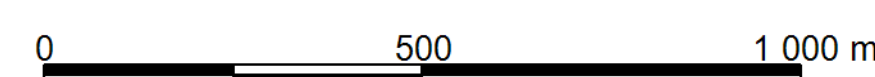
SKALA 1 : 10 000

- GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY**
GRANICE SOLECTW
UKŁAD JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH
A - LYSKI
B - ZWONOWICE
C - RASZCZYCE
D - PSTRZONA
E - ADAMOWICE
F - SUMINA
G - BOGUMICE
H - ŻYTNA
I - DZIMIERZ
J - NOWA WIEŚ
- INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA**
DROGA WOJEWÓDZKA
DROGI POWIATOWE
DROGI GMINNE
KOLEJ
- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**
STUDNIUM GŁĘBINOWA
STACJA UZDATNIANIA WODY
ŁĄCZNIKI WODY POWIERZCHNIOWEJ
SIEĆ WODOCIĄGOWA
SIEĆ KANALIZACYJNA
LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400 KV
LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110 KV
STACJE TRANSFORMATOROWE
- WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
LASY UJĘTE W EWIDENCJI GRUNTÓW JAKO LS
GLEBY KLASY III
GÓRNICZWO I ŻŁOŻA KOPALIN
GRANICE ŻŁOŻ WĘGLA KAMIENNEGO SUMINA, JEAKOWICE I RYDUŁTOWY
GRANICE ŻŁOŻ KRUSZYW NATURALNYCH SUMINA I
GRANICE ŻŁOŻ SUROWCÓW (LASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ) BABICE
GRANICE TERENU GÓRNICZEGO RYDUŁTOWY II
GRANICE OBSZARU GÓRNICZEGO RYDUŁTOWY II
- USTALONE FORMY OCHRONY PRZYRODY**
GRANICA PARKU KRAJOBRAZOWEGO "CYSTERSKIE KOMPOLIZYJE KRAJOBRAZOWE RUD WIELKICH"
GRANICA OTULINY PARKU KRAJOBRAZOWEGO "CYSTERSKIE KOMPOLIZYJE KRAJOBRAZOWE RUD WIELKICH"
POMNIKI PRZYRODY
- PROPONOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY**
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
UŻYTKI EKOLOGICZNE
ALEJE DRZEW
- HYDROLOGIA**
CIEKI GŁÓWNE
CIEKI INNE (BEZ NAZWY)
ZBIORNIKI WODNE
- ZAGROŻENIA**
OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOŚI RAZ NA 100 LAT (Q=1%)
OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISZKIE I WYNOŚI RAZ NA 500 LAT (Q=0,2%)
OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOŚI RAZ NA 10 LAT (Q=10%)
OSUWISKA AKTYWNE CIĄGŁE
OSUWISKA AKTYWNE OKRESOWO
OSUWISKA NIEAKTYWNE
TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI
- WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO**
OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
OBIEKTY WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

RYSUNEK NR 3
USTALENIA STUDIUM W ZAKRESIE KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SKALA 1 : 10 000

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr RG.0007.448.2022

Rady Gminy Lyski

z dnia 27 października 2022 r.

Zalacznik6.gml

**Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym**

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała jest konsekwencją podjętej uchwały Nr RG.0007.56.2018 Rady Gminy Lyski z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lyski”.

Sporządzenie nowego studium ma na celu dokonanie aktualizacji polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, co w efekcie ma przyczynić się do poszerzenia możliwości rozwoju gminy.

Zmiana studium przeprowadzona została z uwzględnieniem zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która w znacznym stopniu zmieniła zakres studiów i analiz, które obligatoryjnie wymagane są do wykonania w studium. Dotyczy to w szczególności:

- prognoz demograficznych,
- analizy sytuacji ekonomicznej i możliwości finansowania inwestycji związanych z zadaniami własnymi gminy,
- bilansów potrzeb terenów pod zabudowę,
- szacunku chłonności terenów wyznaczonych pod zabudowę.

Powyższe analizy, prognozy i bilanse sporządzone zostały w części A dokumentu studium - "Uwarunkowania rozwoju gminy".

Rozwój gminy zaplanowano na okres najbliższych 30 lat prognozując, że liczba ludności w roku 2050 wynosiła będzie około 10 065 mieszkańców.

Dla tej liczby mieszkańców wyliczono następujące zapotrzebowanie terenów, na nową zabudowę:

- zabudowa mieszkaniowa - 163,45 ha,
- zabudowa usługowa - 63,75 ha,
- zabudowa produkcyjna i działalności gospodarczej - 68,00 ha.

Porównując wydzielone powierzchnie obszarów jednostek urbanistycznych z prognozowanymi potrzebami w zakresie rozwoju mieszkalnictwa, usług i działalności produkcyjnych stwierdzono, że zapewniają one możliwości terenowe rozwoju gminy biorąc pod uwagę możliwości przekształceń terenów zabudowanych gminy oraz możliwość łączenia nie wykluczających się funkcji zabudowy na obszarach **M1, M2, U1, U2, DP i RP**.

W zaplanowanym poprzez wydzielenie obszarów polityki przestrzennej - układzie, można wskazać, że obszar urbanizacji gminy obejmuje powierzchnię około 1155,6 ha (obszary **M1, M2, U1, U2, IT, DP i RP**), tj. 20,5 % powierzchni ogólnej gminy. Obszar wyłączony z urbanizacji (obszary **R, ZL, ZN, ZC, ZD, ZR i WS**) obejmował będzie 4519,4 ha, tj. 79,5 % powierzchni ogólnej.

W porównaniu z bilansem stanu roku 2011 może nastąpić:

- wzrost powierzchni urbanizacji gminy o około 6,37% (z 1086,4 ha do 1155,6 ha),
- zmniejszenia powierzchni dotychczas wyłączonej z urbanizacji gminy o około 0,8 % (z 4557,72 ha do 4519,4 ha).

Zaplanowany w studium układ rozwoju przestrzennego wskazany został na podstawie długookresowej prognozy, której spełnienie uzależnione jest od wielu czynników i zjawisk, które mogą się pojawić w najbliższych 30 latach, a mogą mieć znaczący wpływ na rozwój gminy. Sprawdzenie się prognoz studium zależne jest więc od wielu zmieniających się w czasie czynników. Stąd niezbędny jest stały monitoring rozwoju przestrzennego gminy i sprawdzania prawidłowości rozwiązań i prognoz określonych w niniejszym dokumencie studium.

Zakres zmian studium przeprowadzonych w granicach administracyjnych gminy doprowadził do sporządzenia nowego dokumentu zastępującego dokument obowiązujący.

Procedura formalno - prawna studium przeprowadzana jest zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zebrano wnioski oraz wystąpiono o opinie i uzgodnienia do organów i instytucji upoważnionych do opiniowania i uzgadniania projektów studium.

W procedurze zapewniono udział społeczeństwa w zakresie odpowiadającym przepisom ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.).

W wyniku wyłożenia projektu studium do publicznego wglądu wpłynęło łącznie 66 uwag. W związku z uwzględnieniem części uwag, ponowiono czynności w niezbędnym zakresie, kierując projekt studium do ponownego zaopiniowania z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków, który w odpowiedzi na pismo wniósł uwagi do studium, po korekcie zapisów dotyczących ochrony konserwatorskiej przekazano projekt studium do ponownego wyłożenia do publicznego wglądu i zorganizowano dyskusję publiczną. Podczas drugiego wyłożenia do publicznego wglądu wpłynęło 47 uwag. 5 uwag zostało uwzględnionych. Jedna uwzględniona uwaga dotyczyła włączenia całości działki do jednostki urbanistycznej mieszkaniowo - usługowej. Działka ta od początku była włączona do jednostki mieszkaniowej, w związku z tym nie nastąpiła zmiana przeznaczenia dla tej działki.

Przewodniczący Rady Gminy Lyski

Stanisław Hałacz